

LUND UNIVERSITY

Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Industri och hantverk 1800–1980

Schön, Lennart

1988

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Schön, L. (1988). *Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Industri och hantverk 1800–1980*. (HNS – Historiska nationalräkenskaper för Sverige ; Vol. 2).

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

***HISTORISKA NATIONALRÄKENSKAPER
FÖR SVERIGE:***

INDUSTRI OCH HANTVERK 1800—1980

LENNART SCHÖN

**HISTORISKA NATIONALRÄKENSKAPER
FÖR SVERIGE:**

INDUSTRI OCH HANTVERK 1800–1980

LENNART SCHÖN

Skrifter utgivna av Ekonomisk-historiska föreningen
i Lund, vol LVIX

Denna undersökning har tillkommit inom forskningsprojektet "Strukturförändringar i svensk ekonomi 1800-1980. Konstruktion och analys av nationalproduktserier", som finansierats av Riksbankens Jubileumsfond och Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet. Till tryckningen har bidrag utgått från Riksbankens Jubileumsfond.

INNEHÅLL

TABELLFÖRTECKNING 7

DIAGRAMFÖRTECKNING 10

1.	INLEDNING	11
1.1.	<u>Undersökningens uppläggning och tidigare arbeten</u>	11
1.2.	<u>Förhållandet till hemindustri och hemslöjd</u>	13
1.3.	<u>Förkortningar</u>	16
	Noter	16
2.	TILLVERKNINGSVÄRDEN VID FABRIKER OCH MANUFAKTURER 1800-1871	18
2.1.	<u>Omläggningen i statistikinsamlingen 1829</u>	18
2.2.	<u>Mekaniska verkstäder och gjuterier samt gevärsfabrik- torier</u>	21
	Noter	22
	Tabell	23
3.	TILLVERKNINGSVÄRDEN INOM FABRIKSINDUSTRI UTANFÖR INDUSTRISTATISTIKEN	25
3.1.	<u>Bergshantering 1800-1871</u>	25
3.1.1.	Kvantiteter	25
3.1.1.1.	Järnhanteringen	25
3.1.1.2.	Övriga grenar inom bergshanteringen	30
3.1.2.	Prisserier	30
3.2.	<u>Skeppsvarv 1800-1871</u>	31
3.2.1.	Nybyggnation	31
3.2.2.	Löpande värden	33
3.2.3.	Reparationer	34
3.3.	<u>Tegelbruk 1800-1890</u>	34
3.3.1.	Produktionsnivån 1859-1865	34
3.3.2.	Skattning av produktionen 1800-1872	35
3.3.3.	Tillskott till industristatistikens produktions- värden 1873-1890	36
3.4.	<u>Sågverk 1800-1912</u>	37
3.4.1.	Försägning mot lön 1896-1900	37
3.4.2.	Utelämnade sågverk i fabriksstatistiken 1896-1900	38
3.4.2.1.	Norra Sverige	38
3.4.2.2.	Södra Sverige	40
3.4.3.	Skattning av produktionen 1800-1895 och tillskott till industristatistikens produktionsvärden 1896-1912	42
3.4.3.1.	Vidarebearbetning vid hyvlerier 1870-1912	44
3.4.4.	Jämförelse med Finanskommitténs beräkning 1858	45

Distribution: Ekonomisk-historiska föreningen
Box 7083
220 07 Lund

ISBN 91-85611-25-5

Copyright: 1988 Lennart Schön

Printed in Sweden
Studentlitteratur
Lund 1988

3.5.	<u>Bryggerier 1800-1897</u>	45
3.5.1.	Maltdryckskommittéerna och fabriksstatistiken	46
3.5.2.	Skattning utifrån humleimporten 1830-1897	46
3.5.2.1.	Jämförelser med kommittébetänkanden och industristatistik 1864-1897	47
3.5.2.2.	Jämförelser med tabellkommissionen och accishandlingar 1830-1855	48
3.5.3.	Skattning utifrån tabellkommissionen 1800-1830	50
3.6.	<u>Kvarnar 1800-1912</u>	51
3.6.1.	Revision av NI:s skattning 1861-1912	51
3.6.2.	Skattning 1800-1860	51
3.7.	<u>Mejerier och slakterier</u>	52
3.8.	<u>Brännvinsbrännerier 1800-1860</u>	52
3.9.	<u>Träkolsproduktionen 1800-1885</u>	54
3.10.	<u>Produktionen av tjära m m 1800-1871</u>	54
3.11.	<u>Gas- och vattenverk 1846-1860</u>	55
	Noter	56
	Tabeller	64

4. HANTVERK OCH SMAINDUSTRI UTANFÖR INDUSTRISTATISTIKEN 1800-1930 90

4.1.	<u>Hantverket 1800-1912</u>	90
4.1.1.	Antalet sysselsatta	91
4.1.1.1.	Folkräkningar 1870-1910	91
4.1.1.2.	Tabellkommissionen 1800-1855	94
4.1.1.3.	Sammanfogningen 1855-1870	98
4.1.2.	Produktionsvärde	99
4.1.2.1.	Inkomstnivåer i hantverk och industri	100
4.1.2.2.	Företagsräkningen för år 1930	100
4.1.2.3.	Löneserier och förädlingsvärdesandelar 1870-1930	101
4.1.2.4.	Löne- och prisserier 1800-1871	104
4.2.	<u>Hantverk och småindustri 1912-1930</u>	105
	Noter	106
	Tabeller	109

5. TOTALA TILLVERKNINGSVÄRDEN 1913-1980 116

5.1.	<u>Vidare bearbetning vid eget verk 1913-1955</u>	117
5.2.	<u>Länknigen av NR:s serier 1950-1980</u>	117
	Noter	118
	Tabell	119

6. FÖRÄDLINGSVÄRDEN 1800-1980 121

6.1.	<u>Metoden i NI och OJ vid beräkning av förädlingsvärdet</u>	121
6.2.	<u>Metoden i FU vid beräkning av förädlingsvärdet</u>	123
6.3.	<u>Förädlingsvärden 1913-1955</u>	124
6.3.1.	Konstruktion av insatsvaruprisindex	126
6.3.2.	Test av modellen 1941-1955	127

6.3.3.	Jämförelse av modellskattning och produktionskostnadsundersökningar 1913 och 1942	129
6.3.4.	Vidarebearbetningen och förädlingsvärdesandelen	130
6.4.	<u>Förädlingsvärden 1800-1912</u>	132
6.4.1.	Förädlingsvärdesandelar och de statistiska omläggningarna	133
6.4.2.	Förädlingsvärden i bergshanteringen 1800-1912	135
6.4.2.1.	Produktionskostnader och förädlingsvärden 1800-1871	136
6.4.2.2.	Förädlingsvärden 1872-1912	140
6.4.3.	Förädlingsvärden vid mekaniska verkstäder 1870-1912	140
6.4.4.	Förädlingsvärden i sågverksindustrin 1800-1912	142
6.4.5.	Förädlingsvärden i textilindustrin 1800-1912	143
6.4.5.1.	Produktionskostnader och förädlingsvärden 1820-1871	143
6.4.5.2.	Förädlingsvärden 1872-1912	144
6.4.6.	Förädlingsvärdesandelar och industrialiseringen - en sammanfattning av branschundersökningarna 1800-1912	144
6.5.	<u>Kostnader för reparationer och underhåll 1800-1955</u>	146
6.6.	<u>Länkning av NR:s förädlingsvärden 1950-1980</u>	148
6.7.	<u>Industrins förädlingsvärdesandelar 1800-1980 - några huvuddrag</u>	148
6.8.	<u>Jämförelse med industrins förädlingsvärdesandelar i NI och OJ 1871-1955</u>	150
	Noter	152

7. FÖRDELNING AV INDUSTRIPRODUKTIONEN PÅ ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN 1800-1955 159

7.1.	<u>Fördelningen 1800-1871</u>	160
7.1.1.	Investeringsvaror	160
7.1.2.	Fördelningen av insatsvaror över tiden	162
7.2.	<u>Revisioner i NI:s fördelning 1872-1912</u>	163
7.2.1.	Malmbrytning och metallindustri	164
7.2.2.	Jord- och stenindustri	167
7.2.3.	Träindustri	167
7.2.4.	Pappers- och grafisk industri	167
7.2.5.	Livsmedelsindustri	167
7.2.6.	Textil- och beklädnadsindustri	168
7.2.7.	Läder-, hår- och gummivaruindustri	168
7.2.8.	Kemisk-teknisk industri	168
7.3.	<u>Revisioner i OJ:s fördelning 1913-1955</u>	168
7.3.1.	Malmbrytning och metallindustri	169
7.3.2.	Jord- och stenindustri	172
7.3.3.	Träindustri	173
7.3.4.	Pappers- och grafisk industri	173
7.3.5.	Livsmedelsindustri	174
7.3.6.	Textil- och beklädnadsindustri	174

7.3.7.	Läder-, hår- och gummivaruindustri	175
7.3.8.	Kemisk-teknisk industri	175
7.3.9.	Kraft-, belysnings- och vattenverk	175
	Noter	176
	Tabeller	179

8.	FASTPRISBERÄKNINGAR 1800-1980	187
8.1.	<u>Deflaterer 1800-1871</u>	188
8.1.1.	Konstruktion av prisindex 1800-1871	190
8.2.	<u>Deflaterer 1869-1890</u>	193
8.2.1.	Konstruktion av prisindex 1869-1890	195
8.3.	<u>Deflaterer 1888-1955</u>	196
8.3.1.	Konstruktion av deflator för hantverket 1888-1955	198
8.4.	<u>Deflaterer 1953-1980</u>	198
8.5.	<u>Deflaterer för industriproduktionens fördelning på användningsområden 1800-1955</u>	199
8.6.	<u>Deflaterer för förädlingsvärden 1800-1980</u>	199
	Noter	200
	Tabeller	201

Industri och hantverk, samman-
ställningstabeller 207

KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING 372

TABELLFÖRTECKNING

Tabell 1.	Tillverkningsvärden vid fabriker och manufaktur- er fördelade på industribranscher (1-8) 1800-1871. Löpande priser. Milj kr. 23
Tabell 2.	Produktionskvantiteter inom bergshanteringen 1800-1871. Ton (ädla metaller kg). 64
Tabell 3.	Produktionen inom bergshanteringen 1800-1871. Löpande priser. 1000 kr. 68
Tabell 4.	Produktionen inom bergshanteringen 1800-1871. Fasta priser. 1000 kr. Prisnivå 1869/1871. 72
Tabell 5.	Produktionen vid skeppsvarven 1800-1871. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 76
Tabell 6.	Produktionen vid tegelbruk 1800-1872. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 77
Tabell 7.	Produktionen vid sågverk 1800-1895 fördelad på hemmamarknad, export, vidarebearbetning vid hyvlerier (1870-1895) samt total produktion. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 78
Tabell 8.	Produktionen vid bryggerier 1800-1896. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 81
Tabell 9.	Produktionen vid kvarnar 1800-1895 samt tillskottet till fabriksstatistikens produktion vid kvarnar 1896-1912. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 83
Tabell 10.	Produktionen vid brännvinsbrännerier 1800-1861. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 85
Tabell 11.	Produktionen av träkol 1800-1885. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 86
Tabell 12.	Produktionen av tjära m m 1800-1871. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 88
Tabell 13.	Produktionen vid gasverk 1846-1860. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100. 89
Tabell 14.	Antal sysselsatta inom hantverk (1000-tal) 1800-1912 fördelade på industribranscher. 109

- Tabell I18. Pappers- och grafisk industri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1800-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 332
- Tabell I19. Livsmedelsindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1800-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 337
- Tabell I20. Textil- och beklädnadsindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1800-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 342
- Tabell I21. Läder-, hår- och gummivaruindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1800-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 347
- Tabell I22. Kemisk-teknisk industri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1800-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 354
- Tabell I23. Kraft-, belysnings- och vattenverk 1846-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1846-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 359
- Tabell I24. Industri och hantverk 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12. 1800-1871 1000 kr. 1872-1955 milj kr. 363

DIAGRAMFÖRTECKNING

- Diagram 1. Förädlingsvärdesandelar inom bergshantering 1800-1912 och textilindustri 1820-1912. 145
- Diagram 2. Förädlingsvärdesandelar inom sågverksindustri 1800-1912 och mekanisk verkstadsindustri 1870-1912. 145

1. INLEDNING

Detta arbete ingår i det ekonomisk-historiska forskningsprojektet "Strukturförändringar i svensk ekonomi 1800-1980. Konstruktion och analys av nationalproduktserier". Föreliggande del omfattar sektorn industri och hantverk. Syftet är att åstadkomma konsistenta och homogena serier i löpande och fasta priser över sektorerna och branschernas bruttoproduktionsvärden, förädlingsvärden samt produktionens fördelning på användningsområden.

I denna rapport lämnas redogörelser för konstruktionen av serier samt redovisas resultatet av detta arbete. Analyser av utvecklingen publiceras separat.

1.1. Undersökningens uppläggning och tidigare arbeten

Pionjärarbetet för svenska historiska nationalräkenskaper är National Income of Sweden (NI) avseende perioden 1861-1930.(1) NI omfattar bl a för industrisektorns del branschvisa serier över bruttoproduktionen i löpande värden och dennas fördelning på användningsområden samt sektorns beräknade förädlingsvärden. Med smärre revideringar fördes NI:s arbete vidare till 1955 av Östen Johansson (ÖJ).(2) Dessa båda arbeten ger i en rad avseenden utgångspunkter för den föreliggande undersökningen (FU) och de behandlas i FU i respektive sammanhang.

FU kan ur arbetsteknisk synvinkel och i förhållande till tidigare arbeten indelas i fyra perioder. För perioden 1800-1871 är samtliga serier i FU nykonstruerade. Från 1872 till 1912 är serierna i FU i huvudsak revisioner av serierna i NI. I FU har 1871 valts som gränsår för de egna konstruktionerna av två skäl, dels är åren 1869/71 basårsperiod och därigenom rimlig slutpunkt i konstruktionen av serier, dels är ett flertal serier i NI av relativt summarisk karaktär för 1860-talet. För perioden 1913-1955 har ÖJ:s serier utgjort utgångspunkt för de föreliggande serierna. Slutligen har dessa på branschnivå länkats till serierna i Statistiska centralbyråns nationalräkenskaper (NR) för den avslutande perioden fram till 1980.

Konstruktionen av serier i FU omfattar fyra huvudmoment:

Bruttoproduktion i löpande värden. Detta arbete avser att på branschnivå skapa serier över tillverkningsvärden för yrkesmässig industriproduktion - dvs produktion inom fabriksindustri, småindustri och hantverk - som är konsistenta för hela perioden 1800-1980. Detta innebär att såväl tryckt som otryckt material till fabriksstatistiken fram till 1871 bearbetats (kapitel 2) samt att en rad skattningar av i statistiken oredovisad produktion för i synnerhet 1800-talet företagits (kapitel 3 och 4). Vidare har konsistens eftersträvat vad gäller redovisningsprinciper för tillverkningsvärden, varvid sk vidare bearbetning vid eget verk tillfogats för tiden efter 1912 (kapitel 5). I detta sammanhang skall dock påpekas att fullständig konsistens över tiden vad gäller bruttoproduktionsvärden på branschnivå inte kan

uppnås, bl a av det skälet att graden av dubbelredovisning av produkter på olika stadier i produktionsprocessen skiljer sig mellan delbranscher. Dubbelredovisningen på branschnivå är alltså beroende av branschammansättningen. Således har inga korrigeringar gjorts av bruttoproduktionsvärden för de förändringar i statistiken vad gäller ökad redovisning av mellanliggande produktion som infördes 1896.(3) Detta tages emellertid hänsyn till i den följande beräkningen av förädlingsvärden.

Förädlingsvärden. FU skiljer sig från tidigare arbeten (NI och OJ) i så måtto att serier över förädlingsvärden på branschnivå konstruerats. Dessa serier har skapats genom att beräknade kostnader för insatsvaror och varuanknutna tjänster samt för reparationer och underhåll dragits från bruttoproduktionsvärden (kapitel 6). I insatsvarorna ingår då den vidare bearbetningen vid eget verk, varför serier över förädlingsvärden skall vara konsistenta och oberoende av förändringar i graden av dubbelredovisning av bruttoproduktionsvärden.(4) En andra väg att beräkna industrins förädlingsvärden är att - såsom i NI och OJ - från sektorns totala bruttoproduktionsvärden draga de från ekonomins samtliga sektorer och från importen till industrisektorn fördelade insatserna. En motsvarande beräkning åstadkommes i det föreliggande sammanhanget som ett resultat av samtliga delundersökningar i Strukturprojektet och redovisas inte i FU. Förhållandet mellan dessa båda beräkningssätt diskuteras emellertid principiellt i kapitel 6. Den i FU företagna beräkningen av industrins förädlingsvärden ger i jämförelse med NI:s och OJ:s beräkningar en starkt avvikande utveckling för sektorns inkomstgenererande funktion.

Produktionens fördelning på användningsområden. Denna del i FU, som behandlas i kapitel 7, ansluter till de principer för fördelning som gällde i NI och OJ. Beräkningen avser i detta fall perioden 1800-1955, då en vidare bearbetning av underlaget för NR:s serier inte ansetts nödvändig för FU. Förutom konstruktion av nya serier för tiden före 1871 har betydande revideringar av NI:s och OJ:s serier företagits. Delvis är dessa revideringar en följd av den ovan nämnda beräkningen av årliga kostnader för insatsvaror branschvis, vilken gjort det möjligt att i FU minska graden av schematik i fördelningen. Ytterligare en principiellt betydande revidering har gjorts genom att reparationer, vilka i NI och OJ felaktigt förts till investeringar, i FU hänförs till insatser.(5)

Serier i fasta priser. Samtliga av ovan nämnda serier - bruttoproduktionsvärden, förädlingsvärden, fördelning på användningsområden - vilka konstruerats i löpande priser har också beräknats i fasta priser (kapitel 8). Basåren för fastprisberäkningarna är gemensamma för hela Strukturprojektet. Principen har varit att för varje serie använda så relevanta prisindex som möjligt samt att väga dessa med respektive series årliga kvantitetssammansättning, dvs konstruera Laspeyrevolymer. Detta innebär att drygt 700 deflatorer, fördelade på 8 deflateringsperioder, sammanvägts i FU. För tiden 1800-1890 har vidare ett stort antal prisserier konstruerats i FU. För tiden 1888-1955

har i huvudsak delbranschdeflaterer konstruerade av Jonas Ljungberg använts som prisindex.(6) För den avslutande perioden fram till 1980 har volymer och därmed implicita deflaterer i NR använts, korrigerade för skillnader i branschindelning.

I fråga om branschindelning har samma principer följts i FU som i NI och OJ, dvs den branschindelning som antogs i industristatistiken 1913 användes. Detta innebär bl a att omgrupperingar gjorts i NR:s serier. Följande indelning i branscher gäller således:

1. Malmbrytning och metallindustri
2. Jord- och stenindustri
3. Träindustri
4. Pappers- och grafisk industri
5. Livsmedelsindustri
6. Textil- och beklädnadsindustri
7. Läder-, hår- och gummivaruindustri
8. Kemisk-teknisk industri
9. Kraft-, belysnings- och vattenverk

Referenser till branscherna görs antingen med dessa beteckningar eller med respektive branschnummer.

Huvudresultaten i FU omfattar således bruttoproduktionsvärden och förädlingsvärden 1800-1980 samt fördelning på användningsområden 1800-1955 i löpande och fasta priser på branschnivå samt för industrisektorn totalt. Dessa resultat redovisas samlade i tabellbilagan. Därutöver förekommer resultat avseende olika delaggregat och olika perioder. Dessa resultat, som utgör delmoment i konstruktionen, redovisas tabellariskt i anslutning till respektive kapitel. Slutligen anges i den löpande texten en rad beräkningar utan formell tabelluppställning vilka är en integrerad del i skattningsarbetet.

1.2. Förhållandet till hemindustri och hemslöjd

Beräkningen av industriproduktionen i FU avser, som ovan nämnts, att omfatta yrkesmässigt industriellt arbete. Detta innebär att den del av industriell produktion, som förekommit i hemmen antingen som binnäring till annan verksamhet eller som husbehovsarbete, inte omfattas av föreliggande serier. Denna begränsning i seriernas omfattning är särskilt viktig att ha i åtanke då serierna användes för analyser av industriell och ekonomisk utveckling från den tidiga industrialiseringsperioden och framåt. Den moderna industriproduktionens ökning innebar till en del en ersättning för tidigare industriellt arbete i hemmen.

Serierna i FU har emellertid i görligaste mån konstruerats med hänsyn tagen till denna strukturella förändring. Således har försörjningen av olika råvaror och halvfabrikat, vilka användes för vidare industriell förädling, fördelats med utgångspunkt i förbrukningen inom den här upptagna industriproduktionen (om detta, se vidare kapitel 7). Det innebär att förbrukningen av råvaror och halvfabrikat

inom hemindustri och hemslöjd förts till serierna för slutlig användning (företrädesvis investeringar och konsumtion). Detta innebär vidare att det förädlingsvärde, som uppkommit inom hemindustri och hemslöjd, inte ingår i föreliggande serier över industriproduktionen men att detta delvis kan skattas separat med utgångspunkt i förbrukningen av insatsvaror.

Sådana skattningar har också företagits av den industriella produktionens omfattning i hemmen inom metall- och textilindustri.(7) Nedan anges det skattade förädlingsvärdet i hemmen inom respektive verksamhet i relation till branschens och till hela industrins förädlingsvärde.(8)

	P r o c e n t u e l l a a n d e l a r			
	Hemarbete textil		Hemarbete metall	
	/bransch	/industri	/bransch	/industri
1821/30	108	18	16	5
1831/40	86	17	11	3
1841/50	81	17	11	3
1851/60	59	12	21	6
1861/70	33	5	14	4

Hemslöjd och hemindustri ifråga om spånad och vävning var i förhållande till branschen textil- och beklädnadsindustri mycket omfattande i periodens inledning men föll avsevärt relativt sett vid de mekaniserade spinneriernas respektive de mekaniserade väveriernas genombrott. Från 1850-talet sjönk också nivån relativt industrins samlade förädlingsvärden. För metallslöjden var nivån relativt branschen betydligt lägre än för textilslöjden, men genom en både absolut och relativ uppgång under 1850-talet minskades avståndet till denna. Dessa utvecklingsförlopp skall inte analyseras i FU. Här kan närmast framhållas att det skattade förädlingsvärdet inom metall- och textilslöjd motsvarade knappt en fjärdedel av industrins samlade förädlingsvärde under 1820-talet samt knappt en tiondel under 1860-talet.

För andra grenar inom hemindustri och hemslöjd som trä- och läderslöjder saknas underlag i FU för liknande beräkningar till följd av större svårigheter i att uppskatta tillförsel av råvaror. Om man emellertid antager att dessa båda slöjder stod i samma förhållande till metallslöjden som respektive hantverksproduktion (kapitel 4) erhålles resultatet att trä- och läderslöjder tillsammans motsvarade 8 procent av industrins förädlingsvärde under såväl 1820- som 1860-talen. Hemindustri och hemslöjd skulle då kunna uppskattas till att motsvara en knapp tredjedel respektive en dryg sjättedel av i FU upptagen industriproduktion under dessa decennier.

Med denna skattade produktion inom hemindustri och hemslöjd sjunker tillväxttakten mellan 1820- och 1860-talen för den samlade industriproduktionen från 2.8 till 2.5 procent. Det är i synnerhet nedgången inom textil- och metallslöjderna under 1860-talet som orsakar denna skillnad. Om man vidare antar att de slöjder, som här beräk-

nats under den tidiga industrialiseringen, reducerats till en obetydlighet vid tiden för den första företagsräkningen i början av 1930-talet, erhålles tillväxttakterna 4.4 resp 4.1 procent för den samlade industriproduktionen utan resp med hemindustri och hemslöjd mellan 1860- och 1930-talen.

Beräkningar av detta slag är självfallet ytterligt osäkra men tjänar att demonstrera några förhållanden. De visar att tillväxttakten i serierna skulle sänkas om icke-yrkesmässig industriproduktion tillfogades och att indikationerna anger ovan nämnda storleksförhållande mellan hemindustri och hemslöjd å ena sidan samt yrkesmässig industriproduktion å den andra. Beräkningarna anger vidare att tillväxtförhållandena för den samlade industriproduktionen över längre perioder endast påverkas marginellt av om hemindustri och hemslöjd inbegripes. Förhållandet blir emellertid annorlunda om analysen begränsas till att gälla enstaka branscher och förloppet inom de längre perioder som angetts ovan. I sådana analyser, som syftar till att närmare precisera de dynamiska krafterna vid industrialiseringen, får tidsförskjutningar i tillväxten för hemproduktion och fabriksproduktion stor betydelse.

Ytterligare en aspekt bör framhållas i detta sammanhang. I beräkningen ovan av den kvantitativt dominerande delen av industriellt hemarbete, textilproduktion, inbegreps endast spånad och vävning (inkl trikåstickning). Nivån för textil hemproduktion skulle självfallet ha höjts om också sömnadsarbetet beräknats. Förbrukningen av spånadsämnen och garner i hemmen visar vidare att spånad, vävning och stickning reducerats till för den totala textilproduktionen relativt obetydliga nivåer redan under 1890-talet. Från denna tid växte emellertid sömnaden i hemmen. Trots en samtidigt kraftig expansion för beklädnadsindustrin fortsatte förbrukningen av vävnader i hemmen att öka per capita fram till omkring 1950, varefter fabriksarbetet i relativt snabb takt ersatte hemsömnaden.(9) Detta omslag kom - naturligt nog - samtidigt med en nedgång för det husliga arbetet.(10)

Ett likartat förlopp gäller rimligen också för en rad andra sysslor i hemmen, vilka då de bedrevs yrkesmässigt hänfördes till industrin - t ex bakning, bryggning, kärning av smör och tillverkning av charkuterier. Således skulle framför allt livsmedelsindustrins utvecklingsförlopp påverkas om de olika delarna av förädlingsarbetet i hemmen skattades separat och lades till industriproduktionen. I de föreliggande historiska nationalräkenskaperna gäller emellertid att det husliga arbetet, som utförts av kvinnor vilka inte yrkesmässigt bedrivit annan produktion, skattats särskilt som en del av tjänsteproduktionen. Det innebär således att konsumtionsvärdet av en skjorta, sydd i hemmet av inköpt väv, uppträder i dessa nationalräkenskaper dels som ett bidrag till konsumtionen från industrin (vävnaden), dels som ett bidrag från det husliga arbetet (sömnadsarbetet). På motsvarande sätt uppträder hemkärnat smör som mjölk från jordbruket och kärningsarbete som del av det husliga arbetet. Detta innebär vidare att de föreliggande historiska nationalräkenskaperna innefattar en stor del av det industriella arbetet i hemmen om än skattat inom en särskild del av tjänsteproduktionen.

Slutligen bör framhållas en - måhända paradoxal - effekt av detta. Medan kvinnors arbete totalt sett inbegripes i de föreliggande samlade historiska nationalräkenskaperna, faller delar av det arbete, som männen utförde som binäring till annan verksamhet, utanför dessa beräkningar. Detta gäller t ex de ovan diskuterade metall- och träslöjderna. Dessa brister kan, som ovan angivits, reduceras med kompletterande analys och skattning. För att konsekvent infoga detta arbete i nationalräkenskaperna under såväl 1800- som 1900-talet krävs dock ytterligare forskning.

1.3. Förkortningar

Följande förkortningar förekommer i detta arbete:

BiSOS	= Bidrag till Sveriges officiella statistik
FR	= Folkräkningarna (ingående i BiSOS och SOS)
FU	= Föreliggande undersökning
HS	= Historisk statistik för Sverige: Del 3, utrikeshandel 1732-1970
KK	= Kommerskollegium
Lhb	= Landshövdingeberättelserna (Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelser ingående i BiSOS)
MK	= Maltdryckskommittéernas betänkanden
NI	= National Income of Sweden (Lindahl, E. m fl, a.a.)
NR	= Statistiska centralbyråns nationalräkenskaper
Rou	= Reparationer och underhåll
SOS	= Sveriges officiella statistik
SOU	= Statens offentliga utredningar
TK	= Kungl. Tabellkommissionens statistik (tabellverket)
ToT	= Tull- och traktatkommitténs utredningar och betänkanden
ÖJ	= Johansson, Ö., a.a.

Noter

1. Lindahl, E. m fl, National Income of Sweden 1861-1930, del I-II, Stockholm 1937.
2. Johansson, Ö., The Gross Domestic Product of Sweden and its Composition 1861-1955, Uppsala 1967.
3. Vid analyser på bransch- och sektorsnivå är bruttoproduktionsvärden mindre användbara även i de fall kontinuitet i statistisk redovisning föreligger eftersom förändringar i branschammansättningen leder till skiftningar i graden av dubbelredovisning. Vid analyser på delbranschnivå med en relativt homogen eller konstant produktionsinriktning är dock bruttoproduktionsvärden i hög grad användbara. I sin analys av svensk industriell utveckling konstruerade också Lennart Jörberg serier för delbranschens bruttoproduktionsvärden som över konjunkturcykeln i slutet av 1880-ta-

let och början av 1890-talet var konsistenta med avseende på graden av dubbelredovisning. Jörberg, L., Growth and Fluctuation of Swedish Industry 1869-1912, Lund 1961, s 274 ff. En motsvarande bearbetning av bruttoproduktionsvärden för hela 1800-talet har inte ansetts befogad i FU.

4. Däremot påverkas självfallet förädlingsvärdesandelen av dylika förändringar i den statistiska redovisningen.
5. Dessa överföringar från investeringar till insatsvaror gäller reparationer utförda för jordbruk, industri och transporter. Vidare kan konstateras att de samlade serierna över nationalprodukten i NI och ÖJ har betydande inslag av bruttobruttoberäkning.
6. Ljungberg, J., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Deflater för industriproduktionen 1888-1955, Lund 1988.
7. Se Schön, L., Från hantverk till fabriksindustri. Svensk textiltillverkning 1820-1870, Kristianstad 1979, samt Schön, L., Järnet i jordbruksomvandling och industrialisering i Sverige 1800-1870, i Krantz, O./Ohlsson, R. (red), Ekonomisk-historiska vingslag, Lund 1987.
8. Skattningen av förädlingsvärdet i hemindustriellt arbete bygger på förbrukningen av insatsvaror och inte på uppgifter om produktionsresultatet. Genomgående har antagits en förädlingsvärdesandel motsvarande halva den som gällt för spinnerier och väverier resp verkstadsindustri, dvs det antages en genomgående lägre kvalitetsnivå och bearbetningsgrad i hemmen.
9. Dessa förlopp behandlas i Schön, L., Svensk textil- och beklädnadsindustri - fabrikernas genombrott och några perspektiv framåt, Bebyggelsehistorisk Tidskrift 1988.
10. Krantz, O., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Husligt arbete, Lund 1987, tabell HA 23 och HA 24.

2. TILLVERKNINGSVÄRDEN VID FABRIKER OCH MANUFAKTURER 1800-1871

Beräkningen i detta avsnitt har som syfte att för perioden 1800-1871 skapa konsistenta serier över löpande tillverkningsvärden fördelade på branscher för den grupp av industriella enheter som betecknades fabriker och manufakturer.

Det primära materialet under 1800-talet är de årsberättelser över fabriker och manufakturer (Riksarkivet), vilka i sammanfattad form också av kommerskollegium redovisades i tryckta berättelser från 1830 samt från 1858 i serien Bidrag till Sveriges Officiella Statistik (BiSOS). Detta material ligger till grund för den följande beräkningen över produktionen vid fabriker och manufakturer fram till och med basårsperioden 1869/71, varefter den tryckta statistikens tillverkningsvärden, vilka också redovisades i NI, använts.

Under perioden 1800-1871 företogs några förändringar i rutinerna för uppgiftslämningen till fabriksstatistiken. Fram till 1846 hade hallrätterna i uppdrag att till kommerskollegium sända in uppgifter för resp stads fabriksinrättningar. Från 1829 ålåg detta också kronofogdarna för landsbygdens del. 1846 avskaffades hallrätten och dess uppdrag övertogs av magistraterna. Från 1863 lämnades uppgifterna direkt av respektive företag på av magistraten utdelade och insamlade blanketter. (1) De båda senare förändringarna påverkade inte statistikens täckning eller omfattning vad gällde redovisningen av tillverkningsvärden - däremot medtogs från 1863 fler uppgifter per fabriksenhet. Omläggningen 1829 hade emellertid konsekvenser för statistikens täckning av produktionen vid fabriker och manufakturer, vilket föranlett en bearbetning av serierna. En sådan bearbetning har också gjorts av redovisningen för mekaniska verkstäder och gjuterier.

2.1. Omläggningen i statistikinsamlingen 1829

Före 1829 hade hallrätten i uppgift att lämna tillverkningsuppgifter till kommerskollegium för städernas fabriks- och manufakturinrättningar samt för de inrättningar på landsbygden som till hallrätten uppgav sin tillverkning. Följaktligen kan man antaga att statistikens täckning av landsbygdens fabriksproduktion var avgjort sämre före än efter 1829. Yngve Fritzell framhåller också i en jämförelse mellan tabellverkets (TK) och kommerskollegiets (KK) arbetarantal vid fabriker att mellan 1828 och 1829 fördubblades fabriksstatistikens arbetarantal vid några av de tillverkningsgrenar som hade stor andel av produktionen på landsbygden - nämligen färgerier, glasbruk, läderfabriker och pappersbruk. (2) Vidare hävdar han att KK:s arbetarantal före 1830 bör ökas med 25 procent för textilindustrins del och med 75 procent för övrig industris del. (3) Den för FU relevanta frågan är huruvida liknande förändringar företogs också i redovisningen av tillverkningsvärden.

För textilindustrins del har visats att det av Fritzell påtalade förhållandet var följden av en förändrad redovisning av väveriernas spinneriarbetare, vilket inte hade någon motsvarighet i en förändrad redovisning av tillverkningsvärdet. (4)

Även totalt sett var förändringen i tillverkningsvärden måttlig mellan 1828 och 1829 eller 1.2 milj kr, vilket innebar en ökning med knappt 10 procent. Då är emellertid att märka att 1828 var ett konjunktorellt nedgångsår med en tillverkningsminskning om 0.5 milj kr mellan 1827 och 1828.

Stabiliteten i den värdemässigt dominerande textilindustrin kan dock dölja stora förändringar i övrigt. Av de 26 mera betydande delbranscherna (dvs med en tillverkning över 25 000 rdr bco) visade 5 en kraftig ökning mellan 1828 och 1829 - nämligen pappersbruk, färgerier, bomullsväverier, oljeslagerier samt porterbryggerier. 10 grenar visade en svag eller måttlig ökning (däribland glasbruk och läderfabriker), medan 11 grenar visade en svag eller måttlig nedgång.

Av delbranscher med kraftig ökning kan man i detta sammanhang bortse från porterbryggerier. De togs med i statistiken från 1829, men bryggerierna behandlas i FU i sin helhet i gruppen "övriga industrier". För bomullsväveriernas del var vidare ökningen 1829 dels en återhämtning efter en stark nedgång 1827 och 1828, dels ett resultat av en statistisk överföring från kattuntryckerier till bomullsväverier. Oljeslagerierna kan man också bortse från i detta sammanhang då detta var en tillverkningsgren med låga tillverkningsvärden (den absoluta ökningen var endast 30 000 kr). För pappersbrukens och färgeriernas del skedde emellertid ökning som nästan motsvarade den fördubbling av arbetarantalet som Fritzell påpekade.

För övriga industrigrenar märktes således inte någon sådan effekt av den statistiska omläggningen. Det kan emellertid ha varit så att en ökning i uppgiftslämningen till hallrätterna om tillverkningen vid landsbygdens enheter inom vissa grenar hade skett redan före 1829 samt att reformen fick full effekt först under åren därefter - och följaktligen att förändringen i rapporteringen av arbetarantal hade en mera direkt genomslagskraft.

För att bedöma detta görs här en jämförelse mellan de i TK angivna arbetarantalerna (5) och de av KK uppgivna tillverkningsvärdena omräknade i volymer (om volymeräkningar, se kapitel 8) för några mera betydande delbranscher. Jämförelsen görs först för några av de större delbranscherna - klädesfabriker, sockerbruk och tobaksfabriker - vilka hade ingen eller obetydlig produktion utanför städerna och följaktligen inte bör ha berörts av omläggningen 1829. Index över arbetarantalet för dessa branscher i TK sätts för respektive tidpunkt i relation till index över tillverkningsvolymen under föregående femårsperiod. 1835 är bas för jämförelsen. Följande relationer mellan indexserierna för arbetarantal och tillverkningsvolymer erhålles:

År	Klädesfabriker, sockerbruk, tobaksfabriker index arbetarantal/index produktionsvolym
1805	1.55
1810	1.23
1815	1.40
1820	1.21
1825	1.11
1830	1.01
1835	1

Det framgår att arbetarantalet i stort sett faller kontinuerligt gentemot tillverkningsvolymen. Tre skäl till detta kan antagas. För det första skedde en viss produktivitetsökning vid fabrikerierna varför det är rimligt att volymen ökade starkare än arbetarantalet. För det andra - vilket förmodligen hade större betydelse - fluktuerade produktionen kraftigt under de första decennierna, med många svaga år, medan produktionen blev påtagligt jämnare under 1820-talet och i synnerhet under 1830-talets första hälft. En jämnare sysselsättning bör ha gett en högre tillverkningsvolym per arbetare. För det tredje kan också grunderna för redovisningen av arbetarna i TK:s material ha förändrats.

Om man med tillverkningsvolymen för resp delbransch under 1830-talets första hälft som bas samt med de i TK angivna arbetarantal och ovan angivna relationsserie beräknar nya volymserier, erhålles avgjort högre volymtal under 1800-talets första tre decennier endast för tre delbranscher, nämligen glasbruk, pappersbruk och färgerier. (6) Däremot erhålles ingen förändring i talen för t ex läderfabriker samt såp- och tvålfabriker vilka också hade stor andel av produktionen på landsbygden. Relationen mellan den sålunda beräknade volymen och tillverkningsvolymen i årsberättelserna är följande för de tre ovannämnda delbranscherna:

År	glasbruk	pappersbruk	färgerier
1800/4	2.01	2.14	2.64
1805/9	5.61	1.93	2.91
1810/4	3.19	1.93	2.35
1815/9	1.18	1.68	1.31
1820/4	1.22	1.87	1.50
1825/8	1	1.82	1.69

De i årsberättelserna uppgivna tillverkningsvärdena för dessa branscher justeras därför med hjälp av dessa koefficienter. Det kan då noteras att ökningen i tillverkningsvärden i fabriksstatistiken mellan 1828 och 1829 för pappersbruk var 83 procent och för färgerier 67 procent. Denna ökning försvinner således. Glasbruken hade - som ovan nämnts - endast en svag ökning mellan dessa år. Däremot utjämnas den mycket kraftiga ökningen för dessa mellan 1812 och 1813 samt

motsvarande minskning mellan 1803 och 1804. Påslagen i denna bransch, vilka starkt varierar, anpassas således till de tydliga nivåförändringarna i fabriksstatistiken.

2.2. Mekaniska verkstäder och gjuterier samt gevärsfaktorer

Fram till 1874 redovisades mekaniska verkstäder och gjuterier åtskilda i industristatistiken, trots att den mekaniska verkstaden och gjuteriet i några fall kunde rymmas inom samma fabriksenhet. Under perioden fram till 1832 angavs gjuteriernas tillverkningsvärde i KK:s fabriksstatistik för att därefter överföras till statistiken över bergshanteringen (gjuterierna var för övrigt den enda gren av bergshanteringen som då redovisades med tillverkningsvärden). Utöver produktion vid mekaniska verkstäder och gjuterier förekom produktion av gjutgods och smidesartiklar vid masugn och bruk (järnmanufaktur) vilken redovisades och här beräknats inom bergshanteringen.

Arbetarantal vid gjuterier - företrädesvis på landsbygden - och mekaniska verkstäder - i städer - redovisades i tabellverket. En jämförelse med fabriksstatistiken - enligt metoden ovan men med bas under 1830-talets andra hälft - anger att fabriksstatistikens redovisning var bristfällig fram till mitten av 1810-talet samt under 1820-talets andra hälft (under Motala verkstads första år). Under perioden 1800-1812 höjs statistikens tillverkningsvärden med i genomsnitt 165 procent samt under perioden 1825-1831 med i genomsnitt 65 procent. För övriga år kan fabriksstatistikens tillverkningsuppgifter godtas (avvikelsen i jämförelsen mindre än 10 procent).

Eftersom gjuterierna, vilkas produktion 1833-1873 redovisades i bergskollegiets statistik, i viss utsträckning också var mekaniska verkstäder vilkas produktion redovisades i fabriksstatistiken, förelåg en risk för dubbelredovisning. En undersökning av primärmaterialet till fabriksstatistiken och motsvarande uppgifter i bergskollegiets tryckta statistik i början av 1870-talet visar att drygt 15 procent av de egentliga gjuteriernas produktion också ingick i de mekaniska verkstädernas uppgivna tillverkningsvärde. Detta utgjorde dock mindre än 2 procent av gruppens totala tillverkningsvärde, varför dubbelredovisningen inte kan anses vara ett så omfattande problem att det skulle motivera en ingående bearbetning av primärmaterialet till industristatistiken. Gjuteriernas produktion har här för hela perioden 1800-1871 förts till fabriker och manufakturer.

Gevärsfaktorer infördes i fabriksstatistiken 1874. För tiden 1800-1855 finns uppgifter om faktoriernas arbetarantal i TK. Vidare har uppgifter för Huskvarnafabrikens del åren 1850 och 1868(7) länkats till denna. Med interpolation har en serie över faktoriernas arbetarantal 1800-1868 erhållits. Produktionsvärdet har skattats med hjälp av årlig produktion per arbetare vid de mekaniska verkstäderna dividerat med relationen till produktion per arbetare vid gevärsfaktorer 1874. Denna relation var då 2:1 vilket är rimligt med tanke på en lägre kapitalintensitet och högre förädlingsvärdesandel vid de mera

hantverksmässiga fabrierna. Därigenom erhålles en serie över tillverkningsvärden som ökar från ca 100 000 kr till ca 300 000 kr vid gevärsfabrierna.

Med dessa justeringar av årsberättelsernas uppgifter har serier över fabrikers och manufakturers produktion fördelade på branscher konstruerats för perioden 1800-1871.

Noter

1. Se vidare Key-Åberg, K., Sveriges industristatistik, Statsvetenskaplig tidskrift, 1899.
2. Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1825-1835 enligt Tabellverket och andra källor, Statistisk tidskrift, 1976:3, s 82.
3. Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1805-1820 enligt Tabellverket och andra källor jämte sammandrag intill 1855, Statistisk tidskrift, 1980:1, s 8.
4. Schön, a.a. (1979), s 143. Bakgrunden till att spinneriarbetarna från denna tid inbegreps i ylleväveriernas arbetarantal var att spånaden mekaniserades och blev ett fabriksarbete. Denna förändring inleddes självfallet före 1829 men då togs inte spinneriarbetarna med i fabriksstatistiken. Värdet av spånaden ingick dock hela tiden i bruttotillverkningsvärdet.
5. Tabellverkets uppgifter är hämtade ur Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd, Statistiska meddelanden ser. A band VI:4, Stockholm 1949.
6. Arbetarantalet vid färgerier meddelas i tabellverket endast från och med 1825. Före detta år angavs antalet färgare inom hantverket. Detta inbegrep emellertid endast städernas färgare. Antalsutvecklingen för landsbygdens färgare före 1825 har skattats med städernas antal som index.
7. Olsson, S-O., Husqvarna arbetare 1850-1900, Jönköping 1983, s 36.

Tabell 1. Tillverkningsvärden vid fabriker och manufakturer fördelade på industribranscher (1-8) 1800-1871. Löpande priser. Milj kr.

År	1	2	3	4	5	6	7	8	Totalt
1800	0.2	0.1	0.0	0.1	1.1	2.4	0.1	0.1	4.1
1801	0.2	0.1	0.0	0.1	1.2	2.7	0.1	0.1	4.6
1802	0.2	0.2	0.0	0.2	1.1	3.0	0.2	0.1	4.9
1803	0.2	0.2	0.0	0.2	1.1	3.0	0.1	0.1	5.0
1804	0.2	0.2	0.0	0.2	1.2	2.9	0.1	0.1	4.8
1805	0.3	0.1	0.0	0.2	1.2	3.6	0.1	0.1	5.6
1806	0.3	0.2	0.0	0.2	1.2	3.9	0.2	0.2	6.2
1807	0.2	0.2	0.0	0.2	1.1	3.5	0.2	0.2	5.5
1808	0.2	0.2	0.0	0.2	1.0	2.9	0.1	0.1	4.8
1809	0.2	0.1	0.0	0.2	1.3	2.5	0.2	0.2	4.8
1810	0.3	0.1	0.0	0.2	2.0	2.5	0.2	0.2	5.7
1811	0.3	0.2	0.0	0.2	2.0	2.7	0.3	0.2	5.9
1812	0.3	0.3	0.0	0.3	2.1	2.5	0.3	0.3	6.1
1813	0.2	0.4	0.0	0.5	2.7	2.5	0.4	0.3	7.0
1814	0.3	0.4	0.0	0.5	3.2	3.7	0.4	0.3	8.9
1815	0.4	0.5	0.0	0.5	3.4	3.9	0.4	0.3	9.5
1816	0.4	0.5	0.0	0.5	3.7	4.4	0.5	0.3	10.2
1817	0.5	0.4	0.0	0.5	3.5	4.4	0.5	0.4	10.3
1818	0.4	0.4	0.0	0.5	2.6	4.3	0.5	0.4	9.2
1819	0.4	0.5	0.0	0.5	3.4	4.5	0.7	0.4	10.5
1820	0.4	0.4	0.0	0.6	3.4	5.0	0.6	0.4	10.9
1821	0.4	0.5	0.0	0.7	3.8	5.2	0.6	0.4	11.6
1822	0.5	0.4	0.0	0.7	3.7	5.4	0.5	0.3	11.6
1823	0.5	0.6	0.0	0.7	3.4	5.4	0.6	0.4	11.7
1824	0.5	0.6	0.0	0.7	3.4	5.1	0.6	0.5	11.4
1825	0.6	0.6	0.0	0.7	4.0	5.5	0.7	0.4	12.5
1826	0.7	0.6	0.0	0.7	3.8	5.6	0.8	0.4	12.7
1827	0.8	0.7	0.0	0.8	4.2	5.6	0.7	0.4	13.2
1828	0.7	0.6	0.0	0.8	3.9	5.4	0.7	0.5	12.6
1829	0.6	0.7	0.0	0.8	3.8	5.8	0.7	0.5	13.0
1830	0.7	0.7	0.1	0.8	3.8	6.2	0.8	0.5	13.6
1831	0.9	0.8	0.0	0.8	4.0	6.8	0.9	0.6	14.7
1832	0.9	0.8	0.1	0.9	4.0	7.2	0.9	0.6	15.4
1833	0.9	0.8	0.1	0.9	4.3	8.0	1.0	0.6	16.7
1834	1.0	0.8	0.1	0.9	4.2	8.6	0.9	0.7	17.1

Tabell 1 (forts.)

År	1	2	3	4	5	6	7	8	Totalt
1835	1.1	0.9	0.1	1.0	4.8	9.4	1.0	0.7	18.9
1836	1.3	0.9	0.0	1.0	5.0	9.5	1.0	0.7	19.5
1837	1.3	0.9	0.1	1.2	5.3	9.0	1.1	0.7	19.6
1838	1.2	0.9	0.0	1.2	5.3	9.7	1.1	0.7	20.1
1839	1.3	0.9	0.0	1.3	5.5	10.4	0.9	0.7	20.2
1840	1.5	1.0	0.1	1.2	5.6	10.6	0.9	0.6	21.6
1841	1.5	1.0	0.1	1.2	5.8	10.7	1.1	0.7	22.0
1842	1.6	1.0	0.1	1.2	6.1	11.3	1.1	0.8	23.2
1843	1.4	1.1	0.1	1.2	6.6	12.4	1.3	0.9	25.0
1844	1.5	1.2	0.0	1.2	6.6	12.9	1.2	1.0	25.6
1845	1.6	1.1	0.0	1.2	7.3	12.9	1.2	1.1	26.4
1846	1.7	1.1	0.0	1.3	7.9	13.1	1.2	1.0	27.4
1847	2.0	1.3	0.0	1.4	8.1	14.8	1.5	1.2	30.3
1848	2.1	1.5	0.0	1.4	8.5	16.1	1.6	1.3	32.5
1849	2.3	1.5	0.0	1.4	8.9	18.7	1.7	1.4	35.9
1850	2.6	1.7	0.0	1.3	9.3	19.9	1.7	1.5	37.9
1851	2.7	1.8	0.0	1.5	9.7	18.2	2.1	1.8	37.7
1852	2.7	1.7	0.1	1.5	9.9	17.9	2.2	1.8	37.9
1853	2.9	1.8	0.1	1.8	10.2	18.0	2.3	2.0	39.0
1854	3.6	1.9	0.1	1.7	12.2	20.3	2.9	2.6	45.4
1855	4.1	2.1	0.1	2.0	15.1	25.3	3.3	3.3	55.3
1856	5.7	2.2	0.2	2.2	16.6	28.7	3.8	3.4	62.9
1857	7.3	2.6	0.2	2.2	18.7	29.0	3.9	3.6	67.5
1858	6.3	2.5	0.1	2.4	14.7	22.1	3.5	3.5	55.1
1859	6.5	2.7	0.2	2.7	15.2	26.5	3.9	3.6	61.3
1860	6.6	2.8	0.2	3.3	16.7	31.8	4.3	4.0	69.7
1861	7.0	2.8	0.3	3.4	17.9	35.7	4.2	4.3	75.6
1862	7.2	2.9	0.4	3.2	18.2	31.4	4.2	4.2	71.6
1863	8.0	3.0	0.3	3.5	20.6	20.9	4.9	6.4	67.7
1864	9.6	3.1	0.4	3.5	20.6	23.0	5.1	6.2	71.5
1865	10.3	3.3	0.3	3.6	20.3	29.1	5.0	6.5	78.4
1866	10.2	3.4	0.5	4.1	20.2	35.1	4.7	6.9	85.0
1867	9.7	3.1	0.4	4.7	19.9	32.1	4.1	6.5	80.3
1868	9.4	3.1	0.5	4.8	20.2	29.2	4.3	6.6	78.2
1869	10.4	3.0	0.6	5.4	21.2	30.9	4.8	7.2	83.5
1870	12.6	3.2	0.9	5.8	23.8	34.1	5.3	8.1	93.7
1871	15.0	3.8	0.6	6.4	24.9	40.5	6.1	9.4	106.6

3. TILLVERKNINGSVÄRDEN INOM FABRIKSINDUSTRI UTANFÖR INDUSTRISTATISTIKEN

Den officiella industristatistikens omfattning utökades vid olika tidpunkter inom undersökningsperioden bl a genom att nya delbranscher tillkom i redovisningen. I NI gjordes under rubriken "Övriga industrier" särskilda skattningar för de mera betydande av dessa från 1861 till den tidpunkt de upptogs i statistiken. Därutöver skattades också produktionen inom kvantitativt mindre vägande branscher inom gruppen "hantverk och småindustri". I FU användes samma förfaringssätt. NI:s skattningar av "Övriga industrier", som i några fall revideras, förs tillbaka till 1800.

Underlaget för skattningarna är av skiftande kvalitet. I en del fall - som t ex i fråga om bergshantering - kan skattningarna tjäna som utgångspunkt för behandling av enskilda delbranschers utveckling. I andra fall - som t ex för kvarnindustrins del - är skattningarna grövre generaliseringar och tjänar framför allt syftet att avhjälpa diskontinuiteter i statistiken.

3.1. Bergshantering 1800-1871

Tillverkningsvärden för bergshantering anges i industristatistiken först från 1896. För perioden 1871-1896 konstruerade NI värdeserier med hjälp av priser hämtade från exportstatistiken samt med industristatistikens (BiSOS litt C) kvantiteter. Den föreliggande beräkningen avser perioden 1800-1871. Den grundläggande uppgiften har varit att konstruera kvantitetsserier. Från 1833 finns dessa uppgifter för bergshantering i bergskollegiets tryckta årsberättelse. För perioden dessförinnan har olika skattningsförfaranden använts. En andra uppgift har varit att utifrån prisserier konstruera löpande värdeserier.

3.1.1. Kvantiteter

3.1.1.1. Järnhanteringen

Bergmästarna i landets bergmästardömen lämnade varje år uppgifter till bergskollegium om brukens produktion. Före 1832 förelåg emellertid inget tvång att lämna statistiska uppgifter. Från 1833 låg dessa till grund för bergskollegiets tryckta statistik. I denna lämnades kvantitetsuppgifter för de olika produktionsleden. Under 1830-talet var bergmästarnas uppgifter otillräckliga, varför kompletteringar gjordes av kollegiet. Bergskollegiets serier kan möjligen innebära en underskattning av produktionen - i synnerhet före 1846 då privilegiesystemets produktionsregleringar gällde i full utsträckning. Arthur Attman och Rolf Adamson har t ex framhållit att brukens produktion för lokal avsättning inte alltid redovisades. Enligt Attman har emellertid stickprov i bruksräkenskaper visat att detta järn "endast kan ha utgjort en eller annan procent av brukets tillverkning" (1)

För åren fr o m 1815 gjorde kollegieledamöterna C.D. Uhr och J.P. Almgren sammanställningar och kalkyler över tackjärnsproduktionen. (2) De ansåg att bergmästarnas inlämnade uppgifter för bruksproduktionen var alltför låga. Uhrs och Almgrens kalkyler, grundade på blåsningstid och effektivitet i olika regioner, hamnade på en nivå 20-30 procent över bergmästarnas samlade uppgifter. I föreliggande arbete har en serie över tackjärnsproduktionen 1800-1832 beräknats som utgår från Uhrs och Almgrens kalkyler. För åren 1800-1815 har serien över bergmästarnas uppgifter använts. Denna har då multiplicerats med kvoten Uhrs kalkyl/bergmästareuppgifter för åren 1815/19.

Uhrs och Almgrens kalkyler över tackjärnsproduktionen har av t ex Attman bedömts vara rimlig i förhållande till nivån enligt den tryckta statistiken från 1830-talets mitt. (3) Här skall dock en något närmare granskning av kalkylen göras med hjälp av uppgifter ur bergskommissionens material för åren 1823-1832, ur Adamsons undersökning av brukens stångjärnsproduktion samt ur exportstatistiken.

För detta ändamål görs först en omräkning av tackjärnet till stångjärn med ett års förskjutning. Nära hela tackjärnsproduktionen gick vidare till brukens stångjärnsframställning (uppskattat 97 procent - se nedan). Med hänsyn tagen till avbränningen vid färskningen (23 procent - se nedan) kan en serie för stångjärnsproduktionen konstrueras. Enligt uppgifterna till Bergskommissionen vågfördes 80 procent av brukens stångjärn 1823-1832. (4) Med detta som antagande kan den konstruerade serien jämföras med Adamsons uppgifter om brukens vågföring av stångjärn. Vidare motsvarade exporten av stångjärn under åren 1833-37 80 procent av produktionen enligt den tryckta statistiken. Även denna jämförelse görs nedan. (5)

År	0.8 x skattad stångjärnsproduktion	
	/vågfört stångj.	/export stångj.
1801/05	1.12	1.04
1806/10	1.28	1.43
1811/15	1.00	0.85
1816/20	1.19	1.13
1821/25	1.08	1.05
1826/30	1.14	1.15
(1831/35)	(1.00)	(0.95)
(1836/40)	(0.98)	(0.98)

Tre drag framträder i dessa jämförelser. För det första de kraftiga fluktuationerna i förhållandet mellan skattad produktion och vågföring samt export i samband med Napoleonkrigen - i synnerhet mellan 1805 och 1815. Heckscher har emellertid visat att omkastningarna på exportmarknaden under dessa år ledde till stora förändringar i lagerhållningen. Lagerökningen var stark fram till 1810. Därefter försvann möjligheterna att finansiera denna, vilket ledde till produktionsnedgång. Således beräknar Heckscher att inventariet vid järnvägarna ökade resp minskade motsvarande omkring 25 procent av den skattade

produktionen årligen under respektive femårsperiod. (6) Fluktuationerna i förhållandet mellan produktion och vågföring är följaktligen betydligt mindre, men de antyder att motsvarande lagerförändringar också skedde vid bruken.

För det andra ligger den kalkylerade produktionen under perioden som helhet drygt 10 procent över den som kan beräknas utifrån vågföringen och exporten. En sänkning av produktionen med 10 procent leder således till en ytterligare bättre överensstämmelse med synpunkterna på lagerförändringen.

För det tredje, och slutligen, visar beräkningen för perioden 1831-1840, då produktionsuppgifterna huvudsakligen är hämtade ur den tryckta statistiken, att antagandet om en andel på 80 procent av produktionen till vågföring och export är rimligt.

Mot denna bakgrund syns det rimligt att sänka den av Uhr och Almgren kalkylerade tackjärnsproduktionen (och därmed stångjärnsproduktionen) med 10 procent. En sådan sänkning har därför gjorts i den här föreliggande skattningen.

Med utgångspunkt från tackjärnsproduktionen skattas sedan den föregående malmbrytningen samt, vilket framgått ovan, produktionen av gjutgods vid masugnarna och stångjärn före 1833. Beräkningen av malmproduktionens kvantitet och värde har i detta sammanhang en mycket begränsad betydelse, då den är en avdragspost i tackjärnstillverkningen, som malmskattningens omfattning är beroende av. Enligt af Uhrs berättelse 1821 beräknades åtgången av malm per skeppund tackjärn vara 2 skeppund av högvärdig dannemoralm eller 4 skeppund av den lågvärdiga tabergsmalmen. Eftersom bergslagsmalm av högre värde övervägde bör genomsnittet ligga närmre 2 än 4 skeppund. Malmproduktionen 1833-1842 ger en relation till tackjärnsproduktionen 1834-1843 (således med ett års förskjutning) om 2.15 skeppund malm per skeppund tackjärn. Detta synes ligga inom ett rimligt intervall och läggs till grund för skattningen.

Av tackjärnet göts vidare en liten del som gjutgods direkt vid masugnen. Enligt Bergskommissionens undersökning var denna andel av den totala tackjärnsproduktionen 3 procent under åren 1823-1832. Denna koefficient användes för skattningen av gjutgodsproduktionen vid masugnar före 1833. (7) Dessutom användes en del av tackjärnet för omsmältning till gjutgods vid de egentliga gjuterierna. Vid mitten av 1830-talet utgjorde dessas produktionskvantitet mindre än hälften av gjutgodstillverkningen vid masugnarna. Produktionen vid de egentliga gjuterierna skattas emellertid inte eftersom denna till värdet är upptagen i årsberättelserna om fabriker. Vidare var de separata gjuterierna ännu mindre under de tidigare decennierna, varför det antages att 97 procent av tackjärnet användes vidare till stång- och ämnesjärn. Vid stångjärnstillverkningen behövdes normalt 1.3 ton tackjärn till 1 ton stångjärn enligt Gunnar Arpiss undersökning - dvs avbränningen var 23 procent. (8) Dessa koefficienter användes vid skattningen av stångjärnsproduktionen före 1833 - det antages också en förskjutning om ett år mellan tackjärn och stångjärn.

Därmed ges följande tablå för beräkningen av järnhanteringens produktion 1800-1832:

$$\text{malm}_{t-1} = 2.15 \times \text{tackjärn}_t$$

$$\text{gjutgods}_t = 0.03 \times \text{tackjärn}_t$$

$$\text{stångjärn}_{t+1} = 0.77 \times (0.97 \times \text{tackjärn}_t)$$

Medan det kan antagas att relationen mellan produktionen av malm-tackjärn-stångjärn var relativt fast, då endast en mycket liten del av tackjärnet ej användes till stångjärn, är det emellertid svårare att anta samma konstans i förhållandet mellan stångjärn och manufaktur (produktionen av s k ämnesjärn för manufakturen vid stångjärnshammarna ingår i skattningen av stångjärnet). Denna relation bör i synnerhet ha varit påverkad av förhållandena på exportmarknaderna för såväl stångjärnet som manufakturen. Således bör den andel av stångjärnet som förädlades vidare ha växlat.

Adamson har undersökt mängden vågfört manufakturjärn från bruken. (Den manufaktur som åstadkoms vid t ex mekaniska verkstäder redovisas värdemässigt i statistiken över fabriker och manufakturer.) En jämförelse med bergskollegiets produktionsstatistik för åren 1836/40 och 1841/45 visar att vågföringen endast utgjorde 73 procent av den uppgivna produktionen under vardera perioden.(9) Om man antager att hela den export av manufakturjärn, som redovisas i Historisk statistik (HS), ingår i den vågförda mängden, skulle 58 resp 56 procent av övrig produktion (huvudsakligen för hemmamarknaden) ha vågförts.(10)

Om man antager att hela exporten (enligt HS) samt 60 procent av övrig produktion ingår i den vågförda mängden även under perioden 1800-1835 erhålles följande skattade produktion i femårsmedeltal (skeppund stapelstadsvikt) samt procentuella andel av den beräknade stångjärnsproduktionen:

År	Manufaktur-järnsprod.	Proc. av stång-järnsprod.
1801/05	68 000	15.4
1806/10	53 600	12.6
1811/15	49 100	14.8
1816/20	62 400	15.6
1821/25	48 300	10.9
1826/30	54 500	11.3
1831/35	58 200	11.3
(1836/40)	(56 900)	(10.5)

Enligt Bergskommissionens uppgifter användes 12.6 procent av brukens stångjärnsproduktion till manufaktur under åren 1823-1832. Med hänsyn tagen till avbränningen (se kapitlet om förädlingsandelar) motsvarar då manufakturproduktionen viktmässigt 11.6 procent av stång-

järnsproduktionen. I den föreliggande beräkningen är genomsnittet 11.2 procent för motsvarande period, vilket således stämmer relativt väl överens med Bergskommissionens uppgifter.

Vidare förefaller de högre talen före 1821 rimliga med tanke på den då betydligt högre exportnivån för manufakturjärn.(11) Under åren 1801-1820 utgjorde manufakturexporten i vikt 8.7 procent av stångjärnsexporten (enligt HS), medan andelen 1821-1830 fallit till 5.9 procent. Den här beräknade andelen av produktionen föll mellan motsvarande perioder från 14.6 till 11.1 procent.

Detta borde i och för sig innebära en högre nivå för stångjärnsproduktionen gentemot exporten av stångjärn före 1820. Enligt beräkningarna ovan låg emellertid exportens andel oförändrad. Det är således möjligt att såväl tackjärns- som stångjärnsproduktionen borde höjas några procent under de första decennierna. Detta påverkar den marginal som återstod till smeder etc då exporten och ämnesjärnet till manufakturen fördelats. Den nuvarande beräkningen - med konstant exportandel och sjunkande förbrukning inom manufakturen - innebär att användningen av stångjärn av hantverkare, verkstäder, hemslojd etc steg under 1820-talet, vilket inte är orimligt.

För beräkningen av manufakturproduktionen antages därför att de angivna nivåerna uppnåddes under respektive femårsperiod. Det antages vidare att den årliga produktionen för hemmabruk var konstant under varje period, medan fluktuationerna ges av de årliga export-talen. Beräkningen ovan anger också en relativt konstant nivå då exporten frånräknats.

Hittills har beräkningarna utgått från homogena kvaliteter av de olika huvudprodukterna - så anges de också i statistiken från 1833. Detta kan accepteras då det rörde sig om sådana (t ex tackjärn) eller om sammansättningen var stabil över tiden. För stångjärnet har en sådan stabilitet antagits. Adamson anser visserligen att den växande efterfrågan på grövre järn mot 1800-talets mitt bör ha lett till att de ordinära stångjärnskvaliteterna ökade sin andel.(12) I så fall överskattas tillväxten av den kvantitativa förändringen. Förändringarna i sammansättningen kan dock inte ha varit stora, menar Adamson.

Annorlunda ställer det sig då det inom samma produktgrupp fanns en stor spridning mellan kvaliteterna och då dessas andel skiftade. För malmproduktionen har t ex en uppdelning gjorts mellan bergslagsmalm, lapplandsmalm och övrig malm från 1833. Andelarna från mitten av 1830-talet har antagits gälla bakåt till 1800. Större betydelse hade emellertid de olika kvaliteterna i manufakturen, då det här gällde olika grad av förädling i slutprodukten. Kvantiteten kan då bli ett dåligt mått på förändringen. Medan vissa manufakturprodukter endast var finare dimensioner av stångjärn, var andra helt nya produkter. Här har en uppdelning gjorts på spik, plåt, stål samt gruppen band-, bult-, skär- och knippjärn. Från 1861 anges den totala produktionens fördelning mellan dessa. Under perioden 1833-1860 antages här att den totala produktionen hade samma sammansättning som exporten, vilken redovisas i bergskollegiets statistik. För tiden före 1833 har

Adamsons beräkningar av det invägda manufakturjärnet i Göteborg och Stockholm använts.(13) Dessa anges femårsvis. De årliga andelarna har erhållits genom interpolation.

3.1.1.2. Övriga grenar inom bergshanteringen

De övriga grenarna av bergshanteringen omfattade vad som stundom kallades "den ädlare tillverkningen" - koppar, guld, silver, bly, kobolt, nickel, zink. Av dessa hade endast kopparhanteringen någon större betydelse, även om den stod långt tillbaka för järnhanteringen. Kvantitetsserierna för dessa metaller är hämtade ur F.R. Tegengrens statistiska bearbetning Sveriges ädlare malmer och bergverk. I denna saknas emellertid uppgifter om den vidare bearbetningen inom kopparhanteringen - kopparsmide och mässing. Före bergskollegiets statistik har uppgifter om mässingsproduktionen hämtats ur Tillverkningslängd för de ädlare verken (BkA) samt kompletteringar av denna i Almgrens samling(14) (dvs samma material som Tegengren utgått från). Här saknas dock uppgifter om kopparsmidet. Detta har då skattats 1800-1832 enligt relationen garkoppar/kopparsmide för åren 1833/37.

Indelningen i produktionsled har för dessa tillverkningar inte förts lika långt som för järnhanteringen. Till en del beror detta på att produktionen inte var lika omfattande och lika specialiserad. Sålunda skedde förädlingen av kopparen till råkoppar eller garkoppar huvudsakligen i anläggningar vid fyndorten. Här skiljes endast mellan tillverkningen av garkoppar och den vidare förädlingen till kopparsmide eller mässing. I övrigt beräknas endast metallproduktionen. Dessa grenar av bergshanteringen var så små att en närmare bearbetning är av litet intresse för aggregerade serier.

3.1.2. Prisserier

Statistiken över bergshanteringen innehåller värdeuppgifter först från 1896. Priserna måste därför delvis hämtas från annat material. I National Income har den tryckta exportstatistiken, som från 1871 uppger värden, använts. För att göra dessa priser (f o b) jämförbara med priset vid produktionsanläggningen, har NI dividerat dessa med respektive relation exportpris/fabrikspris 1896/1900.(15) Exportpriset har således närmast tjänat som index till fabrikspriset.

För tiden före 1871 användes i första hand serier ur Jörbergs prishistoria(16) som index till de sålunda beräknade prisnivåerna 1871. I denna prishistoria finns flertalet betydande produkter med: järnmalm, tackjärn, stångjärn, spik, koppar och silver. Prisutvecklingen för övriga produkter - med undantag av järnmanufakturen - har skattats med en näraliggande prisserie som index.

För priset på gjutgods vid masugn har tackjärnsserien använts som index. För kopparsmide och mässing har kopparens pris utgjort index. Jörbergs serie över kopparens pris börjar för övrigt först 1822, varför denna kopplats samman med Adamsons serie för de första

decennierna.(17) För guldpriset har silverserien varit index och slutligen för bly, nickel, kobolt och zink har åter kopparserien använts.

I fråga om järnmanufakturen, där endast spik ingår bland Jörbergs serier, har det emellertid - med tanke på kvalitetsskillnader - varit önskvärt att kunna särskilja de olika produktgruppernas prisutveckling. Därför har Adamsons prisuppgifter från Stockholm för spik, järnplåtar, brännstål samt knippjärn+bandjärn+bultjärn använts.(18) Dessa serier täcker perioden 1800-1860. Relationerna mellan produktgrupperna har antagits bestående till 1871 och beräknats med hjälp av Jörbergs serie för stångjärn.

3.2. Skeppsvarv 1800-1871

Skeppsvarven redovisas i fabriksstatistiken först från och med 1872 även om sporadiska uppgifter för skeppsvarv lämnades i årsberättelser för fabriker betydligt tidigare. NI uppskattade värdet av skeppsvarvens produktion årligen till 1 milj kr 1861-1865 samt 2 milj kr 1866-1871.(19)

Den föreliggande beräkningen av skeppsvarvens produktion utgår från de uppgifter som lämnas om fartygsflottans storlek och förändringar i kommerskollegiets berättelser om utrikes handel och sjöfart. Dessa bildar underlaget för en serie över nybyggnationen uttryckt i läster, vilken utifrån uppgifter om priset per läst ger en volymserie. Därtill läggs ett beräknat värde för reparationer. Slutligen skapas en serie i löpande värde med hjälp av en deflator konstruerad av serier över daglöner och brädpriser. Det bör noteras att produktionen av ångfartyg redovisas vid de mekaniska verkstäderna under den aktuella tiden.

3.2.1. Nybyggnation

I kommerskollegiets årsberättelser om handel och sjöfart lämnas från och med 1830 årliga uppgifter om stapelstäders, övriga städers och köpingars samt lantmäns fartygsflotta vad gäller antal fartyg och totalt lästetal. Vidare anges för stapelstädersnas del antalet kasserade och förolyckade respektive nybyggda fartyg med lästetal. Dessutom anges antalet fartyg försålda till utlandet respektive inköpta från utlandet (naturaliserade). Utrikes handel med fartyg hade dock mycket liten omfattning - endast under åren 1855-1858 var denna av större betydelse.(20) Före 1830 anges för vart femte år (1795-1825) stapelstädersnas flotta vad gäller antal och lästetal. Uppgifterna avser inte båtar om mindre än fem läster, varför de kan anses avse fartyg som byggdes vid skeppsvarv.(21)

Nybyggnationen av fartyg inom landet för stapelstädersnas flotta efter 1830 framgår således direkt av kommerskollegiets uppgifter. Nybyggnationen för övriga städers, köpingars samt lantmäns räkning får däremot skattas. Härvid antages att samtliga fartyg hade samma livslängd som stapelstädersnas - dvs kassationsfrekvensen räknad per läst vid stapelstädersna antages gälla för fartygsflottan i övrigt. Nybygg-

nationen för fartygsflottan utanför stapelstäderna erhålles således som differensen mellan flottans storlek år t och (flottans storlek år t-1 x (1 - kassationsfrekvensen)).

För perioden före 1830 - då endast uppgifter om stapelstädernas flottstorlek vart femte år föreligger - antages att samma kassationsfrekvens som för första hälften av 1830-talet gällde, dvs 5 procent. Därigenom erhålles tal för nybyggnationen i stapelstäderna mellan vart femte år. Denna nybyggnation fördelas på de mellanliggande åren. Vidare antages att samma nybyggnation proportionellt skedde för övriga städernas, köpingars och lantmäns räkning, varvid en serie över den totala nybyggnationen erhålles. Skattningen anger följande fartygsproduktion vid skeppsvarven i nyläster:

År	Stapel- städer	Övriga städer, köpingar	Lant- män	Totalt
1800/04	735	60	145	940
1805/09	286	23	56	365
1810/14	1 431	117	282	1 830
1815/19	349	28	69	446
1820/24	0	0	0	0
1825/29	570	46	112	728
1830/34	758	128	544	1 430
1835/39	2 236	204	948	3 388
1840/44	2 747	89	503	3 339
1845/49	2 841	436	1 600	4 877
1850/54	3 096	337	1 268	4 701
1855/59	3 997	250	2 328	6 575
1860/64	1 897	240	2 727	4 864
1865/69	3 071	706	3 716	7 493
1870/71	5 314	74	0	5 388

En liten men växande del av fartygsflottan bestod av ångfartyg, vilka tillverkades vid de mekaniska verkstäderna och följaktligen ingår i produktionen redovisad vid dessa. År 1870 utgjorde ångfartygen 5 procent av fartygsflottan mätt i lästetal och 1871 hade andelen ökat till 6 procent. Nybyggnationen bestod detta år till 33 procent av ångfartyg. Vidare ökade ångfartygens andel av de fartyg som varit begagnade i utrikes sjöfart från cirka 2 procent vid mitten av 1860-talet till 5 procent 1871.

Enligt Finanskommitténs betänkande bestod den fartygsflotta, som redovisades i kommerskollegiets berättelser, ännu 1860 av segelfartyg, medan ångfartygen - till ett antal av 203 - redovisades separat.(22) I berättelsen för år 1866 påpekas också att ökningen i flottans lästetal detta år till stor del beror på en fullständig redovisning av ångfartygen.

Man kan följaktligen dra slutsatserna att den redovisade fartygsflottan fram till början av 1860-talet bestod av segelfartyg, att nybyggnationen av ångfartyg ökade under 1860-talet samt att dessa redovisades fullständigare under 1860-talets andra hälft. Av dessa skäl reduceras här nybyggnationen med 33 procent från 1866 och framåt - dvs med den andel ångfartygen hade av nybyggnationen 1871. Talen för den totala byggnationen av fartyg i nyläster för de avslutande åren av skattningen blir därmed:

1865/69	5 149
1870/71	3 592

Med tanke på att tillverkningen av ett fartyg pågick under en längre period, har de årliga talen för skeppsvarvens nybyggnation skattats med (nytillskott år t + nytillskott år t+1)/2.

3.2.2. Löpande värden

För Finanskommitténs utredning gjorde "sakkunniga män bland dispasschörer och skeppsklarerare" en värdering av städernas seglande handelsflotta 1858 till 24 milj kr, vilket motsvarande cirka 385 kr per nyläst. Denna värdering omfattade fartyg av skiftande ålder och karaktär. Hänsyn togs bland annat till "materials och arbetes olika värde på olika orter för skeppsbyggnad".(23)

I primärmaterialet till fabriksstatistiken åren 1870 och 1871 lämnades uppgifter från 18 resp 22 skeppsvarv. Nyproduktionen specificerades för fartyg omfattande totalt cirka 3 400 nyläster. Det genomsnittliga tillverkningsvärdet per nyläst var 468 kr - dvs 21 procent högre än Finanskommitténs värdering. Med hänsyn tagen till att fabriksstatistikens uppgifter endast omfattar nyproduktionen är en differens till Finanskommitténs värdering rimlig (prisnivån var i stort sett oförändrad mellan 1858 och 1870/71 - se nedan om löpande värden). Tillverkningsvärdet 468 kr per nyläst används därför som fastpris för en volymeräkning uttryckt i 1870/71 års priser av skeppsvarvens produktion.

För att omvandla denna volymserie över nybyggnation uttryckt i 1870/71 års priser krävs att en deflator konstrueras. I brist på material över priser eller värderingar av fartyg konstrueras här en deflator uppbyggd av två kostnadselement, löner och virke. För löner används Jörbergs serie över dagslöner för jordbruksarbete samt för virke Jörbergs serier för brädpriser.(24) I den senare serien vägs noteringarna i fem av de viktigare skeppsvarvslänen, nämligen Blekinge, Göteborgs och Bohus, Gävleborgs, Kalmar och Västernorrlands län. I deflators vägs löne- och brädpriserlika 1870/71. Den långsiktiga utvecklingen för dessa båda serier var likartad - 1800/04 var indexnivån för löner 27 och för brädpriser 25 - varför denna vägning ligger i stort konstant i deflators.

3.2.3. Reparationer

Produktionen vid skeppsvarven omfattade inte endast nybyggnation utan också reparationer av fartyg. Av ett specificerat tillverkningsvärde på sammanlagt 2.25 milj kr 1870/71 utgjorde reparationerna 0.5 milj kr - alltså 22 procent av tillverkningsvärdet. Detta motsvarar cirka 1.5 procent av segelflottans värde beräknad enligt priset för nyproduktionen. Eftersom reparationsarbetet vid varven rimligen stod i proportion till segelflottans storlek och inte till den aktuella nyproduktionen, skattas ett tillskott till skeppsvarvens produktion för reparationer motsvarande 1.5 procent av segelflottans värde beräknat som angivits ovan.

Enligt denna beräkning låg skeppsvarvens produktion under 1870-talets båda första år på cirka 2.4 milj kr, vilket kan jämföras med nivån i fabriksstatistiken 1872 och 1873 som var 3.0 resp 3.8 milj kr. (25)

3.3. Tegelbruk 1800-1890

Tegelbruken infördes i fabriksstatistiken 1873. Statistiken täckte dock inte hela produktionen av tegel, eftersom tillverkning av tegel till stor del - ännu på 1900-talet - utgjorde binäring inom jordbruket. NI skattade tegelbrukens produktion 1861-1872 på basis av de uppgifter som gavs i landshövdingeberättelserna. NI påpekade att dessa uppgifter också var ofullständiga trots att de hänförde sig till ett betydligt större antal tegelbruk än vad som kom att ingå i fabriksstatistiken från 1873. NI tog emellertid nivån i fabriksstatistiken till utgångspunkt för sin skattning, enligt vilken tegelbrukens produktion ökade från 0.7 milj kr 1861 till 1.1 milj kr 1872. (26)

I det föreliggande arbetet skall en skattning göras av tegelbrukens produktion 1800-1872. Det är då inte fråga om att skatta den totala framställningen av tegel utan att söka göra en fullständigare skattning av brukens produktion.

3.3.1. Produktionsnivån 1859-1865

I Finanskommitténs undersökning 1859 ställdes frågan till samtliga landshövdingar: "Vilka anläggningar i övrigt af större betydelse, utom brännerier och egentliga fabriker, finns på landet, såsom bryggerier, tegelbruk m m ... Hur stor är deras tillverkning?" Landshövdingarna meddelade uppgifter om över 600 tegelbruk - antingen tillverkningskvantiteter eller tillverkningsvärden. Från Södermanlands län saknas uppgifter. Därtill redovisades från magistraterna ett mindre antal tegelbruk i städer, dock utan tillverkningsuppgifter. En bearbetning av dessa uppgifter visar att tillverkningskvantiteten vid bruken låg kring 80 milj tegelstenar motsvarande 2.5 milj kr i löpande värde. (27)

Medelkvantiteten per bruk låg strax över 100 000 stenar. I Stambanekommitténs material - vars undersökning bedrevs parallellt

med Finanskommittén - ges mer detaljerade uppgifter om tegelbruk från flera härader och även här ligger medelkvantiteten kring 100 000 st. (28)

I William Brunos undersökning av tegelindustrierna i mälardelns län redovisas antalet tegelbruk - 1865 fanns 252 bruk i mälardelns län. Vidare anges i grafisk form tillverkningskvantiteten vid de enskilda bruken under perioden 1861-1865. En bearbetning av dessa uppgifter anger att produktionsnivån i mälardelns län låg vid 24-25 milj stenar. (29) Detta kan jämföras med införseln till Stockholm - den viktigaste marknaden - som under perioden låg kring 15 milj stenar. (30)

Enligt bearbetningen av Finanskommitténs uppgifter utgjorde mälardelns län andelen av tegelbrukens produktion 1859 25 procent - dvs cirka 20 milj stenar. (31) Denna produktion kan jämföras med införseln till Stockholm som 1859 utgjorde cirka 12 milj stenar - ökningstakten mellan 1859 och perioden 1861/1865 i mälardelns län var oförändrad, blir den totala produktionsnivån 1861/1865 cirka 95-100 milj stenar eller kring 3 milj kr. Ökningstakten för hela landets tegelbruksproduktion skulle således ha varit lika med ökningstakten i mälardelns län resp i Stockholms införsel, dvs 25 procent. Att det inte var fråga om en lokal byggnadskonjunktur indikeras av förändringen i hela landets byggnads- och anläggningsverksamhet (exkl jordbrukets nyodlingar och transportanläggningar), vilken 1861-1865 låg 26 procent över nivån 1859. (32)

Slutsatsen är därför att Finanskommitténs uppgifter jämte Brunos undersökning av mälardelns län tegelproduktion samt Stockholms införsel ger en god grund för skattningen av nivån 1859-1865.

3.3.2. Skattning av produktionen 1800-1872

I årsberättelsen över fabriker och manufakturverksamhet 1820 lämnas för varje län uppgifter om antalet tegelbruk och kvantiteten tillverkat tegel. Tegelbruken uppgick till 476 st med en produktion om cirka 12 milj stenar motsvarande cirka 0.3 milj kr. (33) Enligt denna uppskattning skulle tegelbrukens produktion ha ökat 8 gånger mellan 1820 och början av 1860-talet. Införseln till Stockholm ökade under samma period cirka 6 gånger. Med tanke på Stockholms större relativa betydelse i början av 1800-talet är en snabbare ökningstakt i riket i övrigt rimlig. Detta indikeras också av att mälardelns län tegelbruk - enligt årsberättelsen - hade en större andel av landets produktion 1820 (drygt 30 procent) än kring 1860. Ökningen för mälardelns län var 6.5 gånger.

Ökningen i den totala byggnads- och anläggningsverksamheten (exkl nyodling och transportanläggningar) var betydligt lägre eller 2.5 gånger. Denna ger emellertid inte någon god grund för en långsiktig skattning av tegelproduktionen, eftersom det skedde förskjut-

ningar i användningen av olika material - främst från trä till tegel. Sålunda i det närmaste halverades relativpriset på tegel gentemot trä mellan 1820 och mitten av 1860-talet.(34)

Skattningen utgår från nivåerna 12 milj tegel 1820 (med tanke på den låga produktionsnivån kring 1820 antages en konstant produktionsvolym under 1800-talets båda första decennier) samt 95 milj tegel 1865, vilket ger trenden i produktionen. Avvikelserna från trenden ges av fluktuationerna (avvikelser från trend) i tegelinförseln till Stockholm. Detta innebär att den skattade produktionen utmärks av en långsam ökning fram till mitten av 1840-talet, varefter ökningstakten accelererar med en markant topp under första hälften av 1860-talet.(35)

Under perioden 1866-1872 följer skattningen de relativa avvikelserna i produktionen i Stockholms och Uppsala län, vilken från 1863 anges i grafisk form av Bruno.(36) I slutet av 1860-talet skedde en kraftig nedgång - troligen både som följd av svaga skördar och som ett bakslag på den uttalade byggnadskonjunkturen under 1860-talets första hälft - medan en återhämtning skedde under 1870-talets inledning.

Den skattade kvantitetsserien omvandlas till en serie i löpande värde med hjälp av Jörbergs prisserier över murtegel och taktegel. I sammansättningen antages 2/3 av produktionen vara murtegel och 1/3 taktegel.(37)

3.3.3. Tillskott till industristatistikens produktionsvärden 1873-1890

Nivån i den skattade produktionen kommer - enligt samma metod som angetts ovan - att ligga drygt en milj kr över den redovisade produktionen i fabriksstatistiken 1873/74. Utvecklingen för den i fabriksstatistiken angivna produktionen tyder också på att statistiken hade en låg täckningsgrad under drygt ett decennium. Fabriksstatistiken ger följande uppgifter:

År	Antal tegelbruk	Tillverkn.-värde
1875	171	1.7 milj kr
1880	206	1.6 "
1885	276	3.4 "
1890	292	5.0 "
1891	425	5.5 "

I sammandraget till landshövdingeberättelserna 1871-1875 redovisas för det sista året 160 tegelbruk med 1.6 milj kr i tillverkningsvärde samt att uppgift om tillverkningens värde för ytterligare 103 tegelbruk saknades.(38) Vidare framgår att under 1880-talet ökade redovisningen av antalet tegelbruk samtidigt som tillverkningsvärdet kraftigt steg. Denna senare utveckling är i linje med Brunos resultat att 1880-talet utmärktes av en starkt ökad rationalisering och stor-drift(39) - den relativa betydelsen för små tegelbruk minskade. År

1891 tillkom ett stort antal tegelbruk i fabriksstatistiken samtidigt som tillverkningsvärdet ökade högst måttligt. Här görs den bedömningen att fabriksstatistiken från 1891 nått samma täckningsgrad av tegelbrukens produktion som underlaget för den föreliggande skattningen för perioden fram till 1873 har. Vidare antages att tillskottet till fabriksstatistikens tillverkningsvärde bör vara 1 milj kr 1873-1880 samt att detta tillskott bör reduceras under 1880-talet - ned till 0.5 milj kr 1885 samt till 0.25 milj kr 1890 - för att upphöra från 1891.

3.4. Sågverk 1800-1912

Uppgifter om produktionen inom sågverksindustrin införs i industristatistiken år 1896. Före denna tidpunkt finns endast årliga statistiska uppgifter om exporten av sågade trävaror. Produktionen för användning inom landet måste således skattas. För denna skattning använde NI följande metod(40):

Värdet av produktionen för export beräknades genom en reduktion med 10 procent av exportvärdet i utrikeshandelsstatistiken (handelsmarginalen). Produktionen för hemmamarknaden åren 1896/1900 - dvs de första fem åren av statistisk redovisning av sågverksproduktionen - uppskattades vara lika med skillnaden mellan produktion och export enligt officiell statistik. Hemmamarknadsproduktionen fördelades mellan de tre främsta användningsområdena - trävarufabriker, trähantverkare samt byggnads- och anläggningsverksamhet. I de båda första grupperna antogs trävarorna utgöra 25 procent av bruttoproduktionsvärdet. Den återstående delen av sågverkens produktion för hemmamarknaden antogs användas inom byggnationen. Enligt denna fördelning användes cirka 65 procent av denna produktion inom byggnationen, 20 procent inom hantverket och 15 procent vid fabrikena. Sågverkens hemmamarknadsproduktion 1861-1895 beräknades därefter med hjälp av index över produktionen inom dessa användningsområden. Detta gav en kvantitetsserie vilken beräknades i löpande värde medelst exportpriser (minus 10 procent). Den kunde således summeras med serien över trävaruexporten i löpande värde till en serie över total produktion.

Samma metod skall användas i denna beräkning, men NI:s serie revideras på några punkter. I två fall gäller det nivån för total produktion 1896/1900 - dels försågat virke mot lön, dels i statistiken utelämnade sågverk. I ett tredje fall sker revideringen genom att nykonstruerade index över de förbrukande branschernas produktion före 1896 användes. Slutligen beräknas också värdet av sågade trävaror för insatser i hyvlrier, vilket avser hela perioden till 1912.

3.4.1. Försågning mot lön 1896-1900

NI beräknade hemmamarknadsproduktionen genom att minska kvantiteterna i fabriksstatistiken med kvantiteterna i exportstatistiken. NI skattade produktionen för inrikes användning till 1.3 milj kbm motsva-

rande värdet 26 milj kr under åren 1896/1900. Detta motsvarade cirka 15 procent av total produktion.

Vid sågverken förekom emellertid s k legosågning, vilken innebar att sågverken mot arbetslön försågade kunders virke. För legosågningen upptog statistiken endast arbetslönen, inte kvantiteten. Denna del av sågverksproduktionen ingår därför inte i NI:s tal för produktionen. Den uppgivna legosågningen 1896/1900 uppgick i årligt medeltal till 834 000 kr.

Enligt NI utgjorde timmerkostnaden cirka 70 procent av sågverkens bruttoproduktionsvärde. (41) Följaktligen kan antagas att såglönen utgjorde 30 procent av bruttovärdet. Bruttovärdet av legosågat virke skulle därmed vara 2.8 milj kr åren 1896/1900, vilket med periodens medelpris motsvarar cirka 140 000 kbm. Denna revision höjer således produktionen för hemmamarknaden med cirka 10 procent.

3.4.2. Utelämnade sågverk i fabriksstatistiken 1896-1900

Landshövdingeberättelserna (lhb) innehåller regelbundet uppgifter om antalet sågverk i respektive län samt dessutom i vissa fall uppgifter om produktionen vid sågverk. Det uppgivna antalet sågverk var betydligt större i lhb än i fabriksstatistiken. Det är framför allt ett stort antal små sågverk med lokal avsättning, som inte medtagits bland fabriker. Det gäller s k tullsågar (legosågning) och husbehovsågar, ofta kooperativa. Därtill kan man misstänka att fabriksstatistikens täckning av sågverken var särskilt låg de inledande åren.

Fabriksstatistikens uppgifter skall här prövas mot uppgifter i landshövdingeberättelserna med syfte att skatta produktionen vid utelämnade sågverk. Denna skattning görs separat för norra Sverige (sågverkslänerna) och södra Sverige (söder om Värmland, Kopparberg och Gävleborg).

3.4.2.1. Norra Sverige

I landshövdingeberättelserna 1896-1900 ges uppgifter om produktionen vid enskilda sågverk för två län - Västernorrland och Värmland. Dessa län svarade för cirka 33 resp 5 procent av hela landets produktion 1896/1900 enligt fabriksstatistiken. Uppgifterna i primärmaterial till fabriksstatistiken och i lhb skall här granskas för dessa län.

Västernorrland. Primärmaterial till fabriksstatistiken upptar 1896 101 sågverk i Västernorrland. 1900 har antalet ökat till 116. I lhb ges uppgifter för 226 sågverk i länet med periodens medeltal av försågade stockar vid varje sågverk. (42)

Av sågverken i fabriksstatistiken har cirka 10 sågverk år 1896 resp 15 år 1900 inte kunnat identifieras i lhb:s uppgifter, däribland 8 något större sågverk varav flertalet i norra Angermanland. Av de sågverk som kunnat identifieras som identiska i de båda materialerna hade 84 resp 97 en årlig försågning om minst 2 000 stockar enligt lhb.

Korrelationen mellan medelantalet försågade stockar i lhb och tillverkningsvärdet i fabriksstatistiken är hög - 0.83 år 1896 och 0.85 år 1900. De största avvikelserna - med ett tillverkningsvärde per stock betydligt över genomsnittet - visar naturligt nog några av de största sågverken med hyvlerier. Detta beror på en högre kvalitetsnivå och förädlingsgrad.

Det genomsnittliga tillverkningsvärdet per försågad stock var vid dessa närmare 100 sågverk 3.10 och 3.23 kr år 1896 resp 1900, vilket innebar 0.159 resp 0.138 kbm sågade trävaror per stock. Nedgången i det senare talet beror på att de årliga tillverkningsvärdena, vilka minskade i volym mellan 1896 och 1900, satts i relation till femårsmedeltalet försågade stockar. Den kvantitativa relationen mellan trävaror och stock synes rimlig med tanke på att Skogshushållningskommittén i sitt betänkande 1896 angav relationen 0.165 kbm per stock. (43)

Såväl korrelationen mellan sågverkens tillverkningsvärden och antalet försågade stockar vid varje sågverk som relationen trävaror per stock anger att uppgifterna i lhb håller en likartad kvalitet som fabriksstatistikens uppgifter, varför de kan ligga till grund för en skattning av produktionen vid utelämnade sågverk i Västernorrland.

Det totala antalet årligen försågade stockar i Västernorrland var enligt lhb 14 617 000 st. De sågverk, som också redovisades i fabriksstatistiken, svarade för 12 981 000 stockar 1896 och 14 107 000 st 1900. Om man antar att de sågverk som svarade för återstoden av försågningen hade samma årliga relation mellan tillverkningsvärde och stock som de i fabriksstatistiken upptagna sågverken, blir produktionstillskottet 5.072 milj kr resp 1.647 milj kr. Detta motsvarar 11.5 resp 3.4 procent av den åren 1896 och 1900 i fabriksstatistiken uppgivna tillverkningen i länet. Nedgången i talet anger att fabriksstatistikens täckning var betydligt sämre 1896 än 1900.

Att täckningsgraden i statistiken förbättrades indikeras också av utvecklingen för differensen produktion-export. Denna hemmamarknadsproduktion ökade enligt statistiken med 57 procent mellan 1896 och 1900. Enligt de metoder som NI använde bakåt i tiden, dvs skattning med hjälp av index över användarnas produktion, borde ökningen ligga kring 30 procent. Eventuella lagerförändringar gör dock en så kortsiktig beräkning osäker. Om de för Västernorrland beräknade procentuella tillskotten antas gälla för hela riket, sjunker emellertid tillväxten i hemmamarknadsproduktionen till endast 11 procent. Förhållandena i Västernorrland är naturligtvis inte möjliga att omedelbart överföra till hela riket, men de ger ändå en fingervisning om att den beräknade höjningen 1896 kan vara för kraftig.

Man kan emellertid från andra utgångspunkter misstänka att den genomförda beräkningen ger en alltför kraftig höjning 1896. Uppgifterna i lhb ger i efterhand medeltalet för varje sågverk under femårsperioden. Bland dessa ingår under perioden nystartade sågverk. Följaktligen kan produktionen vid nytillkomna sågverk överskattas 1896. I lhb för perioden 1891/95 ges en motsvarande tabell över länets sågverk. (44) Om man antar att de sågverk, som inte var medtagna 1891-1895, ej heller hade påbörjat produktionen 1896, reduceras tillskottet

detta år till 3.24 milj kr eller 7.6 procent. Om samma beräkning som ovan görs med detta procenttal gällande för hela riket 1896, blir tillväxten 1896-1900 för hemmamarknadsproduktionen 28 procent, vilket alltså ligger kring den nivå som anförts som rimlig utifrån indexberäkningarna.

Denna senare beräkning, som kan sägas utgöra en mera försiktig tolkning av fabriksstatistikens avvikelser från lhb, accepteras, varför tillskottet till produktionen i Västernorrland beräknas falla från 7.6 procent 1896 till 3.4 procent 1900.

Värmland. I lhb för Värmland ges årliga uppgifter om antalet försågade stockar vid varje sågverk 1896-1900. (45) Därigenom bortfaller de problem som uppstod i samband med att årliga tillverkningsvärden och medeltalet försågade stockar var underlag till beräkningen för Västernorrland. Enligt lhb ökade antalet sågverk från 118 st 1896 till 158 st år 1900. I fabriksstatistiken ökade antalet från 83 till 101.

90 procent av sågverken i fabriksstatistiken har kunnat identifieras i lhb. Tillverkningsvärdet per stock 1896 var vid dessa 2.42 kr vilket med rikets medelpris motsvarar 0.128 kbm per stock. Om samma relation mellan tillverkningsvärde och stock antas gälla för Värmlands samtliga i lhb redovisade sågverk, erhålls ett tillskott till produktionsvärdet i fabriksstatistiken på 15.5 procent 1896. 1900 har tillskottet sjunkit till 10.5 procent.

I lhb omtalas att fabriksstatistikens uppgifter för tillverkningen i Värmland var alltför låga. Enligt lhb motsvarade den redovisade tillverkningen endast exporten från länet eller 75 procent av den totala produktionen. (46) Fabriksstatistikens uppgifter skulle alltså höjas med cirka 33 procent för att täcka produktionen för inrikes avsättning. Detta skulle innebära en betydligt högre avkastning per stock, vilket också skulle innebära att de sågverk som redovisas i fabriksstatistiken hade ytterligare oredovisad produktion. Det förefaller mindre troligt. Uppgifterna i lhb stöder emellertid slutsatsen i denna undersökning att tillverkningsvärdena i fabriksstatistiken för åren 1896-1900 skall höjas. Detta tillskott faller då från 15.5 till 10.5 procent enligt ovanstående undersökning.

I brist på uppgifter från övriga län får beräkningarna för Västernorrland och Värmland utgöra grund för skattningen av den totala produktionen i den norra regionen (sågverkslänen). Västernorrland och Värmland svarade också för nära 50 procent av hela produktionen i denna region. Sammantaget innebär beräkningen att produktionen i den norra regionen skall höjas med i genomsnitt 6.4 procent för femårsperioden 1896/1900.

3.4.2.2. Södra Sverige

I södra Sverige dominerade de små hemmamarknadsinriktade sågverken. Följaktligen kan man förvänta att fabriksstatistiken här har en sämre täckning. Det finns emellertid inte för något län tillverkningsuppgifter i lhb motsvarande dem för Västernorrland och Värmland. I

berättelserna för 1896/1900 är uppgifterna överhuvudtaget mycket sparsamma om sågverken eftersom landshövdingarna då hänvisar till fabriksstatistiken. Däremot finns för flera län uppgifter om antalet sågverk under föregående period 1891/95. Dessa uppgifter indikerar att ett stort antal små sågverk saknas i statistiken, i synnerhet under de första åren. Lhb ger emellertid inget underlag för att skatta storleken på produktionen vid dessa sågverk. För att nå ett sådant underlag görs en undersökning av primärmaterialet till fabriksstatistiken 1896 för Jönköpings län.

Jönköpings län. Enligt lhb fanns i Jönköpings län något över 200 sågverk åren 1891/95. I fabriksstatistiken upptas emellertid endast 70 sågverk 1896. I primärmaterialet till fabriksstatistiken ingår emellertid uppgifter för 130 sågverk i Jönköpings län detta år. De 60 sågverk, som ingår i primärmaterialet men som utelämnats ur statistiken, var företrädesvis sk tullsågar. Frågan är om dessa sågverk var representativa för utelämnade verk eller om det var fråga om sågverk nästintill fabriksklass som på grund av osäkra rutiner kommit med i uppgiftslämningen.

Dessa små sågverk, för vilka uppgifter föreligger men som utelämnats ur statistiken, var emellertid starkt koncentrerade till några härader - 70 procent av dem var belägna i Östra och Västra härad samt i Västbo. Därtill uppgav flera socknar ett relativt stort antal sågverk (4-5 st). Det förefaller således inte vara fråga om sågverk nästintill fabriksklass utan i stället ha varit så att vissa socknar lämnat uppgifter om alla sågverk i orten. Därför har tillverkningsuppgifterna för de utelämnade sågverken betraktats som representativa för småsågverken.

I några fall lämnades endast uppgift om såglön eller sågtull, vilken omvandlats till kbm sågade trävaror genom relationen tull/kbm vid de sågverk där båda dessa uppgifter lämnats (2.07 kr/kbm). Den genomsnittliga tillverkningskvantiteten vid de utelämnade sågverken var 139 kbm. Detta kan jämföras med storleken på utelämnade sågverk i Värmlands län vars försågning omfattade drygt 2 400 stockar eller 313 kbm per sågverk. Enligt sågverk med fullständiga tillverkningsuppgifter var medelpriset för sågade trävaror vid sågverken i Jönköpings län 23 procent lägre än medelpriset i hela riket eller 15 kr/kbm. Detta berodde inte på en annorlunda sammansättning av produktionen vad gäller plankor, bräder, ribbor, hyvlat etc utan på att priset var lägre inom varje grupp, dvs kvalitetsnivån var genomgående lägre.

Dessa förhållanden vad gäller storlek på småsågar och genomsnittlig pris- och kvalitetsnivå antas gälla för utelämnade sågverk i den södra regionen - följaktligen med ett bruttoproduktionsvärde om drygt

2 000 kr per sågverk 1896. För antalet sågverk användes de uppgifter som ges för - utöver Jönköpings - sju län i lhb 1891/95. Det ger följande beräkning:

	antal sågv. lhb 1891/1895	antal fabr.stat. 1896/1900	tillv. v. fabr.stat.	till- skott	procent tillskott
Sörmland	201	36	1 023	381	+ 37.2
Kronoberg	260	59	1 685	453	+ 26.9
Blekinge	86	14	367	163	+ 44.4
Kristianstad	191	20	268	385	+143.7
Halland	90	9	541	182	+ 33.6
Älvsborg	221	46	1 534	394	+ 25.7
Örebro	153	46	1 756	242	+ 13.8

Totalt innebär detta en ökning av tillverkningsvärdet i den södra regionen med 31 procent för hela femårsperioden 1896/1900. Det årliga tillskottet faller emellertid betydligt - från 41 procent 1896 till 23 procent 1900 - beroende på att såväl antalet sågverk som deras tillverkningsvärde ökar i fabriksstatistiken under perioden. Således visar denna beräkning samma tendens som gällde för den norra regionen med en ökad täckningsgrad under de första åren av redovisning av sågverken i fabriksstatistiken. Man kan vidare notera likheten mellan Örebro län och Värmlands län som gränslän mellan den norra och södra regionen. Det beräknade tillskottet för Värmlands del var 13 procent, medan det här beräknade tillskottet för Örebro län är 13.8 procent.

Sammantaget innebär de här skattade tillskotten för utelämnade sågverk (31 procent i söder och 6.4 procent i norr) en ökning av produktionen 1896/1900 med i genomsnitt 16.8 milj kr per år eller 11.7 procent. Detta motsvarar - efter rikets medelpris - cirka 800 000 kbm.

3.4.3. Skattning av produktionen 1800-1895 och tillskott till industristatistikens produktionsvärden 1896-1912

Beräkningen av bruttoproduktionsvärdet av försågning mot lön samt skattningen av produktionen vid utelämnade sågverk höjer den totala hemmamarknadsproduktionen under åren 1896/1900 med 19.6 milj kr per år eller cirka 75 procent. Produktionen för hemmamarknaden motsvarade därmed nära 25 procent av den totala produktionen.

Undersökningen har visat att detta tillskott bör vara störst under de inledande åren - 1900 hade andelen för utelämnade sågverk fallit betydligt. Tillskottet sänks därför från 20 procent 1896 till 8 procent 1900. Under de därpå följande åren skattas ett tillskott fallande från 6 procent till en procent. Förmodligen innebär detta någon underskattning av produktionen under 1900-talet. De utelämnade sågverken bedöms dock få allt mindre betydelse. Däremot har de självfallet stor

betydelse för skattningen av produktionen under 1800-talet. De årliga tillskotten 1896-1904 blir därmed följande:

År	Tillskott milj kr	Tillskott procent
1896	26	20
1897	25	17
1898	20	14
1899	15	11
1900	10	8
1901	8	6
1902	6	4
1903	3	2
1904	2	1

För att beräkna hemmamarknadsproduktionen före 1896 har NI:s metod accepterats. Nya index över trähantverkarnas produktion samt byggnads- och anläggningsverksamheten har emellertid använts. (47) Fördelningen av konsumtionen 1896/1900 blir följande: trävaruhantverkare 0.51 milj kbm, trävarufabriker 0.23 milj kbm samt byggnationen 1.56 milj kbm.

Index över byggnadsverksamheten har således den största vikten i skattningen av produktionen. Den främsta avnämaren för sågverken var husbyggnationen. NI använde därför index över bostadsbyggandet i städerna. Detta index uppvisade självfallet en stark ökning i samband med urbaniseringen under 1800-talets andra hälft, vilket får till resultat att produktionsnivån blir betydligt lägre kring 1860 än om hela husbyggnationen legat till grund för beräkningen. NI motiverade sitt val av index med att byggnadsverksamheten i städerna utgjorde den viktigaste marknaden för sågverken och att byggnationen på landsbygden i stor utsträckning försågs med virke från de lokala småsågar som inte ingick i statistiken. Dessa motiveringar kan inte accepteras här. Här användes i stället index över den totala byggnads- och anläggningsverksamheten exkl investeringar i transporter och jordbrukets nyodlingar.

Ytterligare en korrigerig gentemot NI bör påpekas. NI:s konstruktion av produktion för hemmamarknaden 1861-1895 utgick från den beräknade genomsnittliga konsumtionen 1896/1900. Denna nivå kopplades emellertid till förbrukarnas indexserier 1896 - ett år då nivån låg nära 20 procent under genomsnittet 1896/1900. Detta innebär att man i beräkningen de facto höjde konsumtionen 1896/1900 med nära 25 procent, dvs NI:s serie bygger i realiteten på en genomsnittskonsumtion 1896/1900 på 1.6 milj kbm. Eftersom föreliggande beräkning utgår från genomsnittet i såväl produktion som konsumtion 1896/1900 reduceras den ovan relaterade höjningen av hemmamarknadsproduktionen gentemot NI till cirka 45 procent.

De vägda indexserierna över produktionsvolymen i de tre förbrukarkategorierna ger således en volymserie över produktionen för hemmamarknaden uttryckt i 1896/1900 års prisnivå. Denna volymserie kan

omvandlas till en serie i löpande priser med hjälp av prisserier 1871-1900 byggd på exportpriser samt 1800-1871 i Jörbergs prishistoria. (48)

3.4.3.1. Vidarebearbetning vid hyvlerier 1870-1912

NI:s beräkning av produktionen för hemmamarknaden före 1896 omfattade sågverkens nettoproduktion, dvs den innefattade inte den del av sågade trävaror som såldes vidare till hyvlerier, vilken ingår i industristatistiken från 1896. Denna dubbelredovisning uppskattades till att gälla insatserna av sågade trävaror till 20 procent av hyvleriernas produktion. (49) Självfallet innefattades inte heller produktionen av sågade trävaror för vidare bearbetning vid egna hyvlerier. Denna senare del ingick inte i industristatistikens redovisade produktion 1896-1912. (Se vidare kapitlet om förädlingsvärden.) I FU skattas båda dessa delar av vidarebearbetningen.

Den totala vidare bearbetningen inom eget företag av sågade trävaror motsvarade 1913 enligt industristatistiken 70 procent av de hyvlade trävarornas värde. Denna andel antages gälla för perioden före 1913. Vidare antages försäljningen av sågade trävaror till hyvlerier motsvara 18 procent av de hyvlade trävarornas värde för tiden före 1896 (dvs insatserna av sågade trävaror utgör 88 procent av hyvleriernas produktionsvärde). För tiden före 1896 har värdet av hyvleriernas produktion beräknats utifrån exporten av hyvlade trävaror multiplicerad med relationen produktion/export av dessa 1896. Hyvlade trävaror redovisades i exportstatistiken från 1885. De hyvlade trävarornas andel av gruppen bräder och plank i exporten steg från 5 till 10 procent under denna tioårsperiod. Trenden har antagits gälla bakåt i tiden varvid produktionen av hyvlade trävaror får betydelse från 1870-talets mitt. Med dessa utgångspunkter har serier såväl för vidarebearbetning av trävaror vid egna hyvlerier fram till 1913 som för försäljning av trävaror till hyvlerier fram till 1896 erhållits. Skattningen av vidarebearbetningen för tiden före 1896 redovisas i tabell 7. Nedan anges den beräknade vidarebearbetningen vid egna hyvlerier 1896-1912:

År	Vidarebearb. vid egna hyvl.	År	Vidarebearb. vid egna hyvl.
1896	10.5	1904	19.0
1897	13.2	1905	18.5
1898	13.0	1906	21.1
1899	15.2	1907	21.3
1900	14.9	1908	19.9
1901	15.0	1909	17.3
1902	15.5	1910	24.1
1903	20.4	1911	25.4
		1912	24.1

3.4.4. Jämförelse med Finanskommitténs beräkning 1858

I slutet av skattningsperioden ligger den här skattade produktionen för hemmamarknaden (exklusive vidarebearbetning) cirka 50 procent över nivån i NI:s skattning. Tillväxten i NI:s serie var emellertid betydligt starkare, dvs nivån i skattningsperiodens början avsevärt lägre. Under 1870-talets första hälft ligger den föreliggande skattningen av hemmamarknadsproduktionen cirka 150 procent över NI:s skattning, vilket beror på den ovan relaterade skillnaden i index.

I Finanskommitténs undersökning av de ekonomiska förhållandena i landet 1858 ställdes frågan till landshövdingarna om hur många sågverk med beviljning eller grundränta som fanns i länet samt hur stor deras tillverkning var. Landshövdingarna redovisade 3 600 sågverk. Tillverkningen angavs i olika enheter - tolfter, försågade stockar, riksdaler. Totalt angavs sågverkens tillverkning uppgå till 1 748 000 tolfter bräder och plank, 580 000 riksdaler samt 112 000 försågade stockar. (50) Tillverkningsvärdet i riksdaler kan omvandlas till tolfter med hjälp av det enligt generaltullstyrelsen genomsnittliga exportvärdet per tolt 1858, 4.5 rdr. (51) Det motsvarar då cirka 129 000 tolfter. Enligt Skogshushållningskommittén 1896 gav, som ovan angivits, en stock 0.165 kbm sågade trävaror. De försågade stockarna motsvarade således drygt 18 000 kbm. Med ledning av omvandlingstalet i Historisk statistik mellan tolfter och kubikfot kan denna kvantitet beräknas motsvara drygt 32 000 tolfter. Den av landshövdingarna beräknade totala produktionen blir då cirka 1 910 000 tolfter bräder och plank.

Exporten av sågade trävaror uppgick detta år till 978 000 tolfter. Produktionen för inrikes förbrukning blir då 931 000 tolfter. Som en jämförelse kan nämnas att för Örebro län uppger landshövdingen att av länets totala produktion på nära 43 000 tolfter användes 37 000 tolfter inom länet, vilket svarade mot ett beräknat behov per capita om 0.25 tolfter. (52) Om samma behov gällde för hela rikets befolkning blir den inrikes förbrukningen 934 000 tolfter, alltså mycket nära den här beräknade förbrukningen från Finanskommitténs undersökning.

Det innebär också att produktionen för inrikes användning utgjorde 48 procent av den totala produktionen. I den föreliggande skattningen, vilken alltså utgått från den beräknade nivån för inhemsk konsumtion 1896/1900 och index över de främsta förbrukarnas produktion, utgör produktionen för hemmamarknaden 46 procent av total produktion 1858. Finanskommitténs undersökning ger således stöd för den föreliggande skattningen och indikerar att NI:s serie inneburit en betydande underskattning av total produktion kring 1860.

3.5. Bryggerier 1800-1897

Ölbryggerier togs med i fabrikstatistiken från 1873. Tidigare - sedan 1831 - hade endast porterbryggerier (ett par) ingått. Bryggare räknades i övrigt till hantverket men denna uppdelning mellan fabriks-

industri och hantverk skedde uppenbarligen på osäkra grunder vilket förde med sig att produktionen av bryggda drycker underskattades i statistiken. NI har emellertid använt fabriksstatistiken från 1873 och endast gjort ett mindre tillägg till porterbryggerierna för tiden 1861-1872. (53)

3.5.1. Maltdryckskommittéerna och fabriksstatistiken

Olika kommittéer för utredning av beskattning och försäljning av malt-drycker samlade emellertid in uppgifter i försök att göra en fullständig redovisning av produktionen inom landet 1880, 1890 och 1897. (54) Kvantitetsuppgifterna i dessa kommittéers betänkanden ger följande volymer (med 1897 års fabrikspriser):

År	Bryggd volym
1880	13.2 milj kr
1890	22.0 "
1897	26.7 "

Omvandlade till löpande värden (med hjälp av Jörbergs prisserie för öl som index) ges följande jämförelse mellan tillverkningsvärden i fabriksstatistiken (BiSOS) och beräknade från maltdryckskommittéernas uppgifter (MK):

År	BiSOS	MK	BiSOS/MK
1880	7.4	13.3	0.56
1890	14.8	22.0	0.67
1897	24.9	26.7	0.93

I SOU 1923:32 påpekas också att den enligt fabriksstatistiken starka ökningen av bryggeriernas produktion under andra hälften av 1890-talet till stor del berodde på en ökad täckning i fabriksstatistiken. (55)

En del av bryggarnas produktion redovisades troligen i hantverket i NI. Det ger dock en ökning om mindre än 1 milj kr till BiSOS tal ovan varför slutsatsen är att NI:s tal kraftigt underskattar bryggeriernas produktion fram till mitten av 1890-talet.

3.5.2. Skattning utifrån humleimporten 1830-1897

Frågan är då vilka möjligheter som ges att från de nivåer, som malt-dryckskommittéerna beräknat, skatta en årlig serie mellan beräknings-åren och före 1880. I 1900 års maltdryckskommittés betänkande görs en beräkning av maltdryckskonsumtionen (exkl svagdricka) 1861-1897 med utgångspunkt från importen av humle. (56) Även maltdryckskommittén 1880 gör påpekandet att bryggeriernas produktion kan skattas från humleimporten. Visserligen förekom en inhemsk humleodling (skattad till 100 000 skp) men denna användes främst i hembryggningen. (57) Även NI har beräknat produktionen av malt i landet med

utgångspunkt från importen av humle (80 kg malt till 1 kg humle). (58) Märkligt nog har denna maltproduktion inte legat till grund för beräkningen av maltdrycksproduktionen!

Denna beräkningsmetod kan ifrågasättas eftersom olika ölsorter krävde olika mycket humle. (59) Denna kritik får dock betydelse först då produktionens sammansättning förändras betydligt och då humlestyrkan inte står i relation till prisnivån. Beräkningsmetodens utfall skall här jämföras med maltdryckskommittéernas beräkningar, uppgifter i 1876 års tullkommittés betänkande för åren 1864, 1871 och 1878 samt med uppgifter i TK och i litteraturen om bryggerier i Stockholm och Göteborg. Jämförelsen med skattningen byggd på humleimporten görs tillbaka till 1830.

3.5.2.1. Jämförelser med kommittébetänkanden och industristatistik 1864-1897

Volymen bryggda drycker har beräknats med hjälp av ett treårs löpande medeltal över humleimporten (för att minska inflytandet av lagerförändringar) vilket kopplats som index till den beräknade volymen 1897 om 26.7 milj kr. Jämförelse görs här mellan denna skattning och den direkta volymläsningsberäkningen utifrån maltdryckskommittéernas uppgifter.

År	MK	Skattn.	MK/Skattn.
1880	13.2	13.9	0.95
1890	22.0	22.0	1.00
1897	26.7	26.7	1

Överensstämmelsen är som synes fullständig 1890 medan den skattade nivån är en aning för hög 1880. Maltdryckskommittén påpekar dock - med ledning från humleimporten - att maltförbrukningen kan ha varit något större vid bryggerierna 1880 än vad som uppgivits till kommittén. (60) Skattningen ligger i vilket fall så nära den uppgivna tillverkningen att denna jämförelse utan tvekan stöder metoden att använda humleimporten som index.

Maltdryckskommittéernas utredningar 1880 och 1890 visade att den i fabriksstatistiken angivna produktionen var alltför låg medan skillnaden däremot var liten 1897. Följande jämförelse mellan skattningens resultat i löpande värde och fabriksstatistikens uppgifter för bryggeriernas tillverkning under 1890-talet visar att fabriksstatistiken under de sista åren uppnådde en god täckning av total produktion.

År	Skattn.	F-stat.	År	Skattn.	F-stat.
	miljoner kronor			miljoner kronor	
1890	22.0	14.8	1895	24.7	18.0
1891	23.9	15.5	1896	27.3	21.7
1892	22.6	15.6	1897	26.7	24.9
1893	21.5	16.1	1898	28.0	28.5
1894	23.1	16.8	1899	33.9	32.3

Skattningen görs därför t o m 1897 varefter fabriksstatistikens tillverkningsuppgifter accepteras. Det återstår emellertid att ta ställning till om skattningsmetoden kan användas före 1880.

1876 års tullkommitté bearbetade inkomstbevillningen för tre år - 1864, 1871 och 1878.(61) Uppgifterna för bryggerierna jämförs här med den skattade volymen.

År	Tullkommittén		Skattn. volym	Bevilln. i procent av volym
	antal brygg.	bevilln. milj kr		
1864	318	0.731	8.0	9.1
1871	358	1.126	12.4	11.0
1878	383	1.517	14.6	10.4

Tullkommittén fick in uppgifter om inkomsten från 383 bryggerier 1878 vilket kan jämföras med maltdryckskommitténs 374 bryggerier 1880. Såväl den skattade volymen som antalet bryggerier faller några procent mellan 1878 och 1880. I övrigt kan sägas att bevillningen ligger runt 10 procent av den skattade volymen de tre åren. Utan att kunna pressas alltför långt ger jämförelsen vid handen att den skattade volymförändringen är rimlig. Den stöder således metoden med humleimporten som index.

För 1861 - NI:s begynnelseår - ger skattningen volymen 6.3 milj kr eller i löpande värde (Jörbergs prisserie för öl) 7.9 milj kr. Det kan jämföras med NI:s nivå på ca 1.5 milj kr.

3.5.2.2. Jämförelser med tabellkommissionen och accishandlingar 1830-1855

För tiden före 1861 kan produktionsskattningen utifrån humleimporten jämföras med uppgifter om antalet bryggare och bryggeriarbetare i tabellkommissionens bearbetning av tabellverkets uppgifter om stånd och villkor vart femte år 1805-1855(62) samt med vissa uppgifter om produktionen i Stockholm och Göteborg hämtade ur litteraturen.

Från TK har använts uppgifter dels om antalet bryggare med anställda inom hantverket, dels antalet anställda vid de bryggerier som redovisas under fabriker - det rådde således samma osäkerhet i redovisningen av bryggerierna under 1800-talets första hälft. Dessa antal har sammanställts till en serie. Uppgifterna ges vart femte år fram till 1855. Talen har förts till 1861 med antalet bryggare i kommerskollegiets statistik som index.(63)

Samuel Bring har bearbetat accishandlingar för bryggareämbetet i Stockholm och därvid samlat uppgifter om produktionen i staden uttryckt i mängden avverkad malt 1806-1846.(64) Arthur Attman ger uppgifter om maltavverknings i Göteborg kring 1830.(65) Dessa uppgifter har satts i relation till skattningen utifrån humleimporten genom

att antaga att städerna hade samma andel av rikets produktion 1861 som 1880 (31 resp 12 procent). Därigenom ges ytterligare en kontroll av rimligheten i skattningen.

Under 1800-talets första hälft spelade troligen den inhemska humleproduktionen en större roll för bryggerierna. Medan importerat humle användes till bayerskt öl, dög ofta det inhemska humlet till det svagare svenskölet.(66) Därför har skattningen utifrån humleimporten endast gjorts tillbaka till 1830. (Enligt Sture Mårtensson användes i stort sett endast inhemskt humle under 1700-talet(67)). Vidare har en antagen inhemska humleproduktion om 100 000 skålpund (Maltdryckskommittén 1880) lagts som konstant till importen. Detta minskar något tillväxttakten i serien - nivån 1830 höjs 20 procent jämfört med en ren importserie.

År	Skattning	TK	Sthlm	Gbg
1830	66	62	110	40
1835	82	61		
1840	66	58	81	
1845	56	60	73	
1850	60	63		
1855	72	81		
1861	100	100	100	100

Överensstämmelsen mellan den skattade volymserien och Tabellkommissionens tal är relativt god, även om fluktuationerna i den skattade produktionsserien naturligt nog är större. Nivåerna är likartade 1830 och därefter visar serierna en svag tillbakagång resp stagnation fram till 1850. Under 1850-talet visar serierna på en likartad expansion.

Jämförelsen med Stockholm visar fr a två saker. För det första var Stockholms relativa nivå betydligt högre 1830 än 1880 (1861). Stadens andel av rikets produktion var 1830 över 1/2 för att därefter falla ned under 1/3. Stockholms och Göteborgs produktion 1830 var tillsammans närmare 2/3 av rikets. Detta indikerar att den skattade nivån totalt kring 1830 knappast är för hög. Den relativa nedgången för Stockholms del paras med en frammarsch för Göteborg och övriga riket. Detta ansluter till ett allmännare ekonomiskt mönster för första hälften av 1800-talet med en försvagad ekonomisk position för huvudstaden. För det andra ger uppgifterna från Stockholm belägg för den skattade nedgången under 1840-talet. Stockholms produktion minskar 34 procent mellan 1830 och 1845 medan skattningen visar på en nedgång med 16 procent för riket som helhet. Denna utvecklingsbild stämmer väl överens med synpunkter i litteraturen om bryggerierna, främst grundade på Stockholms utveckling. Bl a framförs tanken att den ökade brännvinskonsumtionen efter 1830 ledde till en minskad ölkonsumtion vilket bröts först med införandet av nya produktionsmetoder och ölsorter (bayerskt öl).(68) Dessa introducerades under 1840-talet och fick sitt första genombrott på 1850-talet. Då togs också ångkraften i bruk vid nya storbryggerier i Stockholm (Münchenbryggeriet 1855).(69)

Slutsatsen är att skattningen utifrån humleimporten ger en god anpassning till talen i TK och att förhållandet mellan skattningen och produktionsuppgifterna från Stockholm är rimligt utifrån kunskaperna om periodens ekonomiska utveckling.

3.5.3. Skattning utifrån tabellkommissionen 1800-1830

För perioden före 1830 används ett index över antalet sysselsatta vid bryggerier enligt TK. Här görs en jämförelse med produktionsuppgifter från Stockholm i Bring.(70) Uppgifterna före 1830 gäller endast bryggerier på Norrmalm. Bryggerierna på Norrmalm stod dock för 60 procent av stadens produktion 1830 och 1840. Denna andel har antagits gälla bakåt vilket ger en serie för staden. Utifrån skattningen av den totala produktionen (TK) har en serie för övriga riket beräknats som jämförelse.(71)

År	TK	Stockholm	Övr. riket	Sthlms proc.
(1800	86)			
1805	90	120	54	73
1810	87	103	68	65
1815	102	126	73	67
1820	98	105	90	58
1825	115	120	109	57
1830	100	100	100	55

Jämförelsen mellan TK och Stockholms produktion visar följande:

1. Det är en fullständig samstämmighet mellan förändringsriktningen i TK:s tal och i Stockholms produktion femårsvis.
2. Medan det är en svag ökning i den totala produktionen enligt TK, sker en tillbakagång i Stockholm. Det innebär att tillväxten i produktionen inom landet i övrigt är stark. Denna tillväxt sker dock från en initialt låg nivå.
3. Bryggningen för avsalu var således i 1800-talets inledning i mycket hög grad koncentrerad till Stockholm medan landets konsumtion i övrigt troligen nästan uteslutande tillgodosågs genom hembryggningen. Således var Stockholms andel av rikets produktion (för avsalu) cirka 3/4 i seklets början.
4. Tillbakagången för Stockholms del accelererar något efter 1815 och fortsätter således åtminstone intill 1840-talets mitt. Detta överensstämmer synnerligen väl med utvecklingsförloppet för den viktigaste fabriksgrenen under denna period - textiltillverkningen.(72) (Talet 1800 i TK är beräknat utifrån förändringen totalt i antalet hantverkare - se kapitel 4).

Det är således tydligt att talen i TK kan användas för skattningen av bryggeriernas produktion före 1830. Dessa skattningar görs dock endast för vart femte år. Årliga tal har erhållits genom interpolation.

3.6. Kvarnar 1800-1912

Kvarnar för förmalning av spannmål redovisades inte i fabriksstatistiken före 1896. Även efter detta år var redovisningen bristfällig, då endast de större kvarnarna kom att omfattas av statistiken. NI gjorde därför en skattning av den totala produktionen vid kvarnarna 1861-1930. Med utgångspunkt i jordbruks- och handelsstatistik beräknades den totala mängden spannmål för mänsklig konsumtion som bearbetades utanför jordbrukssektorn. Denna mängd minskades med den spannmål som beräknades användas inom annan livsmedelsindustri än kvarnar. Värdet av återstoden ökades med en uppskattad förmalningslön (10 procent 1861-1895, 6 procent 1896-1917, 10 procent 1918-1930). Därigenom erhöles en serie över totalt bruttoproduktionsvärde vid kvarnar. 1896-1930 minskades detta värde med kvarnarnas redovisade tillverkningsvärde i fabriksstatistiken, varvid en serie över tillskottet till den officiella statistiken erhöles.(73)

3.6.1. Revision av NI:s skattning 1861-1912

Denna metod för skattning av kvarnarnas produktion har använts också i föreliggande arbete, men NI:s serie har reviderats för åren 1861-1911. I första hand är det fråga om en revidering av skattningen av produktion och konsumtion av spannmål, vilken närmare presenteras i avsnittet om jordbruket. Produktionen av spannmål har ökat med utgångspunkt i Bengt Holgerssons arealuppgifter.(74) Korntal och proportioner mellan sädesslagen är oförändrade, vilket då också gäller proportionerna mellan produktion, utsäde och foder, eftersom fodermängden beräknades från uppgifter om relativ användning av respektive sädesslag.(75) En ny serie över konsumtionen av spannmål erhålls således genom produktion - utsäde - foder - export + import. Den nya serien, som ligger cirka 30 procent över NI:s serie på 1860-talet, sammanfaller med NI:s serie 1911.

NI:s avdrag för förbrukning av spannmål inom industrin till andra ändamål än förmalning har accepterats. Visserligen har tillverkningsvärdena för den kvantitativt viktigaste användaren av spannmål, bryggerierna, kraftigt reviderats gentemot NI, men denna revision gäller emellertid inte insatssidan. Som påpekades i avsnittet om bryggerierna, skattade NI maltproduktionen med samma metod som i föreliggande arbete.

Vidare accepteras den i NI antagna förmalningslönen, varigenom en serie över kvarnarnas bruttoproduktion 1861-1912 erhålls.

3.6.2. Skattning 1800-1860

För skattningen av kvarnarnas produktion före 1861 är utgångspunkten den indexserie över konsumtionsvolymen av spannmål, som konstuerats i arbetet om jordbruket. Denna serie har omvandlats till en indexserie över löpande värde med hjälp av prisindex för spannmålskonsumtionen vägt enligt relationerna mellan spannmålsslagen i början

av 1860-talet. (76) Serien har länkats till den ovan beräknade konsumtionen av spannmål 1861. Avdragen för övrig industriell användning har beräknats via avdragen 1861/65 multiplicerat med kvoten mellan bryggeriernas årliga produktion och deras produktion 1861/65. Bryggeriernas produktion har använts för detta ändamål eftersom de var den alldeles dominerande användaren av spannmål under den aktuella perioden. Slutligen har ett påslag med 10 procent i förmalningslön gjorts.

Följaktligen har kvarnarnas bruttoproduktion 1800-1860 skattats enligt följande formel:

$$Q_t = 1.1 * (K * I_t * P_t - B * D)$$

där Q = kvarnarnas bruttoproduktion i löpande värde

K = spannmålskonsumtion 1861

I = index konsumtionsvolym av spannmål (1861=1)

P = prisindex spannmålskonsumtion (1861=1)

B = bryggeriers produktion år t/bryggeriers produktion 1861-1865

D = avdrag övriga fabrikers användning 1861-1865

3.7. Mejerier och slakterier

Produktionen vid mejerier och slakterier beräknades i NI utifrån värdet av exporten av smör och fläsk. För mejeriernas del sattes produktionsvärdet lika med värdet av smörexporten, vilket motiverades med att den del av mejeriernas produktion som avsattes på hemmamarknaden motsvarades av en export av bondesmör. Värdet av fläskexporten ökades med 14 procent, vilket var relationen mellan slakteriernas produktion och fläskexporten 1891-1895. (77)

Denna metod har följts också i föreliggande arbete, vilket får till följd att NI:s tal för mejerier och slakterier kan användas. Detta innebär att den över hela landet spridda produktionen av smör på gods och bondgårdar för det egna hushållet eller för hemmamarknaden - vilken i en analys av jordbrukets utveckling beräknats öka avsevärt från 1850-talet (78) - inte ingår direkt i produktionsberäkningen. Den ingår däremot som en del av konsumerad mjölk samt som en del av husligt arbete. (79) Detsamma gäller värdet av hemslakten - i de fall slakten inte utfördes av slaktare registrerade inom hantverket.

3.8. Brännvinsbrännerier 1800-1860

Produktionen vid brännvinsbrännerierna infördes i fabriksstatistiken från och med 1892. För åren 1861-1891 använde NI de kvantitetsuppgifter som Byrån för kontrollen å tillverkningsavgifter meddelade. (80) Denna byrå inrättades 1854 i samband med att en ny lag antogs för taxeringen av brännvinsbränningen, enligt vilken taxeringen skulle grunda sig på tillverkningens storlek vid de fabriksmässiga brännerierna samt på brännvinsspannans rymd vid husbehovsbränningen. En serie över den beräknade tillverkningskvantiteten finns därmed från

och med 1855. År 1860 antogs emellertid en ny lag vilken förbjöd husbehovsbränningen samt tillverkning vid mindre brännerier. Produktionen skulle således koncentreras vid de fabriksmässiga brännerierna, vilka i gengäld medgavs en väsentligt längre tillverkningsårsong. (81)

Kontrollbyråns tillverkningsuppgifter är således inte omedelbart jämförbara 1855-1860 med tiden därefter. Enligt 1859 års stambanekommitté, vilken redovisade tillverkningen detta år fördelade på större och mindre brännerier, utgjorde de större bränneriernas andel 75 procent av den redovisade bränningen. De mindre bränneriernas andel utgjorde 20 procent, medan husbehovsbränningen stod för de resterande 5 procenten - denna redovisades dock endast i två län. (82) Kontrollbyrån angav också att den totala kvantiteten 1855-1860 borde höjas cirka 20 procent för att täcka också de mindre bränneriernas produktion vilken var dåligt redovisad. Skulle den totala husbehovsbränningen täckas borde kvantiteten ytterligare fördubblas. (83) Produktionen vid större och mindre brännerier uppgick då till nära 14 miljoner kannor årligen under perioden 1856-1860, vilket kan jämföras med drygt 15 miljoner kannor vid de större brännerierna 1861-1865.

För tiden före 1855 föreligger inga motsvarande kvantitetsuppgifter. Taxeringen byggde enbart på en registrering av brännvinspannornas antal och storlek. Mellan mitten av 1820-talet och början av 1850-talet sjönk antalet registrerade pannor kraftigt - från cirka 170 000 till 35 000. Den sammanlagda pannerymden sjönk till mindre än en tredjedel. Detta motverkades emellertid av att tillverkningsmetoderna förbättrats - bl a hade 6-700 ångbrännerier tillkommit - varför kontrollbyrån antog att tillverkningen ökat trots att antalet brännerier minskat. (84)

För den föreliggande skattningen görs antagandet att bränneriernas produktion följde konsumtionen av vegetabilier 1800-1861. Att spannmålsskördarnas storlek bestämde det utrymme som brännvinsproduktionen gavs är högst rimligt, vilket bl a växlingarna i skördeutfall och brännvinsproduktion under 1860-talet visar. (85) Skattningen med vegetabiliekonsumtionen som index anger betydande ökning i volymen producerad brännvin under framför allt 1820-talets första hälft - vilket får stöd i Utterströms omdöme om utvecklingen (86) - samt något mindre ökning under slutet av 1840- resp 1850-talen. Det kan också påpekas att Kontrollbyråns tal - med korrigeringen för de mindre brännerierna - anger en ökning om 11 procent mellan 1856/60 och 1861/65, vilket är lika med förändringen mellan dessa år i den föreliggande skattningen. (87) Osäkerheten i denna skattning, som anger en långsiktigt i det närmaste konstant brännvinsproduktion per capita under 1800-talets första hälft, bör dock framhållas. Inte minst gäller denna osäkerhet fördelningen mellan bränneriers avsaluproduktion och den husbehovsbränning som i nationalräkenskaper utgör en del av husligt arbete.

Skattningen ger en kvantitetsserie vilken omvandlas till en serie i löpande värde med hjälp av prisindex för spritdrycker som konstruerats i arbetet om utrikeshandeln.

3.9. Träkolsproduktionen 1800-1885

Produktionen av träkol vid sågverken togs med i fabriksstatistiken från och med 1898. Träkolet användes emellertid i första hand som bränsle i reduktionsprocesser inom bergshanteringen. Detta träkol framställdes företrädesvis lokalt i bergsbrukens omgivande skogar och redovisades inte i fabriksstatistiken. Från 1899 uppgavs emellertid kvantitet och värde av förbrukat träkol i järn- och stålindustrin i den officiella statistiken över bergshanteringen. Vidare gjordes en beräkning av denna industris träkolförbrukning 1886-1898 av 1896 års skogshushållningskommitté. För perioden 1861-1885 skattade NI bergshanteringens träkolskonsumtion huvudsakligen utifrån uppgifter om två bruks tackjärnsproduktion. NI medger att skattningen bygger på osäkra uppgifter och ger alldeles för låga värden under periodens första år.(88)

En beräkning av den samlade bergshanteringens förbrukning av träkol 1800-1871 har i detta arbete gjorts i samband med beräkningen av industrigrenens förädlingsvärdesandelar. Denna beräkning bygger - för träkolförbrukningens del - på Arpis undersökning av järnhanteringen träkolsförsörjning.(89) Den föreliggande skattningen anger en kvantitet träkol som ligger 75 procent högre än NI:s beräknade kvantitet 1861 - tio år senare ligger den föreliggande skattningen 50 procent högre.

En vidare beräkning av träkolförbrukningen utifrån samma principer - dvs utifrån den officiella statistikens uppgifter om producerad kvantitet tackjärn, stångjärn och stål samt Arpis uppgifter om träkolförbrukningen inom dessa produktionsgrenar(90) - ger en serie för träkolet som ansluter till NI:s serie år 1887, dvs vid den tid då NI:s uppgifter bygger på skogshushållningskommitténs undersökning av järn- och stålindustrins träkolförbrukning. Följaktligen accepteras NI:s serie från och med 1887, medan den här beräknade serien användes för perioden 1800-1886.

Produktionens värde i löpande pris har erhållits med hjälp av NI:s värdering, som utgår från värdeuppgifterna i den officiella statistiken 1900, samt med Jörbergs prisserie för träkol som index 1800-1885.(91) Detta innebär också en omräkning av NI:s löpande värden, då man i detta arbete använde tackjärnspriserna som index för värderingen av träkolsproduktionen. Under perioden 1861-1885 föll tackjärnspriserna relativt träkolpriset, varför det löpande värdet på träkolsproduktionen i föreliggande beräkning blir förhållandevis lägre - höjningen gentemot NI 1871 reduceras sålunda till knappt 50 procent och 1861 till knappt 30 procent.

3.10. Produktionen av tjära m m 1800-1871

Några kemiska produkter - tjära, beck och alun - exporterades tidvis i inte helt obetydliga kvantiteter. Denna produktion redovisades inte i fabriksstatistiken under större delen av 1800-talet. NI kompletterade sina serier över industriproduktionen med värdet av de exporterade

produkterna. Samma förfaringssätt har använts för perioden 1800-1871.(92) Detta innebär att tillverkningen för inhemsk användning inte ingår i här beräknade serier.

3.11. Gas- och vattenverk 1846-1860

Gasverkens produktion ingår i industristatistiken från 1874 medan vattenverken medtogs 1913. NI beräknade vattenverkens produktionsvärde på grundval av uppgifter i BiSOS kommunstatistik samt uppgifter för Stockholms stad. Före 1863 var värdena obetydliga. För gasverken använde NI uppgifter om grundläggningsår samt produktionskvantiteter vid resp verk 1860 och 1870 på basis av vilka tillväxttakten beräknades.(93)

Gasverkens produktion 1846-1860 har i FU beräknats på ett likartat sätt som i NI. Verkens grundläggningsår anges i SOU 1924:45.(94) Det första gasverket anlades i Göteborg 1846 varefter följde en anläggningsperiod 1852-1858 med ytterligare 5 verk, däribland det största i Stockholm. Tillväxttakten vid resp verk 1860-1870(95) har antagits gälla också för perioden tidigare. Därigenom har en kvantitetsserie för åren 1846-1860 erhållits, vilken med NI:s värdering 1861 som bas och en prisserie för stenkol(96) som index beräknats i löpande värde.

Noter

1. Attman, A., Fagerstabrukens historia. Adertonhundratalet, Uppsala 1958, s 31 och Adamson, R., De svenska järnbrukens storleksutveckling och avsättningsinriktning 1796-1860, Göteborg 1963, s 9.
2. Bergscollegii arkiv, Almgrens samling, DVII:25-27, 33,56, Riksarkivet (RA).
3. Attman, a.a., s 34.
4. Bergscommissionens arkiv, ÅK 419, RA.
5. Historisk statistik, Del 3, Lund 1972, Tabell 1.2 och 2.2 samt Adamson, a.a., tabell 27.
6. Heckscher, E., Sveriges ekonomiska historia från Gustav Vasa, Del II:1, Stockholm 1949, s 446 ff samt diagram XIX i bilagda diagram och kartogram. Procenttalet är beräknat från detta diagram.
7. Enligt uppgift i Almgrens samling var gjutgodsproduktionen endast 1.5 procent av tackjärnsproduktionen 1803-05. Variationerna är dock absolut sett små.
8. Arpi, G., Den svenska järnhanteringens träkolsförsörjning 1830-1950, Stockholm 1951, s 104.
9. Adamson, a.a., tabell 31.
10. I Historisk statistik ingår endast cirka 70 procent av manufaktur-exporten enligt bergskollegii statistik. Bl a saknas spik.
11. Om svårigheterna på järnmarknaden och raden av fallissemang särskilt 1818 - se t ex Rönnow, S., Wedevåg bruks historik, Stockholm 1944, s 226.
12. Adamson, a.a., s 22.
13. Ibid., tabell 20.
14. Bergscollegii huvudarkiv DV:28 samt Almgrens samling DVII:74, RA.
15. Lindahl m fl, a.a., del II, s 184 f.
16. Jörberg, L., A History of Prices in Sweden 1732-1914, Vol 1, Lund 1972.

17. Adamson, a.a., tabell 24.
18. Ibid.
19. Lindahl m fl, a.a. del II, s 185 f.
20. Enligt beräkningarna av utrikeshandeln uppgick importens värde dessa år till 0.5-1 milj kr. Under övriga år nådde import och export av fartyg sällan över 0.1 milj kr i löpande värde. Även om import och export av fartyg inte specificeras för flottan utanför stapelstäderna i Kommersecollegii berättelser kan man således bortse från utrikeshandelns inverkan på denna beräkning.
21. Commersecollegii underdåniga berättelse om Sveriges utrikes handel och sjöfart år 1846, s 43. Det innebär också att tillverkningen av mindre farkoster får anses tillhöra den träslöjd som ligger utanför beräkningen av egentlig industriproduktion. I 1830 års fabriksberättelse skriver t ex kronofogden i Gotlands norra fögderi att skeppsvarv saknas men vid varje lanthamn bygges och repareras fartyg. Arsberättelser för fabriker och manufaktur 1830, Riksarkivet.
22. Underdånigt betänkande angående Sveriges ekonomiska och finansiella utveckling under åren 1834-1860. Afgifvet den 9 februari 1863 av särskildt i nåder förordnade komiterade, Stockholm 1863, s 47.
23. Ibid., s 50 f.
24. Jörberg, a.a. (1972), vol. 2, s 523 ff och 710 ff.
25. Tillverkningsvärdet vid de skeppsvarv, vilkas uppgifter ingår i primärmaterialet till fabriksstatistiken 1870 och 1871, uppgick till 1.6 resp 1.7 milj kr.
26. Lindahl m fl, a.a. del II, s 186.
27. 1858 års Finanskommitté, vol 10-16, Riksarkivet. Tillverkningen vid tegelbruken uppgavs i något olika form för de olika länen. I de flesta fallen uppgavs tillverkningskvantiteten i antalet tegel. I några fall uppgavs tegelbrukens tillverkningsvärde. I ytterligare några fall angavs tillverkningsvärdet för tegelbruken summerat tillsammans med andra "övriga anläggningar" - framför allt bryggerier. I dessa senare fall har avdrag för andra anläggningars tillverkningsvärde gjorts med ledning av tillverkningsvärden i Arsberättelser för fabriker och manufaktur 1859 (Riksarkivet). Tillverkningsvärdena har omvandlats till antal tegel med hjälp av medelpriset för mur- och taktegel med proportionerna 2/3 murtegel (jämför not 11). För Södermanlands del slutligen har tillverk-

ningskvantiteten beräknats utifrån det uppgivna antalet tegelbruk i landshövdingeberättelsen för åren 1856-1860 enligt medeltillverkningen 100 000 tegel per bruk. Jämför också not 28.

28. 1858 års Järnvägsundersökningskommitté, vol 2-6, Riksarkivet. Kommittén ställde frågor till kronofogdarna om bl a omfattningen av binärningar samt fabriks- och bruksrörelser. I de flesta fall finns svaren på sockennivå, i några fall på härads- eller fögderinivå. Materialet är ojämnt men rikt på uppgifter om bl a tegelbruk, sågverk och kvarnar, ofta med tillverkningsuppgifter. För Fryksdalen, Värmland, anges att tillverkningen vid fem tegelbruk uppgick till 225 000 murtegel och 300 000 taktegel - alltså i genomsnitt 105 000 tegel per bruk. I Vedbo i Jönköpings län uppger att 9 tegelbruk tillverkade 1.2 milj tegelstenar - 133 000 tegel per bruk. I Östbo anges 5 tegelbruk ha ett tillverkningsvärde mellan 4 000 - 1 000 kr - alltså mellan 133 000 och 33 000 tegel per bruk. För Västmanlands län anges 37 tegelbruk och att utförelsen från de socknar som har tegeltillverkning uppgick till 3 milj tegel - en medelutförelse om över 80 000 tegel. Dessa uppgifter ger stöd för skattningen om 100 000 tegel per bruk i de fall uppgift om tillverkningen saknas.
29. Bruno, W., Tegelindustrin i mälardalens provinser 1815-1950 med särskild hänsyn till Stockholm som marknad, Uppsala 1954, s 64 f, s 289 f samt karta 4. Till grund för Brunos uppgifter om antalet tegelbruk och deras tillverkning ligger en bearbetning av primärmaterial till industristatistiken, taxeringslängder och järnbrukens kapitalböcker. Tillverkningens storlek redovisas endast i grafisk form (karta 4) med cirklar för varje bruk i proportion till brukets normala kapacitet. Följande beräkning har gjorts: För två bruk uppgick tillverkning vardera till en milj tegel (egentligen mer än en milj), 5 bruk till 500 000 tegel, 7 bruk 250 000 tegel, 25 bruk 200 000 tegel, 18 bruk 100 000 tegel samt för 68 bruk med mindre än 100 000 tegel har tillverkningen satts till 75 000 tegel. Slutligen saknas tillverkningsuppgift för 127 bruk. För dessa har antagits halva den för riket normala tillverkningskapaciteten, dvs 50 000 tegel, vilket innebär att hänsyn tagits till att en stor del av dessa förmodligen var ur drift en del av eller hela perioden.
30. Ibid., s 84 fig 5.
31. Enligt Landshövdingeberättelserna hade mälardalens län stabilt en andel kring 25 procent av antalet bruk mellan 1820 och 1860.
32. Pettersson, L., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Byggnads- och anläggningsverksamhet 1800-1980, Lund 1987.

33. Arsberättelser för fabriker och manufakturer 1820, Riksarkivet. Enligt landshövdingeberättelserna uppgick antalet tegelbruk 1817-1822 endast till 316 st.

34. Jörberg, a.a. (1972) vol 2, s 529 ff, s 697 f och s 702 f.
35. Enligt Bruno var perioden 1840-1865 den verkliga grundartiden för tegelbruken i mälardalens provinser delvis beroende av den livliga byggnationen i Stockholm men också av en fortgående förändring i byggnadssättet i landsorten. Bruno, a.a., s 65.
36. Ibid., s 88 fig 8.
37. Priset på murtegel var - enligt Jörberg - genomgående närmare det dubbla mot priset på taktegel. Enligt Bruno (s 64) torde brukens produktion "till övervägande del ha utgjorts av murtegel". Stockholmsmarknaden kunde dock tänkas efterfråga förhållandevis mycket murtegel p g a höghusbebyggelsen. Vid t ex de tegelbruk, som var anknutna till järnbruk, utgjorde murteglet mindre än halva produktionen.
38. BiSOS Litt H, Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser 1871-1875. Sammandrag tabell 7 a.
39. Bruno, a.a., s 88.
40. Lindahl m fl, a.a. del II, s 186 ff.
41. Ibid., tabell 80 och 89.
42. BiSOS Litt H, 1896-1900. Västernorrland, tabell I. Årsberättelser fabriker och manufakturer 1896-1900, Riksarkivet.
43. Underdånigt betänkande af den för utredning angående lämpliga åtgärder för främjande af den enskilda skogshushållningen af Kongl. Maj:t den 6 oktober 1896 förordnade komité, Stockholm 1899, s 62.
44. BiSOS Litt H, 1891-1895. Västernorrland tabell O.
45. BiSOS Litt H, 1896-1900. Värmland tabell N.
46. Ibid., s 19.
47. Se not 32.
48. Lindahl m fl, a.a. del II, s 150. Jörberg, a.a.
49. Lindahl m fl, a.a. del II, s 143.

50. Underdånigt betänkande angående Sveriges ekonomiska och finansiella... a.a., tabell VIII.
51. Arsberättelser utrikeshandel 1858, Riksarkivet. Värderingen i utrikeshandeln är förmodligen något högre än den landshövdingarna gjorde av produktionen. För Kalmar län anges i enkätsvaret till finanskommittén beräkningsgrunden vara 4 rdr rmt per tolt. Finanskommitténs arkiv, Riksarkivet.
52. Finanskommitténs arkiv, Riksarkivet.
53. Lindahl m fl, a.a. del II, s 197.
54. Följande kommittébetänkanden ger uppgifter om bryggeriers produktion åren 1880, 1890 resp 1897: Underdånigt betänkande med förslag till förordning angående beskattning av maltdrycker afgifvet av dertill af Kongl. Maj:t förordnade komiterade den 30 juni 1881, Stockholm 1881. Betänkande och förslag angående beskattning af maltdrycker afgifvet den 11 december 1891 af dertill i nåder förordnade komiterade, Stockholm 1891. Underdånigt betänkande afgifvet den 15 oktober 1902 af komitén för förnyad utredning af frågan om lämpligaste sättet för anordnande af en maltdrycksbeskattning, Stockholm 1902.
55. Lilienberg, A., Sveriges bryggeriindustri, SOU 1923:32, ToT XIX, Stockholm 1923, s 6.
56. Underdånigt betänkande afgifvet den 23 maj 1900 af komitén för revision af gällande stadganden angående försäljning af vin och maltdrycker m.m., Stockholm 1900, s 228.
57. Underdånigt betänkande ... 1881, s 49.
58. Lindahl m fl, a.a. del II, s 19.
59. Se t ex Lilienberg, a.a., s 11.
60. Se not 57.
61. Tullkomiténs underdåniga betänkande af år 1882, Stockholm 1882.
62. Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd, Statistiska meddelanden ser. A band VI:4, 1949.
63. Denna metod har prövats i beräkningen av antalet sysselsatta i hantverket. Se detta avsnitt.

64. Bring, S.E., Bryggerier och bryggare i Stockholm under senast förflutna hundra år, Stockholm 1927, s 14, och Bidrag till Stockholms bryggeriers historia. II. Hamburgerbryggeriet till 1910, Stockholm 1936, s 64. I det senare arbetet ges endast uppgifter om bryggerier på Norrmalm. Maltavverkningen i accishandlingarna anges i tunnor, vilket Bring omvandlat till kilo enligt relationen 85 kg malt per tunna. Talen för 1845 gäller för Stockholms del 1846.
65. Attman, A., Bryggerinäringen i Göteborg, del 2, Göteborg 1961, s 15. Det omvandlingstal, som Bring anger, från tunna till kilo har använts också för Göteborg.
66. Hofrén, M., Bryggare och bryggerier i Kalmar, Nybro 1947, s 63.
67. Mårtensson, S., Bryggerinäringen i Göteborg, del 1, Göteborg 1961, s 95.
68. Bring, S.E., Bidrag till Stockholms bryggeriers historia. I. Tyska bryggeriet, Stockholm 1930, s 21 ff och a.a. (1936), s 65.
69. Bring, S.E., Bidrag till Stockholms bryggeriers historia. III. Münchens bryggeri 1855-1910, Stockholm 1935, s 35.
70. Bring, a.a. (1936), s 64. Talen för 1805 gäller för Stockholms del 1806.
71. Indexalet för år 1800 i TK har beräknats utifrån förändringen i det totala antalet hantverkare. Se avsnittet om hantverket.
72. Se Schön, L., Proto-Industrialization and Factories: Textiles in Sweden in the Mid-Nineteenth Century, Scandinavian Economic History Review, vol XXX:1, 1982. Jämför också Söderberg, J., Den stagnerande staden. Stockholms tillväxtproblem 1760-1850 i ett jämförande europeiskt perspektiv, Historisk Tidskrift, 1985:2.
73. Lindahl m fl, a.a. del II, s 191 ff och tabell 67 s 49 f.
74. Holgersson, B., Cultivated Land in Sweden and its Growth 1840-1939, Economy and History, vol XVII, 1974, s 26 ff.
75. Lindahl m fl, a.a. del II, s 17 ff.
76. Vikterna för prisindexet är råg 0.682, vete 0.115, korn 0.150 samt havre 0.053. De är beräknade från Lindahl m fl, a.a. del II, tabell 66 s 30 ff.
77. Lindahl m fl, a.a. del II, Stockholm 1937, s 194 f.

78. Se Schön, L., Jordbrukets omvandling och konsumtionens förändringar 1800-1870, Meddelande från Ekonomisk-historiska institutjonen, Lunds universitet, nr 41 1985. Jämför också Anu-Mai Kölls undersökning av godsmejeriers och bönders produktion av smör i västra Södermanland från mitten av 1800-talet, Köll, A.-M., Tradition och reform i västra Södermanlands jordbruk 1810-1890, Stockholm 1983, s 172 ff.
79. Lindahl m fl, a.a. del II, s 90 och 129. Notera dock att i NI medtogs inte oavlönat husligt arbete i de slutliga serierna.
80. Lindahl m fl, a.a. del II, s 195 ff.
81. BiSOS Litt V, Brännvins tillverkning och försäljning. I. Underdånig berättelse af Byrån för kontrollen å tillverkningsafgifter för tillverkningsåren 1873-74 och 1874-75, Stockholm 1877, s VII f.
82. Underdånigt betänkande af den för undersökningar angående Stambanornas lämpligaste sträckning i nåder tillförordnade kommitté, Stockholm 1859, tabellbihang.
83. BiSOS Litt V, a.a., s XIII.
84. Ibid., s V.
85. Mellan 1865 och 1868 steg priset på brännvin - enligt NI:s serie - med 45 procent. Under samma period steg spannmålspriset (vägt index, se not 3 om kvarnproduktionen) med 51 procent. Brännvinsproduktionen sjönk mellan dessa år enligt kontrollbyrån med 45 procent. Nedgången i spannmålskonsumtionen (beräknad på 1867 års produktion) var 40 procent.
86. Utterström, G., Jordbrukets arbetare, del 1, Stockholm 1957, s 696 ff.
87. Det kan noteras att Kontrollbyråns tal för brännvinsproduktionen 1855 är betydligt lägre än talen för de följande åren, vilket möjligen kan bero på bristande uppgiftslämning det första året. Framför allt är nivån betydligt lägre i de tre sydligaste länen - Malmöhus, Kristianstads och Blekinge län. Produktionen i dessa län mer än fördubblades mellan 1855 och 1857. De låga talen 1855 kan emellertid också återspegla en minskad brännvinsbränning under de goda konjunkturerna för spannmålsexport under Krimkriget - se Fridlitzius, G., The Crimean War and the Swedish Economy, Economy and History, vol III, 1960. Även i skattningen utifrån vegetabiliekonsumtionen sjunker brännvinsproduktionen något 1855, dock inte till samma låga nivå som Kontrollbyråns tal utvisar.

88. Lindahl m fl, a.a. del II, s 197 ff.
89. Arpi, a.a., s 86 ff och diagram s 92. Se vidare avsnittet om förädlingsvärden i föreliggande arbete.
90. Träkolsförbrukningen inom dessa tre tillverkningar svarade för cirka 95 procent av bergshanteringens totala träkolsförbrukning kring 1870. Förbrukningen inom återstående tillverkningar har antagits utveckla sig i proportion till den beräknade serien.
91. Jörberg, a.a. (1972), vol 2, s 696 ff. Mellan 1886 och 1900 var skillnaden i prisutveckling för tackjärn och träkol obetydlig, varför NI:s värdering av produktion för denna period kunnat användas.
92. Exportvärdena är hämtade ur Schön, L., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Utrikeshandel, manuskript.
93. Lindahl m fl, a.a. del II, s 202 ff.
94. Lindholm, H./Bergquist, G., Kommunal affärsverksamhet i de svenska städerna (SOU 1924:45), s 21 f.
95. Rygård, H., Gasindustriens nationalekonomiska betydelse, i Svenska stadsförbundets tidskrift 1913, häfte 5, p 221.
96. Prisserien för stenkol är beräknad på basis av S-A Hansens serier, se vidare kapitel 8 samt Schön, a.a. (Utrikeshandel).

Tabell 2. Produktionskvantiteter inom bergshanteringen 1800-1871.
 Ton (ädla metaller kg).

	Järn- malm	Tack- järn	Gjut- gods	Stång- järn
1800	178 307	75 465	2 263	48 692
1801	173 568	83 011	2 490	56 364
1802	173 919	80 730	2 421	62 001
1803	180 587	80 905	2 427	60 297
1804	187 082	84 064	2 521	60 428
1805	164 793	87 048	2 611	62 787
1806	175 323	76 693	2 300	65 016
1807	174 972	81 607	2 448	57 282
1808	131 624	81 432	2 442	60 952
1809	129 342	61 249	1 837	60 821
1810	129 693	60 196	1 805	45 747
1811	144 084	60 372	1 811	44 960
1812	116 180	67 041	2 011	45 091
1813	129 693	54 054	1 621	50 072
1814	137 591	60 372	1 811	40 372
1815	150 929	64 057	1 921	45 091
1816	154 965	70 200	2 106	47 844
1817	164 793	72 130	2 163	52 432
1818	176 200	76 693	2 300	53 874
1819	188 662	81 958	2 458	57 282
1820	177 955	87 750	2 632	61 214
1821	130 922	82 836	2 485	65 540
1822	205 861	60 898	1 826	61 870
1823	164 442	95 823	2 874	45 485
1824	165 495	76 518	2 295	71 570
1825	192 698	77 044	2 311	57 151
1826	213 055	89 680	2 690	57 544
1827	207 439	99 157	2 974	66 982
1828	169 707	96 525	2 895	74 060
1829	189 012	78 975	2 369	72 094
1830	196 559	97 695	2 930	58 986
1831	207 479	91 455	2 743	72 968
1832	212 159	96 525	2 895	68 307
1833	199 332	98 761	2 597	67 795
1834	211 355	94 076	2 843	67 890

Tabell 2 (forts.)

	Järn- malm	Tack- järn	Gjut- gods	Stång- järn
1835	224 630	100 933	3 179	69 816
1836	235 986	106 335	4 127	76 860
1837	255 937	109 112	4 021	78 162
1838	247 236	109 242	3 947	78 855
1839	257 131	115 433	4 112	87 471
1840	260 177	124 540	4 223	87 546
1841	264 601	121 076	4 171	88 616
1842	284 850	122 198	3 591	86 526
1843	255 843	132 314	4 641	81 276
1844	246 766	116 959	4 500	85 783
1845	233 117	97 901	2 439	85 273
1846	263 169	126 677	3 448	91 176
1847	286 927	138 083	4 052	92 980
1848	288 335	142 713	4 540	97 355
1849	292 993	118 408	3 048	95 824
1850	280 821	141 881	4 534	96 890
1851	321 770	144 719	4 272	104 071
1852	323 367	149 231	4 883	105 501
1853	316 254	145 705	4 968	107 785
1854	316 612	146 104	3 734	96 505
1855	358 161	187 900	6 293	119 245
1856	376 581	159 827	4 932	126 030
1857	364 721	151 515	6 661	126 457
1858	368 582	177 483	7 698	117 167
1859	361 571	183 771	6 797	121 029
1860	395 921	185 513	5 247	137 201
1861	428 989	165 105	4 594	144 855
1862	429 509	193 966	5 574	128 183
1863	448 048	181 448	5 323	124 933
1864	464 004	234 942	6 412	137 636
1865	496 473	221 232	5 346	148 407
1866	483 983	224 645	5 486	166 769
1867	484 577	248 137	5 355	170 440
1868	535 263	258 254	4 788	171 990
1869	591 625	284 708	7 373	179 589
1870	616 600	293 071	7 212	193 771
1871	646 661	292 911	5 796	187 659

Tabell 2 (forts.)

	Manufak- turjärn	Koppar	Kopparsmide o mässing	Guld o silver	Övr. metaller
1800	8 906	716	346	587	19
1801	8 444	767	479	563	25
1802	10 934	955	528	585	34
1803	9 360	815	491	462	26
1804	8 778	842	499	647	35
1805	8 678	805	548	613	37
1806	8 317	703	309	618	27
1807	7 734	790	384	527	25
1808	6 080	838	373	480	31
1809	6 621	871	335	454	26
1810	7 720	783	337	310	30
1811	6 262	678	295	484	4
1812	5 690	658	296	437	23
1813	6 593	788	342	410	24
1814	7 323	789	394	390	24
1815	8 054	998	608	353	28
1816	8 691	781	586	440	45
1817	8 275	737	541	436	47
1818	9 651	815	482	469	52
1819	7 991	904	415	473	55
1820	7 879	959	476	618	52
1821	6 143	934	470	597	63
1822	6 095	772	371	592	49
1823	6 654	817	371	598	57
1824	7 053	821	386	638	60
1825	6 881	731	375	673	60
1826	6 795	624	342	763	63
1827	6 953	695	355	762	75
1828	7 036	719	339	684	64
1829	7 843	730	347	653	60
1830	8 404	777	379	628	46
1831	8 053	764	382	777	57
1832	8 440	768	384	790	17
1833	7 570	743	414	810	47
1834	7 672	785	348	761	30

Tabell 2 (forts.)

	Manufak- turjärn	Koppar	Kopparsmide o mässing	Guld o silver	Övr. metaller
1835	7 642	854	356	809	55
1836	7 738	914	446	735	52
1837	7 025	955	448	829	51
1838	7 579	872	313	836	41
1839	9 588	826	348	880	50
1840	10 763	836	372	917	46
1841	11 482	850	366	851	84
1842	11 995	941	345	868	50
1843	10 455	981	322	898	81
1844	11 752	1 061	299	968	149
1845	11 666	1 125	284	1 223	223
1846	9 184	1 219	327	912	197
1847	10 342	1 325	409	1 513	194
1848	11 253	1 322	434	1 436	174
1849	12 144	1 381	482	1 147	160
1850	12 925	1 404	386	1 268	217
1851	13 720	1 452	426	1 439	303
1852	14 424	1 561	291	1 358	263
1853	16 314	1 614	333	1 241	242
1854	14 368	1 685	445	1 111	233
1855	13 422	1 727	591	1 196	275
1856	16 524	1 834	648	1 172	253
1857	21 112	1 740	484	1 142	266
1858	16 819	1 727	429	1 158	449
1859	20 434	1 870	500	1 031	305
1860	24 286	1 623	521	1 058	927
1861	24 218	1 524	578	937	3 904
1862	22 704	2 053	467	1 128	4 747
1863	23 346	1 598	437	1 031	5 145
1864	24 331	1 188	388	1 321	7 774
1865	27 188	1 442	326	1 154	13 577
1866	23 347	1 737	355	1 061	10 727
1867	22 861	1 874	275	1 152	9 849
1868	25 705	1 872	334	1 307	12 349
1869	31 930	2 021	349	1 244	16 069
1870	32 990	1 927	384	1 200	14 462
1871	35 585	1 516	524	980	16 192

Tabell 3. Produktionen inom bergshanteringen 1800-1871. Löpande priser. 1000 kr.

	Järnmalm	Tackjärn	Gjutgods	Stångjärn	Manufakturjärn
1800	182	1 313	53	3 824	1 745
1801	161	1 152	46	4 263	1 545
1802	147	1 323	53	4 564	2 095
1803	186	1 619	65	4 800	1 917
1804	195	1 792	72	5 120	1 784
1805	193	2 056	83	5 435	1 716
1806	205	1 958	79	5 691	1 582
1807	198	1 837	74	4 881	1 478
1808	156	1 244	50	4 604	1 140
1809	186	1 009	41	4 895	1 184
1810	150	993	40	3 717	1 584
1811	197	1 377	55	3 779	1 381
1812	200	1 645	66	4 047	1 319
1813	180	1 206	49	4 499	1 598
1814	209	1 584	64	3 729	2 060
1815	239	2 222	90	4 867	2 714
1816	271	3 416	138	6 701	3 240
1817	303	3 604	146	8 059	3 117
1818	327	4 110	167	8 624	3 729
1819	357	4 293	174	9 718	3 099
1820	342	4 243	172	11 315	3 137
1821	227	4 213	171	10 993	2 374
1822	366	3 294	133	10 222	2 175
1823	303	5 250	213	7 594	2 379
1824	304	4 269	173	11 866	2 535
1825	410	5 414	220	10 725	2 723
1826	462	6 203	252	10 403	2 602
1827	412	5 453	221	12 511	2 821
1828	344	4 823	195	13 783	2 835
1829	400	4 208	171	13 208	3 084
1830	417	5 215	211	10 607	3 280
1831	470	4 901	199	12 316	2 911
1832	488	5 396	219	11 754	2 937
1833	470	5 401	192	11 706	2 663
1834	505	4 984	204	11 663	2 567

Tabell 3 (forts.)

	Järnmalm	Tackjärn	Gjutgods	Stångjärn	Manufakturjärn
1835	526	5 266	224	12 082	2 424
1836	569	6 040	317	14 788	2 930
1837	621	6 154	307	14 592	2 762
1838	596	6 282	307	13 989	2 802
1839	627	6 987	337	16 127	3 896
1840	709	7 475	343	15 362	4 349
1841	717	7 559	352	15 575	4 609
1842	804	7 592	302	14 697	5 091
1843	665	6 066	288	12 202	3 303
1844	614	4 433	231	12 372	4 079
1845	587	4 586	154	13 222	4 058
1846	667	7 158	263	14 887	3 363
1847	735	7 719	306	15 218	3 815
1848	735	7 375	317	15 614	4 220
1849	743	6 214	216	15 794	4 418
1850	713	8 173	353	16 467	4 783
1851	816	8 060	322	17 566	6 774
1852	817	7 862	348	17 042	5 345
1853	747	7 838	362	17 620	6 148
1854	759	8 344	288	16 495	5 190
1855	877	10 920	495	23 462	5 520
1856	1 100	11 313	472	27 649	6 704
1857	1 107	12 674	754	28 122	8 880
1858	999	11 616	682	23 608	7 068
1859	962	11 105	556	23 192	8 090
1860	1 095	12 123	464	24 937	9 479
1861	2 358	11 089	418	25 488	9 524
1862	1 166	12 539	488	22 616	8 273
1863	1 222	11 675	463	22 466	8 495
1864	876	15 354	567	24 497	8 979
1865	1 389	13 657	447	26 041	9 621
1866	1 343	13 868	458	28 666	8 407
1867	1 353	14 868	434	28 259	7 036
1868	1 434	14 800	371	27 384	8 304
1869	1 527	15 343	538	27 152	8 344
1870	1 629	15 882	529	29 147	8 390
1871	1 900	20 291	543	29 225	9 053

Tabell 3 (forts.)

	Koppar	Koppar- smide o mässing	Guld o silver	Övr. metaller	Total prod.
1800	394	272	30	2	7 815
1801	476	425	28	3	8 099
1802	634	501	28	4	9 339
1803	583	502	23	7	9 702
1804	675	572	21	10	10 241
1805	671	653	31	13	10 851
1806	587	368	30	5	10 505
1807	553	384	26	9	9 440
1808	548	348	23	13	8 126
1809	643	354	23	11	8 346
1810	653	402	19	35	7 593
1811	686	427	47	24	7 973
1812	570	367	52	23	8 289
1813	622	385	48	67	8 654
1814	699	499	46	77	8 967
1815	1 143	996	43	97	12 411
1816	1 053	1 129	64	125	16 137
1817	813	852	59	114	17 067
1818	966	815	63	119	18 920
1819	1 161	762	62	132	19 758
1820	1 182	838	81	139	21 449
1821	1 084	780	76	133	20 051
1822	840	577	74	152	17 833
1823	897	583	74	207	17 500
1824	973	654	81	293	21 148
1825	943	691	85	370	21 581
1826	800	626	111	165	21 624
1827	926	677	96	170	23 287
1828	866	583	91	120	23 640
1829	878	597	85	174	22 805
1830	1 018	710	83	125	21 666
1831	989	707	102	87	22 682
1832	1 036	740	103	57	22 730
1833	970	773	172	99	22 446
1834	1 027	650	115	135	21 850

Tabell 3 (forts.)

	Koppar	Koppar- smide o mässing	Guld o silver	Övr. metaller	Total prod .
1835	1 100	655	127	92	22 496
1836	1 225	855	111	102	26 937
1837	1 280	859	132	125	26 832
1838	1 170	601	130	113	25 990
1839	1 108	667	136	122	30 007
1840	1 121	713	119	112	30 303
1841	1 138	701	109	117	30 877
1842	1 268	664	111	96	30 625
1843	1 288	606	115	94	24 627
1844	1 335	538	125	103	23 830
1845	1 413	509	156	145	24 830
1846	1 544	592	116	135	28 725
1847	1 706	752	192	126	30 569
1848	1 685	790	183	90	31 009
1849	1 757	876	145	78	30 241
1850	1 777	699	161	96	33 222
1851	1 838	771	183	120	36 450
1852	2 093	558	174	118	34 357
1853	2 598	766	157	110	36 346
1854	3 073	1 159	141	126	35 575
1855	3 151	1 542	152	122	46 241
1856	3 280	1 655	148	131	52 452
1857	3 174	1 262	145	110	56 228
1858	2 742	973	146	182	48 016
1859	2 870	1 097	130	152	48 154
1860	2 434	1 116	132	221	52 001
1861	2 360	1 280	117	480	53 114
1862	3 224	1 049	141	635	50 131
1863	2 521	986	144	712	48 684
1864	1 905	890	274	1 021	54 363
1865	2 093	676	207	1 420	55 551
1866	2 609	762	151	1 091	57 355
1867	2 289	481	180	850	55 750
1868	2 191	559	201	978	56 222
1869	2 198	542	193	1 098	56 936
1870	2 008	571	192	972	59 320
1871	1 504	744	149	983	64 392

Tabell 4. Produktionen inom bergshanteringen 1800-1871. Fasta priser. 1000 kr. Prisnivå 1869/71.

Ar	Järn- malm	Tack- järn	Gjut- gods	Stång- järn	Manufak- turjärn
1800	508	4 465	178	7 421	2 739
1801	495	4 910	193	8 591	2 595
1802	495	4 775	189	9 451	3 362
1803	514	4 787	190	9 191	2 876
1804	533	4 973	197	9 211	2 703
1805	468	5 149	205	9 570	2 669
1806	498	4 537	180	9 910	2 555
1807	497	4 826	192	8 731	2 382
1808	373	4 816	191	9 290	1 867
1809	369	3 620	145	9 272	2 033
1810	369	3 562	141	6 973	2 375
1811	410	3 571	140	6 853	1 927
1812	331	3 967	157	6 873	1 751
1813	369	3 197	128	7 632	2 027
1814	393	3 571	142	6 153	2 251
1815	431	3 790	151	6 873	2 477
1816	442	4 153	165	7 293	2 674
1817	470	4 267	170	7 993	2 544
1818	503	4 537	182	8 212	2 968
1819	538	4 849	194	8 731	2 456
1820	507	5 191	207	9 331	2 422
1821	373	4 900	196	9 991	1 889
1822	587	3 602	143	9 431	1 875
1823	470	5 669	226	6 934	2 048
1824	471	4 526	181	10 910	2 172
1825	549	4 557	182	8 712	2 114
1826	608	5 305	212	8 772	2 089
1827	593	5 867	234	10 211	2 139
1828	484	5 710	228	11 289	2 164
1829	538	4 672	187	10 990	2 410
1830	562	5 779	231	8 991	2 585
1831	593	5 411	217	11 123	2 479
1832	606	5 710	229	10 412	2 596
1833	569	5 842	205	10 334	2 328
1834	596	5 565	224	10 349	2 360

Tabell 4 (forts.)

Ar	Järn- malm	Tack- järn	Gjut- gods	Stång- järn	Manufak- turjärn
1835	641	5 971	250	10 643	2 352
1836	671	6 291	325	11 717	2 378
1837	725	6 455	317	11 915	2 162
1838	696	6 462	311	12 021	2 331
1839	723	6 830	325	13 334	2 950
1840	737	7 368	334	13 346	3 310
1841	745	7 163	329	13 509	3 530
1842	813	7 230	284	13 190	3 687
1843	725	7 828	366	12 390	3 215
1844	698	6 919	355	13 077	3 613
1845	663	5 791	192	12 999	3 588
1846	751	7 495	271	13 899	2 828
1847	814	8 170	320	14 174	3 181
1848	814	8 444	358	14 842	3 463
1849	823	7 005	239	14 607	3 734
1850	790	8 394	358	14 770	3 974
1851	904	8 562	337	15 864	5 659
1852	905	8 828	386	16 082	4 438
1853	886	8 621	392	16 431	5 016
1854	885	8 645	294	14 711	4 417
1855	1 001	11 117	497	18 179	4 130
1856	1 030	9 457	389	19 212	5 082
1857	1 006	8 964	527	19 278	6 496
1858	1 023	10 500	608	17 861	5 173
1859	999	10 873	537	18 450	6 286
1860	1 126	10 976	414	20 915	7 473
1861	2 416	9 769	363	22 083	7 450
1862	1 194	11 476	441	19 540	6 987
1863	1 217	10 735	420	19 045	7 182
1864	1 258	13 901	506	20 982	7 484
1865	1 384	13 089	423	22 624	8 361
1866	1 320	13 291	433	25 423	7 458
1867	1 336	14 681	423	25 983	6 472
1868	1 462	15 279	378	26 219	7 954
1869	1 602	16 846	583	27 377	8 416
1870	1 683	17 340	570	29 540	8 506
1871	1 771	17 331	457	28 607	8 865

Tabell 4 (forts.)

Ar	Koppar	Koppar- smide o mässing	Guld o silver	Övr. metaller	Total prod.
1800	748	511	83	4	17 028
1801	801	708	76	5	18 736
1802	997	780	77	7	21 048
1803	852	726	63	11	19 824
1804	880	737	86	13	19 785
1805	840	810	83	16	20 271
1806	735	456	83	6	19 498
1807	826	568	71	13	18 392
1808	875	550	63	20	18 254
1809	910	496	62	16	17 680
1810	818	499	43	43	15 472
1811	709	437	63	25	14 552
1812	687	438	58	28	14 490
1813	824	504	54	89	15 618
1814	824	582	52	91	14 644
1815	1 042	899	48	88	16 639
1816	816	867	62	97	17 318
1817	771	799	62	107	17 902
1818	852	712	66	105	18 910
1819	945	614	65	107	18 983
1820	1 002	703	83	118	20 007
1821	977	696	80	119	19 677
1822	807	548	76	146	17 968
1823	854	549	77	196	16 703
1824	858	571	83	258	20 800
1825	764	554	87	299	18 257
1826	652	506	99	133	18 399
1827	726	525	99	132	20 589
1828	752	501	90	104	21 551
1829	762	513	85	151	20 708
1830	812	560	83	100	19 840
1831	798	564	101	70	21 642
1832	803	568	102	43	21 268
1833	777	613	104	78	21 070
1834	820	514	95	107	20 820

Tabell 4 (forts.)

Ar	Koppar	Koppar- smide o mässing	Guld o silver	Övr. metaller	Total prod.
1835	893	526	106	75	21 577
1836	954	660	92	79	23 283
1837	997	662	110	97	23 526
1838	912	463	108	88	23 501
1839	863	515	113	95	25 999
1840	874	550	118	87	26 936
1841	889	542	109	92	27 171
1842	984	510	111	75	27 132
1843	1 025	477	115	75	26 312
1844	1 108	442	124	85	26 749
1845	1 177	419	155	120	25 598
1846	1 274	484	116	111	27 391
1847	1 385	604	191	102	29 071
1848	1 382	641	182	73	30 397
1849	1 443	712	145	64	29 229
1850	1 467	571	161	78	30 846
1851	1 517	630	183	99	34 319
1852	1 632	430	173	92	33 292
1853	1 687	492	157	71	34 192
1854	1 761	657	141	72	31 924
1855	1 806	875	151	69	37 946
1856	1 917	958	147	76	38 804
1857	1 819	716	144	63	39 754
1858	1 805	634	147	119	38 158
1859	1 955	740	130	103	40 546
1860	1 697	771	133	154	44 333
1861	1 593	855	118	323	45 689
1862	2 146	691	142	421	43 620
1863	1 670	647	144	470	42 134
1864	1 242	574	274	663	47 130
1865	1 507	482	208	1 018	49 718
1866	1 817	525	151	757	51 816
1867	1 959	407	180	725	52 349
1868	1 957	494	201	870	55 106
1869	2 112	516	194	1 051	58 748
1870	2 014	567	193	971	61 385
1871	1 584	775	148	1 031	60 515

Tabell 5. Produktionen vid skeppsvarven 1800-1871. Löpande priser.
 Milj kr. Deflator 1869/71=100.

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1800	0.2	25.9	1835	0.6	67.4
1801	0.2	25.7	1836	1.0	68.7
1802	0.2	25.2	1837	1.6	69.3
1803	0.2	26.3	1838	1.9	69.4
1804	0.2	27.9	1839	2.1	70.0
1805	0.1	29.5	1840	1.8	69.8
1806	0.1	31.3	1841	1.5	70.3
1807	0.1	31.8	1842	1.2	73.7
1808	0.1	37.5	1843	0.9	81.7
1809	0.2	41.4	1844	1.1	82.2
1810	0.6	42.0	1845	1.5	81.8
1811	0.6	43.7	1846	2.4	81.7
1812	0.7	47.9	1847	2.7	82.7
1813	0.8	57.9	1848	2.3	79.6
1814	0.9	64.3	1849	2.4	81.7
1815	0.2	61.7	1850	2.2	82.2
1816	0.2	61.9	1851	2.1	81.9
1817	0.2	61.0	1852	1.9	83.2
1818	0.2	63.3	1853	2.2	88.8
1819	0.2	61.4	1854	3.2	94.9
1820	0.2	60.4	1855	4.5	109.6
1821	0.2	63.5	1856	4.9	112.1
1822	0.2	62.2	1857	3.9	115.5
1823	0.2	62.4	1858	2.9	102.2
1824	0.2	64.1	1859	2.8	101.6
1825	0.5	68.2	1860	2.9	107.5
1826	0.4	63.9	1861	2.6	110.5
1827	0.4	63.2	1862	2.8	108.0
1828	0.4	61.4	1863	4.0	113.1
1829	0.4	62.0	1864	2.9	111.6
1830	1.5	62.4	1865	2.4	106.8
1831	0.8	65.3	1866	3.1	101.0
1832	0.5	65.0	1867	2.5	98.4
1833	0.5	65.7	1868	3.6	95.8
1834	0.6	66.8	1869	3.9	96.6
			1870	2.3	96.7
			1871	2.4	106.7

 Tabell 6. Produktionen vid tegelbruk 1800-1872. Löpande priser.
 Milj kr. Deflator 1869/71=100.

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1800	0.1	45.3	1835	0.5	105.1
1801	0.1	45.3	1836	0.5	105.7
1802	0.1	46.2	1837	0.5	100.7
1803	0.2	47.8	1838	0.5	100.7
1804	0.2	47.2	1839	0.7	100.7
1805	0.2	50.3	1840	0.5	100.7
1806	0.2	53.9	1841	0.6	100.7
1807	0.2	51.4	1842	0.6	100.7
1808	0.2	50.3	1843	0.5	100.7
1809	0.2	55.4	1844	0.6	100.7
1810	0.2	61.7	1845	0.6	100.7
1811	0.3	79.7	1846	0.6	100.7
1812	0.3	97.5	1847	0.7	100.7
1813	0.3	105.7	1848	0.7	100.7
1814	0.3	108.9	1849	0.9	100.7
1815	0.3	108.9	1850	1.0	100.7
1816	0.4	125.9	1851	1.0	97.5
1817	0.4	125.9	1852	1.1	97.6
1818	0.4	125.9	1853	1.2	97.6
1819	0.3	100.7	1854	1.2	97.6
1820	0.3	100.7	1855	1.4	112.7
1821	0.4	112.7	1856	2.0	138.5
1822	0.4	112.2	1857	2.8	138.8
1823	0.5	112.2	1858	2.1	119.6
1824	0.4	103.2	1859	2.4	119.6
1825	0.5	110.8	1860	2.2	119.6
1826	0.5	107.0	1861	2.6	119.6
1827	0.5	106.7	1862	3.4	128.4
1828	0.5	106.7	1863	3.9	128.4
1829	0.5	103.2	1864	2.7	119.6
1830	0.5	103.2	1865	2.8	111.4
1831	0.5	103.2	1866	2.2	111.0
1832	0.5	103.2	1867	1.7	110.8
1833	0.5	103.8	1868	1.1	101.0
1834	0.5	105.1	1869	1.0	94.4
			1870	1.3	102.8
			1871	1.4	102.8
			1872	1.8	

Tabell 7. Produktionen vid sågverk 1800-1895 fördelad på hemmamarknad, export, vidarebearbetning vid hyvlerier (1870-1895) samt total produktion. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100.

Ar	Hemmamarknad	Export	Total produkt.	Deflator
1800	1.1	0.3	1.4	22.7
1801	1.1	0.3	1.3	21.5
1802	0.9	0.4	1.3	21.5
1803	1.0	0.6	1.6	25.5
1804	1.2	0.5	1.7	26.3
1805	1.2	0.6	1.8	28.5
1806	1.0	0.8	1.7	30.1
1807	1.0	0.7	1.7	31.1
1808	1.6	1.0	2.6	36.8
1809	1.6	1.7	3.3	40.3
1810	1.3	1.0	2.2	36.7
1811	1.2	0.5	1.7	32.3
1812	1.5	0.8	2.4	30.2
1813	1.6	1.3	3.0	42.0
1814	2.1	1.7	3.7	55.6
1815	2.6	1.4	4.0	50.8
1816	2.8	1.1	3.9	50.2
1817	2.2	1.3	3.5	48.6
1818	2.3	1.6	3.9	52.7
1819	2.8	1.4	4.2	50.2
1820	2.7	1.6	4.3	52.2
1821	2.1	1.6	3.7	55.0
1822	1.8	1.2	3.0	53.7
1823	1.8	1.4	3.2	53.1
1824	2.3	1.8	4.1	55.3
1825	2.2	1.9	4.0	59.4
1826	2.7	1.5	4.2	55.9
1827	2.6	1.7	4.2	54.5
1828	2.4	1.5	3.9	51.2
1829	2.2	1.3	3.5	51.5
1830	2.1	1.4	3.5	51.2
1831	2.4	1.4	3.8	53.7
1832	2.5	1.6	4.1	54.1
1833	2.4	1.9	4.3	55.4
1834	2.6	2.1	4.7	56.6

Tabell 7 (forts.)

Ar	Hemmamarknad	Export	Total produkt.	Deflator
1835	3.3	2.3	5.6	57.7
1836	3.6	2.4	6.0	60.1
1837	3.4	2.6	6.0	61.0
1838	3.3	2.8	6.1	61.3
1839	3.7	3.4	7.1	61.5
1840	3.4	3.6	7.1	61.1
1841	3.6	3.7	7.2	62.1
1842	3.3	3.5	6.8	66.6
1843	4.3	4.6	8.9	81.1
1844	5.0	5.1	10.2	83.6
1845	6.1	6.9	13.0	84.2
1846	6.3	7.2	13.4	83.9
1847	5.5	6.5	12.0	83.9
1848	4.8	4.3	9.2	77.4
1849	5.5	5.6	11.1	80.2
1850	6.1	6.5	12.6	80.8
1851	7.4	7.9	15.3	80.5
1852	7.6	8.9	16.5	82.2
1853	9.1	9.5	18.6	90.7
1854	9.7	12.0	21.7	97.3
1855	11.5	12.4	23.9	107.8
1856	11.2	12.5	23.6	104.9
1857	10.3	13.6	24.0	103.8
1858	9.3	10.8	20.1	92.3
1859	10.0	14.8	24.8	93.0
1860	11.2	16.3	27.5	99.3
1861	11.2	18.3	29.5	102.1
1862	12.8	19.1	31.9	98.2
1863	14.5	22.2	36.7	103.0
1864	15.0	25.1	40.1	101.2
1865	13.0	29.6	42.5	94.2
1866	12.6	27.3	39.8	89.9
1867	12.8	30.9	43.7	89.9
1868	12.1	34.0	46.2	88.7
1869	11.7	34.0	45.7	87.6

Tabell 7 (forts.)

År	Hemma- marknad	Export	Vidare- bearb.	Total produkt.	Deflator
1870	12.7	36.6	0.0	49.3	87.7
1871	12.8	43.9	0.0	56.8	100.5
1872	20.6	60.4	0.0	81.0	124.5
1873	29.9	71.8	0.1	101.8	153.0
1874	35.7	77.1	0.5	113.3	174.0
1875	31.6	66.0	0.8	98.4	150.0
1876	32.3	75.8	1.1	109.2	145.5
1877	86.5	84.1	1.7	126.6	153.0
1878	26.8	53.5	1.4	81.7	108.0
1879	21.5	52.0	1.5	75.0	94.5
1880	30.6	69.8	2.3	102.8	124.5
1881	32.0	71.6	2.8	106.3	123.0
1882	29.3	83.5	3.4	116.2	123.0
1883	26.7	76.0	3.4	106.0	106.5
1884	23.2	69.8	3.4	96.4	106.5
1885	27.2	71.8	3.5	102.5	103.5
1886	23.9	57.4	4.1	85.4	87.0
1887	23.1	65.5	4.2	92.8	93.0
1888	26.6	84.5	5.1	116.2	103.5
1889	30.9	90.9	6.0	127.8	111.0
1890	28.7	84.1	7.4	120.2	100.5
1891	25.6	86.9	6.6	119.1	97.5
1892	28.3	82.0	5.9	116.2	103.5
1893	27.5	87.9	6.4	121.8	105.0
1894	31.4	91.6	7.8	130.8	105.0
1895	36.3	88.6	9.0	134.0	105.0

Tabell 8. Produktionen vid bryggerier 1800-1897. Löpande priser. Milj
kr. Deflator 1869/71=100.

År	Löpande	Deflator	År	Löpande	Deflator
1800	1.8	48.0	1835	4.7	85.6
1801	1.9	49.6	1836	5.3	82.3
1802	1.9	49.4	1837	5.6	82.3
1803	1.9	49.4	1838	3.8	65.8
1804	2.0	49.4	1839	3.6	65.8
1805	2.1	51.8	1840	2.9	65.8
1806	2.1	52.7	1841	2.7	65.8
1807	2.1	52.7	1842	2.3	65.8
1808	2.1	52.7	1843	2.6	65.8
1809	2.0	52.7	1844	2.4	65.8
1810	2.5	65.8	1845	2.0	52.7
1811	2.6	65.8	1846	1.9	59.2
1812	3.3	79.0	1847	3.1	59.2
1813	3.6	85.6	1848	3.0	59.2
1814	3.5	79.0	1849	3.2	59.2
1815	3.6	79.0	1850	2.4	59.2
1816	3.5	79.0	1851	2.7	65.8
1817	3.5	79.0	1852	3.6	79.0
1818	3.5	79.0	1853	3.7	85.6
1819	3.5	79.0	1854	3.7	85.6
1820	3.4	79.0	1855	4.7	98.7
1821	3.3	74.0	1856	6.4	98.7
1822	3.4	72.4	1857	7.4	98.7
1823	3.5	72.4	1858	7.5	98.7
1824	3.7	74.0	1859	7.1	98.9
1825	4.0	79.0	1860	6.5	98.6
1826	4.8	96.3	1861	7.9	118.4
1827	4.0	82.3	1862	7.9	118.4
1828	3.6	76.5	1863	8.7	102.6
1829	3.6	79.0	1864	8.6	102.6
1830	3.5	79.0	1865	8.2	94.8
1831	3.0	85.6	1866	7.9	94.8
1832	2.9	85.6	1867	7.6	96.3
1833	2.9	85.6	1868	7.4	100.7
1834	3.5	85.6	1869	6.9	97.2

Tabell 8 (forts.)

År	Löpande	Deflator	År	Löpande	Deflator
1870	12.6	101.4	1885	18.6	94.8
1871	13.2	101.4	1886	19.1	94.8
1872	15.0	101.4	1887	19.2	94.8
1873	10.9	94.8	1888	18.6	94.8
1874	13.4	106.8	1889	20.3	94.8
1875	13.9	107.7	1890	22.0	94.8
1876	13.8	106.1	1891	23.9	94.8
1877	13.7	94.8	1892	22.6	94.8
1878	14.5	94.8	1893	21.5	94.8
1879	14.1	94.8	1894	23.1	94.8
1880	13.9	94.8	1895	24.7	94.8
1881	13.7	94.8	1896	27.3	95.1
1882	14.2	94.8	1897	26.7	95.1
1883	15.2	94.8			
1884	16.1	94.8			

Tabell 9. Produktionen vid kvarnar 1800-1895 samt tillskottet till fabriksstatistikens produktion vid kvarnar 1896-1912. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100.

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1800	24.1	35.9	1835	62.5	68.3
1801	27.8	46.6	1836	60.9	66.3
1802	27.1	44.7	1837	62.4	67.9
1803	25.9	42.1	1838	70.5	78.5
1804	24.6	39.3	1839	75.3	85.5
1805	26.5	40.7	1840	71.2	74.6
1806	27.2	40.3	1841	72.2	75.4
1807	31.4	51.4	1842	80.6	90.0
1808	31.9	51.3	1843	79.6	85.5
1809	37.8	65.4	1844	74.3	75.7
1810	36.9	53.7	1845	64.5	60.8
1811	37.9	49.7	1846	83.1	88.6
1812	49.6	68.2	1847	83.1	90.4
1813	62.5	88.1	1848	81.0	85.1
1814	63.2	85.0	1849	70.0	67.5
1815	58.1	76.4	1850	72.8	67.3
1816	56.2	71.6	1851	80.7	77.7
1817	62.8	82.4	1852	87.2	88.2
1818	65.5	87.8	1853	86.6	85.3
1819	69.2	95.7	1854	99.0	102.7
1820	66.9	91.2	1855	95.4	90.9
1821	56.4	72.6	1856	122.3	121.7
1822	52.2	62.0	1857	122.8	117.8
1823	52.7	62.2	1858	112.1	102.5
1824	50.0	57.6	1859	92.8	81.1
1825	50.2	56.6	1860	93.8	79.3
1826	53.4	58.1	1861	106.6	90.3
1827	69.7	87.9	1862	98.4	106.9
1828	57.2	65.8	1863	110.4	96.8
1829	51.3	55.6	1864	104.6	89.0
1830	60.0	67.7	1865	90.6	75.9
1831	66.2	74.7	1866	84.6	82.4
1832	75.8	90.6	1867	106.1	94.9
1833	64.0	69.2	1868	111.6	148.1
1834	59.3	62.8	1869	132.0	121.4

Tabell 9 (forts.)

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1870	112.7	92.0	1895	95.3	62.8
1871	114.0	86.7	1896	53.6	68.9
1872	117.4	95.5	1897	65.8	73.5
1873	117.6	106.0	1898	73.9	82.0
1874	155.7	112.5	1899	65.9	84.7
1875	140.1	111.5	1900	64.5	87.5
1876	126.3	98.4	1901	75.3	84.3
1877	134.4	99.5	1902	69.8	84.4
1878	111.1	108.2	1903	60.5	82.7
1879	119.1	87.1	1904	64.0	80.5
1880	113.8	89.4	1905	47.2	82.9
1881	156.5	101.3	1906	76.3	85.0
1882	127.0	114.8	1907	65.9	84.8
1883	136.9	89.8	1908	53.1	94.7
1884	119.1	89.4	1909	79.8	91.2
1885	129.1	79.6	1910	73.6	92.5
1886	98.3	71.1	1911	59.4	86.5
1887	94.3	66.1	1912	71.4	94.9
1888	95.0	57.4			
1889	103.7	76.7			
1890	114.8	78.4			
1891	124.8	81.0			
1892	154.0	103.2			
1893	127.0	81.6			
1894	124.4	72.9			

Tabell 10. Produktionen vid brännvinsbrännerier 1800-1861. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100.

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1800	8.1	51.8	1830	13.3	68.1
1801	7.5	53.6	1831	14.5	75.6
1802	7.6	53.3	1832	15.9	87.6
1803	7.7	53.3	1833	18.7	93.0
1804	7.8	53.3	1834	16.7	80.6
1805	8.5	55.9	1835	17.8	85.7
1806	8.9	56.9	1836	20.0	94.6
1807	8.0	56.9	1837	22.2	104.9
1808	8.0	56.9	1838	19.2	95.1
1809	7.5	56.9	1839	20.5	103.9
1810	11.1	71.1	1840	22.8	108.4
1811	12.1	71.1	1841	19.2	91.6
1812	13.7	85.3	1842	14.5	75.3
1813	14.5	92.4	1843	12.3	60.8
1814	14.1	85.3	1844	15.1	70.3
1815	14.5	85.3	1845	15.2	66.3
1816	15.2	87.1	1846	15.5	76.8
1817	13.7	81.1	1847	21.0	103.4
1818	18.8	114.3	1848	20.2	95.3
1819	21.0	131.6	1849	22.5	96.9
1820	20.2	123.9	1850	25.9	110.2
1821	20.8	119.5	1851	19.5	86.5
1822	17.3	91.3	1852	15.9	73.6
1823	18.1	94.4	1853	17.6	79.9
1824	15.7	80.1	1854	22.5	107.3
1825	21.2	106.0	1855	29.0	127.6
1826	23.2	113.7	1856	24.9	112.5
1827	21.4	120.4	1857	35.4	151.8
1828	20.2	103.3	1858	28.6	115.1
1829	18.8	91.6	1859	28.5	110.5
			1860	27.9	105.9
			1861	24.0	92.0

Tabell 11. Produktionen av träkol 1800-1885. Löpande priser. Milj kr.
 Deflator 1869/71=100.

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1800	1.7	27.4	1835	4.4	63.4
1801	1.8	25.6	1836	4.7	62.5
1802	1.8	25.6	1837	4.7	62.8
1803	1.5	21.8	1838	4.7	62.8
1804	1.6	21.8	1839	5.1	62.8
1805	1.5	20.8	1840	5.3	63.4
1806	1.7	24.3	1841	5.4	65.6
1807	1.6	24.0	1842	5.5	68.5
1808	1.7	24.9	1843	5.3	67.2
1809	1.6	26.5	1844	4.7	62.1
1810	1.8	33.4	1845	4.4	63.1
1811	2.1	40.7	1846	5.2	65.6
1812	2.3	43.8	1847	5.5	66.6
1813	2.3	44.5	1848	5.7	67.8
1814	2.2	46.4	1849	5.3	69.7
1815	2.2	41.3	1850	5.9	72.2
1816	2.9	51.4	1851	6.4	73.5
1817	3.2	53.0	1852	6.1	70.3
1818	3.1	49.5	1853	6.3	73.2
1819	3.4	52.7	1854	5.9	74.4
1820	3.7	53.6	1855	8.0	81.7
1821	3.7	53.9	1856	9.9	106.9
1822	3.2	53.9	1857	10.9	120.5
1823	3.5	55.8	1858	9.3	100.6
1824	4.0	57.4	1859	9.2	97.5
1825	4.2	67.8	1860	10.1	100.3
1826	4.4	65.9	1861	10.1	105.0
1827	4.3	57.4	1862	10.2	105.4
1828	4.5	59.6	1863	9.6	104.7
1829	4.1	60.3	1864	11.6	107.6
1830	4.1	61.2	1865	11.4	106.6
1831	4.2	57.7	1866	12.2	109.8
1832	4.1	57.7	1867	12.0	104.7
1833	4.1	58.4	1868	11.6	98.4
1834	4.1	59.9	1869	11.8	94.6

Tabell 11 (forts.)

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1870	12.6	97.2	1880	18.5	126.5
1871	13.7	108.2	1881	19.7	126.5
1872	19.7	148.9	1882	19.8	130.3
1873	22.7	172.2	1883	19.6	126.8
1874	17.4	138.2	1884	19.7	127.1
1875	19.2	144.2	1885	19.6	126.2
1876	19.3	139.1			
1877	18.3	134.1			
1878	15.8	123.7			
1879	15.1	116.7			

Tabell 12. Produktionen av tjära m m 1800-1871. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100.

År	Löpande värde	Deflator	År	Löpande värde	Deflator
1800	0.6	48.2	1835	0.6	79.0
1801	0.6	50.0	1836	0.5	85.2
1802	0.5	44.6	1837	0.6	88.7
1803	0.5	48.5	1838	0.6	87.8
1804	0.5	51.8	1839	0.6	89.8
1805	0.6	56.3	1840	0.8	92.9
1806	0.6	58.3	1841	0.8	95.5
1807	0.5	59.5	1842	0.9	92.8
1808	0.7	64.7	1843	0.7	84.7
1809	0.4	68.9	1844	0.5	80.8
1810	0.5	74.9	1845	0.4	80.2
1811	0.5	82.6	1846	0.5	83.0
1812	0.7	90.6	1847	0.5	86.8
1813	0.8	92.2	1848	0.6	93.5
1814	1.0	102.9	1849	0.6	95.2
1815	1.1	108.5	1850	0.7	95.2
1816	1.2	114.1	1851	0.8	93.6
1817	0.9	105.6	1852	0.8	88.7
1818	1.0	104.3	1853	0.6	89.1
1819	1.1	110.6	1854	1.7	127.8
1820	1.1	121.0	1855	2.0	123.9
1821	0.8	111.8	1856	0.8	93.2
1822	1.2	110.2	1857	0.6	97.1
1823	1.2	114.0	1858	0.5	96.1
1824	0.9	102.3	1859	0.7	97.0
1825	0.8	103.4	1860	0.7	111.8
1826	0.6	90.7	1861	0.9	139.6
1827	0.5	90.1	1862	2.1	174.8
1828	0.4	85.2	1863	2.1	134.1
1829	0.3	83.3	1864	0.9	116.2
1830	0.4	81.6	1865	0.9	102.6
1831	0.5	84.3	1866	0.6	95.2
1832	0.4	84.8	1867	0.7	93.9
1833	0.5	85.3	1868	0.7	94.4
1834	0.5	79.9	1869	1.0	96.1
			1870	0.6	98.6
			1871	1.0	105.3

Tabell 13. Produktionen vid gasverk 1846-1860. Löpande priser. Milj kr. Deflator 1869/71=100.

	Löpande värde	Deflator
1846	0.05	95.45
1847	0.07	112.11
1848	0.06	98.10
1849	0.06	95.74
1850	0.06	91.72
1851	0.06	83.61
1852	0.37	86.40
1853	0.49	110.83
1854	0.62	123.42
1855	0.61	117.11
1856	0.56	100.17
1857	0.57	98.52
1858	0.60	96.55
1859	0.62	96.74
1860	0.75	106.42

4. HANTVERK OCH SMÅINDUSTRI UTANFÖR INDUSTRISTATISTIKEN 1800-1930

Under hela undersökningsperioden föreligger en kategori inom industriproduktionen - hantverk och småindustri - vilken antingen på organisatoriska och legala grunder eller på kvantitativa grunder inte tagits med i industristatistikens uppgifter om produktionsvärden. För tiden före 1930 finns för denna kategori endast statistiska uppgifter om antalet sysselsatta. Dessa uppgifter bildade tillsammans med löneserier för industrins arbetare underlag för NI:s beräkningar av hantverksproduktionen 1861-1930. De första statistiska uppgifterna om produktionsvärdet inom hantverk och småindustri kunde erhållas genom 1931 års företagsräkning, avseende förhållandena 1930. Företagsräkningen bearbetades av OJ och gav nya branschvisa produktionsvärden 1930. Dessa utgjorde basen till OJ:s serier 1861-1930, till vilka NI:s serier tjänade som index. För tiden efter 1930 erhöj OJ en ny bas genom företagsräkningen för år 1950, varvid uppgifterna för hantverk och småindustri 1930 och 1950 sammanknöts branschvis med hjälp av variationerna i fabriksindustrins produktion. För åren 1951-1955 antog OJ att småindustri och hantverk utvecklades parallellt med fabriksindustrin.

I FU följs en liknande uppläggning som i NI/OJ:s arbeten, men innehåller förändringar gentemot dessa i två avseenden. Antalet sysselsatta i hantverket har beräknats för tiden från 1800 fram till basårsperioden 1910/1912. Denna beräkning innebär betydande revisioner av NI:s tal 1861-1900, men 1910 uppnås (med ett undantag) överensstämmelse med NI. Med utgångspunkt i 1930 års produktionsvärden och i löneserier skattas hantverkarnas inkomster samt - med bakgrund i löneutveckling och prisindex för insatsvaror - utvecklingen för hantverkets förädlingsvärdesandel. Därigenom erhålles skattade serier över hantverkets bruttoproduktionsvärden för perioden 1800-1912. Sammanfogningen 1912-1930 görs för varje bransch med variationerna i OJ:s hantverkarserier som index.

För tiden efter 1930 användes OJ:s beräkningar fränsett åren 1951-1955, för vilka nya serier beräknats utifrån SCB:s nationalräkenskapsserier (se kapitlet om totala tillverkningsvärden).

4.1. Hantverket 1800-1912

Denna undersökning syftar inte till att beräkna i snäv mening hantverkets produktion 1800-1912. En sådan undersökning hade krävt en omfattande bearbetning av primärmaterial till industri- och hantverksstatistik för att åstadkomma en relevant omgruppering av de olika produktionsenheterna. Beräkningen avser att omfatta i huvudsak sådan industriproduktion som kommerskollegium hänförde till hantverket. Således inbegripes inte den produktion i hantverksmässiga former som redovisades under bergshaneringen eller som fabriksproduktion. Inte heller inbegripes den hantverksmässiga produktion som utfördes som binäring till annan verksamhet, dvs som hemindustri eller hem-

slöjd. Beräkningen avser att omfatta den yrkesmässiga hantverksproduktion som inte redovisades i industristatistiken.

Utanför beräkningen faller också de hantverksgrupper vars arbete ingick i en annan sektor - t ex timmermän, målare, murare. Vidare inbegrips inte heller ett par kategorier av hantverkare (bryggare och mjölnare) vilka i sak borde ingå men vars produktion beräknats inom gruppen "övriga industrier". Dessa avgränsningar ansluter till den uppläggning av beräkningen som NI följde.

Uppgifter om produktionens storlek inom hantverket saknas. Där emot lämnas i industristatistiken uppgifter om antalet hantverkare. Därtill finns befolkningsstatistiska data i Tabellkommissionens bearbetning av tabellverket (TK) för vart femte år till 1855 samt i folkräkningarna (FR) vart tionde år från 1870.(1)

NI påpekade att industristatistikens uppgifter om antalet hantverkare var bristfälliga bl a på grund av oklara redovisningsgrunder. NI:s tillvägagångssätt för att skatta hantverkets produktion var följande(2): Med utgångspunkt i folkräkningarna och kommerskollegii (KK) serier i industristatistiken beräknades antalet sysselsatta inom hantverket. Hantverkarens inkomst som är lika med nettoproduktionen (förädlingsvärdet) antogs vara lika med medelinkomsten för fabriksarbete inom respektive industribransch. Hantverkets totala nettoproduktion erhöjls alltså för varje år med produkten av inkomst och antal sysselsatta. Förädlingsvärdesandelen antogs vara 50 procent, varför bruttoproduktionen blev lika med dubbla nettoproduktionen (utom för textilhantverkare för vilka produktionen angavs netto).

NI underströk att resultatet av beräkningen endast kunde betraktas som en grov approximering av hantverkets produktion och att det borde användas med stor försiktighet. Samma reservationer bör göras inför den föreliggande undersökningen men det kan tillfogas att beräkningen av antalet sysselsatta inom hantverket vilar på en fastare grund än uppskattningen av produktionens värde.

4.1.1. Antalet sysselsatta

Beräkningen av antalet sysselsatta inom hantverket har skett i följande steg: Först har en bearbetning av FR:s och KK:s serier för perioden 1870-1910 gjorts, vilken inneburit en revidering av NI:s tal. Därefter har TK och KK för perioden före 1855 bearbetats. Slutligen har dessa serier sammanfogats med hjälp av KK:s serier som index för perioden 1855-1870.

4.1.1.1. Folkräkningar 1870-1910

Beräkningen av antalet hantverkare har utgått från uppgifterna om befolkningen fördelad efter yrken i folkräkningarna 1870, 1880, 1890, 1900 och 1910. Det främsta problemet vid att använda detta material för den föreliggande uppgiften består i att gränsdragningen mellan fabriksarbetare - dvs arbetare inom tillverkning inkluderad i industristatistiken - och hantverkare inte gjordes i FR.

NI sade sig ha löst detta problem genom att för varje industribransch summera antalet arbetare i FR och från detta tal dra arbetareantalet i industristatistiken. Mellanskillnaden lades till KK:s serier över antalet hantverkare. Det procentuella tillskottet för folkräkningsåren interpolerades för mellanliggande år. Detta resulterade i avsevärda tillskott till de branscher som innehöll smeder, skräddare och skomakare. Med ledning av folkräkningen 1920 beräknade NI vidare att de tidigare folkräkningarna redovisade ett stort antal arbetare i gruppen "familjemedlemmar". Ett tillskott framför allt av kvinnor i bransch 6 (sömmerskor) gjordes.

Det senare tillskottet har här accepterats. Den övriga beräkningen har emellertid reviderats av två skäl: 1) NI har före 1910 inte gjort något tillskott till bransch 1 (smeder m m) - trots att texten uppger detta - eller till bransch 3 (snickare m m). I gengäld anges en synnerligen kraftig tillväxt för dessa grupper mellan 1900 och 1910 om 100 resp 50 procent - antalet för övriga hantverkare ökade mellan dessa år med 12 procent. 2) Metoden är inte möjlig att följa då FR under 1800-talet redovisar ett stort antal arbetare i de ospecificerade grupperna "fabriksarbetare" samt "arbetare av obestämt slag". Man kan således inte summera antalet arbetare för varje industribransch i FR.

I den föreliggande undersökningen har hantverkarantalet varje folkräkningsår beräknats på följande sätt: Hantverkarna har indelats i tre kategorier - a) i hantverk som inte fanns företrädda inom fabriksindustrin b) i hantverk som också bedrevs inom fabriksindustrin samt c) i de fyra stora landsbygdshantverken smeder, snickare, skräddare och skomakare. Skillnaderna mellan FR och KK är särskilt stora i den senare gruppen varför de här behandlas särskilt.

I den första gruppen används direkt FR:s tal för antalet hantverkare. För denna grupp beräknas också för varje folkräkningsår kvoten mellan hantverkarantalet i FR och KK. För den andra gruppen multipliceras KK:s tal med denna kvot för att erhålla antalet hantverkare. Tanken är således att för båda dessa hantverkargrupper var avvikelserna i redovisningen mellan FR och KK likartade. I två fall medförde detta förfaringsätt en betydande sänkning av FR:s tal - nämligen för färgare och garvare. Detta är rimligt med tanke på att färgerier resp garverier (läderfabriker) var relativt stora grenar inom fabriksindustrin. Det är också i branscherna 6 (textil) och 7 (läder) som NI:s hantverkarantal något sänkts 1870-1900. För övrigt skedde i dessa en svag nedgång i NI:s serier mellan 1900 och 1910, vilket ytterligare stöder slutsatsen att talen var för höga tidigare.

En betydande höjning av NI:s tal ges i bransch 2 (keramik m m) för åren 1870-1880 där NI redovisar tal som är avsevärt lägre än t o m KK:s tal för krukmakare, spegelmakare m fl.

De båda första grupperna (dvs hantverk inte företrädda resp företrädda inom fabriksindustri) omfattar ett stort antal hantverk men en ganska liten del av det totala antalet hantverkare - 1870 utgjorde de tillsammans mindre än 1/4 av hantverkarna. Numerärt dominerades hantverket av de fyra stora - smeder, snickare, skräddare och sko-

makare - med tyngdpunkten på landsbygden. För dessa är - som ovan påpekats - KK:s tal särskilt missvisande och låga.

För de båda beklädnadshantverken skräddare och skomakare fanns inte någon motsvarande fabriksindustri redovisad före 1900. För dessa har därför FR:s tal använts (med avdrag för skofabriksarbetare i KK 1900). Vidare har NI:s beräknade tillskott av sömmerskor accepterats. I dessa båda fall medför denna undersökning ingen revidering av NI:s tal.

I fråga om smeder och snickare blir däremot avvikelserna gentemot NI stora. För bransch 1 (metallhantverk), där smederna är den stora gruppen, har NI överhuvudtaget inte höjt talen i KK:s serie 1870-1900, trots att man i texten säger sig ha gjort det. Detta synes vara en oförklarad lapsus. En möjlig orsak kan vara att den metod NI använt inte gett något tillskott totalt till branschens hantverkarantal i KK - trots smedernas stora numerär - eftersom många metallarbetare kan ha redovisats i grupperna "övriga" i FR. I gengäld får alltså NI en mycket kraftig ökning av antalet metallhantverkare mellan 1900 och 1910.

En fråga är emellertid i vilken grad FR:s uppgifter om antalet smeder också innefattar brukssmeder och smeder inom den mekaniska verkstadsindustrin, dvs smeder som var engagerade i sådan produktion som till värdet redovisas i industristatistiken. I princip skulle dock dessa senare smeder redovisas separat i FR.

En regional fördelning av smederna i FR visar att brukens smeder inte rimligen ingår i denna grupp. De högsta talen för smeder såväl absolut som relativt uppvisar jordbrukslänerna Malmöhus, Östergötland, Kristianstad samt Kalmar. De lägsta talen hade däremot de utpräglade brukslänerna - en trolig konsekvens av att behovet av "hantverkarsmeder" var mindre när brukens smeder fanns att tillgå (kanske också av att det i dessa län fanns en mera utbredd metallslöjd som binäring).(3)

Vidare indikerar den starka dominansen för landsbygden bland FR:s smeder att den mekaniska verkstadsindustrins arbetare inte ingår i denna grupp. I den särskilda redovisningen av verkstadsindustrins arbetare i FR anges emellertid att "några" arbetare kan ingå bland smeder eller bleck- och plåtslagare. Därför har FR:s tal 1870-1900 för dessa hantverkare reducerats med 10 procent. Ändock innebär denna undersökning en avsevärd höjning av NI:s tal för metallhantverkare. År 1870 ökar således talet från 8 400 till 16 100 samt år 1900 från 14 800 till 28 000. År 1910 sammanfaller talen i FU och NI.

Även i fråga om trähantverkare (bransch 3), med snickare som största grupp, har denna undersökning lett till betydande om än inte lika stora höjningar av NI:s tal. För snickare har FR:s tal använts med avdrag för arbetarantalet inom möbel- och snickeriindustrin, vilken blev betydande från 1890. Troligen beror de lägre talen i NI 1870-1900 på den metod som där använts, men ett annat skäl kan vara att en del av snickarna betraktas som byggnadsarbetare (timmermän).(4) Dessa redovisas emellertid separat i FR. Gränsen mellan

snickare och timmermän kan ha varit flytande (i båda riktningarna). Men relationen mellan talen i FR och KK för snickare ligger i nivå med motsvarande relation för de övriga stora landsbygdshantverken. Det finns ingen särskild grund att anta att antalet snickare skulle vara överskattat i FR. Dessutom ger en serie med FR:s tal för snickare 1870-1900 en betydligt rimligare utveckling mellan 1900 och 1910 än vad NI:s serie anger.

Ytterligare en förändring gentemot NI gäller bransch 5 (livsmedelshantverkare) där NI uteslutit bagare med motiveringen att deras produktion ingår i "övriga industrier". Detta är inte fallet, varför bagare och sockerbagare ingår i denna serie med avdrag för arbetarantalet vid fabrikenas bagerier. Vidare synes heller inte slaktare och charkuterister ingå i NI:s serie. NI har här endast beräknat ett mindre tillskott till fabriksproduktionen 1885-1890 i stort sett motsvarande exporten av fläsk. I den föreliggande serien ingår slaktare enligt samma principer som gäller för bagare.

Totalt innebär den föreliggande beräkningen att hantverkarantalet ökar för åren 1870, 1880, 1890 och 1900 gentemot NI:s beräkning med 9 100, 11 800, 17 800 samt 24 100, dvs en ökning med 13, 14, 17 resp 19 procent. För 1910 ökar antalet med 15 300 (livsmedelshantverkare) eller 9 procent.

De årliga talen för hantverkarantalet inom varje bransch 1870-1912 erhålles därefter - liksom i NI - genom att KK:s årliga serie användes som bas, vilken multipliceras med interpolationer av folkräkningsårens procentuella tillskott för branschen.

4.1.1.2. Tabellkommissionen 1800-1855

För perioden 1805-1855 föreligger Tabellkommissionens bearbetning av tabellverkets uppgifter om stånd och villkor (TK) för vart femte år. Denna har för hantverkets del en likartad utgångspunkt för redovisningen som FR i så måtto att hantverket omfattar den produktion som inte ingick under "fabriker och bruk" samt att redovisningen byggde på ettyrkes-principen, dvs den omfattade inte den hemslöjd eller hemindustri som bedrevs som binäring.(5) Parallellt med TK finns från 1830 KK:s årliga serie över hantverkarantalet.

Tom Söderberg behandlade i sitt arbete om hantverkarna 1820-1870 antalsuppgifterna i TK och KK. Han fann att TK:s serier klart var att föredra och mer fullständiga än KK:s. De förra gav dock för låga tal för kvinnor i hantverket.(6) Yngve Fritzell har i en serie artiklar redovisat en kritisk granskning av TK:s uppgifter. Han finner att KK har högre och mera tillförlitliga tal för arbetarantalet vid bruk och fabriker, men att det omvända gäller för hantverkarserierna.(7) Han ger således i likhet med Söderberg företräde åt TK:s serier. Han menar bl a att i synnerhet under början av perioden hade kronobetjningen (KK) sämre förutsättningar att bedöma sysselsättningen på landsbygden än prästerna (TK). För städernas del menade han att "idkare av sådana näringar" som varken hörde till det reglerade hantverket eller till industrin, vilka rapporterades parallellt med hantver-

karna i KK, förklarade i stort sett hela mellanskillnaden mellan TK och KK.(8)

TK:s serier hade emellertid några större brister och egendomligheter, enligt Fritzell. För det första var kvinnornas yrkesredovisning vida mer grov och summarisk än den för männen och de var genomgående underrepresenterade.(9) För det andra förekom under 1840-talet "några gåtfullt stora växlingar" i numerären för några av de större hantverkarkategorierna.(10) För det tredje gjordes i tabellverkets uppställning överföringar 1855 av bryggare, färgare och garvare till fabrikenas arbetare, dvs detta gäller för några av de hantverk där gränsen mellan fabriker och hantverk var oklar.(11)

Den föreliggande beräkningen använder TK:s uppgifter om hantverkarantalet. De problem som gällde avgränsningen mellan hantverk och fabriker är mindre under denna period än under perioden 1870-1910. Endast i några mindre betydande fall omfattar serien över hantverkare sådana kategorier vars produktion också kan ingå i KK:s fabriksstatistik. Bryggare ingår - som nämnts tidigare - inte i denna beräkning. Reduktion med ledning av fabriksstatistikens arbetareantal har gjorts för färgare, garvare och urmakare. Vidare redovisas i några fall hantverkare enligt här använd definition (dvs ej med i KK:s fabriksstatistik) under fabriker i TK. Det gäller boktryckare, stentryckare och kopparstickstryckare. TK:s angivna arbetarantal vid resp fabriker har då använts. Möjligen är dessa tal för låga - jämför Fritzells synpunkt ovan - men det är här fråga om små grupper.

Tre mera betydande revideringar av TK:s antalsuppgifter har gjorts, nämligen i fråga om kvinnor, arméhantverkare och smeder.

Kvinnor. Kvinnliga hantverkare var bristfälligt redovisade i såväl FR som TK. Detta gällde i synnerhet för TK. Medan kvinnorna totalt enligt FR utgjorde 6 procent av de sysselsatta inom hantverket 1870, var andelen mindre än 1 procent 1855 enligt TK.

FR upptog 4 300 kvinnor bland skräddare och sömmerskor 1870, men NI höjde detta tal till 6 200, vilket tidigare accepterats för denna beräkning. Den andra gruppen i FR, inom vilken kvinnorna var av någon numerär betydelse, var bagare med 300 kvinnor. Om TK:s uppgifter påpekar Tom Söderberg, att sömmerskorna var alldeles för lågt angivna och vidare att detta gällde också bagerskor.(12) I den föreliggande beräkningen antages att kvinnornas antal förändrades parallellt med mästarnas (manliga huvudpersoners) antal 1855-1870 inom respektive hantverk. Därigenom erhålles ett tillskott till dessa båda hantverksgrupper på tillsammans 3 200 kvinnor 1855.

Med dessa korrigeringar blir kvinnornas andel av de sysselsatta inom hantverket 6,5 procent 1855 samt 8,9 procent 1870. Tjugo år senare hade motsvarande andel ökat till 13,1 procent, dvs kvinnornas andel var kontinuerligt stigande främst på grund av det ökande antalet sömmerskor. Mot denna bakgrund är det också rimligt att göra tillskottet av kvinnor proportionellt mindre under första hälften av 1800-talet. I denna beräkning görs tillskottet 1850, 1845 och 1840 med 75, 50 och 25 procent av 1855 års tillskott samt med 10 procent för åren dessförinnan.

Arméhantverkare. I TK anges i en not 1850 att militärståndets hantverkare överförts från "profosser m fl" till respektive hantverkargrupp. Med ledning av de uppgifter som Söderberg ger rörde det sig om cirka 1 400 arméhantverkare fördelade på skomakare (70 procent), skräddare (20 procent) och snickare (10 procent).(13) Enligt såväl Söderberg som Fritzell redovisades arméhantverkarna utanför hantverkargruppen före 1850. En jämförelse av talen för åren 1835 och 1840 för profosser m fl samt resp hantverkargrupp indikerar emellertid tydligt att det endast är under 1840-talet som arméhantverkarna redovisas under militärståndet, vilket till en del kan förklara de enligt Fritzell gåtfullt stora växlingarna under 1840-talet. Följaktligen har för den föreliggande beräkningen ett tillskott av arméhantverkare åren 1840 och 1845 gjorts till skomakare, skräddare och snickare enligt de proportioner som angivits ovan.

Smeder. Till de stora växlingarna under 1840-talet bidrar också uppgifterna om antalet smeder och hovslagare. Medan det totala antalet hantverkare exkl smeder ökar med 8 procent mellan 1835 och 1840, minskar antalet smeder och hovslagare med nära 20 procent. I gengäld blir ökningen för denna grupp desto starkare mellan 1845 och 1850 eller 25 procent jämfört med 13 procent för övriga hantverkare. Söderberg uppmärksammar denna nedgång i antalet smeder och antar att den orsakats av en ökad konkurrens från mekaniska verkstäder.(14) Fritzell ställer sig tveksam till en sådan direkt förklaring och påpekar i ett annat sammanhang att det under 1840-talet finns avvikelser i TK:s rapportering om antalet hantverkare på landsbygden - möjligen beroende på oklarheter om ettyrkesprincipen i rapporteringen - och att talen för 1840-talet bör höjas.(15)

Nästan hela minskningen för antalet smeder och hovslagare 1840 föll på landsbygdens mästare. Samtidigt var antalet gesäller och lärlingar i stort sett oförändrat. 1850 ökade båda dessa grupper kraftigt. Relationen mellan TK:s och KK:s tal för landsbygdens smed- och hovslagarmästare visas nedan:(16)

År	TK/KK
1830	1.62
1835	1.51
1840	0.96
1845	0.84
1850	1.20

Det framgår dels att det normala överskott som fanns i TK:s serier förbytts i underskott under 1840-talet, dels att TK:s överskott långsiktigt tenderade att falla. Den senare utvecklingen ansluter till en generell tendens mot en minskad differens mellan TK och KK i fråga om uppgifter om antalet mästare. Det framgår av följande uppställning över relationen mellan TK:s och KK:s antal hantverkarmästare inom de viktigare branscherna 1830 och 1850:

Bransch	TK/KK
	1830 1850
I	1.36 1.17
III	1.48 1.36
VI	1.06 0.99
VII	1.03 0.98

Denna förändring motverkades emellertid av en motsatt utveckling för kategorin övriga arbetare varför tillväxten totalt var likartad för TK och KK.

Men mot bakgrund av de egendomligheter som gällde rapporteringen av antalet smeder under 1840-talet - både i förhållande till övriga hantverkargrupper och i förhållande till KK:s tal för smeder - höjs antalet smedmästare i denna beräkning med 600 åren 1840 och 1845. Detta ger relationerna 1.40 och 1.20 till KK:s tal respektive år. Därigenom anpassas antalet smeder på 1840-talet till det gemensamma långsiktiga mönstret.

För år 1800 meddelar TK endast det totala antalet hantverkare i städer och på landet. Eli Heckscher behandlade i sitt arbete om Sveriges ekonomiska historia hantverket och ståndsstatistiken.(17) Han fann att bristerna i ståndsstatistiken i fråga om stadshantverket inte var särskilt stora, då detta var en grupp som var tydligt avgränsad mot andra. Osäkerheten i fråga om lanthantverket var betydligt större. Detta gällde emellertid i synnerhet den stora gruppen "menige allmogens barn och tjänstefolk" som ur försörjningsaspekten måste utportioneras. Däremot var det i fråga om antalet yrkesutövare möjligt att komma fram till något så när säkra tal. Dessa uppgifter präglades emellertid av redovisningens olikformighet i samband med statistiska omläggningar. Heckscher jämförde uppgifterna för stadshantverk resp lanthantverk åren 1800 och 1805. Han fann att förändringen i antalet stadshantverkare mellan dessa år - från 21 778 till 23 349 var rimlig. Däremot ansåg han att nedgången för lanthantverket - från 14 408 till 11 541 - var osannolik.

I föreliggande arbete antas att förändringen i antalet stadshantverkare mellan 1800 och 1805 (+ 4.7 procent) gällde för hela hantverkarkåren samt att denna förändring var proportionell mellan de olika industribranschernas hantverkare.

Det årliga antalet hantverkare under perioden 1830-1855 beräknas - i likhet med förfarandet för perioden 1870-1910 - med hjälp av uppgifter om antalet hantverkare i KK:s tryckta berättelser. Trenden i KK:s serie mellan vart femte år respektive i TK:s femårstal beräknas, varefter den årliga procentuella avvikelsen från trenden i KK:s serie används för att skatta de årliga talen i TK:s serie. Detta görs för varje bransch, men i samtliga fall används KK:s serie över totala antalet hantverkare eftersom dessa redovisades uppdelade på hantverk endast för lanthantverket och t o m 1846. Då det endast är fråga om årliga avvikelser inom femårsintervall och då dessa avvikelser var

små, är detta förenklade förfaringssätt rimligt att använda (jämförelseserier för varje hantverk hade krävt omfattande excerperingar).

För perioden 1800-1830 görs motsvarande beräkningar med produktionsvolymen vid fabriker som utgångspunkt för de årliga fluktuationerna.

4.1.1.3. Sammanfogningen 1855-1870

De konstruerade serierna över antalet hantverkare 1800-1855 och 1870-1910 fogas samman med hjälp av KK:s serie för de mellanliggande åren. Sammanfogningen görs med hjälp av tillväxttakten i KK:s serie, vilket samtidigt ger en indikation på jämförbarheten i TK:s och FR:s tal. Det kan då understrykas att det totala antalet hantverkare utveckledes likartat under decennierna före 1855 i TK:s och KK:s serier.

Det bästa tillvägagångssättet hade varit att göra sammanfogningen separat för varje enskild hantverkargrupp. Detta hade dock krävt ett mer omfattande excerperings- och konstruktionsarbete då endast det totala antalet hantverkare finns publicerade 1855-1864 än vad som ansetts nödvändigt. I stället görs sammanfogningen utifrån en beräkning av det totala antalet hantverkare 1855-1870, varefter de olika branschernas numerär ges med hjälp av interpolerade andelar av totalen.

Utgångspunkten i KK:s serie rymmer emellertid problem, då redovisningsprinciperna förändrades under perioden. Under åren 1855-1864 uppgavs var för sig antalet hantverkare med gesäller, lärlingar och andra arbetare, antalet gärningsmän och deras arbetare samt antalet självförsörjare. Från 1865 angavs endast antalet hantverkare och idkare samt deras arbetare, vilket i princip - om än inte helt konsekvent (se nedan) - innebar att gärningsmän och självförsörjare utgick.

En möjlighet är att sammanfoga de båda periodernas serier med hjälp av antalet hantverkare och deras arbetare 1864, dvs låta gärningsmän och självförsörjare utgå i länken 64-65. Hantverkarantalet i de båda serierna förändrades på följande sätt:

Ar	Hantverkare		Procentuell förändring
	inkl gärningsmän o självförsörjare	exkl gärningsmän o självförsörjare	
1855	47 385		
1864	65 946	33 632	+39.2 procent
1870		35 532	+ 5.6 procent

Med utgångspunkt från TK:s hantverkarantal 1855 (56 190) erhålles då antalet 82 600 år 1870. Detta tal är 6 500 eller 8,5 procent över det som beräknats för 1870 utifrån FR. En anpassning utifrån FR:s

tal 1870 hade inneburit en sänkning av det beräknade talet 1855 till 51 700, dvs ganska nära KK:s tal. Rent allmänt kan sägas att anpassningen direkt utifrån KK blir ganska god, vilket ger ett visst stöd för jämförbarheten mellan TK:s och FR:s tal.

Nu är emellertid KK:s serie över hantverkare och idkare problematisk i skarven 1864-1865. I den serie som KK upprättade tillbaka till 1861 sattes hantverkare och idkare lika med hantverkare med gesäller, lärlingar och övriga arbetare. Mellan 1864 och 1865 ökade antalet hantverkare och idkare kraftigt eller med 13 procent. Hela denna ökning föll på landsbygden medan stadens hantverkarantal noterade en svag nedgång. Samtidigt var det framför allt landsbygdens hantverkarantal som påverkades av den statistiska omläggningen dessa år, vilket framgår av jämförelsen nedan:

Ar	hantverkare och idkare		gärningsmän och självförsörjare	
1864:				
	städer o köpingar	27 810	7 279	
	landsbygd	5 822	25 035	
1865:				
	städer o köpingar	26 317	-	
	landsbygd	11 758	-	

Ar 1864 redovisades således 80 procent av de sysselsatta inom hantverket på landsbygden som gärningsmän eller självförsörjare. Den rimliga tolkningen av fördubblingen av hantverkarantalet på landsbygden mellan 1864 och 1865 är att en del av de tidigare gärningsmännen från och med 1865 redovisades som hantverkare eller idkare. Om cirka 2/3 av ökningen på landsbygden mellan dessa år antages bero på den statistiska omläggningen, erhålles en fullständig anpassning av de beräknade talen från TK och FR utifrån KK:s serier 1855-1870. Detta förfaringssätt användes här.

Den här beräknade serien uppvisar vissa skillnader gentemot NI:s serie för 1860-talet. NI använde också KK:s serie som index men gick endast tillbaka till 1865 och angav detta års hantverkarantal oförändrat för åren 1861-1864. Trots att NI:s tal för 1870 reviderats och höjts cirka 12 procent, kommer det här beräknade hantverkarantalet för 1861 att ligga 9 procent (7 000 hantverkare) under NI:s. Den i NI angivna nedgången mellan 1861 och 1870 förbyts alltså i en uppgång.

Med denna sammanfogning har en serie över antalet sysselsatta inom hantverk fördelade på de olika branscherna skapats för hela perioden 1800-1912.

4.1.2. Produktionsvärde

Hantverkets produktionsvärde beräknas med NI:s metod att uppskatta hantverkarnas inkomster och hantverkets förädlingsvärdesandel. NI satte hantverkarinkomsten lika med genomsnittsinkomsten för fabriksarbete. Detta är utgångspunkten för den föreliggande beräkningen.

4.1.2.1. Inkomstnivåer i hantverk och industri

Antagandet om en likartad inkomstnivå och -utveckling genom hantverk och fabriksarbete bör ha som grund att hantverkarna och fabrikskärna inte omedelbart konkurrerade på varumarknaden, dvs att hantverket till alldeles övervägande delen tillverkade sådana produkter som fabrikskärna inte framställde, och att inkomsterna i stället bestämdes via arbetsmarknaden. Denna utgångspunkt accepteras här.

Det kan emellertid förmodas att den självständiga hantverkarens inkomster allmänt var högre än medelinkomsten av fabriksarbete. 1876 års tullkommitté samlade in en stor mängd uppgifter om löner för olika kategorier av arbetare inom skilda branscher år 1879. Av kommitténs tryckta redovisning framgår att lönerna för utlärdade hantverkare (t ex smeder, tryckare, vävare) var avsevärt - mer än 50 procent - högre än genomsnittet för fabriksarbetare. Även den beräknade inkomsten för gesäller vid bagerier, skomakerier och skrädderier var högre än de medelinkomster för fabriksarbete som NI utgick ifrån. Å andra sidan var lönen för lärlingar och gossar betydligt lägre. Den utgjorde i de senare exemplen endast 30-40 procent av gesälllönen. (18) Om man antar att mästarernas inkomst var 50 procent högre och lärlingarnas inkomst 50 procent lägre än fabriksarbetarnas medelinkomst samt gesällernas och övriga hantverksarbetares inkomst lika med denna, erhålles vid en sammanvägning enligt relationerna mellan dessa grupper i KK:s serier endast en svag höjning av medelinkomstnivån för hantverkarna. Detta ger inte grund för att ändra NI:s tillvägagångssätt.

4.1.2.2. Företagsräkningen för år 1930

För NI:s sista beräkningsår, 1930, föreligger ett material genom företagsräkningen för detta år vilket gör det möjligt att delvis bedöma rimligheten i skattningen av hantverkets produktionsvärde, nämligen med hjälp av det branschvisa överskottet i företagsräkningens produktionsuppgifter gentemot industristatistikens. (19) I sina serier över nationalprodukten utgick OJ från dessa nivåer för hantverket 1930 till vilka NI:s serier användes som index. (20)

En jämförande undersökning av företagsräkning och industristatistik för 1930 anger avsevärt annorlunda tal för hantverket än NI:s för detta år. NI:s produktionsvärden för metall-, trä- och läderhantverkare är mellan 70 och 150 procent högre än motsvarande som erhålles genom en sådan undersökning. För livsmedelshantverkare utgör NI:s tal däremot endast cirka 25 procent av företagsräkningens överskott över industristatistikens. (21) För grafiker, sten- och textilhantverkare är skillnaderna obetydliga.

Orsaken till dessa skillnader är primärt två. För det första utgår NI:s beräkning från att hantverkarnas inkomst utgjorde 50 procent av bruttoproduktionsvärdet inom samtliga hantverkargrupper (utom textil) under hela perioden 1861-1930. I de branscher för vilka företagsräkningen anger avsevärt lägre tal utgjorde emellertid "bruttoersättning för arbeten och tjänster" en stor del i relation till "försäljnings-

värde av varor av egen produktion eller fångst". I synnerhet gällde detta för smide och hovslageri, mekanisk reparationsverksamhet samt skomakeri, men också inom snickerier utgjorde bruttoersättning för arbete en betydande del. Det var fallet också för skräddare men detta ingick i NI:s antagande. Därtill var bruttoersättning för arbeten betydande för grafiker även om det inom denna grupp rörde sig om absolut sett små tal. Omvänt gällde att bruttoersättning för arbeten var helt obetydligt för livsmedelshantverkare inom vilken grupp överskottet gentemot industristatistiken dominerades av slaktare och charkuterier (+188 milj kr vilket kan jämföras med NI:s totala belopp för livsmedelshantverkare exkl mjölnare på 48 milj kr).

För det andra kan skillnaderna mellan NI:s beräkning och beräkningen av företagsräkningen hänföras till det faktum att NI inte använde sig av branschspecifika löneserier för att skatta hantverkarnas inkomster. NI:s beräkning av inkomsten för samtliga grupper utgick i praktiken från metallarbetares lönenivå (undantaget textilhantverkarna p g a att särskild hänsyn där togs till de lägre kvinnolönerna) i kombination med en vägd serie över fabriksarbetares inkomster som index. Det är emellertid troligt att det fanns ett samband branschvis mellan inkomster vid fabriker och inom hantverk. Den föreliggande skattningen utgår därför från inkomstnivåerna inom respektive bransch 1910/12 till vilka den vägda serien användes som index. (22)

4.1.2.3. Löneserier och förädlingsvärdesandelar 1870-1930

En beräkning av hantverkarinkomsten på basis av branschvisa lönenivåer samt antalet hantverkare enligt folkräkningen (23) anger följande nivåer för förädlingsvärdesandelen 1930 (dvs inkomstens andel av differensen mellan företagsräkningens och industristatistikens värdeuppgifter): metall-, trä- och textilhantverkare samt grafiker 90 procent, läderhantverkare 70 procent, stenhantverkare 50 procent samt livsmedelshantverkare 15 procent. De kan alla bedömas som rimliga mot bakgrund av hantverkens karaktär samt inslagen av "bruttoersättning för arbete och tjänster".

OJ, som utgår från produktionsvärdet per hantverkare 1930, lägger de facto dessa implicita förädlingsvärdesandelar till grund för beräkningen också för tidigare år. Det är inte rimligt. Det innebär att man antar att hantverkarna i samma ringa utsträckning var varuproducenter före industrialiseringen som efter denna. För livsmedelshantverkare innebär detta vidare att man antar att slaktare och charkuterier, vars produkter hade en låg förädlingsvärdesandel, utgjorde samma andel vid mitten av 1800-talet som de utgjorde inemot mitten av 1900-talet. Dessutom antages att förändringar i relationen mellan pris på insatsvaror och inkomster uppvägdes av den motsatta förändringen i produktiviteten. Även om dessa frågor rör flera okända faktorer bör en explicit rimlighetsbedömning ligga till grund för en beräkning.

Framväxten av en fabriksindustri innebar rimligen att stora hantverkargrupper som smeder, snickare och skomakare i minskad ut-

sträckning blev varuproducenter och i ökad grad ägnade sig åt reparationer. Därtill uppstod nya inslag som t ex små mekaniska reparationsverkstäder. Genom förändringen i produktionens sammansättning minskade insatsvarornas andel och förädlingsvärdesandelen steg. För sten- och lergodshantverkare, grafiker och livsmedelshantverkare spelade däremot inte industrialiseringen denna roll. Inte heller gäller detta för skräddarna då de även tidigare i hög grad bedrivit lönsömad (vilket ingick i NI:s beräkning). För förädlingsvärdesandelen inom livsmedelshantverket verkade förändringen av sammansättningen i den motsatta riktningen till följd av en från 1870 växande andel för slaktare och charkuterister.

Relationen mellan priset på insatsvaror inom hantverket och hantverkarens beräknade inkomst gick entydigt i riktning mot ett kraftigt prisfall på insatsvarorna under perioden 1870-1930, dvs under i vid mening industrialiseringens genombrottsperiod. Detta är en förväntad effekt av den moderna industrialiseringen. Följden blev en stigande förädlingsvärdesandel förutsatt att inte produktiviteten (dvs mängden bearbetade insatsvaror inom given produktion) steg i samma mån som priset på insatsvarorna föll relativt inkomsten. I nedanstående tabell visas insatsvarornas andel av bruttoproduktionsvärdet med utgångspunkt från de beräknade relationerna 1930 under förutsättning av oförändrad (a) resp fördubblad (b) produktivitet inom hantverket mellan 1870 och 1930 (hantverksproduktionen inom bransch II, sten- och lergods, ingår inte på grund av brist på användbar prisserie för insatsvaror)(24):

Bransch	1870		1930
	a	b	
I	35	22	10
III	19	11	10
IV	56	39	10
V	99	94	85
VI	33	19	10
VII	59	42	30

Produktivitetsförändringen inom hantverket är självfallet en osäker faktor men det är rimligt att denna steg under industrialiseringen som en följd av förbättrad organisation och utrustning. Förändringar i prisrelationerna och i hantverksproduktionens sammansättning samt påverkan av en stigande produktivitet antages därför ha lett till följande förändringar i hantverksproduktionens förädlingsvärdesandel: För metallhantverkarna antages en ökning i förädlingsvärdesandelen från 70 procent 1870 till 90 procent 1930 - dvs i kombination med de förändrade prisrelationerna antages inslaget av egen varuproduktion falla i samband med den mekaniska verkstadsindustrins genombrott. Nivån kring 30 procent för insatsvarornas andel av hantverksproduktionen har vidare påvisats vara sannolik i en studie av järnförbrukningen till 1870.(25) För trähantverkare och läderhantverkare antages samma stegring i förädlingsvärdesandelen (från 70 till 90 resp från 50 till 70 procent) under perioden 1900-1930, då fabriksindustrin på

dessa områden snabbt tillväxte. För grafiker antages en ökning i förädlingsvärdesandelen ha skett från 60 till 90 procent mellan 1870 och 1930 till följd av det synnerligen kraftiga prisfallet på papper. För livsmedelshantverkare antages däremot förädlingsvärdesandelen falla från 40 till 15 procent mellan 1870 och 1930 - dvs under en period då slaktare och charkuterister ökade sin andel på bekostnad av bagarnas andel. För sten- och lergods- samt textilhantverkare antages förädlingsvärdesandelarna ha varit oförändrade 50 resp 90 procent.

Detta innebär att den här beräknade andelen för hantverkarinkomsten av bruttoproduktionsvärdet kring 1870 ligger relativt nära den andel som NI antog, medan utvecklingen därefter leder fram till den situation som anges av folkräknings- och företagsräkningsmaterial för 1930. Man kan också uttrycka förhållandet så att NI i sin beräkning utgick från en situation som gällde vid tiden före industrialiseringen, medan ÖJ utgick från förhållanden som uppkommit genom industrialiseringen. Skillnaderna i beräkningarnas utfall framgår av nedanstående uppställning (hantverkarklassernas bruttoproduktion i miljoner kronor)(26):

Bransch	1871			1890			1912		
	FU	NI	ÖJ	FU	NI	ÖJ	FU	NI	ÖJ
I	12	9	5	20	16	8	47	84	40
II	1	-	-	5	5	4	24	25	21
III	6	9	4	15	23	10	40	80	35
IV	2	2	3	5	5	5	3	5	4
V	5	2	6	18	6	21	113	19	68
VI	11	11	8	23	21	17	59	52	47
VII	15	24	8	33	47	18	55	89	39
Tot	52	57	34	119	123	83	341	355	254

Trots att antalet hantverkare i den föreliggande beräkningen ligger mellan 10 och 20 procent högre än NI:s antal uppvisar NI genomgående högre produktionsvärden. Detta är i första hand resultatet av att den föreliggande beräkningen bygger på branschvisa lönenivåer - tydligast blir denna skillnad för läderhantverkare 1871. Dessutom antog NI en genomgående lägre förädlingsvärdesandel - undantaget här gäller livsmedelshantverkarna. Den ökande produktionen och sjunkande förädlingsvärdesandelen inom denna bransch av hantverket uppväger relativt sett alltmåra den negativa differensen till NI:s beräkning inom övriga branscher. 1930 kommer den totala summan för samtliga tre beräkningar att sammanfalla. NI:s beräkning visar dock gentemot den föreliggande och ÖJ:s klart avvikande relationer mellan branschernas produktionsvärden. Vad gäller ÖJ:s beräkning kombinerar denna under de tidigare åren NI:s alltför låga hantverkarantal med 1930 års höga förädlingsvärdesandelar och denna ligger därför genomgående betydligt lägre än de övriga.

4.1.2.4. Löne- och prisserier 1800-1871

För förra delen av 1800-talet finns inga motsvarande löneserier för industriellt arbete. En möjlighet är att använda Jörbergs serie över jordbruksarbetares löner som index. (27) Rimligheten i en sådan metod prövas här genom en jämförelse mellan löneutvecklingen och prisutveckling för ett antal hantverksprodukter samt för industriella konsumtionsvaror framställda vid fabriker. (28) Jämförelseåren är de basår som används för volymberäkningar i den föreliggande studien.

År	Jordbr. arbet. lön	Garv- hud	Vad- mal	Häst- skor	Spik	Fabriks- prod.
1800/02	37	26	31	35	46	55
1826/28	91	74	81	100	109	118
1846/48	100	100	100	100	100	100
1859/61	144	180	130	110	115	103
1869/71	136	133	126	120	79	98

Löneserien visar en närmast anmärkningsvärd långsiktig överensstämmelse med prisutvecklingen på de tre hantverksprodukterna garvhud, vadmal och hästskor. Detta innebär att den vägning av hantverksproduktionen med hjälp av löneserien, som här föreslagits, ger ett likartat utfall som en vägning med hantverksprodukternas priser. Fram till 1859/61 gäller denna likhet också i förhållande till spik, vilken därefter har en starkt avvikande prisutveckling - möjligen beroende på en ökad maskinell framställning. Fabriksprodukternas prisutveckling visar ett tydligt annorlunda mönster. Deras relativpris faller svagt fram till mitten av 1820-talet och därefter tilltar priset i styrka. Denna utveckling förklaras dels av att vissa råvaror som socker, tobak och bomull faller i pris, dels av att framställningen av vissa produkter mekaniseras. Den här föreslagna vägningen med löneserien innebär således att hantverksproduktionen får en förhållandevis högre vikt (relativpris) i volymberäkningen jämfört med fabriksproduktionen ju längre fram i tiden vägningen sker. Detta är naturligtvis rimligt.

En jämförelse kan också göras mellan löneutvecklingen och förändringen i tillverkningsvärdet per arbetare vid färgerier. Färgerierna uppgav nämligen enligt primärmaterialet till fabriksstatistiken "arbetslön" som tillverkningsvärde, dvs det till tygstycket tillagda värdet (huvudsakligen arbete och färgämnen). Färgerierna utgjordes också företrädesvis av små, hantverksmässigt organiserade enheter. Jämförelsen görs för vart femte år 1825-1870.

År	Färgerier tillv.värde/ arbetare i kr	Daglön/tillv.värde per arb. vid färgerier 1845=100
1825	805	85
1830	749	88
1835	708	97
1840	641	109
1845	687	100
1850	612	119
1855	755	129
1860	921	111
1865	926	114
1870	940	99

En reservation bör göras mot mätningar enstaka år där inte minst uppgifter om arbetarantal kunde ha en skiftande tillförlitlighet. Jämförelsen visar emellertid en ökning för daglönen gentemot arbetslönen per arbetare vid färgerierna fram till mitten av 1850-talet. Därefter vänds utvecklingen något i motsatt riktning. Hänsyn bör emellertid tagas till priset på färgämnen, som föll starkt (halverades) från slutet av 1820-talet till 1850-talet. Under andra hälften av 1860-talet steg det åter något. (29) Om man ger färgämnen en vikt motsvarande 10 procent av "arbetslönen" 1870, blir relationen mellan daglön och resterande arbetslön per arbetare vid färgerier långsiktigt konstant.

De här företagna jämförelserna anger således att en beräkning av hantverkarens inkomster för tiden före 1870 med hjälp av jordbruksarbetares löneserie som index kopplat till inkomstnivån 1869/71 ger ett rimligt utfall.

Förädlingsvärdesandelarna antages för tiden före 1870 ha varit konstanta inom hantverket. Detta antagande stöds av relationen mellan löner och priset på flera av de mera betydande insatsvarorna i hantverket. (30) Därigenom erhålles serier över produktionsvärdet i hantverket från 1800.

4.2. Hantverk och småindustri 1913-1930

För tiden efter 1912 fram till företagsräkningen 1930 har endast nya serier för produktionsvärdet inom hantverk och småindustri beräknats, eftersom variationerna i sysselsättningen enligt NI:s beräkning i kombination med branschvisa löneserier ger fluktuationerna i produktionen mellan de beräknade nivåerna 1912 och 1930. De branschvisa produktionsvärdena har således beräknats genom att årliga relativa avvikelser från interpolerad trend i ÖJ:s serier multiplicerats med interpolationer av FU:s värden 1912 och 1930.

Noter

1. Minnesskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd, Statistiska meddelanden ser. A band VI:4, 1949, tabell 8-10. BiSOS Litt A, Befolkningsstatistik, 1870 del III tabell 5, 1880 del III tabell 6-7, 1890 del III tabell 11-12, 1900 del III tabell 14-15. SOS Folkräkningen 1910, del III tabell 1.
2. Lindahl m fl, a.a. del II, s 205 ff.
3. Det kan också jämföras med Fritzells bearbetning av tabellverkets uppgifter för tiden före 1855, där han finner att de södra och östra landsdelarna hade en hantverkartäthet som ofta var 3-4 gånger så stor som de västra och norra landsdelarna. Han ställer hypotesen att självförsörjningen levde kvar längre i de senare delarna, vilket han dock finner förvånande för Västsveriges del. Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1805-20 enligt Tabellverket och andra källor jämte sammandrag intill 1855, Statistisk Tidskrift, 1980:1, s 22 ff. Man kan emellertid tänka sig att hemindustrin som binäring, vilken inte ingår i TK:s eller FR:s tal för sysselsättningen, var mera utbredd i västra och norra Sverige till följd av skillnader i jordbrukets struktur.
4. I en not i NI påpekas att gränserna mellan snickare i industriellt arbete och i byggnadsverksamhet var oklara i båda riktningarna. Lindahl m fl, a.a. del II, s 205.
5. Se Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1840-1855 enligt Tabellverket jämfört med andra källor, Statistisk Tidskrift, 1973:5, s 360, samt Heckscher, E., Sveriges ekonomiska historia från Gustav Vasa, del II:1, Stockholm 1949, s 522.
6. Söderberg, T., Hantverkarna i brytningstid 1820-1870, Stockholm 1955, s 15 ff.
7. Fritzell, a.a. (1973), s 359 f och s 367.
8. Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1825-1835 enligt Tabellverket och andra källor, Statistisk Tidskrift, 1976:3, s 193.
9. Fritzell, a.a. (1973), s 362 och s 371.
10. Fritzell, a.a. (1980), s 21.
11. Fritzell, a.a. (1973), s 367.

12. Söderberg, a.a., s 20 och s 24.
13. Ibid., s 18 och s 20.
14. Ibid., s 41.
15. Fritzell, a.a. (1973), s 368 samt dens., a.a. (1980), s 21.
16. KK:s tal för 1830 och 1850 är hämtade ur primärmaterialet till fabriksstatistiken, Årsberättelser för fabriker och manufakturverks Riksarkivet.
17. Heckscher, a.a., s 515 ff.
18. Tullkommiténs underdåniga betänkande 1882, tabell 138.
19. 1931 års företagsräkning verkställd av kommerskollegium. Statistiska Meddelanden ser. A. Band IV:10, Stockholm 1935. Se också Jungenfelt, K.G., Löneandelen och den ekonomiska utvecklingen, Uppsala 1966, s 214.
20. Johansson, a.a, s 30.
21. NI:s tal inkluderar då även tillskottet för kvarnarnas produktion vilket beräknats separat.
22. De enskilda branschseriernas kvalitet är för 1800-talet mycket skiftande, vilket troligen är orsaken till att NI använde en vägd genomsnittsserie. Denna senare är hämtad ur Bagge, G./Lundberg, E./Svennilson, I., Wages in Sweden 1860-1930, del I, Stockholm 1933, tabell 26. För branschlönerna 1910/12, se Jung-enfelt a.a., tabell 6. Nivån för läderindustrin har höjts 7 procent med ledning av den genomsnittliga förändringen till 1913 då läderindustrin första gången redovisades separat från kemisk industri. Textilarbetarlönen har beräknats på samma sätt som i NI med en vägning för kvinnoandelen inom hantverket. Se Lindahl m fl, a.a. del II, s 208.
23. SOS Folkräkningen, Del III, tabell 9. Antalet är beräknat som differensen mellan folkräkningens och industristatistikens antal sysselsatta inom respektive bransch.
24. Prisserierna är de i detta arbete konstruerade för tiden 1870-1912 för tackjärn, stångjärn, bräder, papper, spannmål, fläsk, vävna-der och läder. Dessa har länkats till deflatorer för respektive bransch 1910-1930 i Krantz, O./Nilsson, C-A., Swedish National Product 1861-1970, Kristianstad 1975, s 69 ff och 123 ff.

25. Schön, a.a. (1987).

26. ÖJ redovisar inte hantverket separat. Produktionsvärdet är här beräknat via ÖJ:s branschvisa differens till NI vars löpande värden i övrigt inte anges förändrade 1871-1930.

27. Jörberg, a.a. (1972), s 711 ff.

28. Hantverksprodukternas priser är hämtade ur *ibid.*, s 629 f, 683 ff och s 706 ff. Fabriksprisindex är konstruerat i det föreliggande arbetet.

29. Enligt prisindex för färgämnen *campeche*, *cochenille* och *indigo* konstruerat i arbetet om utrikeshandel, Schön, a.a. (manuskript).

30. Således förändrades relationen mellan lön och priset på t ex bräder, papper och läder i mycket ringa grad. I fråga om järnet skedde dock ett prisfall gentemot lönen under tiden efter 1840. Det var dock avsevärt svagare än det relativa prisfall som inträdde under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet.

Tabell 14. Antal sysselsatta inom hantverk (1000-tal) 1800-1912 fördelade på industribranscher.

År	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1800	5.9	0.9	1.8	0.6	1.4	8.3	8.3	27.2
1801	5.7	1.0	1.8	0.8	1.4	8.6	8.9	28.2
1802	6.2	1.4	1.9	0.8	1.4	8.8	9.3	29.8
1803	6.1	1.6	2.0	0.9	1.4	8.1	9.9	30.3
1804	6.1	0.7	1.8	0.7	1.4	7.3	8.9	26.9
1805	6.2	0.7	1.9	0.7	1.4	8.7	9.3	28.9
1806	6.4	0.7	2.1	0.8	1.4	10.3	10.5	32.2
1807	6.3	0.6	2.2	0.7	1.4	9.6	11.0	31.8
1808	6.0	0.6	1.9	0.6	1.2	8.6	9.7	28.6
1809	6.8	0.5	1.6	0.8	1.3	7.8	8.1	26.9
1810	6.8	0.6	1.8	0.7	1.4	8.9	9.4	29.6
1811	6.8	0.5	1.7	0.6	1.3	8.6	8.5	28.0
1812	6.4	0.5	1.5	0.7	1.3	7.4	7.8	25.6
1813	6.2	0.7	1.6	0.8	1.4	6.9	8.1	25.7
1814	6.1	0.7	1.9	0.7	1.4	9.9	9.6	30.3
1815	7.6	0.7	2.1	0.7	1.4	9.8	10.3	32.6
1816	8.4	0.7	2.2	0.7	1.5	9.6	10.8	33.9
1817	8.0	0.7	2.1	0.7	1.5	8.4	9.9	31.3
1818	8.0	0.7	1.8	0.7	1.3	7.2	8.3	28.0
1819	7.7	0.9	1.9	0.7	1.5	6.8	8.8	28.3
1820	7.7	0.7	2.3	0.8	1.5	10.0	10.7	33.7
1821	7.3	0.8	2.4	0.9	1.5	10.4	11.1	34.4
1822	6.6	0.6	2.6	0.9	1.6	10.7	11.5	34.5
1823	6.6	0.9	2.6	0.9	1.5	10.8	11.7	35.0
1824	8.0	0.9	2.6	0.9	1.5	10.4	11.5	35.9
1825	8.3	0.8	2.7	0.9	1.5	11.0	11.8	37.0
1826	8.4	0.8	2.9	0.8	1.5	10.8	12.5	37.7
1827	9.1	0.9	2.9	0.8	1.6	10.4	12.6	38.3
1828	9.1	0.7	2.8	0.7	1.6	9.7	12.0	36.6
1829	8.8	0.8	2.9	1.2	1.6	10.5	12.3	38.1
1830	8.4	0.8	2.9	1.1	1.6	11.0	12.2	38.0
1831	8.6	0.8	3.0	1.1	1.6	11.3	12.3	38.7
1832	8.6	0.8	3.0	1.1	1.6	11.2	12.0	38.3
1833	8.8	0.8	3.0	1.2	1.6	11.5	12.1	39.0
1834	9.0	0.8	3.1	1.2	1.6	11.8	12.1	39.6

Tabell 14 (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1835	9.2	0.8	3.2	1.2	1.7	12.1	12.2	40.4
1836	9.2	0.8	3.3	1.2	1.7	12.2	12.2	40.6
1837	9.4	0.9	3.5	1.2	1.7	12.5	12.7	41.9
1838	9.4	0.9	3.7	1.3	1.7	12.7	12.9	42.6
1839	9.5	0.9	3.9	1.3	1.8	12.8	13.1	43.3
1840	9.4	0.9	4.0	1.3	1.7	12.6	13.1	43.0
1841	9.2	0.9	3.9	1.3	1.8	12.5	12.9	42.5
1842	9.2	0.9	3.9	1.3	1.8	12.6	12.8	42.5
1843	9.3	0.9	4.0	1.3	1.9	13.0	13.1	43.5
1844	9.3	0.9	4.1	1.3	2.0	13.1	13.1	43.8
1845	9.5	0.9	4.2	1.4	2.1	13.5	13.4	45.0
1846	9.5	0.9	4.3	1.4	2.1	13.6	13.3	45.1
1847	9.8	1.0	4.6	1.4	2.2	14.0	13.4	46.4
1848	10.2	1.0	5.0	1.5	2.3	14.8	13.8	48.6
1849	10.4	1.1	5.2	1.5	2.3	15.2	13.9	49.6
1850	10.6	1.1	5.5	1.5	2.4	15.5	14.0	50.6
1851	10.9	1.1	5.6	1.5	2.4	15.6	14.0	51.1
1852	11.5	1.1	5.9	1.6	2.5	16.0	14.5	53.1
1853	11.8	1.2	6.1	1.6	2.5	16.1	14.7	54.0
1854	12.3	1.2	6.3	1.6	2.6	16.4	14.9	55.3
1855	12.7	1.2	6.5	1.7	2.6	16.7	15.2	56.6
1856	13.1	1.2	6.9	1.8	2.7	17.3	15.9	58.9
1857	13.5	1.2	7.3	1.8	2.8	17.9	16.4	60.9
1858	13.9	1.2	7.6	1.9	3.0	18.4	16.9	62.9
1859	14.3	1.2	8.0	2.0	3.1	19.0	17.5	65.1
1860	14.6	1.2	8.3	2.0	3.2	19.4	17.9	66.6
1861	15.2	1.3	8.7	2.1	3.4	20.2	18.7	69.6
1862	15.1	1.2	8.8	2.1	3.5	20.1	18.7	69.5
1863	15.7	1.3	9.3	2.2	3.6	20.8	19.5	72.4
1864	16.8	1.3	10.1	2.4	3.8	22.3	20.9	77.6
1865	17.8	1.4	10.9	2.6	4.1	23.8	22.3	82.9
1866	18.0	1.3	11.2	2.7	4.2	24.0	22.7	84.1
1867	17.6	1.3	11.1	2.6	4.2	23.6	22.2	82.6
1868	16.7	1.2	10.7	2.5	4.0	22.4	21.2	78.7
1869	16.3	1.1	10.6	2.5	4.0	21.9	20.8	77.2
1870	16.2	1.1	10.7	2.4	4.0	21.8	20.7	76.9
1871	17.2	0.9	10.7	2.4	4.2	22.9	20.5	78.9
1872	18.1	0.7	11.5	2.5	4.5	25.0	21.4	83.9
1873	18.0	1.0	12.6	2.6	4.6	26.0	22.5	87.3
1874	18.4	0.9	12.9	2.7	5.0	27.9	24.4	92.1

Tabell 14 (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1875	19.0	0.8	14.0	3.1	4.6	28.2	25.6	95.3
1876	19.4	0.7	15.8	3.3	5.0	29.5	27.0	100.7
1877	20.0	0.9	17.4	3.4	4.9	29.2	27.9	103.6
1878	19.5	0.9	16.7	3.3	4.9	28.8	28.2	102.3
1879	20.8	1.0	16.3	2.8	5.1	25.0	27.6	98.5
1880	19.2	1.3	14.3	3.2	5.7	27.5	27.6	98.9
1881	20.6	1.7	17.9	3.4	5.4	28.9	28.8	107.7
1882	21.1	1.8	16.8	3.6	6.8	29.3	29.4	108.8
1883	20.6	1.9	17.8	3.9	6.5	29.1	29.1	108.9
1884	20.9	2.2	17.5	4.3	6.9	29.3	29.1	110.2
1885	22.2	2.5	18.3	4.4	7.0	30.2	29.1	113.6
1886	22.5	2.7	18.7	4.2	7.7	31.1	29.7	116.6
1887	22.2	2.8	18.0	4.5	8.0	31.7	30.3	117.5
1888	21.9	2.9	17.6	4.1	8.7	32.3	30.6	118.1
1889	21.8	3.2	18.0	5.0	8.8	34.0	31.2	121.9
1890	21.9	3.4	18.2	4.6	9.1	35.1	30.6	122.9
1891	22.3	3.5	19.1	4.8	9.2	36.4	31.8	127.0
1892	21.5	3.8	20.0	4.7	9.6	37.2	31.5	128.1
1893	21.7	4.0	20.9	5.1	9.8	38.6	31.5	131.6
1894	21.9	4.3	21.8	5.4	10.2	41.5	32.6	137.7
1895	22.3	4.6	22.7	5.5	10.6	42.5	32.3	140.6
1896	27.0	5.0	23.4	1.3	10.5	41.7	35.3	144.3
1897	27.2	5.1	24.3	1.3	11.3	41.4	34.6	145.1
1898	28.5	5.4	25.2	1.2	11.8	41.1	35.1	147.5
1899	28.0	5.9	26.1	1.4	12.4	42.5	35.3	151.6
1900	28.0	6.2	27.0	1.3	13.1	42.6	34.7	152.9
1901	28.2	6.7	27.8	1.5	15.0	42.2	35.1	156.7
1902	28.4	8.1	28.3	1.3	16.5	45.5	35.0	163.1
1903	29.3	7.8	28.4	1.4	17.6	47.5	34.8	166.8
1904	29.7	7.9	29.3	1.3	17.7	49.4	35.2	170.4
1905	29.8	8.5	29.3	1.4	18.7	51.0	35.4	174.1
1906	29.1	8.7	28.4	1.4	19.6	51.0	33.6	171.8
1907	28.8	9.1	29.3	1.5	19.9	50.8	33.2	172.6
1908	29.1	9.2	29.9	1.5	20.3	48.9	33.8	172.8
1909	29.5	9.7	30.4	1.6	21.0	50.1	34.3	176.6
1910	29.6	10.3	31.0	1.5	22.1	51.8	34.1	180.4
1911	31.1	10.0	31.0	1.6	22.6	53.8	34.2	184.3
1912	32.6	9.8	31.0	1.8	23.0	56.0	34.3	188.5

Tabell 15. Bruttoniproduktionsvärde inom hantverket 1800-1930 fördelat på industribranscher. Milj kr.

Ar	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1800	1.1	0.2	0.3	0.1	0.4	1.2	1.8	5.1
1801	1.1	0.3	0.3	0.2	0.4	1.3	1.8	5.4
1802	1.1	0.4	0.3	0.2	0.4	1.3	1.9	5.5
1803	1.0	0.4	0.3	0.2	0.4	1.1	1.8	5.2
1804	1.1	0.2	0.3	0.1	0.4	1.1	1.8	5.0
1805	1.2	0.2	0.3	0.1	0.4	1.3	1.9	5.5
1806	1.3	0.2	0.4	0.2	0.4	1.6	2.3	6.5
1807	1.3	0.2	0.4	0.2	0.4	1.5	2.5	6.4
1808	1.4	0.2	0.4	0.2	0.5	1.6	2.5	6.8
1809	1.8	0.2	0.3	0.2	0.5	1.7	2.4	7.1
1810	2.1	0.3	0.4	0.2	0.7	2.1	3.1	8.8
1811	2.4	0.2	0.5	0.2	0.7	2.4	3.3	9.8
1812	2.8	0.3	0.5	0.3	0.9	2.5	3.6	11.0
1813	3.0	0.5	0.6	0.4	1.1	2.7	4.2	12.5
1814	2.8	0.5	0.7	0.4	1.1	3.6	4.8	13.9
1815	3.6	0.5	0.8	0.4	1.1	3.6	5.2	15.0
1816	4.0	0.5	0.9	0.4	1.1	3.5	5.6	15.9
1817	3.8	0.5	0.8	0.4	1.1	3.1	5.1	14.8
1818	3.8	0.5	0.7	0.4	1.0	2.7	4.3	13.4
1819	3.6	0.6	0.7	0.4	1.1	2.5	4.4	13.3
1820	3.4	0.5	0.8	0.4	1.1	3.4	5.1	14.6
1821	3.3	0.6	0.9	0.4	1.1	3.7	5.5	15.7
1822	3.0	0.4	0.9	0.5	1.1	3.8	5.6	15.3
1823	3.0	0.6	1.0	0.5	1.1	3.9	5.8	15.9
1824	3.7	0.6	1.0	0.5	1.0	3.8	5.8	16.4
1825	4.1	0.6	1.1	0.5	1.2	4.2	6.3	18.0
1826	3.9	0.5	1.1	0.4	1.1	3.9	6.2	17.1
1827	4.2	0.6	1.1	0.4	1.1	3.8	6.2	17.4
1828	4.2	0.5	1.1	0.4	1.1	3.5	6.0	16.7
1829	4.1	0.5	1.1	0.6	1.1	3.8	6.2	17.6
1830	4.0	0.5	1.1	0.6	1.2	4.1	6.3	17.8
1831	4.3	0.6	1.2	0.6	1.2	4.4	6.6	18.9
1832	4.2	0.6	1.2	0.6	1.2	4.3	6.3	18.4
1833	4.3	0.6	1.2	0.6	1.2	4.4	6.4	18.7
1834	4.5	0.6	1.3	0.6	1.3	4.5	6.5	19.2

Tabell 15 (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1835	4.6	0.6	1.3	0.7	1.3	4.6	6.5	19.5
1836	4.5	0.6	1.3	0.7	1.3	4.6	6.5	19.6
1837	4.7	0.6	1.4	0.7	1.3	4.7	6.8	20.3
1838	4.7	0.6	1.5	0.7	1.4	4.7	6.9	20.5
1839	4.8	0.7	1.6	0.7	1.4	4.8	7.1	21.0
1840	4.7	0.7	1.6	0.7	1.4	4.8	7.1	20.9
1841	4.6	0.7	1.6	0.7	1.4	4.7	7.0	20.7
1842	4.7	0.7	1.7	0.7	1.5	4.9	7.2	21.3
1843	4.8	0.7	1.7	0.8	1.6	5.0	7.3	21.7
1844	4.7	0.7	1.7	0.7	1.6	4.9	7.1	21.3
1845	4.7	0.7	1.7	0.8	1.6	5.0	7.2	21.6
1846	4.7	0.7	1.8	0.8	1.6	5.0	7.1	21.6
1847	5.0	0.7	1.9	0.8	1.7	5.3	7.4	22.8
1848	5.2	0.8	2.1	0.8	1.9	5.6	7.7	24.1
1849	5.4	0.8	2.2	0.9	1.9	5.8	7.8	24.9
1850	5.5	0.8	2.3	0.9	2.0	6.0	7.9	25.4
1851	5.7	0.8	2.4	0.9	2.0	6.0	7.9	25.7
1852	6.1	0.9	2.6	0.9	2.1	6.2	8.3	27.0
1853	6.4	0.9	2.7	1.0	2.2	6.5	8.6	28.2
1854	7.1	1.0	3.0	1.1	2.4	7.0	9.3	30.7
1855	8.9	1.2	3.7	1.3	2.9	8.6	11.5	38.2
1856	9.9	1.3	4.3	1.5	3.3	9.7	13.0	43.0
1857	11.0	1.4	4.8	1.7	3.7	10.7	14.4	47.6
1858	9.9	1.3	4.4	1.5	3.4	9.7	13.0	43.2
1859	10.0	1.3	4.6	1.5	3.5	9.8	13.2	43.9
1860	10.7	1.3	5.0	1.7	3.8	10.5	14.2	47.2
1861	11.5	1.4	5.4	1.8	4.1	11.3	15.3	50.7
1862	11.3	1.3	5.4	1.8	4.1	11.1	15.1	50.1
1863	12.3	1.4	6.0	2.0	4.5	12.1	16.5	54.7
1864	13.0	1.5	6.4	2.1	4.8	12.8	17.6	58.2
1865	13.5	1.5	6.8	2.2	5.1	13.4	18.4	60.8
1866	12.9	1.4	6.5	2.1	4.9	12.7	17.5	57.9
1867	11.9	1.2	6.2	2.0	4.6	11.7	16.3	54.0
1868	10.9	1.1	5.7	1.8	4.2	10.6	14.9	49.3
1869	11.0	1.1	5.9	1.9	4.3	10.6	15.1	49.9
1870	10.9	1.0	5.9	1.9	4.3	10.5	15.1	49.6
1871	11.7	0.9	6.0	1.9	4.6	11.2	15.1	51.3
1872	13.4	0.7	7.0	2.1	5.5	13.3	17.3	59.4
1873	14.5	1.1	8.4	2.4	6.2	15.1	19.8	67.6
1874	15.8	1.1	9.3	2.6	7.3	17.3	23.0	76.5

Tabell 15 (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1875	16.6	1.0	10.3	3.1	7.0	17.8	24.7	80.5
1876	16.6	0.9	11.4	3.2	7.5	18.2	25.6	83.4
1877	17.3	1.1	12.8	3.3	7.6	18.3	27.0	87.4
1878	15.6	1.0	11.3	2.9	7.1	16.6	25.2	79.7
1879	15.4	1.1	10.3	2.3	7.0	13.4	23.0	72.5
1880	15.3	1.5	9.8	2.8	8.5	15.9	24.8	78.5
1881	17.0	2.1	12.7	3.1	10.0	17.3	26.9	89.0
1882	17.8	2.2	12.3	3.4	11.1	17.9	28.2	92.8
1883	17.3	2.4	13.0	3.6	10.7	17.6	27.9	92.4
1884	17.9	2.8	13.1	4.0	11.8	18.1	28.7	96.5
1885	18.8	3.2	13.6	4.1	12.0	18.4	28.4	98.4
1886	18.6	3.4	13.6	3.8	13.1	18.5	28.4	99.4
1887	18.4	3.5	13.2	4.1	13.9	18.9	29.3	101.3
1888	18.5	3.7	13.2	3.8	15.7	19.6	30.3	104.8
1889	19.4	4.4	14.3	4.8	17.1	21.7	32.7	114.5
1890	19.9	4.7	14.8	4.5	18.3	22.8	32.8	117.8
1891	20.3	4.9	15.7	4.7	18.9	23.8	34.4	122.8
1892	19.4	5.3	16.3	4.6	19.9	24.2	33.9	123.6
1893	19.8	5.7	17.3	5.0	20.9	25.4	34.4	128.4
1894	20.2	6.2	18.3	5.3	22.4	27.7	36.1	136.2
1895	20.8	6.7	19.4	5.5	24.0	28.8	36.4	141.6
1896	26.0	7.6	20.7	1.3	24.9	29.2	41.1	150.7
1897	26.8	7.9	22.1	1.4	28.0	29.8	41.5	157.5
1898	29.7	8.9	24.3	1.3	31.4	31.3	44.6	171.6
1899	30.3	10.2	26.3	1.6	35.0	33.7	46.8	183.9
1900	31.1	11.0	28.1	1.5	38.7	34.9	47.5	192.9
1901	30.8	11.7	28.2	1.7	41.4	33.9	46.7	194.5
1902	31.4	14.4	28.9	1.5	50.4	37.0	46.8	210.5
1903	32.9	14.2	29.4	1.6	55.7	39.2	46.9	219.8
1904	34.2	14.8	30.9	1.6	58.7	41.7	48.2	230.1
1905	34.1	15.9	30.6	1.7	62.9	42.8	47.8	235.6
1906	36.2	17.7	32.0	1.8	73.1	46.5	48.9	256.3
1907	37.7	19.6	34.6	2.0	79.7	48.6	50.4	272.7
1908	37.9	19.8	35.0	2.0	82.7	46.5	50.6	274.5
1909	34.8	19.0	32.0	1.9	79.1	43.1	46.2	256.2

Tabell 15 (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V	VI	VII	Totalt
1910	41.0	23.8	38.2	2.1	100.1	52.3	53.5	311.1
1911	43.5	23.4	38.4	2.3	105.5	54.7	53.8	321.6
1912	47.1	23.8	39.5	2.7	113.5	58.7	55.3	340.6
1913	50	20	35	3	110	57	56	331
1914	50	18	34	4	109	56	55	327
1915	55	21	34	4	108	62	59	343
1916	65	25	39	6	116	69	61	380
1917	80	24	46	8	138	78	71	444
1918	113	33	68	10	189	102	100	615
1919	142	40	87	14	238	158	130	808
1920	156	45	108	19	272	209	163	973
1921	141	38	89	15	316	166	133	899
1922	107	27	60	11	250	144	102	701
1923	99	29	65	12	233	143	107	688
1924	106	29	71	12	241	145	105	710
1925	120	31	70	13	271	145	106	756
1926	109	28	71	13	285	148	104	758
1927	109	27	74	13	302	154	107	787
1928	104	28	73	13	313	155	105	790
1929	110	29	77	13	330	159	103	821
1930	107	28	77	14	340	165	110	840

5. TOTALA TILLVERKNINGSVÄRDEN 1913-1980

I industristatistiken förekommer två principer för redovisning av produktionsvärdet, nämligen som totalt tillverkningsvärde och som salutillverkningsvärde. I det förra fallet omfattar redovisningen bruttotillverkningsvärdet inom i princip samtliga de produktionsinriktningar som upptas i statistiken oberoende av om produkterna försålts från fabriken eller använts inom denna för vidare bearbetning. Fabriken betraktas då som tekniska enheter, där man inom varje moment uppnår vissa tillverkningskvantiteter och -värden. I salutillverkningsvärdet ingår endast värdet av den del av produktionen som tillverkats för avsalu, dvs fabriken betraktas som ekonomisk enhet. Totalt tillverkningsvärde innehåller ett större antal dubbelredovisningar av produktionen men kan sägas vara en statistiskt mera konsekvent metod. Till detta kommer dock det faktum att man över tiden redovisat tillverkningsvärdet vid ett ökat antal produktionsmoment. Salutillverkningsvärde har å sin sida fördelen av att ge ett mindre antal dubbelredovisningar men påverkas av förändringar i företagsstrukturen - företagsintegration minskar ytterligare antalet dubbelredovisningar medan specialisering och utvecklingen av underleverantörsystem ökar dessa.

Relationen mellan salutillverkningsvärde och totalt tillverkningsvärde på branschnivå påverkas således av tre faktorer: a) förändringar i företagsstrukturen (integration resp specialisering) b) förändringar i branschens sammansättning emedan delbranscherna hade olika grad av vidarebearbetning c) ändrade principer för redovisning av totalt tillverkningsvärde. Dessa aspekter behandlas vidare i följande kapitel om industrins förädlingsvärden.

En konsekvent redovisning av salutillverkningsvärdet i industristatistiken ges först från 1913. Fram till dess anges i princip totalt tillverkningsvärde - i synnerhet mellan 1896 och 1912 - även om vissa branscher i praktiken även före denna tidpunkt redovisats med salutillverkningsvärdet. Främsta exempel på det senare är sågverksindustrin. I NI liksom i OJ användes industristatistikens tillverkningsvärden fram till 1912 varefter salutillverkningsvärdena användes. Man anger också att fullständig jämförbarhet mellan bruttoproduktionsvärden inte förelåg. I SCB:s nationalräkenskapserier (NR) från 1950 användes emellertid totala tillverkningsvärden.(1) NR:s serier justeras också från 1970 med ett ökat antal dubbelredovisningar.

I FU användes genomgående totalt tillverkningsvärde. Detta ökar jämförbarheten över tiden och ansluter också till NR:s principer. En fullständig jämförbarhet över tiden mellan olika bruttoproduktionsvärden kan dock inte uppnås. Förändringar i redovisningen tas dock hänsyn till i beräkningen av branschernas förädlingsvärden (se detta kapitel). För tiden före 1913 justeras endast redovisningen för sågverken vid vilka sågade trävaror för egna hyvlerier införes som post i såväl produktion som insatser.

5.1. Vidare bearbetning vid eget verk 1913-1955

För perioden 1913-1955 tillföres samtliga branscher det i industristatistiken upptagna värdet av tillverkningen för vidare bearbetning vid eget verk.(2) För industrin som helhet låg andelen vidarebearbetning vid eget verk relativt stabilt kring 10 procent av totalt tillverkningsvärde under hela perioden. Under de båda världskrigen steg dock nivåerna några procentenheter. Tillverkningen för vidare bearbetning var särskilt omfattande inom gruv- och metallindustri, där denna fluktuerade mellan 20 och 30 procent av branschens totala tillverkningsvärde. Inom textil- och beklädnadsindustrin var motsvarande nivå 15-20 procent. En mellangrupp utgjordes av trävaruindustri, pappers- och grafisk industri samt kemisk-teknisk industri inom vilka vidarebearbetningen motsvarade cirka 10-15 procent av totalt tillverkningsvärde. Inom branscherna jord- och stenindustri, livsmedels- och dryckesvaruindustri samt läder-, hår- och gummivaruindustri var vidarebearbetningen obetydlig även om den steg något under periodens sista decennium.

5.2. Länkningen av NR:s serier 1950-1980

Från 1950 föreligger SCB:s officiella nationalräkenskapsserier. Också inom dessa förändras beräkningen av bruttoproduktionsvärden under perioden 1950-1980 såtillvida att två serier föreligger - 1950-1970 och 1970-1980 - varvid den senare för industrin totalt 1970 anger ett 3.8 procent högre värde. Motsvarande absoluta ökning görs av löpande förbrukning medan förädlingsvärden är oförändrade. Det är följaktligen fråga om ett ökat antal dubbelredovisningar. NR:s serier - med för varje bransch länkade värden till den senare periodens nivåer - ger underlag för en jämförelse med OJ:s serier för hela sektorn industri och hantverk 1950-1955.

År	Bruttoproduktionsvärden			Index 1950=100	
	miljarder kr. industrin			OJ	NR
	OJ	NR	OJ/NR		
1950	25.4	27.5	.924	100	100
1951	34.1	36.2	.942	134	132
1952	35.0	37.8	.926	138	138
1953	34.4	37.1	.926	135	135
1954	38.6	39.4	.979	152	144
1955	42.1	42.6	.987	166	155

Under de fyra första åren utvecklas serierna mycket likartat. Åren 1954 och 1955 är emellertid ökningen i OJ:s serier avsevärt starkare än i NR:s serier. Detta synes ha sin grund i OJ:s skattning av småindustri och hantverk, vilken för åren efter företagsräkningen 1950 antogs utvecklas enligt produktionsindex för respektive bransch inom fabriksindustri.(3) Som en vägningseffekt erhåller OJ t o m en starkare tillväxttakt för industrin totalt än för fabriksindustri och därmed

också en mycket snabb tillväxt för hantverket 1954 och 1955. Åren 1953-1955 är basårsperiod för hela det föreliggande arbetet med historiska nationalräkenskaper. Länknings till NR:s serier vad gäller löpande värden för industriproduktionen görs emellertid året 1950, varigenom tillväxten i serierna totalt och inom respektive bransch ansluter till NR:s från detta år.

Nivån i FU:s serier (inkl vidarebearbetning) är cirka 3 procent högre än i NR 1950/1952. Avvikelsen kan t ex bero på skillnader i värdering av eller avgränsning av hantverksproduktionen. Den kan också bero på skillnader i beräkningen av t ex produkter för vidare bearbetning. En undersökning av och eventuell eliminering eller reducering av denna skillnad skulle kräva en mycket omfattande bearbetning av det underliggande materialet för beräkningen av produktionsvärden. Ett sådant arbete är inte motiverat för denna konstruktion av historiska nationalräkenskaps serier. Vidare ges i ett dylikt arbete den långa perioden fram till 1950 företräde vid länknings, varför NR:s branschserier anpassas till nivåerna i FU:s branschserier 1950, dvs NR:s branschserier tjänar som index för utvecklingen inom resp bransch fram till 1980.(4)

Noter

1. Serierna för SCB:s nationalräkenskaper är hämtade ur Statistiska meddelanden N 1972:93 Bilaga I, Produktion och faktorinsats 1950-1971, samt Statistiska meddelanden N 1983:2.5 appendix 4, Produktion och faktorinsats 1970-1982.
2. Åren 1918-1929 anges i SOS Industri endast totalt tillverkningsvärde samt delbranschernas saluttillverkningsvärde. Det senare anges på branschnivå i NI och resp värden av produktion för vidare bearbetning vid framställningsverket beräknas som differensen mellan NI:s branschvärden och de totala tillverkningsvärdena.
3. Johansson, Ö., a.a., s 169.
4. I NR:s serier redovisas några delbranscher endast inom andra branschgrupper än vad som gäller för branschindelningen i FU. Således har serier för läder- och lädervaruindustri samt kolgruvor och mineralbrott (1950-1970) beräknats enligt relationer mellan delbranscher i SOS Industri.

Tabell 16. Produktion för vidare bearbetning vid framställningsverket 1913-1955 fördelad på industribranscher. Milj kr.

	Met	Ste	Tra	Pap	Liv	Tex	Lad	Kem
1913	173	0	27	24	16	36	0	9
1914	167	0	34	23	8	38	0	9
1915	240	0	36	27	11	58	0	11
1916	374	0	47	47	14	80	0	19
1917	633	0	50	46	7	81	0	22
1918	597	0	53	56	4	54	0	28
1919	427	0	76	49	9	111	0	24
1920	440	0	108	119	22	135	0	25
1921	149	0	33	48	17	58	0	11
1922	150	0	45	47	6	72	0	10
1923	135	0	61	60	4	84	0	12
1924	239	0	62	63	5	89	0	14
1925	237	0	60	61	7	77	0	22
1926	244	0	67	74	8	74	0	19
1927	238	0	78	70	6	73	0	15
1928	270	0	70	67	6	82	0	24
1929	311	0	67	80	7	76	0	24
1930	276	0	61	67	6	65	0	27
1931	213	0	53	66	6	53	0	19
1932	187	0	37	58	5	61	1	12
1933	226	0	41	58	4	64	1	19
1934	322	0	57	65	3	84	2	22
1935	311	0	54	73	3	83	2	26
1936	354	0	58	74	4	96	3	32
1937	504	0	77	105	4	103	3	38
1938	453	0	68	78	5	83	2	34
1939	546	0	65	87	5	94	3	36
1940	713	0	46	69	5	161	4	36
1941	892	1	56	63	5	195	11	32
1942	1 033	2	77	90	4	196	17	119
1943	1 049	2	81	84	4	208	17	109
1944	1 040	3	84	94	5	206	25	136
1945	1 034	3	118	112	6	228	24	151
1946	1 013	4	142	159	5	249	23	119
1947	1 044	4	155	222	7	278	23	118
1948	1 200	4	137	251	14	339	23	198
1949	1 109	3	146	229	12	362	20	221

Tabell 16 (forts.)

	Met	Ste	Tra	Pap	Liv	Tex	Lad	Kem
1950	1 440	3	169	305	13	393	35	257
1951	1 933	5	241	654	13	423	50	353
1952	2 483	7	186	468	11	339	39	371
1953	2 320	7	172	390	11	325	9	312
1954	2 256	8	207	592	15	316	9	297
1955	2 774	8	251	527	10	297	10	292

6. FÖRÄDLINGSVÄRDEN 1800-1980

6.1. Metoden i NI och ÖJ vid beräkning av förädlingsvärdet

Industrins förädlingsvärden erhöles i NI som skillnaden mellan sektorns bruttoproduktionsvärde och till sektorn fördelade insatsvaror och -tjänster. NI gjorde också avdrag för en beräknad avskrivning på industrins kapitalstock.(1)

Några av insatserna i industriproduktionen beräknades emellertid inte och ingick följaktligen inte i sektorns avdragsposter. Tjänster från bank- och försäkringsväsende samt offentlig sektor beräknades i slutskedet som en avdragspost i den totala nationalprodukten. Kommersiella tjänster i hanteringen av insatsvaror mellan producent eller importhamn och förbrukare beräknades heller inte. Däremot gjordes avdrag för beräknade transportkostnader i hanteringen av insatsvarorna.(2) I fråga om kostnader för reparationer och underhåll är framställningen i NI motsägelsefull, vilket orsakat felaktigheter också i senare serier (se nedan om ÖJ). I det summerande första bandet av NI uppges att reparations- och underhållskostnader för maskiner och utrustning - i den mån dessa inte utfördes inom företaget - beräknats som avdragspost och följaktligen ingår i sektorns insatsvaror.(3) Så är emellertid inte fallet. Av fördelningsschemat i det andra bandet av NI (appendixdelen) framgår att såväl reparationsverkstädernas som metallhantverkarens produktionsvärde förts till investeringar. I gengäld framhölls i NI att kostnader för reparationer och underhåll till en del kunde vara inkluderade i de beräknade avskrivningarna på kapitalstocken.(4)

Avdragsposterna utgjordes till dominerande del av insatsvaror från sektorerna jordbruk med binärningar samt industri. Insatsvaror från jordbruket och skogsbruket beräknades till stor del direkt via relationen mellan insatsvara/bruttoproduktion antingen genom att industriproduktionen beräknades utifrån produktionen av insatsvaran (t ex ifråga om kvarnar) eller genom att mängden av insatsvaran beräknades utifrån industriproduktionen (t ex i fråga om sågverk). I dessa fall vägledades beräkningarna av informationer om förädlingsvärdesandelen i respektive fall. Till största delen beräknades emellertid mängden insatsvaror med hjälp av ett mycket detaljerat men till stora delar schablonmässigt schema över fördelning på användningsområden av inhemskt producerade eller importerade industriprodukter.(5) I många fall motiverades inte de enskilda dispositionerna och få förändringar av fördelningen gjordes över tiden. Förenklingar av dessa slag är naturligtvis ofrånkomliga i ett arbete av föreliggande art.

NI genomförde emellertid en undersökning av förädlingsvärdets andel av industriproduktionen från en annan utgångspunkt genom bearbetningar av tull- och traktatkommitténs respektive kommerskollegiums undersökningar av industrins produktionskostnader för åren 1913, 1918 och 1926.(6) Dessa undersökningar var baserade på företaget som ekonomisk enhet och satte produktionskostnaderna i relation till salutillverkningsvärdet. NI beräknade förädlingsvärdets andel av

salutillverkningsvärdet de angivna åren på sektors-, bransch- och delbranschnivå. De av NI beräknade avdragsposterna innehåller uppgivna kostnader för råvaror och halvfabrikat, inköpt elektrisk energi, bränsle och smörjmedel samt avskrivningar. Denna beräkning av förädlingsvärdesandelen erbjuder en väsentlig skillnad gentemot NI:s beräkning på basis av produktionens fördelning på användningsområden. I företagets produktionskostnader ingår inte endast insatsvaran till producentpris och transportkostnaden utan hela den kommersiella marginalen i insatsvaruledet. I övrigt skall beräkningarna vara jämförbara med endast marginella skillnader. Branschundersökningarna var också i flera fall vägledande för NI vid fördelningen av mera betydande insatsvaror till industrin. Resultatet av beräkningarna på basis av produktionskostnaderna respektive på basis av fördelningen av insatsvaror och tjänster avviker emellertid avsevärt från varandra. Industrins förädlingsvärdesandel är i den förra betydligt lägre, t ex cirka 10 procentenheter lägre 1926. De skilda utfallen diskuteras inte i NI.

ÖJ:s beräkning av industrins förädlingsvärden följer mycket nära NI:s för tiden 1861-1930.(7) Några betydande skillnader föreligger dock. ÖJ beräknar inte avskrivningar på kapitalstocken som kostnad. Däremot säges att reparationer och underhåll dragits från investeringarna och förts till avdragsposterna i likhet med förfarandet i NI.(8) Några förändringar i fördelningen av industriproduktionen i detta avseende gentemot NI står heller inte att finna i ÖJ:s arbete. Följaktligen ingår reparationer utförda av industrin i ÖJ:s tal för investeringar.(9) Däremot har insatserna från byggnads- och anläggningsverksamheten höjts, vilka rimligen utgörs av löpande reparations- och underhållsarbete. Vidare har bidraget från bank- och försäkringsväsende beräknats. Slutligen har i fördelningen från jordbruket en lagerpost för spannmål införts, vilket betingats av att ÖJ frångått NI:s antagande att skörden ett år i sin helhet både producerades och förbrukades följande år.(10) Inslaget av ökad realism på denna punkt har emellertid medfört betydande fluktuationer utan reell grund i ÖJ:s förädlingsvärdesandel för industrins del.

I fördelningen på användningsområden av industriproduktionen under perioden 1931-1955 utgick ÖJ från Einar Dahlgrens oavslutade undersökning för tiden 1930-1951, vilken genomfördes efter samma linjer som NI:s men med vissa förändringar i det detaljerade fördelningsschemat. Detta medförde en betydande sänkning av förädlingsvärdets andel av industriproduktionen i ÖJ:s serier från 1931. Sänkningen orsakades av att en avsevärt större del av industriproduktionen fördelades som insatsvara till industrin efter 1930 än före. ÖJ uppger sig ha gjort vissa korrigeringar i NI:s fördelning för att överbrygga denna nivåförändring.(11) Som framgått ovan var emellertid de företagna förändringarna mycket blygsamma. Nivåförändringen i förädlingsvärdets andel mellan 1930 och 1931 har av Olle Krantz och Carl-Axel Nilsson framhållits som föga trolig. I en provisorisk justering utgick de från i det närmaste likartade förädlingsvärdesandelar för 1920- och 1930-talen. Justeringen innebar för 1920-talet en upp-

räkning av bruttoproduktionsvärden och insatsvärden vilket lämnade förädlingsvärden oförändrade.(12) Mats Johansson beräknade förädlingsvärdesandelar för industrin under 1940-talet på ett med produktionskostnadsundersökningen 1926 jämförbart sätt och fann att andelen under krigsåren - i motsats till i ÖJ:s serie - låg högre än 1926. Vidare fann han i en beräkning med 1926 års förädlingsvärdesandelar på delbranschnivå som konstanter att förändringar i branschstrukturen under 1930-talet verkade höjande på förädlingsvärdesandelen. ÖJ:s drastiska fall i industrins förädlingsvärdesandel ansåg Johansson därför vara föga sannolik.(13)

6.2. Metoden i FU vid beräkning av förädlingsvärdet

Beräkningen av industrins förädlingsvärde företas i föreliggande arbete på två skilda sätt. Dels beräknas förädlingsvärdet för industri-sektorn totalt på samma sätt som i NI och ÖJ, dvs det erhålles som ett slutligt resultat av fördelningen av produktionen på användningsområden inom samtliga sektorer. Förädlingsvärdet erhålles då följaktligen som resultat av hela arbetet med historiska nationalräkenskaps-serier. Dels företas i FU en direkt beräkning av förädlingsvärdets storlek på delbranschnivå genom en skattning av produktionskostnaderna. Denna senare undersökning, som redovisas i detta kapitel, har framför allt två syften. För det första möjliggörs en mera disaggregerad analys av industrins utveckling på bransch- och delbranschnivå. För det andra skapas ett bättre underlag för fördelningen av industrins produkter på användningsområden. Därigenom ges t ex möjlighet att precisera förändringarna i förädlingsvärdesandelen under mellan-krigstiden. Det blir också möjligt att bättre underbygga skiftningar i fördelningen av insatsvaror mellan industriproduktion ingående i nationalräkenskaperna och hemindustriell produktion, vilket är av vikt under 1800-talets industrialiseringsepok.

Beräkningen av förädlingsvärden i FU genom skattning av de branschvisa produktionskostnaderna sker på följande sätt: utgångspunkten är en konstruktion av serier över produktionskostnader för perioden 1913-1955. För denna period föreligger ett antal undersökningar av produktionskostnaderna på delbranschnivå, nämligen för åren 1913, 1918, 1926 samt åren 1941-1955. Dessa undersökningar utgår från relationen mellan salutillverkningsvärde och produktionskostnader exkl reparationer och underhåll. På samma grundval skattas i FU serier över förädlingsvärdesandelar 1913-1940, vilka således anknytes till de föreliggande från 1941. I nästa steg skattas förädlingsvärdesandelar för perioden 1800-1912. Utgångspunkten är då beräknade andelar år 1913, vilka på delbranschnivå omräknas från att gälla relativt salutillverkningsvärden till att gälla relativt totala tillverkningsvärden i förhållande till industristatistikens uppläggning före 1913. För ett antal delbranscher genomförs årliga beräkningar av förädlingsvärdesandelar för tiden före 1913. För övriga delbranscher användes 1913 års värden som konstanter. Därefter beräknas för hela

perioden 1800-1955 kostnaden för reparationer och underhåll på delbransch- och branschnivå. Därefter väges på branschnivå in värdet av produktion för vidarebearbetning vid eget verk 1913-1955, vilket ger förädlingsvärdesandelar i förhållande till det totala tillverkningsvärdet. Serierna blir därigenom jämförbara med SCB:s officiella nationalräkenskaps-serier från 1950. Serierna länkas till dessa 1950 varigenom serier på branschnivå över förädlingsvärdets andel av totalt tillverkningsvärde konstruerats för perioden 1800-1980. Avslutningsvis görs jämförelser mellan den föreliggande och NI:s resp OJ:s beräkningar av industrins förädlingsvärdesandelar 1871-1955.

6.3. Förädlingsvärden 1913-1955

Avsikten är att på delbranschnivå, dvs motsvarande industristatistikens tvåsiffernivå, beräkna värdet av insatta varor och varuanknutna tjänster i produktionen för att därigenom kunna beräkna förädlingsvärdesandelen. Denna definieras som (tillverkningsvärde-produktionskostnader)/tillverkningsvärde. Undersökningen utgår från den definition av produktionskostnaderna som användes i produktionskostnadsundersökningarna 1913, 1918 och 1926 samt senare också i industristatistiken från 1952. Produktionskostnaderna omfattar kostnader för råvaror och halvfabrikat, elektrisk energi, bränsle samt smörjmedel, emballage och dylika förbrukningsartiklar.(14) Dessa kostnader inbegriper varuanknutna tjänster som transporter och kommersiella marginaler i hanteringen av insatsvaror från tillverknings- till förbrukningsenhet. Vidare definieras produktionskostnaderna i förhållande till typen av statistisk redovisning av tillverkningen. Då industriproduktionen redovisas med salutillverkningsvärdet, omfattar kostnaderna endast inköpta insatsvaror medan en redovisning av totalt tillverkningsvärde innebär att produktion vid den egna fabriken också kan utgöra kostnad. Detta påverkar inte förädlingsvärdets storlek men väl förädlingsvärdesandelen. I denna konstruktion av förädlingsvärden 1913-1955 behandlas i utgångspunkten relationen till salutillverkningsvärdet.

Utöver dessa kostnader görs avdrag för det reparations- och underhållsarbete som inköpts, dvs som motsvaras av produktion företrädesvis vid verkstäder och inom hantverk. Dessa kostnader beräknas i ett särskilt avsnitt nedan.

Med denna definition av produktionskostnaderna nås en nära men inte fullständig överensstämmelse med industrisektorns avdragsposter i nationalräkenskaperna. I de senare inbegrips även icke varuanknutna tjänster som bank- och försäkringstjänster. När insatserna följer av fördelningen av produktion och import kommer vidare förändringar i lager av råvaror och halvfabrikat att kortsiktigt påverka kvantiteten insatsvaror och åstadkomma större fluktuationer än de faktiska i förädlingsvärdesandelen.

Från 1941 föreligger uppgifter om förädlingsvärden i form av Mats Johanssons på basis av industristatistiken konstruerade serier(15), vilka från 1952 följs av i industristatistiken publicerade förädlingsvärden.

Produktionskostnadsundersökningarna för åren 1913, 1918 och 1926 bearbetades av NI varvid på delbranschnivå jämförbara förädlingsvärdesandelar konstruerades. Mats Johansson konstaterade vidare att 1926 års produktionskostnadsberäkning var jämförbar med hans på primärmaterialet till industristatistiken baserade från 1941.(16) Dessa år blir s k bench-mark-years i en konstruktion av branschserier över förädlingsvärdesandelar.

NI:s bearbetningar på delbranschnivå över posterna "raw materials and sundry factory supplies" samt "fuel and power" har använts.(17) I några fall ges också uppgifter för 1920. Dessa täcker dock en liten del av fabriken och har utslutits. Undantaget är sågverken för vilka uppgifter för året 1918 saknas. Här användes i stället 1920 som "bench-mark-year". För brännvinsbrännerier saknas uppgifter såväl 1918 och 1920. För dessa dras därför trenden direkt 1913 till 1926. För slakterier och kraftverk finns slutligen uppgifter endast för 1926 vilka får gälla som konstant. För tobaksfabriker saknas uppgifter för 1913 - här användes i stället uppgifterna från branschundersökningen rörande 1908. I några fall föreligger också branschundersökningar parallellt med ToT:s undersökning. Dessa har använts i fråga om läder-, hår- och gummivaruindustrin.

För varje delbransch konstrueras en indexserie för insatsvarupriser vilka vägts efter sammansättningen 1926. Dessa väges samman med hjälp av delbranschernas inverterade förädlingsvärdesandelar 1926 och årliga tillverkningsvärden till en indexserie över insatsvarupriser på branschnivå (P_i). Denna sättes i relation till branschdeflatoren, dvs en indexserie över färdigvarupriser (P_f), med bas 1926.(18) Den erhållna relationsserien ($R = (P_f - P_i) / P_f$), som således sammanfaller med produktionskostnadsundersökningens förädlingsvärden 1926, utgör en skattning av utvecklingen för förädlingsvärdesandelen under förutsättning att uppsättningen av priser är relevant för kostnader och intäkter, dvs att urvalet insats- och färdigvaror är relevant och att 1926 års förhållanden vad gäller produktionens teknik, inriktning och insatsvaruanvändning samt grad av företagsintegration på delbranschnivå gällt för hela perioden.

Förfaringsättet testas för perioden 1941-1955, då årliga förädlingsvärdesandelar (F) föreligger, i en regressionsanalys av sambandet mellan avvikelser från linjär trend (F_{tr} och R_{tr}) i serierna över faktiska resp skattade förädlingsvärdesandelar. Denna undersökning avser att ge svar på två frågor, dels huruvida den konstruerade modellen med ingående insatsvaru- och färdigvarupriser ger godtagbara mått på fluktuationer i förädlingsvärdesandelen, dels i vilken grad fluktuationer i prisrelationerna slår igenom i branschens förädlingsvärdesandel. Modellskattningen 1941-1955 avser således att ge en elas-

ticitetskoefficient (b) för den relativa prisförändringens påverkan på den samlade förädlingsvärdesandelen i respektive bransch.

Med elasticitetskoefficienten till avvikelserna från linjär trend i (R) erhålles inom respektive bransch skattade värden för förädlingsvärdesandelen (KF) för perioden 1913-1942 genom följande uttryck:

$$KF = \exp(b * (\log(R) - \log(R_{tr})) + \log(R_{tr}))$$

Anknytningen mellan de skattade och Mats Johanssons beräknade värden görs 1942. Avvikelserna mellan skattade och faktiska värden vid bench-mark-åren analyseras, varefter (KF) anpassas till (F) med hjälp av avvikelser från interpolerade trender 1913-1918-1926-1942, varvid de slutliga förädlingsvärdesandelarna erhålles.

6.3.1. Konstruktion av insatsvaruprisindex

Konstruktionen av prisserier för insatsvaror bygger på tre material. Utgångspunkten ges av kommerskollegiums produktionskostnadsundersökning 1926 vilken på delbranschnivå fördelat kostnaderna mellan de fyra grupperna råvaror och halvfabrikat, inköpt elektrisk energi, bränsle för driften samt smörjmedel och diverse förbrukningsartiklar. (19) Detta material ger den grundläggande uppdelningen mellan dessa huvudgrupper av insatsvaror. De tre senare gruppernas prisutveckling skattas med prisserier över elektricitet en gros, stenkolk respektive maskinoljor. Prisserierna vägs 1926 med de procenttal som anges för respektive varugrupp för varje delbransch. För gruppen råvaror och halvfabrikat har utgångspunkten för vägningsen av olika insatsvaror getts av branschundersökningar, i synnerhet de som företogs av tull- och traktatkommittén vilka nästan samtliga innefattade en genomgång av råvaror och tillverkningsekonomi för branschernas viktigare produkter. Vägningsen redovisas nedan. Det tredje materialet utgörs av industristatistiken vilken använts i de fall en delbransch bestått av ett par eller flera grenar med olika produkter och insatsvaror av betydelse, varvid förändringar i sammansättningen av delbranschens huvudgrenar tagits hänsyn till. Vidare har i några fall, då på varandra följande produktionsled ingått i samma delbransch, vikten för det första produktionsmomentet bestämts av totalproduktionen, varefter insatsvaruvikten för det följande momentet reducerats för differensen mellan totalproduktion och avsaluproduktion.

Utöver elektricitet, stenkolk och maskinoljor, vilkas vikter framgår av kommerskollegiums sammanställning av undersökningen 1926, har prisserier för följande varor i gruppen råvaror och halvfabrikat använts inom respektive delbransch - procenttalen anger prisseriens vikt 1926 i delbranschens insatsvaruprisindex (20):

Malm brytning och metallindustri: 1-2: dynamit 0.34. 3-4: järnmalm 0.19, tackjärn 0.35, kalksten 0.02. 5: stångjärn 0.43, plåt 0.43. 6: tackjärn 0.30, stångjärn 0.09, järnrör 0.17, plåt 0.19, maskingjut-

gods 0.03, koppar 0.13. 7: fartygsplåt 0.91. 8, 9 och 10: koppartråd 0.31, tunnplåt 0.31, bult och skruv 0.31. 11: koppar 0.60, zink 0.34. (21)

Jord- och stenindustri: 1-5: (endast el, stenkolk och maskinoljor). 6: kalk 0.26, lera 0.26. 7 och 9: lera 0.41, kvarts 0.20. 8: sand 0.23, lera 0.22. 10: sand 0.17, glaubersalt 0.28, kalk 0.07. (22)

Träindustri: 1: sågtimmer 0.97. 2-4: bräder 0.95.

Pappers- och grafisk industri: 1: pappersved 0.62, kalksten 0.15, glaubersalt 0.04, svavel 0.02. 2: pappersmassa 0.77. 3: papper 0.94. 4: papper 0.69, färg 0.22. 5-6: papper 0.91. (23)

Livsmedelsindustri: 1: vete 0.72, råg 0.21, korn 0.03. 2-3: vete 0.60, råg 0.18, korn 0.02. 4: vetemjöl 0.65, rågmjöl 0.29. 5-6: råsocker 0.94. 7: mjöl 0.30, socker 0.30, kakao 0.29. 8-9: potatis 0.44, råg 0.44. 10: korn 0.80, humle 0.08. 11: socker 0.86. 12: tobaksblad 0.81. 13: mjölk 0.98. 14: talg 0.32, kopra 0.32, mjölk 0.32. 15: ko 0.54, fläsk 0.45. (24)

Textil- och beklädnadsindustri: 1: bomull 0.39, bomullsgarn 0.52. 2: lin 0.37, lingarn 0.55. 3: ull 0.32, ullgarn 0.55, färgämnen 0.07. 4-5: garner 0.97. 7: vävnader 0.99. 9: färgämnen 0.65. (25)

Läder-, hår- och gummivaruindustri: 1: hudar 0.75, kvebrachoextrakt 0.23. 2: hudar 0.99. 3: läder 0.85, papper 0.06, spik 0.05. 4: kautschuk 0.72, vävnader 0.17, färg 0.04. (26)

Kemisk-teknisk industri: 1: linolja 0.49, schellack 0.49. 2: sojabönor 0.22, talg 0.18, sojaolja 0.18, linfrö 0.12, kopra 0.11, stearin 0.08, soda 0.07. 3: fosforsyra 0.36, svavelsyra 0.36, kalciumkarbid 0.23. 4: ved 0.41. 5: kalisalpetar 0.30, ammoniumnitrat 0.30, svavel 0.29. 6: timmer 0.5, kaliumklorat 0.17, fosfor 0.17, stearinsyra 0.17. 7: fernissa 0.20, svavel 0.17, salpetersyra 0.17, kalk 0.15, kol 0.15. (27)

Kraft-, belysnings- och vattenverk: 1-3: (endast stenkolk, elektricitet och maskinoljor).

6.3.2. Test av modellen 1941-1955

Sambandet mellan fluktuationerna i relationen mellan färdigvaru- och insatsvarupriser å ena sidan samt fluktuationerna i den på basis av industristatistiken beräknade förädlingsvärdesandelen å andra sidan för perioden 1941-1955 har prövats i en regressionsanalys. Avsikten är dels att testa modellen, dels att få en skattning av de i modellen ingående prisrelationernas påverkan på förädlingsvärdesandelen.

Regressionerna har genomförts enligt modellen:

$$\log(F/F_{tr}) = c + b * \log(R/R_{tr}) + ar(-1)$$

där c är konstant och termen ar(-1) är ett autoregressivt element av första ordningen infört för att minska inflytandet av positiv korrelation i residualen betingad av ett konjunktorellt inslag. Trenderna är i samtliga fall linjära enligt formeln $tr = c + b * t$.

Insatsvaruprisindex för respektive delbransch har vägts utifrån den inverterade förädlingsvärdesandelen 1941. I övrigt har vägningen av de enskilda ingående prisserierna i respektive delbranschindex behållits oförändrade. En omvägning med utgångspunkt i 1952 års andelar visade sig inte påverka utfallet av ovanstående regression. (28)

I tre fall har det första året, 1941, samt i tre fall det sista året, 1955, utslutits ur regressionen. (29) För kraftverksindustrin omfattar regressionen endast åren 1950-1955 eftersom beräkningar av förädlingsvärdesandelen i denna bransch inte föreligger för 1940-talet.

För insatser av timmer och massaved från skogsbruket till sågverk resp pappersmassfabriker användes priser med ett års lag. Samma lag uppträder i förhållandet mellan skogsprodukternas priser i partiprisindex och i prisindex baserat på enhetsvärderingen i exporten. (30)

De genomförda regressionerna ger följande utfall med avseende på värden för elasticitetskoefficienten (b, T) samt modellens anpassning (R2, DW):

Bransch	b	T	R2	DW
Malmbr. och metallindustri	.3439	2.243	.464	1.341
Jord- och stenindustri	.3375	2.675	.461	1.777
Träindustri	.6225	4.247	.611	1.869
Pappers- och grafisk industri	.6055	3.727	.512	1.864
Livsmedelsindustri	.4604	2.532	.539	1.983
Textil- och beklädnadsind.	.3538	1.897	.484	1.340
Läder-, hår- och gummiv.ind.	.1706	3.317	.672	1.639
Kemisk-teknisk industri	.0980	1.949	.235	2.019
El-, kraft- och vattenverk	.2431	2.080	.894	2.097

Regressionerna har i samtliga fall givit förväntade tecken för koefficienten b. I sju branscher erhålls T-värden för b över 2 samt i de två återstående fallen värden strax under 2. Utfallet är i detta avseende således gott. R2-värdena är också genomgående höga. Endast i fråga om kemisk-teknisk industri är värdet lågt men denna bransch erbjuder större problem än övriga branscher i beräkningen av prisutvecklingen för insatsvaror till följd av spridningen på ett stort antal sådana. DW-testet anger i sju fall goda värden nära 2. I de övriga två fallen - metall- och textilindustri - ligger värdena inom ett intervall där positiv korrelation i residualen inte kan utslutas. Detta är emellertid ett svåråtkomligt problem vid tidserier med utpräglad konjunktur. Som helhet ger regressionsanalysen stöd för den föreliggande metoden att skatta fluktuationer i förädlingsvärdesandelen branschvis.

Resultatet visar vidare att i två starkt råvaruorienterade branscher - trävaru- och pappersindustri - slår cirka 60 procent av modellens relativa prisförändring igenom i förädlingsvärdesandelen. Också i livsmedelsindustri är koefficienten relativt hög. I en andra grupp av branscher med överlag mer differentierad produktion ligger

påverkansgraden kring 1/3 av prisförändringen. Låg påverkan föreligger i läder-, hår- och gummivaruindustri och kemisk-teknisk industri. I dessa båda branscher är prisfluktuationerna på insatsvarusidan stora medan storleken på förändringarna i förädlingsvärdesandelen inte avviker från industrin i övrigt.

6.3.3. Jämförelse av modellskattning och produktionskostnadsundersökningar 1913 och 1942

Med vägningen utifrån 1926 års förhållanden, enligt formeln för (KF) ovan, ges skattade värden för förädlingsvärdesandelarna vilka kan jämföras med i produktionskostnadsundersökningarna beräknade värden. (31) Mot bakgrund av att 1941 års värden i några fall gav dålig anpassning och att uppgifterna till industristatistiken hade en något lägre representativitet det första året dessa medtogs, görs anknytningen mellan skattade och faktiska värden 1942. Mats Johanssons värden för 1941 behålls dock. Totalt sett innebär en anknytning till 1942 att de beräknade förädlingsvärdesandelarna för 1930-talet blir något lägre än vid en anknytning 1941.

I uppställningen nedan visas relationen mellan förädlingsvärdesandel enligt modellskattning (Fm) och produktionskostnadsundersökningar (Fp) 1913 och 1942.

Bransch	F m / F p	
	1913	1942
Malmbr. och metallindustri	0.897	1.057
Jord- och stenindustri	0.941	0.925
Träindustri	0.909	1.114
Pappers- och grafisk ind.	0.927	1.187
Livsmedelsindustri	0.588	1.261
Textil- och beklädnadsind.	0.985	0.987
Läder-, hår- och gummiv.ind.	0.767	1.151
Kemisk-teknisk industri	0.586	1.183
Industrin totalt	0.837	1.096

För fem av branscherna - undantagen är livsmedelsindustri, läderindustri samt kemisk-teknisk industri - avviker de skattade förädlingsvärdesandelarna från de faktiska år 1913 med endast 1-11 procent, dvs med någon eller några procentenheter. Ett genomgående drag är att modellen anger en starkare ökning i förädlingsvärdesandelen än den faktiska mellan 1913 och 1926. En förklaring till detta kan vara att en växande företagsmässig specialisering med t ex mera utvecklade underleverantörssystem minskade förädlingsvärdets andel av salutillverkningsvärdet. Erik Dahmén har sålunda påpekat att detta förhållande lett till en i industristatistiken alltför kraftig ökning av produktionsvärdena under 1920-talet. Han framhåller i detta avseende framför allt metall- och trävaruindustrier. (32) Det är också dessa två branscher som - bortsett från undantagen livsmedels-, läder- och ke-

misk-teknisk industri - uppvisar de kraftigaste avvikelserna mellan den faktiska och den utifrån priserna skattade förädlingsvärdesandelen.

Inom livsmedels- och dryckesvaruindustri kan den stora avvikelserna mellan skattad och faktisk förädlingsvärdesandel 1913 till stor del förklaras av att relativpriset på vissa insatsvaror som t ex kakao och socker kraftigt föll mellan 1913 och 1926 samt att insatsvaruanvändningen därför förskjutits. Annorlunda uttryckt bör insatsvarorna 1913 i högre grad ha bestått av produkter som var relativt billigare detta år än 1926 som utgör basen för vägningen. (33) Inom läderindustri beror utfallet i hög grad på en i samband med kriget kraftig nivåförändring i prisrelationen mellan hudar och läder, vilken möjligen kan bero på osäkra prisuppgifter på hudar med avseende på kvaliteten. Inom kemisk-teknisk industri gäller likartade förhållanden, kanske ännu mer utpräglade, som inom livsmedelsindustrien med starka relativa prisförändringar i samband med kriget och rika substitutionsmöjligheter. Här tillkommer att insatsvarorna överhuvudtaget är mera spridda över ett större antal produkter och att skattningen ger sämre anpassning vilket också framgick av det tidigare testet av modellen för perioden 1941-1955.

Vid det senare jämförelseåret, 1942, är avvikelserna mellan skattad förädlingsvärdesandel och faktisk totalt sett mindre än 1913. Detta beror i första hand på att de kraftigt avvikande resultaten inte föreligger detta år. I övrigt gäller samma förhållande som tidigare att, med två smärre undantag, skattningen anger en högre förädlingsvärdesandel än den faktiskt beräknade. Således präglas hela perioden 1913-1942 av att den långsiktiga förändringen i relationen färdigvaru- och insatsvarupriser anger en något starkare stegring i förädlingsvärdesandel än vad som faktiskt förelåg. I vilken grad detta är avhängigt t ex förändringar i företagsorganisation eller brister i konstruerade prisindex kan avgöras först efter en mera ingående undersökning av de enskilda branscherna.

I detta sammanhang kan endast konstateras tendensen i avvikelserna mellan skattning och faktisk beräkning samt att denna avvikelse elimineras när (KF) anpassas till (F). De slutligen skattade förädlingsvärdesandelarna erhålles således genom att den interpolerade trenden i (F) mellan bench-mark-åren multipliceras med de relativa fluktuationerna kring motsvarande trend i (KF).

6.3.4. Vidarebearbetningen och förädlingsvärdesandelen

En fråga av betydelse för anknytningen av skattade förädlingsvärdesandelar till bench-mark-årens beräknade återstår att behandla, nämligen vilken roll förändringar i den vidare bearbetningen kunde spela. Vidare bearbetning vid eget verk kunde vara ett alternativ till inköp av insatsvaror, varför graden av vidarebearbetning kunde påverka förädlingsvärdets andel av salutillverkningsvärdet. Vid jämförelseåren 1913, 1918, 1926 och 1941/42 är dessa förhållanden tagna hänsyn till,

eftersom förädlingsvärdet är beräknat som salutillverkningsvärde minus inköpta insatsvaror. Om det emellertid mellan dessa år skedde påtagliga förändringar i vidarebearbetningens andel av tillverkningsvärdet, kan avvikelserna från trenden ha varit annorlunda än de som här skattats med hjälp av prisrelationen mellan insats- och färdigvaror. I synnerhet i samband med kriget skedde påtagliga förändringar i vidarebearbetningens andel. Denna steg under kriget. Tack vare stödjepunkten 1918 kan förändringarna under första världskriget sägas ha vägts in i skattningen. Frågan är emellertid vilka förändringar som skett mellan 1926 och 1941/42 - frågan gäller snarast vilka förändringar som skedde mellan 1930-talets slut och de första krigsåren.

För två av branscherna skedde betydande ökningsförändringar för den vidare bearbetningens andel av tillverkningsvärdet, nämligen för gruv- och metallindustrins och för textil- och beklädnadsindustrins del. Mellan 1939 och 1941 ökade vidarebearbetningen med cirka 350 resp 100 milj kr, vilket i båda fallen innebar en ökning i relation till tillverkningsvärde med cirka 5 procent.

En ökning av vidarebearbetningen hade sin grund antingen i en ökad andel inom respektive led av produktionen eller en ökad vikt för produktion med oförändrat hög andel av vidare bearbetning vid eget verk. I det förra fallet kunde den ökade vidarebearbetningen antingen bero på en ökad dubbelredovisning, dvs vara uttryck för den statistksamlande myndighetens ökade ambitioner att kartlägga produktionen, eller i ett annorlunda beteende från företagets sida där egen vidarebearbetning ersatte tidigare inköp. Endast den senare bakgrunden påverkar beräkningen av förädlingsvärdet.

Inom gruv- och metallindustrin gällde vidarebearbetningen de grövre produkterna från stål- och metallverk o dyl. Vidarebearbetningens andel av värdet av denna tillverkning steg från 56 till 57 procent, alltså en ganska obetydlig ökning. Samtidigt steg andelen för järn- och stålverk, övriga metallverk samt grövre metallmanufaktur från 67 till 81 procent av branschens tillverkningsvärde, dvs ökningen i vidarebearbetningens andel av branschens produktion hade sin grund i en kraftigt ökad andel för dessa delbranscher. Detta betyder att det inte finns anledning att korrigera de beräknade förädlingsvärdesandelarna för branschen.

För textil- och beklädnadsindustrins del berodde ökningen 1941 till stor del på att en ny produkt redovisades för vidare bearbetning vid eget verk, nämligen trikåer. (Till detta kan fogas att också tillverkningen av trikåer kom att redovisas med avseende på egen eller inköpt vävnad.) Detta hade sin bakgrund i en ökad kontroll av tillverkningen under krigsförhållandena. Men också vidarebearbetningen av avfall och garn steg kraftigt mellan 1939 och 1941. Ökningen utgjorde drygt 70 milj kr. Här finns anledning att antaga att egen vidarebearbetning ersatte importerade insatsvaror.

I Tommy Bengtssons arbete om svensk textilindustri 1935-1950 redovisas en direkt beräkning av produktionskostnadernas relation till avsaluvärdet på basis av materialet till industristatistiken.(34) Den av Bengtsson beräknade förändringen i relationen mellan avsaluvärde och kostnader för inköpta råvaror och bränsle kan jämföras med den föreliggande beräkningen av förädlingsvärdesandelen för perioderna 1935-1939 samt 1940-1945. Enligt Bengtssons beräkning sjönk förädlingsvärdesandelen inom textilindustrin med 3.4 procentenheter mellan dessa perioder. Enligt den föreliggande beräkningen sjönk andelen med 2.3 procentenheter. (För hela textil- och beklädnadsindustrins del skedde däremot en ökning med 0.6 enheter, vilket berodde på en motsatt prisutveckling för beklädnadsindustrins del.) Jämförelsen ger således vid handen att det inte finns anledning att justera beräkningen av förädlingsvärdesandelen (dvs sänka nivån under 1930-talet) med hänsyn till den ökade vidarebearbetningen under krigsåren. Istället pekar jämförelsen i motsatt riktning, dvs att nivån för 1930-talets senare del är någon procent för låg i FU. Skillnaden mellan beräkningarna är dock så liten att den inte gett anledning till revision av den här företagna.

Slutsatsen är att de i FU skattade branschvisa andelarna för förädlingsvärdet kan anslutas till Mats Johanssons beräknade andelar på här angivet sätt.

6.4. Förädlingsvärden 1800-1912

För tiden före 1913 saknas undersökningar av industrins produktionskostnader motsvarande dem som givit riktpunkter för skattningen av förädlingsvärdesandelar 1913-1940. Visserligen ställde 1876 års tull- och traktatkommitté i enkäter till företagen frågor om olika kostnader. Dessa frågor besvarades dock mycket ojämnt och - med ett undantag - bearbetades de inte av kommittén.(35) I FU har två metoder använts för att beräkna förädlingsvärdet före 1913 - konstanta förädlingsvärdesandelar på delbranschnivå resp konstruktion av årliga förädlingsvärdesandelar för ett antal delbranscher. Den första metoden har använts för ett stort antal delbranscher med en under 1800-talet ganska ringa produktion. Ett specialfall av denna metod utgör behandlingen av de delbranscher där produktionen beräknats utifrån tillförseln av insatsvaror från annan sektor - detta gäller fr a för kvarnindustri.

Den andra metoden med specialundersökningar för konstruktion av årliga förädlingsvärdesandelar omfattar de mera betydande delbranscherna inom bergshantering och textilindustri - nämligen tackjärns-, gjutgods-, stångjärns- och manufakturjärnsproduktionen resp spinnerier och väverier - samt mekanisk verkstadsindustri och sågverksindustri. Dessa delbranscher för vilka den årliga andelen insatsvaror beräknats svarade - inklusive kvarnar för vilka också insatsvarorna beräknats årligen - kring 1870 för cirka 70 procent av industrins tillverkningsvärde (exkl hantverket). I början av 1900-talet hade ande-

len fallit till cirka 50 procent av tillverkningsvärdet. Således kom övriga delbranscher att få en växande vikt. Samtidigt minskade avståndet till basen (1913) för beräkningen med konstanta förädlingsvärdesandelar.

6.4.1. Förädlingsvärdesandelar och de statistiska omläggningarna

Förädlingsvärdesandelen påverkades av i vilken utsträckning tillverkningsvärden i mellanliggande produktionsmoment redovisades, dvs den påverkades av graden av dubbelredovisning. I detta avseende skedde betydelsefulla förändringar i industristatistiken mellan 1912 och 1913. Från 1913 redovisades värdet av produktionen för avsalu. Delbranschernas förädlingsvärdesandelar 1913 avsåg också avsaluproduktionen. Om således flera produktionsmoment, vilka representerade olika delbranscher, förekom inom samma företag redovisades inte produktionen vid dessa i den mån produkterna användes vidare inom samma företag (dvs ej salufördes). Däremot skedde naturligtvis dubbelredovisning när produkterna såldes vidare som insatsvaror till andra företag. Under perioden före 1913 förekom emellertid ett flertal sådana dubbelredovisningar inom de enskilda företagen - i synnerhet under perioden 1896-1912 då kommerskollegium konsekvent sökte redovisa fullständig produktion med avseende på de delbranscher som statistiken upptog. Följaktligen är inte uppgivna bruttovärden från denna period helt jämförbara med bruttovärden från omgivande perioder. Dessa skillnader måste man således taga hänsyn till vid konstruktionen av förädlingsvärdesandelar för att erhålla jämförbara förädlingsvärden.

Mest omfattande var förändringen mellan 1912 och 1913. I industristatistiken redovisas emellertid efter 1912 såväl totalproduktion som avsaluproduktion. För hela industrin översteg totalproduktionen avsaluproduktionen med 13 procent 1913. Skillnaderna mellan avsaluproduktion och totalproduktion varierade dock starkt mellan branscherna. För jord- och stenindustri, läder-, hår- och gummivaruindustri samt kraft-, belysnings- och vattenverk förelåg inte några skillnader mellan avsalu- och totalproduktion. Denna förändring i statistiken - med samma branschvisa mönster - framgår också av NI:s fördelning av industriproduktionen på användningsområden. Inom de ovan nämnda branscherna - samt inom trävaruindustrin - skedde inte heller någon förändring vad gäller den andel av industriproduktionen som fördelades som insatsvara i industriproduktion. Inom övriga branscher sjönk betydligt andelen insatsvaror i NI:s fördelning. Mellan åren 1908/12 och 1913/17 föll inom textil- och beklädnadsindustri andelen produktion för insatser inom industri med 14 procentenheter, inom malmbrytning och metallindustri med 11 procentenheter, inom livsmedelsindustri med 8 procentenheter samt inom pappers- och grafisk industri med 2 procentenheter. I samtliga dessa fall var också de importerade insatsvarornas andel av tillverkningsvärdet antingen oförändrad eller fallande, dvs det var inte fråga om att importerade insatsvaror ersatte inhemska. Nedgången i andelen insatsvaror är därför ett uttryck för en minskad dubbelredovisning inom dessa branscher.

I FU användes följande tillvägagångssätt. Förädlingsvärdesandelarna för resp delbransch enligt produktionskostnadsundersökningarna 1913 justeras för de skillnader som anges mellan total- och avsaluproduktion. Det innebär att värdet av vidarebearbetningen lägges till insatsvarorna och till salutillverkningsvärdet varvid en ny och lägre förädlingsvärdesandel erhålles för delbranschen 1913 vilken motsvarar den tidigare principen för redovisning. Det bör observeras att sänkningen i förädlingsvärdesandelen görs för den delbransch där insatsvaran framställs och inte i den "mottagande" delbranschen. Formellt är detta naturligtvis bakvänt då den "dubbelredovisade" delen kommer att ses som en insatsvara i den egna delbranschen (t ex garn i spinnerier). Detta förfaringssätt kan dock motiveras av tre skäl. För det första används konstruktionerna till att beräkna hela branschens förädlingsvärde och inte de separata delbranschernas. För det andra krävs härigenom inte särskilda undersökningar om den vidare användningen av insatsvaran (t ex tackjärn eller stångjärn). För det tredje kommer därigenom i beräkningen en direkt koppling att göras till de mellanliggande produktionsmoment som åstadkommit dubbelredovisning (se nedan om t ex yllespinnerier eller mälterier). I det följande redovisas de förändringar som gjorts i förädlingsvärdesandelarna för år 1913 samt de korrigeringar som företagits för tidigare år när nya inslag av dubbelredovisning införts i statistiken.

1) Malmbrytning och metallindustri. 1913 utgjorde avsaluproduktionen 77 procent av totalproduktionens värde. De största skillnaderna förelåg i fråga om tackjärn, gjutgods, göt samt valsade järn- och stålämnen. I fråga om de senare angavs emellertid inte bruttovärdet utan endast avsaluvärdet av blooms och billets i statistiken före 1913 varför den verkliga diskrepansen mellan de två redovisningsmetoderna endast är 19 procent. När den ökade mängden insatsvaror vägs in i beräkningen sänks förädlingsvärdesandelen i produktionen av tackjärn och gjutgods, smältstycken, stångjärn samt stål från 40 procent till 19, 13, 30 resp 5 procent. För manufakturjärn sänks förädlingsvärdesandelen från 52 till 45 procent. För hela bergshanteringen innebär detta en sänkning med 20 procentenheter till 31 procent. Vidare görs en sänkning för mekanisk verkstadsindustri inklusive gjuterier med 5 procentenheter till 54 procent. Förändringarna i statistiken före 1912 påverkar endast i mindre grad denna bransch. Redovisningen av smältstycken, som gjordes från mitten av 1880-talet, medförde emellertid en ökad dubbelredovisning, som sänkte branschens totala förädlingsvärdesandel med drygt 3 procentenheter mellan 1886 och 1888 (se vidare specialundersökningen om bergshanteringen nedan).

2) Pappers- och grafisk industri. 1913 utgjorde avsaluproduktionen knappt 91 procent av totalproduktionen. Skillnaden uppkom helt inom redovisningen av pappersmassa. Med den ökade mängden insatsvaror sjunker förädlingsvärdesandelen inom massaproduktionen från 43 till 35 procent. Hela branschens förädlingsvärdesandel sjunker drygt 4 enheter till 44 procent 1913.

3) Livsmedelsindustri. Inom denna bransch förekom dubbelredovisning framför allt av maltproduktionen men också av råsocker och råbrännvin. Förädlingsvärdesandelen inom maltproduktionen sänks från 60 procent till 13 procent, inom råsockerproduktionen från 28 till 23 procent samt inom produktionen av råbrännvin från 13 till 12 procent. Den statistiska omläggningen 1896 innebar framför allt en ökad redovisning av mälteriernas produktion (från 1 till 22 miljoner kr), en förändring som således tas hänsyn till med den här korrigerade förädlingsvärdesandelen.

4) Textil- och beklädnadsindustri. Dubbelredovisningen inom denna bransch gällde garn och tråd omfattande 15 procent av branschens totalproduktion. Särskilt betydande var denna dubbla redovisning för yllespinnerier vars förädlingsvärdesandel sänks från 33 procent till 7 procent. För bomullsspinnerierna görs sänkningen från 41 till 26 procent. Förädlingsvärdesandelen för hela textilbranschen sänks därmed från 41 till 33 procent 1913. Eftersom redovisningen från yllespinnerierna ökade betydligt mellan 1895 och 1896 (från 5 till 14 milj kr), faller branschens förädlingsvärdesandel särskilt mellan dessa år.

5) Kemisk-teknisk industri. Inom denna bransch utgjorde dubbelredovisningen knappt 9 procent av branschens totalproduktion. Den omfattade särskilt stearin, sprängämnen, ammoniak, kalciumkarbid samt salpeter- och svavelsyra. Detta innebär att följande reduktioner av förädlingsvärdesandelar gjorts: för oljefabriker m fl från 52 till 50 procent, för sprängämnesfabriker från 43 till 40 procent samt för gruppen övrig kemisk industri från 56 till 42 procent. Totalt innebär detta en sänkning av branschens förädlingsvärdesandel från 52 till 47 procent 1913. Ökningen av den statistiska redovisningen av insatsvaror inom denna bransch skedde mellan 1895 och 1898 - för perioden fram till 1895 användes därför de oreducerade förädlingsvärdesandelarna.

6.4.2. Förädlingsvärden i bergshanteringen 1800-1912

Årliga förädlingsvärdesandelar konstrueras här för bergshanteringens främsta produktionsgrenar. För malmproduktionen användes en konstant andel om 85 procent.

En beräkning av förädlingsvärden ställer stora krav på kunskapen om tekniska förhållanden i produktionen. Förbrukningen av råmaterial, fr a avbränningen, var beroende av faktorer som råmaterialens och bränslets kvalitet, tekniska metoder (tid, temperatur, syretillförsel etc), arbetarnas skicklighet. Detsamma kan sägas om bränsleförbrukningen. En beräkning, som inte bygger på fullständiga uppgifter från varje produktionsanläggning, kan självfallet inte göra reda för alla dessa variationer. Trots osäkerheten är det dock väsentligt att för nationalproduktberäkningar söka åstadkomma rimliga skattningar av förädlingsvärden.

För den följande beräkningen av förädlingsvärden görs en skattning av förbrukningen av råmaterial och bränsle (träkol) i produktionens huvudmoment under perioden 1800-1871, dvs beräkningen anknyter till den tidigare konstruktionen av serier för tillverkningskvantiteter och -värden. Utgångspunkten är kalkyler från samtiden eller senare forskning, vilket redovisas nedan. För kostnadsberäkningen användes samma prismaterial som behandlats tidigare i samband med skattningen av bergshanteringens produktion. För perioden 1871-1913 sammanbindes förädlingsvärdesnivåerna med hjälp av prisindex för färdigvaror och insatsvaror.

6.4.2.1. Produktionskostnader och förädlingsvärden 1800-1871

Tackjärn. Malmkostnaden för tackjärnsproducenter skilde sig avsevärt från malmens värde vid gruvan till följd av betydande transportkostnader. Således är malmens bruttovärde alltför lågt som malmkostnad. Arpi har på grundval av bruksräkenskaper beräknat malmens (inkl kalkstenens) andel av tackjärnets "självkostnadspris" 1850 (dvs pris exkl vinst).(36) Denna andel (reducerad enligt relationen självkostnadspris/produktpris för tackjärn) har lagts till grund för beräkningen av malmkostnaden. Andelen 1850 har därvid multiplicerats med relationen $(\text{malmpris}(t)/\text{malmpris}(1850))/(\text{tackjärnspris}(t)/\text{tackjärnspris}(1850))$. Träkolskostnaden grundar sig på Arpis uppgifter om förbrukningen av träkol.(37) Denna föll kontinuerligt - dock särskilt starkt mellan 1825 och 1850. Frågan är vilket pris för träkolet som skall användas. Bruken hade tillgång till eget kol, dvs genom arrendatorernas kolning, och köpkol. Arpi har beräknat det egna kolets "självkostnadspris" - alltså betalningen till arrendatorerna för kolning och körning medan en eventuell vinst i stället påfördes tackjärnstillverkningen. Köpkolspriset var således betydligt högre än priset på det egna kolet men det var avsevärt lägre än marknadspriset enligt Jörbergs serie. Jörbergs pris 1850 ligger i nivå med de högsta bruken betalade för köpkolet. Detta bör återspegla den goda lokala tillgången på träkol för bruken (relativt låga transportkostnader). Medan rimligen den eventuella vinsten av egen kolning bör ingå i kostnaden (alternativkostnaden), måste hänsyn tas till de lägre transportkostnaderna, vilket ju var en av den svenska järnhanteringens stora fördelar. Därför används här ett (ovägt) medeltal för brukens köpkolspris 1850 (57 bruk) till vilket Jörbergs prisserie sedan används som index.(38)

Stångjärn. Tackjärnskostnaden har beräknats dels efter Arpis uppgift om en avbränning på 23 procent, dels efter priset på tackjärn. "Självkostnadspriset" för tackjärn (alltså inkl transport men exkl vinst på egen tillverkning) var i medeltal för 53 bruk 57.4 kr per ton 1850.(39) Detta kan jämföras med Jörbergs pris samma år som var 57.3 kr. Självkostnadspriset syns därför här ge en god utgångspunkt för beräkningen av kostnader vid stångjärnsproduktionen.

Träkolskostnaden har beräknats på samma sätt som för tackjärnet med de uppgifter som Arpi ger för träkolsförbrukningen. Denna föll betydligt starkare i stångjärns- än i tackjärnsframställningen.

Järnmanufaktur. Förbrukningen av de två viktigaste insatsprodukterna stångjärn (ämnesjärn) och träkol varierade avsevärt mellan de olika produktgrupperna i järnmanufakturen. Förbrukningen kunde dessutom variera beroende på järnets kvalitet och tillverkningsteknik. Denna beräkning kan självfallet inte ta hänsyn till alla dessa variationer. En uppdelning har här gjorts för de fyra produktgrupperna plåt, spik, band- bult- knipp- och skärjärn samt stål. En beräkning har gjorts utifrån "normala" produktionsförhållanden. Utgångspunkter för beräkningen har varit kalkyler för de olika tillverkningarna av Carl Rinman på 1820-talet, kalkyler från Garphyttans manufakturverk i slutet av 1700-talet och uppgifter från samma verk 1858-1860 samt vissa uppgifter om fr a produktionen av stål.

I detta sena led av produktionen var insatsen av råmaterialet den dominerande kostnaden. Uppgifterna om avbränningen var också de bäst specificerade och de som varierade minst mellan de olika källorna. I plåtsmidet uppgavs avbränningen vara 23.1 procent enligt Garphyttans kalkyl.(40) I Carl Rinmans "normalkalkyl" uppgavs avbränning och avklipp vara 23.7 procent vid plåthammare.(41) För spiksmidet saknas kostnadstabla från Garphyttan, men enligt Hausmanns reseberättelse 1806-1807 var avbränningen vid samma verk 16.7 procent.(42) I Sven Rinmans berättelse från 1763 angavs avbränningen i spiksmidet vara i medeltal 13 procent, men detta smide utgick då från skärtenar(43)(avbränningen vid vals- och skärverket 4.8 procent enligt Garphyttan).(44) I Carl Rinmans kalkyl anges avbränningen för olika typer av spik med ett medeltal kring 16 procent.(45) För bandjärn och skärjärn anges avbränningen vid Garphyttan till 4.8 procent, medan avbränningen vid knippjärnstillverkningen var 9.1 procent.(46) I Carl Rinmans kalkyl anges en variationsvidd beroende på dimensioner för denna produktgrupp mellan 2.5 och 8 procent.(47) I ståltillverkningen slutligen, för vilken denna beräkning utgår från brännstålet som den alldeles övervägande produkten, skedde däremot en liten viktökning genom att stångjärnet tog upp kol. Ståltillverkningen ingår inte i de ovan använda kalkylerna, men enligt en uppgift från Österby bruk 1807 var viktökningen 1.5 procent.(48)

Med utgångspunkt i dessa uppgifter har avbränningsprocenten satts till: plåt 23.5 procent, spik 16.7 procent, bandjärn m m 5 procent samt viktökning: stål 1.5 procent. Vidare har dessa procenttal hållits konstanta under hela beräkningsperioden.

Priset vid kostnadsberäkningen är detsamma som vid värdeberäkningen av stångjärnsproduktionen (pris vid bruk). Transportkostnaderna var rimligen obetydliga, eftersom stångjärnet i stor utsträckning var av egen produktion.

I fråga om bränsleförbrukningen är uppgifterna mindre enhetliga. Denna kostnadspost var dock totalt sett relativt liten - enligt Garphyttans tabla mellan 4 procent av försäljningsvärdet (plåttillverk-

ningen) och 1 procent (skärjärn). Beroendet av tillverkningsteknik var stort. Enligt Sven Rinman drog på 1760-talet plåtsmide vid härd cirka 21-22 tunnor träkol per skeppund plåt, medan den nya dragugnen kunde leda till en halverad kolförbrukning(49)(220 resp 110 hl/ton).

Carl Rinmans kalkyler ger följande medelnivåer i kolförbrukningen: spiksmide cirka 165 hl/ton, band- och bultjärn cirka 65 hl/ton samt plåtsmide cirka 65 hl/ton. I uppgiften från Garphyttan om spiksmidet 1807 angavs 176 hl/ton. I omkostnadsräkningen för de övriga manufakturgrenarna från 1769 anges övervägande ved och torv som bränsle. Om dessa bränsleslag omvandlas till träkol enligt prisrelationen i tablån, erhålles följande förbrukning: plåtsmide 90 hl/ton, bandjärn 30 hl/ton, skärjärn 15 hl/ton och knippjärn 65 hl/ton.(50) Den senare variationen kan bero på skillnader i dimensioner och därmed bearbetningsgrad. Således är uppgifterna relativt entydiga om spiksmidets kolförbrukning - 165-175 hl/ton. I fråga om plåtsmidet syns Carl Rinmans kalkyl väl låg i förhållande till Sven Rinmans och Garphyttans uppgifter. En nivå kring 90-100 hl/ton kan antagas. För bandjärn antages 65 hl/ton enligt Carl Rinmans kalkyl.

Om träkolsåtgången i brännstålstillverkningen lämnas en del uppgifter i Carl Sahlins arbete om svensk stålproduktion. Enligt en kalkyl från Hallstahammar bruk på 1780-talet åtgick cirka 135 hl träkol per ton räckt brännstål (varav 1/4 åtgick vid räckningen).(51) Vid Åkerby bruk 1807 drog bränningen 85-105 hl/ton,(52) medan åtgången vid Rockesholms bruk 1816 var omkring 90 hl/ton.(53) Man kan således antaga en nivå för bränning och uträkning om 130 hl/ton kring 1800.

Med tanke på den starka stegringen av relativpriset på bränsle (ved och träkol) under 1800-talet är det rimligt att tänka sig, att den ekonomisering av träkolsanvändningen som utvecklades inom tackjärns- och stångjärnstillverkningen också berörde den vidare förädlingen. Text omtalas en stor bränslebesparing vid Uddeholmsverken genom att större ugnar för stålframställningen anlades 1846.(54) Vidare anges bränsleförbrukningen vid Garphyttan 1858-60 (bandjärn och spik).(55) Denna svarar mot cirka 1/3 av den ovan redovisade nivån. Det antages därför att bränsleanvändningen inom manufakturen sjönk i samma takt som inom stångjärnstillverkningen.

Koppar. Beräkningen gäller förädlingsvärdet i garkopparen och den omfattar således tre produktled - malm, råkoppar och garkoppar. Det blir därför inte fråga om att beräkna värdet av insatta halvfabrikat i de olika produktlederna utan i stället värdet av de förbrukade tillsatsernas andel av slutprodukten. Beräkningen utgår från de uppgifter som Linderoth ger för Stora Kopparberg kring 1800.

Enligt denne var förädlingsvärdesandelen i malmproduktionen 1797 omkring 75 procent.(56) Det är en förhållandevis låg andel för gruvbrytning men kan förklaras av en hög bränslekostnad genom tillverkningen, som ännu fortlevde. Då kostnaderna för malmen å sin sida i början av 1800-talet utgjorde cirka 50 procent av råkopparens vär-

de,(57) kan tillsatsvarorna i malmproduktionen sättas till 12.5 procent. Motsvarande andel i garkopparens värde blir 8.5 procent. Denna andel antages ligga fast under hela beräkningsperioden. Visserligen kan en minskad bränsleåtgång i gruvbrytningen förmodas, men denna minskning kan då anses täckt genom nästa post.

Den andra avdragsposten rör bränsleåtgång i råkoppartillverkning och garnning. Under 1700-talet låg förbrukningen av träkol i råkoppartillverkningen kring 20 stigar per skeppund råkoppar. Denna varierade något från till följd av skiftningar i malmens kvalitet.(58) I sin reseberättelse från 1807 uppger Hausmann en förbrukning om endast 12 till 18 stigar. Här antages en nivå på 20 stigar 1800. Vid garnningen angavs normen för bränsleförbrukningen vara 7 tunnor per skeppund vid 1700-talets slut.(59) För ett skeppund garad koppar skulle således bränsleförbrukningen i dessa två produktionsmoment vara 273 tunnor. (20 stigar per skeppund råkoppar = 22.2 stigar per skeppund garkoppar = 266 tunnor - tillkommer 7 tunnor).

Frågan är då hur bränsleförbrukningen utvecklades under 1800-talet. Det är rimligt att tänka sig att det starkt stigande priset på träkol tvingade fram en ekonomisering. I brist på uppgifter härom har bränsleförbrukningen antagits minska i samma takt som inom tackjärnstillverkningen. Detta ger en förbrukning 1875 om 169 tunnor per skeppund garkoppar.

Kopparsmide och mässing. För denna produktgrupp saknas tillverkningskalkyler, varför beräkningen av förädlingsvärdet gjorts synnerligen summariskt. Den dominerande avdragsposten var råvaran koppar (även beräkningen för mässingen utgår helt från koppar som här "ersätter" zink). Frågan är då hur stor avbränningen var. Denna omnämnes av Lindroth, men inga kvantiteter ges.(60) Den har därför antagits vara lika stor som vid garnningen (10 procent). Bränsleåtgången, som i slutledet hade betydligt mindre vikt, har antagits vara densamma som vid spiksmidet (15 tunnor per skeppund smide).

Övriga metaller. Övriga metaller - guld, silver, nickel, bly, kobolt och zink - var av liten betydelse och särskilda beräkningar är inte motiverade. Därför har samma förädlingsandel, som erhållits för garkopparen, använts för dessa metaller.

Förutom de avdrag för råvara och bränsle som här beräknats har diverse övriga förbrukningsartiklar antagits uppgå till 3.5 procent av bruttoproduktionsvärdet inom tillverkningen av tackjärn, gjutgods, stångjärn och manufakturjärn. Detta antagande görs på basis av övriga förbrukningsartiklars andel enligt 1926 års undersökning av produktionskostnaderna.

6.4.2.2. Förädlingsvärden 1872-1912

För perioden efter 1871 utgår skattningen från dels den här företagna beräkningen av förädlingsvärdesandelen till 1871, dels från produktionskostnadsundersökningens här reducerade andel för 1913. De årliga förädlingsvärdesandelarna i produktionen av tackjärn, stångjärn, manufakturjärn och stål beräknas på följande sätt: Trenden i förädlingsvärdesandelen inom respektive produktionsmoment har erhållits genom interpolering av talen 1871 och 1913. De årliga talen har där- efter beräknats med hjälp av avvikelserna från trenden i relationen mellan prisindex för färdigvaror och prisindex för insatsvaror. De senare har till 50 procent utgjorts av bränsle (träkol och stenkol) samt till resterande 50 procent av järnmalm till tackjärn och av tackjärn till stångjärn.(61) För fluktuationerna i serierna för manufakturjärn och stål har prisrelationsserien för stångjärn använts. För smältstycken har den ovan angivna reducerade förädlingsvärdesandelen för 1913 använts, vilket ger en sänkning i total förädlingsvärdesandel för bergshanteringen mellan 1886 och 1888 som motsvarar den ökade dubbla redovisningen.

För övriga metaller (koppar m m) har inte några separata förädlingsvärdesandelar beräknats för perioden efter 1871, då dessa svarade för en mycket liten del av total produktion.

Den relativa prisförändringens påverkan på förädlingsvärdesandelen har i dessa beräkningar givits fullt genomslag (dvs $b=1$) av två skäl. Dels avser beräkningarna här snävare definierade delbranschers och inte hela branschens förädlingsvärdesandel. Dels har flera av övriga delbranschers förädlingsvärdesandelar skattats konstanta.

6.4.3. Förädlingsvärden vid mekaniska verkstäder 1870-1912

Under slutet av 1800-talet ökade produktionen vid mekaniska verkstäder, gjuterier m fl maskinproducerande branscher avsevärt. Det är därför angeläget att åstadkomma en skattning av förädlingsvärdet vid dessa. Den starkt skiftande produktionsinriktningen såväl som teknisk förändring vid verkstäderna försvårar emellertid en beräkning baserad på insatsvaror relativt färdigvaror. Istället prövas här en beräkning av förädlingsvärdet vid mekaniska verkstäder, gjuterier m fl (62) genom en skattning av faktorinkomster, dvs löner och vinster före avskrivningar. Utfallet av skattningen jämföres sedan med relativ prisutveckling på insats- och färdigvaror.

Följande metod har använts. Löneandelen har beräknats med hjälp av serier över arbetarantal och tillverkningsvärden hämtade ur BiSOS Litt D samt över genomsnittliga årslöner inom industriklassen enligt Jungenfelt.(63) Lörens andel av tillverkningsvärdet visar ett tydligt långcykliskt mönster med en uppgång från 1870-talets andra hälft till 1890-talets första och därefter nedgång till början av 1910-talet. Det kan påpekas att periodiseringen överensstämmer med ett bredare mönster för strukturell förändring i svensk ekonomi.(64)

Vinstens andel av tillverkningsvärdet har beräknats med hjälp av data för Motala, Nydqvists & Holms, Munktells, Köping samt Bolinders mekaniska verkstäder hämtade ur Torsten Gårdlunds arbete om industrins finansiering.(65) Vinstandelen har beräknats som vinst före avskrivningar i relation till försäljningsvärde. Motala visar i relation till övriga verkstäder en betydligt ojämnare vinstutveckling, vilket kan bero på skillnader i bokföringsprinciper. Motalas resultat har därför utjämnats med ett treårs löpande medeltal. Verkstädernas vinstandelar har vägts samman till en serie med resp försäljningssumma som vikt. Vinsten visar en nedåtgående trend under perioden och relativt kraftiga fluktuationer under 1870- och 1880-talen.(66)

Löneandelen har därefter satts i relation till motsvarande nivå för förädlingsvärde exkl vinst 1913 i produktionskostnadsundersökningen.(67) Tillsammans med vinstandelen ger detta en serie för förädlingsvärdesandelen 1870-1913. Långsiktigt visar denna serie en nedgång på cirka 10 procentenheter mellan 1870-talets första hälft och åren kring 1910. Fram till 1890-talet föreligger emellertid en svag ökning men med starka fluktuationer i förädlingsvärdets andel och därefter svaga fluktuationer men relativt stark nedgång.

Utvecklingen kan jämföras med prisindexen för järn- och stålverk resp maskinindustri, vilka anger prisutveckling för de viktigaste insats- och färdigvarorna.(68) Mellan 1870- och 1890-talen är prisrelationen färdigvaror/insatsvaror långsiktigt i stort konstant - möjligen med en svag ökning - men fluktuationerna är starka. Fluktuationerna i prisrelationen resp i förädlingsvärdesandelen är under 1870-talet motcykliska. Förädlingsvärdesandelen uppvisar samma konjunkturella mönster som investeringar inom industri- och transportsektor. Det är rimligt att investeringsuppgångar inneburit en ökad andel i verkstädernas produktion för maskiner med relativt mindre inslag av insatsvaror medan enklare konsumtionsvaror fått ökad vikt under konjunkturella nedgångar.(69) Från slutet av 1890-talet vidtar ett kraftigt relativt prisfall på maskiner, vilket i tiden sammanfaller med den beräknade nedgången i förädlingsvärdesandelen. Således inträder nedgången i den senare markerat år 1900, medan det relativa prisfallet inleds 1899. Fram till början av 1910-talet faller förädlingsvärdesandelen med cirka 20 procent (15 procentenheter) medan relativpriset på maskiner faller cirka 40 procent.

Resultatet kan också jämföras med tull- och traktatkommitténs bearbetning av de mekaniska verkstädernas enkätsvar angående kostnader under 1870-talets första hälft. Enligt denna sammanställning utgjorde råmaterialet 38 procent av tillverkningsvärdet vilket kan jämföras med 37 procent 1913 - alltså i stort sett en konstant nivå.(70) Det kan emellertid noteras att fluktuationerna i de skattade förädlingsvärdesandelarna för 1870-talet är stora och att nivån vid decenniets mitt motsvarade den som rådde 1913.

6.4.4. Förädlingsvärden i sågverksindustrin 1800-1912

Förädlingsvärdesandelen i sågverkens avsaluproduktion uppgick 1913 till 39.1 procent enligt produktionskostnadsundersökningen detta år. Väges också vidare bearbetning av sågade trävaror vid egna hyvlerier in blir förädlingsandelen 34.7 procent av totalt tillverkningsvärde. Denna nivå för förädlingsvärdesandelen bildar utgångspunkt för skattningen i FU.

Den dominerande kostnadsposten utgörs av timmerförbrukningen till sågade trävaror (alltså total sågverksproduktion inkl trävaror för vidare bearbetning men exkl hyvlade trävaror). NI beräknade denna timmerförbrukning. I kostnaderna för timmer inbegripes också flottningens kostnader. För tiden före 1904 saknade NI uppgifter om kvantitet och priser för vid sågverken förbrukat timmer. Det noterades emellertid att samvariationen mellan timmer- och brädpriser var hög efter 1904, varför NI skattade timmerinsatsen med en konstant andel av sågverksproduktionen. För tiden 1861-1895 var denna andel 70 procent av sågverkens produktion. (75)

Till följd av stora skillnader i teknisk utveckling inom skogsbruk resp sågverksindustri samt förändringar i råvarutillgången till följd av t ex utbyggnaden av flottleder (76) finns emellertid skäl att antaga förändringar i förädlingsvärdets andel av sågverkens produktion. En beräkning av timmerinsatsens andel har gjorts i FU med prisindex för timmer och bräder med 1904 års andel som bas. Beräkningen visar en svag minskning - och relativt stora årliga fluktuationer - i sågtimrets andel fram till 1860-talets första hälft och därefter en kraftig ökning till 1880-talets mitt. Därefter sjunker åter timrets andel något, men de kortsiktiga fluktuationerna är stora. Den starka ökningen i timmerandelen från 1860-talet var rimligen resultatet av genombrottet för ångsågverken och en följande teknisk utveckling och rationalisering vid dessa. (77) Förändringarna i prisrelationerna kan emellertid överskatta förändringen i förädlingsvärdesandelen då tekniken också kunde innebära en ekonomisering med råvaran och följaktligen en svagare kvantitetsökning på insats- än på färdigvarusidan. Övergången till finbladiga sågar hade t ex denna effekt. Denna effekt motverkades emellertid av en utveckling mot klenare timmerdimensioner med större spill till följd av sågverksindustrins expansion. Mot denna bakgrund har i FU insatserna av timmer beräknats på ovan nämnda sätt.

De av Olle Krantz beräknade flottningens kostnaderna (78) faller relativt totala timmerkostnader mellan mitten av 1850- och 1870-talen från en nivå på 6-7 procent till 3-4 procent. Detta innebär att utbyggnad och upprensning av flottleder motverkade den relativa stegringen i timmerpriserna. Det innebär också att skogsbrukets (dvs exkl flottningens) insatser till sågverksindustrin steg ytterligare något starkare än vad enbart timmerkostnaden anger. Utöver timmerkostnaden kommer den virkesbogsering som inte utfördes av sågverken själva, vilken motsvarade cirka 1 procent av sågverkens produktionsvärde.

Från 1870-talet tillkommer insatser av ohyvlade bräder och plank vid hyvlerierna, vilken skattats till 88 procent av hyvleriernas produktionsvärde (enligt relationerna 1913). I denna insats ingår såväl inköpta trävaror från andra sågverk som trävaror för egen vidarebearbetning.

6.4.5. Förädlingsvärden i textilindustrin 1800-1912

Förädlingsvärdesandelar för textilindustrins huvudbranscher bomullsspinnerier, bomullsväverier och ylleväverier har konstruerats på i princip samma sätt som förädlingsvärdesandelarna för bergshanteringen. De årliga talen sträcker sig här dock endast tillbaka till 1820. För 1800-talets inledande decennier användes 1820 års tal som konstanter på delbranschnivå.

6.4.5.1. Produktionskostnader och förädlingsvärden 1820-1871

Volymer vid väverier förbrukat garn samt spånadsämnen vid spinnerier under perioden 1820-1871 har beräknats i ett tidigare arbete. (71) Kostnaden för förbrukade insatsvaror under denna period har beräknats på följande sätt.

Förbrukning av råbomull antages vara 1.22 skålpund per skålpund garn. Detta anges av Mannerfelt och Danielsson ha varit den normala viktminskningen vid spånaden. (72) Denna relation ger också från 1838 - dvs från den tidpunkt då hemsånaden av bomullsgarn i stort sett upphört - en mycket god överensstämmelse mellan bomullsimport och fabrikers garnproduktion. Från denna relation med bas 1871 har således förädlingsvärdesandelen skattats med hjälp av prisindex för bomullsgarn resp råbomull. (73)

Vid bomullsväverierna ökade de grövre vävnaderna sin andel av produktionen från slutet av 1840-talet, varigenom också kvaliteten på använt garn föll. Garnet till grövre vävnader (domestik, kalikå, foderlärf) har kostnadsberäknats utifrån genomsnittspriset på garn under nummer 20, medan kostnaden till garn för återstoden av vävnaderna har beräknats från genomsnittspriset på garn över nummer 20.

Merparten av ylleväverierna (klädesfabrikerna) hade eget spinneri, för vilka värdet av produktionen för eget bruk ej togs med i fabriksstatistiken. Till cirka 90 procent utgjordes insatsvaran av ull, återstoden av garn. Priset på ull resp garn till finare kläden var avsevärt högre än priset på motsvarande insatsvara till vadmal, grovt kläde, grov korderoj etc. Även vid klädesfabrikerna ökade andelen grövre vävnader betydligt från omkring 1850. Insatserna för de finare vävnaderna har kostnadsberäknats utifrån priset på importerad klädesmakarull (resp garn) medan Jörbergs priserie använts för kostnadsberäkningen av grov ull (resp garn). (74)

Det årliga värdet av förbrukat garn vid linne-, hel- och halvyllesväverier samt strumpfabriker och bandfabriker har beräknats med hjälp av vägt prisindex för bomullsgarn, lingarn och ullgarn. Vidare har antagits att 90 procent av det importerade silket använts vid sidenfabrikerna. Aterstoden av silket ingår i den beräknade förbrukningen vid strump- och bandfabriker.

Andra förbrukningsartiklar än spånadsämnen och garn har antagits utgöra 2 procent av bruttoproduktionsvärdet. Vidare har värdet av förbrukade insatsvaror ökat med 10 procent för att täcka transporter och ersättning till mellanhand, vilket är samma marginal som NI beräknade mellan pris vid fabrik och vid exporthamn.

6.4.5.2. Förädlingsvärden 1872-1912

De årliga förädlingsvärdesandelarna har beräknats på i princip samma sätt som för bergshanteringen. Beräkningen har begränsats till de dominerande grenarna bomullsspinnerier, bomullsväverier och ylleväverier. Med utgångspunkt i förädlingsvärdesandelarnas nivåer 1871 och 1913 - reducerad för bomullsspinnerier - har de årliga värdena beräknats med hjälp av avvikelser från trenden i relationerna mellan prisindex för bomullsgarn och bomull, bomullsväv och bomullsgarn samt ylleväv och ull/ullgarn. För övriga tillverkningsgrenar har de för 1913 uppgivna förädlingsvärdesandelarna - reducerad för ullspinnerier - använts.

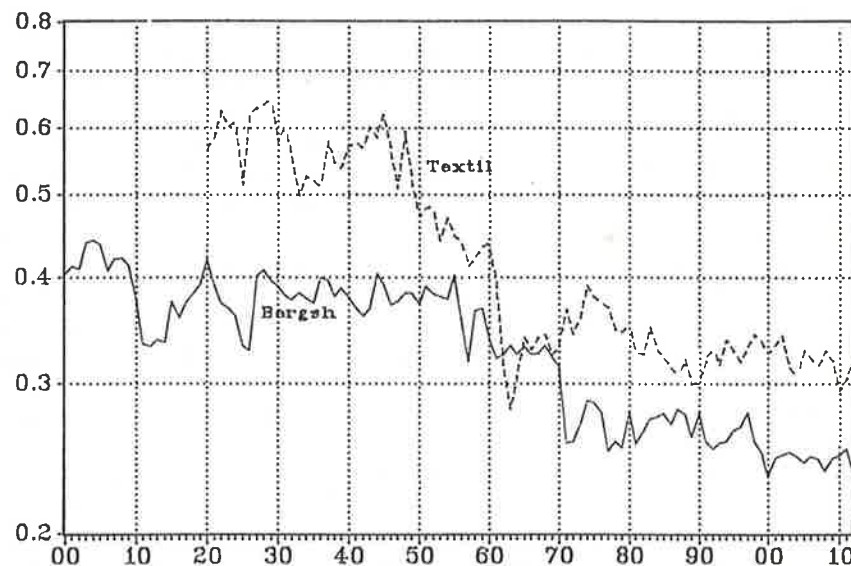
6.4.6. Förädlingsvärdesandelar och industrialiseringen - en sammanfattning av branschundersökningarna 1800-1912

Denna sammanfattning syftar inte till en ingående analys av de konstruerade serierna över förädlingsvärdesandelar 1800-1912, men med tanke på de skilda tillvägagångssätten i och de delvis osäkra grunderna för konstruktionsarbetet finns skäl att något diskutera utfallet gentemot en vidare bakgrund i svensk industrialisering.

I samtliga undersökta branscher var förädlingsvärdets andel av tillverkningsvärdet betydligt högre vid inledningen av respektive undersökningsperiod än vid dess slut. Det är ett förväntat resultat av ett industrialiseringsförlopp, där maskiner eller nya processer ersätter hantverksbetonat arbete. Den moderna industrialiseringen förde med sig att prisdifferensen mellan insatsvara och färdigvara minskade, dvs varje produktenhet tillfördes mindre värde. Det mindre förädlingsvärdet per enhet uppvägdes av en större volym.

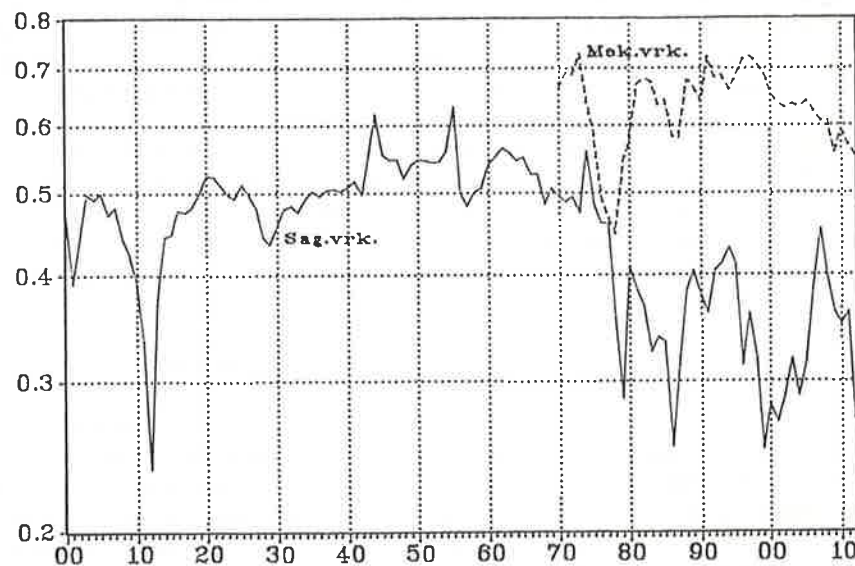
Nedgången i förädlingsvärdets andel var vidare relativt koncentrerad i tiden inom respektive bransch. Förändringen skedde tidigast och också starkast inom textilindustrin koncentrerad till tiden mellan 1845 och 1870, dvs tiden för de mekaniserade väveriernas genombrott. Vid dessa skedde förutom en mekanisering också en övergång mot enklare kvaliteter. Den djupa nedgången i förädlingsvärdets andel under 1860-talets inledning var dock av tillfällig natur föranledd av bomullsbristen under det nordamerikanska inbördeskriget. Man kan

Diagram 1. Förädlingsvärdesandelar inom bergshantering 1800-1912 och textilindustri 1820-1912.

Anm: Förädlingsvärdesandelar i diagram 1 beräknade med delbranscher sammanvägda enligt produktionsvikter 1869/1871.

Diagram 2. Förädlingsvärdesandelar inom sågverksindustri 1800-1912 och mekanisk verkstadsindustri 1870-1912.

också notera att det före 1845 förelåg en tendens till stigande förädlingsvärdesandel inom textilindustrin bl a beroende på billigare bomullsråvara och växande efterfrågan, vilket bildar en av utgångspunkterna för mekaniseringens genombrott. Inom bergshanteringen var nivå relativt stabil - bortsett från en fluktuation i samband med Napoleonkrigen - fram till mitten av 1850-talet. Denna stabilitet kunde upprätthållas trots relativt stigande träkolspriser tack vare en ekonomisering med bränslet, vilket Arpi behandlat. Från slutet av 1850-talet till omkring 1880 skedde en avsevärd nedgång i förädlingsvärdesandelen. Nedgången var särskilt stark i inledningen av 1870-talet till följd av betydligt starkare prisstegring för järnmalm, trä- och stenkol samt tackjärn än för stångjärn och manufakturjärn. Den beräknade nedgången sammanfaller i tiden med de nya processernas införande inom och de förändrade marknadsvillkoren internationellt för järn- och stålindustrin. Inom sågverksindustrin skedde den markanta nedgången cirka ett decennium senare än inom bergshanteringen - mellan 1860- och 1880-talens mitt. Nedgången hade, som framhållits tidigare, rimligt samband med genombrottet för ångsågverken och därigenom den avsevärt starkare produktivitetsutvecklingen inom sågverksindustrin än inom skogsbruket. Man kan vidare notera tendensen till stigande förädlingsvärdesandel under decennierna före de nya sågverkens genombrott - således en utveckling analog med den inom textilindustrin. För den mekaniska verkstadsindustrin, slutligen, var nedgången i förädlingsvärdesandelen starkt koncentrerad till 1900-talets första år. Som tidigare påpekats, sammanföll denna med ett starkt relativt prisfall på maskiner. Nedgången i båda dessa avseenden inträdde i slutet av 1890-talets högkonjunktur och den därmed sammanhängande anläggningsexpansionen inom verkstadsindustrin. Här föreligger ett inbördes sammanhang mellan billigare maskiner som resultatet av en förändrad produktion inom verkstadsindustrin och som förutsättning för produktionsförändringar inom verkstadsindustrin såväl som inom andra industrigrenar. Den senare aspekten får dock ses över en längre tidsperiod.

De här företagna skattningarna av förädlingsvärdesandelens utveckling på bransch- eller delbranschnivå ger ett mönster för svensk industrialisering, som från andra och bredare utgångspunkter kan sägas vara rimligt. Det innebär ett stöd för skattningarna. De förblir naturligtvis ändock skattningar avhängiga här använda mått och antaganden.

6.5. Kostnader för reparationer och underhåll 1800-1955

Avdragsposten reparationer och underhåll (rou) avser kostnaden för av företagen inköpt arbete och materiel, företrädesvis från hantverkare och reparationsverkstäder, och skall således motsvaras av i nationalräkenskaperna upptaget produktionsvärde. Kostnaderna för rou kan förväntas ha stigit relativt produktionsvärdet från det industriella genombrottets tid och framåt. Detta kan antagas av två skäl. Storleken på rou är i hög grad betingat av storleken på det fasta kapitalet

och bör därmed ha ökat över tiden. Det innebär också att rou bör vara högst i kapitalintensiva branscher. Denna inverkan över tiden på rou kan dock ha motverkats av ökad benägenhet att skrota istället för att reparera materiel. Det är dock knappast troligt att detta helt motverkade tendensen till stigande rou. För det andra bör en ökad företagsspecialisering, med t ex framväxten av reparationsverkstäder vilket i hög grad naturligtvis reflekterar den första faktorn, ha lett till att rou i växande grad kom att bestå av utifrån inköpt arbete.

Rou beräknades, som ovan nämnts, inte av NI men dessa kostnader redovisas för varje delbransch i Kommerskollegiums produktionskostnadsundersökning för 1926. Vidare redovisas de för varje bransch i NR från 1950. I föreliggande arbete har en serie för rou inom varje bransch 1926-1950 beräknats med delbranschernas löpande produktionsvärde och rou-andel 1926 som vikter. Därigenom erhålles tal för 1950 som bygger på oförändrade nivåer för rou på delbranschnivå och som endast tar hänsyn till förändringar i sammansättningen inom resp bransch (se 1950b i tablan på nästa sida). Dessa branschvärden för rou ligger i samtliga fall lägre än motsvarande värden i NR för samma år (1950a). Denna differens är uttryck för att andelen för rou på delbranschnivå steg över tiden, vilket ovan hävdats vara en rimlig utveckling. Vidare framgår att beräkningen med oförändrade rou-andelar i delbranscherna i flertalet fall ger lägre tal för branscherna 1950 än 1926. Detta innebär att delbranscher med låg nivå för rou ökat sin andel av branschens produktion. Det omvända gäller för rou-andelen inom industrin totalt. Utvecklingen inom branscherna motsvaras således av en starkare motsatt utveckling i förhållandet mellan branscherna.

I FU har den årliga kostnaden för rou beräknats på följande sätt: Värdena för rou 1950 höjs på delbranschnivå proportionellt så att branschens andel når upp till den faktiska andelen enligt NR. Ökningstakten för rou på delbranschnivå beräknas mellan 1926 och 1950 med linjär exponentiell trend. Denna trend antages gälla bakåt till 1871, vilket således innebär att de årliga förändringarna blir allt mindre tillbaka i tiden. De erhållna värdena för rou 1871 är resultatet både av de sålunda skattade förändringarna på delbranschnivå och av förändringar i branschsammanställningen. Branschernas rou kommer då att 1871 ligga på nivåer mellan .2-1.9 procent av tillverkningsvärdet. Dessa nivåer antages gälla oförändrade tillbaka till 1800.

I uppställningen nedan visas reparationer och underhåll som procentuell andel av branschens bruttoproduktionsvärde 1871, 1926 och 1950 (a) samt andelen 1950 (b) med 1926 års andelar på delbransch-nivå.

Bransch	1871	1926	1950a	1950b
Malmbr. och metallindustri	1.9	3.1	3.7	3.0
Jord- och stenindustri	0.6	3.1	5.3	2.6
Träindustri	0.5	1.7	2.7	1.5
Pappers- och grafisk industri	1.6	3.4	3.8	3.3
Livsmedelsindustri	0.8	0.9	1.1	1.0
Textil- och beklädnadsind.	1.2	1.2	1.5	1.2
Läder-, hår- och gummiv.ind.	0.2	0.6	0.9	0.7
Kemisk-teknisk industri	0.9	2.3	2.6	1.9
El-, kraft- och vattenverk	1.0	6.4	12.0	6.5
Industrin totalt	1.0	2.1	3.0	2.3

6.6. Länkning av NR:s förädlingsvärden 1950-1980

Genom att föra värdet av den vidare bearbetningen vid eget verk såväl till saluttillverkningsvärdet som till produktionskostnaderna erhålles industrins förädlingsvärdesandel av totalt tillverkningsvärde perioden 1913-1955. Dessa är jämförbara med industrins förädlingsvärdesandel i NR (bruttotillverkningsvärde-löpande förbrukning-reparationer och underhåll/bruttotillverkningsvärde) från 1950. Den i FU beräknade förädlingsvärdesandelen för hela industrin uppgår 1950/52 till 37.7 procent medan NR:s endast är aningen lägre eller 37.4 procent. Liksom i fråga om de löpande tillverkningsvärdena sker hopkoppling genom att NR:s serier från 1950 användes som branschvisa index fram till 1980. På samma sätt som tidigare har också nödvändiga disaggregeringar och omgrupperingar gjorts med ledning av uppgifter i industristatistiken, (80) i detta fall med användning av relativa förädlingsvärdesandelar på delbransch-nivå.

Sålunda har serier över förädlingsvärdets branschvisa andel av totalt tillverkningsvärde 1800-1980 konstruerats.

6.7. Industrins förädlingsvärdesandelar 1800-1980 - några huvuddrag

Utvecklingen för den samlade industriproduktionens förädlingsvärdesandel är avhängig de faktorer som behandlats i detta kapitel - förändringar i produktionens sammansättning och i företagsorganisation, teknisk förändring, förändrade prisrelationer, förändrad statistisk redovisning. Genom att genomgående beräkna förädlingsvärdesandelen i förhållande till det totala tillverkningsvärdet har inflytandet från den senare faktorn minskats men inte eliminerats. Sålunda påverkas i synnerhet resultaten för 1890- och 1940-talen av en ökad redovisning av vidarebearbetning. De långsiktiga resultaten kan emellertid sägas vara

beroende av de förstnämnda faktorerna. Huvuddragen i utvecklingen för den samlade förädlingsvärdesandelen 1800-1980 skall här något kommenteras.

Nedan anges förädlingsvärdesandelen i den samlade industriproduktionen 1800-1980.

År	Förädlingsvärdesandel	År	Förädlingsvärdesandel
1801/1810	26.9	1891/1900	36.9
1811/1820	25.4	1901/1910	37.7
1821/1830	28.4	1911/1920	37.4
1831/1840	29.4	1921/1930	42.5
1841/1850	30.8	1931/1940	42.2
1851/1860	32.5	1941/1950	39.5
1861/1870	34.5	1951/1960	38.2
1871/1880	35.6	1961/1970	40.8
1881/1890	36.0	1971/1980	39.4

Utvecklingen präglades av en långsiktigt stigande andel för förädlingsvärdet från 1800-talets början till 1920-talet. Förändringen under 1800-talet kan understrykas med tanke på att undersökningarna av förädlingsvärdesandelen inom framträdande branscher gav som resultat en kraftigt sjunkande andel för förädlingsvärdet i samband med den moderna industrialiseringen. Detta motverkades av en betydande förändring i sammansättningen av industriproduktionen. I synnerhet sjönk livsmedelsindustrins andel av produktionen till förmån för branscher med relativt högre förädlingsvärden.

Fyra perioder är framträdande vad gäller en positiv förändring av förädlingsvärdesandelen - 1820-talet, 1850- och 1860-talen, 1920-talet samt 1960-talet. Detta mönster kan ses inom ramen för breda sammanhang i svensk industriell utveckling. I FU skall endast ett par punkter lyftas fram. Den starka uppgången under 1820-talet får delvis ses mot bakgrund av nedgången för industriell produktion, särskilt mera förädlad sådan, under 1810-talet och Napoleonkrigen. 1820-talet markerar ändock inledningen av en expansion för i synnerhet konsumtionsinriktad industriproduktion. Under 1850- och 1860-talen kulminerade denna utveckling med ett bredare genombrott för fabriksindustri. Den mycket kraftiga ökningen i förädlingsvärdesandelen under 1920-talet får ses mot bakgrund av den betydande expansionen för nya industrigrenar med mera förädlad produktion samt de för industrin gynnsamma prisrelationerna. Samma allmänna bakgrund kan ges för uppgången i förädlingsvärdesandelen under 1960-talet. Till detta kan emellertid också fogas att 1890-talets utveckling skulle framstå som betydligt mera positiv om hänsyn togs till den under decenniet ökade dubbelredovisningen av industriproduktionen, vilken här sänker andelen för förädlingsvärdet.

6.8. Jämförelse med industrins förädlingsvärdesandelar i NI och ÖJ 1871-1955

De föreliggande beräkningarna av industrins förädlingsvärdesandelar kan jämföras med de beräknade andelarna i NI (exkl kostnader för avskrivningar) och ÖJ för tiden 1871-1955. Jämförelsen görs inte för 1860-talet på grund av de för detta decennium mycket schematiska beräkningarna av fr a utrikeshandeln i NI och ÖJ. Jämförelsen görs med de i FU beräknade förädlingsvärdesandelarna av totalt tillverkningsvärde till 1912 samt av salutillverkningsvärdet från 1913. Det bör då framhållas att i de föreliggande beräkningarna inbegripes i kostnaderna såväl kommersiella marginaler i hanteringen av insatsvaror som reparationer och underhåll.

Skillnaden mellan industrins förädlingsvärdesandel i FU och i NI resp ÖJ framgår i nedanstående uppställning över differensen i antalet procentenheter i årliga medeltal:

År	FU-NI	FU-ÖJ
1871/1880	0.6	5.4
1881/1890	1.0	5.2
1891/1900	-0.2	4.0
1901/1910	-4.0	-0.6
1911/1920	-7.6	-3.5
1921/1930	-11.6	-8.4
1931/1940		-4.6
1941/1950		-10.3
1951/1955		-11.3

I såväl NI som ÖJ anges en avsevärt starkare stegring av industrins förädlingsvärdesandel än i FU. Mellan början av 1870-talet och slutet av 1920-talet beräknar ÖJ en stegring på närmare 30 procentenheter, medan NI beräknar stegringen till drygt 25 enheter. Skillnaden mellan dessa båda beräkningar härrör huvudsakligen från ÖJ:s lägre nivå i undersökningsperiodens inledning beroende till stor del på de sänkta värdena för hantverkets produktion utan att motsvarande justering av fördelning till insatsvaror gjorts. I FU är stegringen under motsvarande period cirka 10 procentenheter. (Om beräkningen görs i relation till totalt tillverkningsvärde också för tiden efter 1913 reduceras ökningen till cirka 6 enheter.) Detta innebär en i FU avsevärt annorlunda långsiktig värdering av industrins inkomstgenererande funktion.

Skillnaden i utfall härrör ur två förhållanden. Dels har beräkningen av förädlingsvärdesandelar på branschnivå givit vid handen att en större andel av industrins produktion än i NI/ÖJ skall fördelas till konsumtion (för vidare hemindustriell bearbetning) under tidigt industrialiseringsskede. Dels har förädlingsvärdesandelen med ledning av undersökningar av produktionskostnader avsevärt sänkts under framför allt 1920-talet vilket innebär att mängden insatsvaror till industrin då skall ökas.

Vidare framgår att differensen till ÖJ:s beräknade förädlingsvärdesandel avsevärt minskar under 1930-talet. I synnerhet är förändringen i differensen stor mellan 1920-talets andra hälft och 1930-talets första hälft, då denna sjunker från drygt 11 procentenheter till knappt 4 enheter. Under 1930-talet förefaller differensen mellan FU och ÖJ vara rimlig med hänsyn tagen till de olika beräkningssätten (dvs skillnaden förklaras av i FU inbegripna men i ÖJ uteslutna kostnader). Från 1940-talet stiger emellertid åter differensen till en nivå runt 10 procentenheter. I början av 1950-talet ligger den således i ÖJ cirka 11 procentenheter över den i industristatistiken angivna förädlingsvärdesandelen. Det kan också tillfogas att den i FU företagna beräkningen inklusive tillverkning för vidare bearbetning vid eget verkger, som tidigare visats, en förädlingsvärdesandel som nära överensstämmer med den i NR.

Dessa jämförelser bildar bakgrund till den i följande kapitel behandlade fördelningen av industrins produktion på användningsområden och då i synnerhet fördelningen av insatsvaror till industrin.

Noter

1. Lindahl m fl, a.a., del I, s 48 f.
2. Ibid., s 138 f.
3. Ibid., s 50 och 147 f.
4. Ibid., del II, s 244 f och s 324.
5. Detta påpekas upprepade gånger i NI, särskilt vad gäller fördelningen under undersökningens tidigare decennier. Se t ex ibid., del I, s 145 f.
6. Ibid., del II, s 310 ff.
7. Johansson, Ö., a.a., s 12.
8. Ibid., s 15 och 17.
9. OJ har genomgående lägre insatser från industrin till industrin, vilket synes ha föranletts av en ökad fördelning till offentlig administration. Se vidare nästa kapitel om fördelning.
10. Ibid., s 163 f.
11. Ibid., s 167.
12. Krantz/Nilsson, a.a., s 35 ff. Krantz' och Nilssons provisoriska justering bestod i att höja bruttoproduktionsvärdet med 10 procent 1913-1930 och öka insatsvarorna med detta belopp, dvs därigenom implicerades samma grad av dubbelredovisning i statistiken som för tiden före 1913. Detta innebar att förädlingsvärdesandelen anpassades till nivån under 1930-talet, men förädlingsvärdet lämnades oförändrat.
13. Johansson, M., Svensk industri 1930-1950. Produktion, produktivitet, sysselsättning, Lund 1985, s 56 ff.
14. I NI påpekades emellertid att det förelåg en liten diskrepans mellan 1926 års undersökning å ena sidan samt 1913 och 1918 års undersökningar samt industristatistiken å andra sidan vad gäller definitionen av salutillverkningsvärde. I såväl industristatistiken som i undersökningarna 1913 och 1918 skulle salutillverkningsvärdet baseras på priset fritt till järnväg eller hamn och inkludera t ex emballage- och försäljningskostnader, medan värdet och kostnaderna i 1926 års undersökning skulle exkludera dessa poster. Man konkluderar dock att detta endast kan ha påverkat föräd-

lingsvärdesandelarna i mycket liten utsträckning men att "most of the net value percentages of 126 are probably slightly too small". Lindahl m fl, a.a., del II, s 317.

15. Serierna över förädlingsvärdesandelar 1941-1951 på delbranschnivå utgör arbetstabeller för Johansson, M., a.a., och har välvilligt ställts till FU:s disposition.
16. Ibid., s 57.
17. Lindahl m fl, a.a., del II, tabell 107.
18. Branschdeflatorerna och merparten av prisserierna är konstruerade av Jonas Ljungberg, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Deflaterer för industriproduktionen 1888-1955, Lund 1988, samt dens., En svensk prishistoria (manuskript). Se vidare not 20.
19. Kommerskollegium, Industrins produktionskostnader 1926, i Kommersiella meddelanden 1927.
20. För följande varor har prisserier konstruerats i FU från importstatistiken: sojaböner, tobaksblad, kopra, humle, stearin, schellack, kautschuk, linfrö, kvebrachoeextrakt, grus, kalksten, kvarts, lera, sand, ammoniumnitrat, fosfor, fosforsyra, glauber-salt, kalisalpetar, kaliumklorat, salpetersyra, svavel. För en del varor saknas uppgifter för några år under första världskriget. För sojaböner har prisutvecklingen skattats med hjälp av övriga böner som index 1915-1918, för kopra har kokosnötter tjänat som index 1916 samt interpolerats 1917-1918. Vidare har fosforsyra, kaliumklorat och svavel interpolerats 1918.
21. För vägningen hänvisas till följande arbeten: Stockman, S., Den svenska järnhanteringens utveckling med särskild hänsyn till åren 1890-1913, ToT XVI, Stockholm 1922, s 67. Dellings, G., Den svenska järn- och metallmanufakturindustriernas utveckling med särskild hänsyn till förhållandena vid tiden närmast före världskrigets utbrott, ToT XXIII, Stockholm 1923, s 21 och 157 ff. Lindner, E., Den svenska mekaniska verkstadsindustriens utveckling intill krigsutbrottet, ToT XVIII, Stockholm 1923, s 99 f.
22. Tillberg, E.W., Den svenska porslinsindustrien med särskild hänsyn till förhållandena före första världskriget, ToT XXXII, Stockholm 1925, s 35 och 53. Ohlin, B., Den svenska tegelindustriens utveckling 1881-1913 med särskild hänsyn till dess ställning åren närmast före världskriget, ToT XXVIII, Stockholm 1924, s 7 f. Ohlin, B., Den svenska glasindustriens utveckling med särskild hänsyn till dess ställning åren närmast före världskriget, ToT XVII, Stockholm 1922, s 55 (fönsterglas).

23. Bosaeus, E., Utveckling av produktion och teknik i svensk massaindustri 1857-1939, Stockholm 1949, s 154 (priser på insatsprodukterna från industristatistiken). Hilgerdt, F., Tryckeri- och pappersförädlingsindustri i Sverige, ToT XXXIII, Stockholm 1925, s 72.
24. Lilienberg, A., Sveriges bryggeriindustri, ToT XIX, Stockholm 1923, s 11. Lublin, J., Margarinindustriens utveckling med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XII, Stockholm 1922, kap 2.
25. Hagström, K-G., Bomullsindustriens produktionsförhållanden, ToT II, Stockholm 1921, s 152 ff. Hagström, K-G., Ylleindustriens produktionsförhållanden, ToT XXVII, Stockholm 1924, s 97.
26. Smith, W., Garveriindustriens produktionsförhållanden, ToT XX, Stockholm 1923, s 49 och 89. Smith, W., Den svenska skoindustrien med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XXIX, Stockholm 1925, s 17 och 57. Ohlin, B., Den svenska kautschukindustriens utveckling 1890-1913 med särskild hänsyn till dess ställning åren närmast före världskriget, ToT XIII, Stockholm 1922, s 19.
27. Lublin, J., Ljusindustrien samt tillverkningen av glycerin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XXVI, Stockholm 1924, s 84. Heimbürger, H., Den svenska tvättmedelsindustrien med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XXXI, Stockholm 1925, s 9 och 61.
28. Omvägningen gällde andelarna för bränsle, elenergi och smörjmedel samt därmed också hela gruppen råvaror och halvfabrikat.
29. För gruv- och metallindustri samt kemisk-teknisk industri hänförs resultatet till perioden 1942-1954, för textil- och beklädnadsindustri 1942-1955 och för jord- och stenindustri 1941-1954. För kemisk industri har regressionen utförts endast för branscherna färg- och fernissfabriker, konstgödningsfabriker samt kolnings- och trädestillationsverk. För livsmedelsindustrier har mejerier utslutits vid beräkningen av förädlingsvärdesandelen, då dessa i Mats Johanssons material har konstant andel 1941-1951.
30. Förädlingsvärdesandelen vid sågverken är i FU beräknad på grundval av industristatistikens uppgifter om förbrukad kvantitet timmer samt prisindex för timmer.
31. I livsmedelsindustrier ingår inte slakterier då förädlingsvärdesandelen för dessa skattats med 1926 års andel som konstant. Vidare har margarin- och flottindustrier utslutits då importen av några insatsvaror i stort sett upphörde under krigsperioderna. Detta

- gäller också för olje-, tvål-, ljus- och parfymfabriker inom kemisk-teknisk industri. Sockerbrukens insatsvaror och förädlingsvärde har vägts enbart med sockerraffinaderiernas produktion. För kraftverk m m görs ingen mätning av trendanpassningen då undersökningar av förädlingsvärdesandelen inte föreligger för 1913 och 1941.
32. Dahmén, E., Svensk industriell företagarverksamhet. Kausalanalys av den industriella utvecklingen 1919-1939, Band 1, Stockholm 1950, s 129 och 137.
33. Detta kan också ha medfört en kvalitetshöjning i produkten, vilket då skulle ha inneburit ett relativt prisfall som inte avspeglas i en deflator för vilken man vanligtvis tvingas utgå från antagandet om oförändrad kvalitet.
34. Bengtsson, T., Industri under avspärning. Studier i svensk textilproduktion 1935-1950, Lund 1980, s 88 ff.
35. 1876 års Tullkommittés arkiv, Riksarkivet, samt Tullkomiténs underdåniga betänkande af år 1882, Del I-II, Stockholm 1882. Bearbetningen gjordes för mekanisk verkstadsindustri, se not 70.
36. Arpi, a.a., s 194 f.
37. Ibid., s 86 ff samt diagram s 92.
38. Ibid., bilaga III. Köpkolpriset 14.2 öre per hl.
39. Ibid., s 201 ff.
40. Nachmanson, A./Hannerberg, D., Garphyttan. Ett gammalt bruks historia, Stockholm 1945, s 373 f.
41. Rinman, S., Handbok uti den gröfre jern och stålförädlingen. (Andra upplagan omarbetad av Carl Rinman), Falun 1829, s 357.
42. Nachmanson/Hannerberg, a.a., s 371.
43. Återgivet i ibid., s 365.
44. Ibid., s 373 f.
45. Rinman, a.a. del II, s 27.
46. Nachmanson/Hannerberg, a.a., s 373 f.
47. Rinman, a.a. del II, s 11.

48. Sahlin, C., Svenskt stål före de stora götstålprocessernas införande, Stockholm 1931, s 207.
49. Nachmanson/Hannerberg, a.a., s 342.
50. Samtliga uppgifter om kolförbrukningen är hämtade från samma ställen som ovan om avbränningen.
51. Sahlin, a.a., s 42.
52. Ibid., s 205.
53. Ibid., s 188.
54. Ibid., s 198.
55. Nachmanson/Hannerberg, a.a., s 453.
56. Lindroth, S., Gruvbrytning och kopparhantering vid Stora Kopparberget, Del I, Uppsala 1955, s 528.
57. Ibid., del II, s 247.
58. Ibid., del II, s 251.
59. Ibid., del II, s 375. Koltunnan i Kopparberg rymde 1.47 hl.
60. Ibid., del II, s 373 ff.
61. Prisindex för malm, tackjärn, stångjärn och stenkol har konstruerats utifrån utrikeshandelsstatistiken, vilken också användes i NI för konstruktion av löpande värdeserier.
62. I gruppen ingår järn- och stålvarufabriker, gjuterier och mekaniska verkstäder. Från 1896 ersätts de senare av fabriker för maskiner och apparater samt skeppsvarv.
63. Jungenfelt, a.a., tabell 6.
64. Se t ex Krantz, O./Schön, L., Den svenska ekonomiska krisen i långsiktigt perspektiv, Ekonomisk Debatt 1983:7. Löneandelen ökar således under en period präglad av rationalisering och skärpt konkurrens, för att därefter minska under expansionsfasen.
65. Gårdlund, T., Svensk industrifinansiering under genombrottsskedet 1830-1913, Stockholm 1947, tabellbilaga s 94 ff.

66. Mättet avser således vinstens andel av bruttoproduktionsvärdet och inte dess relation till insatt kapital. Vidare kan påpekas att avskrivningarna ökade något i relation till vinsten under 1800-talets andra hälft, enligt Gårdlund, a.a., s 47 ff.
67. Vinstandelen har vägts in enligt talet i FU, eftersom produktionskostnadsundersökningens vinstandel 1913 också innehåller "other costs".
68. För tiden 1870-1888 har använts prisindex för tackjärn i Jörberg, a.a., samt för järnvägsvagnar i Modig, H., Järnvägarnas efterfrågan och den svenska industrin 1860-1914, Stockholm 1971, tabell 14. 1888-1912 har använts delbranschdeflateror för järn-, stål och ferrolegeringsverk resp maskinindustri ur Ljungberg, J., a.a. (1988).
69. Jfr Jörberg, a.a. (1961), t ex s 360, angående kapitalvaruindustriens högre grad av konjunkturkänslighet.
70. Tullkomiténs underdåniga betänkande af år 1882, Stockholm 1882, del I, s 143.
71. Schön, a.a. (1979), appendix 1.
72. Mannerfelt, O./Danielsson, H., Sven Erikssons och Rydboholms fabrikers historia 1834-1866, Borås 1924, s 5. Om garnförbrukningen till olika vävnadstyper, se Danielsson, H., Rydboholms fabrikers historia 1866-1911, Göteborg 1934, s 81.
73. Prisindex för råbomull konstruerat i Schön, L., a.a. (manuskript utrikeshandel). Prisindex för bomullsgarn bygger före 1832 på importgarn.
74. Beräkningen av ull- och garnförbrukningen för yllevävnader byggs främst på Kjellberg, S.T., Ull och ylle, Lund 1943, s 477 och 730.
75. Lindahl m fl, a.a. del II, s 147 ff.
76. Se Lundgren, N-G., Skog för export. Skogsarbete, teknik och försörjning i Lule älvdal 1870-1970, Umeå 1984, s 24 f. Lägre transportkostnader ledde också till högre priser för timmer på rot.
77. Se Cornell, L., Sundsvallsdistriktets sågverksarbetare 1860-1890. Arbete, levnadsförhållanden, rekrytering, Göteborg 1982, s 57 ff. Efter genombrottet för ångsågar från slutet av 1860-talet spreds

en rad förbättringar inom andra led i produktionen under följande decennier. Under 1880-talet gällde utvecklingen emellertid i hög grad ett bättre utnyttjande av befintlig utrustning.

78. Krantz, O., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Transporter och kommunikationer 1800-1980, Lund 1986, tabell T20 och T22.
79. Egentligen skulle även reparationer utförda inom företagen ingå - dels som ett tillskott till bruttoproduktionsvärdet, dels som ett tillskott till avdragen. Här har inga försök gjorts att skatta denna del.
80. Se noterna 1 och 4 till kapitel 5.

7. FÖRDELNING AV INDUSTRIPRODUKTIONEN PÅ ANVÄNDNINGSMRÅDEN 1800-1955

Den föreliggande fördelningen av industriproduktionen på användningsområden utgår dels från de fördelningar som gjordes i NI samt i ÖJ, dels från den föregående beräkningen av industrins förädlingsvärden i FU. För perioden 1800-1871 har nya serier skapats, medan serierna för perioden 1872-1912 i första hand bygger på NI:s serier och för perioden 1913-1955 på ÖJ:s serier.

I National Income gjordes en fördelning av produktionen till användning inom 7 produktionssektorer samt till konsumtion och export. Vidare skildes - utom till exporten - på varaktiga och icke varaktiga produkter. ÖJ minskade emellertid antalet användningsområden genom att behandla byggnadsverksamhet och vägbyggnation som en sektor. Vidare gjordes inte någon uppdelning mellan varaktiga och icke varaktiga produkter i konsumtionen. I dessa avseenden har ÖJ:s principer följts i FU.

Fördelningen till export beräknades direkt från statistik över utrikeshandeln men reducerades till värdering vid fabrik. Övrig fördelning följde i NI ett schema över användningen av enskilda varor enligt 1927 års statistiska varuförteckning.(1) I viss utsträckning låg produktionskostnadsundersökningar och branschutredningar från början av 1900-talet till grund för fördelningen. I ett litet antal fall lät NI fördelningen på användningsområde variera över tiden i förhållande till förändringar inom produktionen. Fördelningen grundade sig emellertid i hög grad på ett schema med fasta procenttal, varför denna naturligtvis fick en något schablonmässig karaktär. ÖJ följde nära NI:s fördelning för tiden 1861-1930 varefter fördelningsschemat i Einar Dahlgrens undersökning användes.(2)

I det föreliggande arbetet bildar NI:s schema utgångspunkt för fördelningen på användningsområden. En ingående ny bearbetning hade krävt en mycket omfattande undersökning av framför allt företagsmaterial för att uppnå en mera bestämd fördelning av en i många fall ganska ringa produktion.

I förhållande till NI:s och ÖJ:s serier har framför allt fyra slag av revideringar gjorts. För det första har förändringar företagits i anslutning till reviderade löpande värden för produktionen. För det andra har beräkningen av insatsvaror i industriproduktionen i anslutning till skattningen av förädlingsvärden föranlett revideringar av fördelningen till industriella insatser. För det tredje har flera diskrepanser i fördelningsprinciperna mellan NI och ÖJ eliminerats. För det fjärde, slutligen, har investeringsserier rensats från reparationer vilka förts till insatsvaror. Grunderna för fördelningen i FU samt de gentemot tidigare arbeten vidtagna förändringarna redovisas nedan.

7.1. Fördelningen 1800-1871

Statistiken under 1800-talet motsvarade inte 1927 års varuförteckning. Graden av specificering var lägre. Det anges emellertid inte i NI hur fördelningsschemat anpassats till industristatistiken. Detta problem gäller i synnerhet några tillverkningsgrenar med en bred och under 1800-talet inte närmare angiven inriktning på produktionen - som t ex mekaniska verkstäder. Men det bör också framhållas att industriproduktionen till alldeles övervägande del redovisades med avseende på produktslag relativt homogena delbranscher och att åtminstone uppdelningen i investeringsvara, insatsvara och konsumtionsvara i flertalet fall är entydig.

För perioden 1800-1871 har en bearbetning av NI:s fördelningsschema gjorts för att nå överensstämmelse mellan denna och redovisningen i industristatistiken samt för övriga industrier och hantverk. (3) Fördelningsunderlaget redovisas i tabellerna 17 och 18. En avstämning har gjorts mot NI:s fördelning 1871, vilken således - i den mån denna inte reviderats - varit vägledande för fördelningen. I fördelningsschemat har för denna period antalet inhemska användningsområden reducerats till 5 sektorer. Det har inte bedömts meningsfullt att på delbranschnivå beräkna insatsvaror till privata tjänster och offentlig administration. Dessa har i huvudsak förts till konsumtion. Fördelningen till offentlig verksamhet görs därefter på branschnivå med Olle Krantz' serie för industriella insatsvaror till denna sektor som index. (4) Betydande revideringar i förhållande till NI:s beräkningsgrund har gjorts i fråga om investeringsvaror samt vissa insatsvarors fördelning över tiden, vilket redogörs för nedan.

Fördelningen till export bygger på en bearbetning av årsberättelser för utrikeshandeln vilken redovisas i en särskild volym av denna publikationsserie över nationalräkenskaperna. (5)

7.1.1. Investeringsvaror

Ett litet antal branscher var inriktade på produktion av investeringsvaror. Främst förekom sådan produktion inom metallindustrin vid mekaniska verkstäder och gjuterier. Till denna grupp hör också redskapsfabriker och åkdonsfabriker samt redskapssmide vid bruken som redovisades inom bergshandlingens manufakturjärn.

Produktionsinriktningen vid de mekaniska verkstäderna var synnerligen blandad. (6) En undersökning har i FU företagits av de uppgifter från enskilda verkstäder och gjuterier som föreligger i primärmaterial till fabriksstatistiken åren 1870 och 1871. Uppgifter om tillverkningen är av mycket skiftande slag. Nära 50 procent av verkstädernas tillverkningsvärde redovisas som "diverse tillverkningar". Graden av specificering i övrigt varierar. För några av de större verkstäderna - t ex Göteborgs mekaniska verkstad, Lindholmens, Bergsunds, Bolinders, Lindbergs, Ekenbergs, Kockums, Hellefors bruk - har relativt goda specificeringar gjorts. För övriga verkstäder med specificering av tillverkningen har tillverkningsvärdet fördelats mellan

de huvudtyper av produkter som upptas. Av den angivna produktionen utgjorde transportmedel en mycket stor del. Fartyg stod för närmare 40 procent av produktionsvärdet, medan vagnar och materiel till järnvägen stod för cirka 15 procent. Maskiner, maskindelar och redskap utgjorde knappa 30 procent varav 20 procent ansetts avsedda för industrin samt 10 procent för jordbruket - drygt en fjärdedel värdemässigt av maskinerna var ospecificerade och denna del har fördelats lika mellan industri och jordbruk. Reparationer utgjorde drygt 5 procent av tillverkningsvärdet. Insatser till byggnadsverksamheten samt konsumtionsartiklar låg strax under 5 procent.

Man kan emellertid förmoda att produkter som fartyg och järnvägsvagnar är överrepresenterade i detta material. Dels tillverkades dessa vid de större verkstäderna som företrädesvis angivit sin produktionsinriktning, dels är produkterna som sådana förhållandevis lätta att specificera. Vad gäller järnvägsvagnar och -materiel sammanfaller i det närmaste helt det här beräknade värdet med de som anges av Hans Modig (se nedan). En jämförelse med undersökningen av fartygsproduktionen, som görs nedan, indikerar också att de mekaniska verkstädernas redovisning av denna produktion var i stort sett fullständig. (7) Man kan således antaga att produktionen vid övriga foreträdesvis mindre verkstäder och gjuterier bestod av maskiner och redskap, reparationer samt konsumtionsartiklar. Produktionen vid verkstäder utan specificering av tillverkningen har fördelats mellan dessa poster enligt de relationer som angetts ovan. Huvudposter blir därmed investeringar till jordbruks-, industri- och transportsektorerna (cirka 15, 35 resp 30 procent) samt insatser i byggnation (5 procent) och till konsumtion (5 procent). Därtill antages vardera 5 procent ha utgjort reparationsinsatser i industri och transporter.

Det är högst troligt att denna fördelning förändrades under 1800-talets första hälft. För en bedömning av den långsiktiga utvecklingen blir därför det totala värdet för investeringsvaror snarare än sektorsfördelningen på användningssidan av intresse.

Emellertid är fördelningen till transportsektorn i hög grad beroende av ångfartygens expansion samt av järnvägsbyggandet. Följaktligen bör andelen ha stigit under 1850- och 1860-talen. Därför har fördelningen av investeringsvaror till transportsektorn beräknats med en konstant av 20 procent av verkstädernas produktion samt en direkt fördelning till järnvägsvagnar och -materiel utifrån Hans Modigs och Eric Nicanders undersökningar. (8) Tilldelningen till övriga sektorer har justerats för denna variabel.

Till gruppen av investeringsinriktade branscher inom metallindustrin hör också skeppsvarven vilkas beräknade nybyggnation utgjorde investeringsvaror till transportsektorn medan produktionen av reparationer fördelats som insatsvara.

Inom metallindustrin antas också hantverkarna - och då framför allt landsbygdens smeder - ha framställt investeringsvaror till jordbruket i lika mån som reparationer. Detta gäller också för den beräknade hemslöjden vilket behandlas nedan.

Övriga - och kvantitativt ganska obetydliga - inslag av investeringsvaror beräknas ha kommit från snickerierna (15 procent av produktionen till investeringar i industri resp privata tjänster), från sadelmakarna (25 procent investering i transporter och jordbruk) samt från segel- och tältduksfabriker och replagerier (segelduk och tågvirke till transportsektorn).

7.1.2. Fördelningen av insatsvaror över tiden

I ett stort antal fall kunde samma produkt vara avsedd som insatsvara i produktion inom industrin, i hemmen, i andra sektorer eller för slutlig konsumtion. Den moderna industrialiseringen kunde innebära stora förändringar i dessa avseenden. För några av de mera betydande industriprodukterna har fördelningen på användningsområden därför beräknats variabel över tiden.

Av särskild kvantitativ vikt i detta sammanhang är fördelningen mellan insatsvaror för vidare produktion inom industrin samt för användning i industriellt arbete i hemmen. Eftersom det senare arbetet inte ingår i föreliggande serie över industriproduktionen skall insatsvaror inom hemproduktionen inte utgöra en avdragspost utan istället utgöra ett tillskott till något av övriga användningsområden för industriprodukter. Fördelningen av industriproduktionen-export+import har därför stämts av mot beräknad användning av insatsvaror i de därpå följande produktionsleden inom industrisektorn för gruppen tackjärn, stångjärn och manufakturjärn, för garner samt för läder. För järnet innebär detta dels en beräkning av förbrukningen av tackjärn och stångjärn inom bergshanteringen (se avsnittet om förädlingsvärdesandelar), dels en skattning av järnförbrukningen vid fabriker och inom hantverk samt inom byggnationen, till vilken varugruppen plåt och spik förts.⁽⁹⁾ För garner var det enbart fråga om beräknad förbrukning vid väverier och för läder den antagna mängden insatsvaror i läderhantverket. Mellanskillnaden mellan produktionen av dessa produkter och förbrukningen inom industri och hantverk har förts till slutlig användning. I fråga om järnet har mellanskillnaden fördelats på insatsvaror i jordbruk (för reparationer), investeringsvaror i jordbruk samt konsumtion, dvs liknande fördelning som gäller för metallhantverket. I fråga om garn och läder har mellanskillnaden förts till konsumtion. Tillskottet till respektive serie omfattar således endast insatsvaran och inte det arbete som utförts i hemmen. Serierna kan emellertid ligga till grund för en beräkning av hemindustriellt arbete.⁽¹⁰⁾

För produktgrupperna papper och vävnader gäller fördelningen endast mellan insats i vidare industriproduktion eller slutlig konsumtion. Insatserna av papper har beräknats utgöra 30 procent av bruttoproduktionsvärdet inom övrig grafisk industri och hantverk. Insatserna av vävnader har beräknats utgöra 10 procent av hantverkets och 25 procent av sömnadsindustrins bruttoproduktionsvärde. Talen för hantverket motsvarar således de antaganden om förädlingsvärdesandel som gjorts i tidigare kapitel. Aterstoden

nadsproduktionen förs till konsumtionen. I dessa fall innefattar konsumtionen förmodligen en betydande del som användes inom offentlig sektor.

För livsmedelsindustrins del har också en avstämning gjorts av fördelningen i förhållande till industrins beräknade förbrukning. Det är här främst fråga om livsmedelshantverkets användning av socker, jäst och mjöl. Här är också att märka att - på samma sätt som i NI - exporten av djurhudar dragits från fördelningen av insatsvaror till industrin medan produktionen av hudar beräknats ingå i animalieproduktionen och där fördelats till industrin.

Fördelningen av sågverkens produktion följer de principer som gällde för beräkningen av produktionen av sågade trävaror för hemmamarknaden. Insatserna inom industrin antages utgöra 25 procent av trähantverkets samt 30 procent av trävarufabrikernas inklusive skeppsvarvens bruttoproduktionsvärde. Aterstoden fördelas till byggnadsverksamheten. Detta innebär att kring 1870 gick 20 procent av sågverksproduktionen (exkl export) till industrin och 80 procent till byggnadssektorn. Det antages således att hemindustrins och hemslöjdens förbrukning av virke från sågverk var obetydlig. Den har heller inte legat till grund för skattningen av sågverkens produktion för hemmamarknaden.

För övriga varugrupper med någon kvantitativ betydelse och blandad användning kan nämnas följande konstanta fördelningar: Produktionen av glas har fördelats 30 procent till industri (buteljer m m), 40 procent till byggnation (fönsterglas), 30 procent till konsumtion (taffelglas). För snickerifabriker har utöver den ovannämnda fördelningen till industriinvesteringar 30 procent fördelats till byggnation och 40 procent till konsumtion. Produktionen vid oljeslagerier - vari ingår oljekakor - har fördelats med en tredjedel till vardera jordbruk, industri och konsumtion.

7.2. Revisioner i NI:s fördelning 1872-1912

För perioden 1872-1912 har NI:s serier legat till grund för fördelningen av industriproduktionen. Förändringar i NI:s fördelning har genomgående gjorts till följd av ändrade löpande produktionsvärden, nya beräkningar av variationen över tiden i användningen av vissa varor och överföringen av reparationer till insatser. Det senare gäller även vissa smärre produktposter vilka i ÖJ:s serier från 1931 överförts från investeringar till insatser och som i FU genomgående behandlas som insatser. Serien över investeringar i transportsektorn är också nykonstruerad. Slutligen har Östen Johanssons serier använts i fråga om fördelningen till offentlig sektor. ÖJ:s serier motsvarar här nära den beräknade mängden industriella insatsvaror i offentlig produktion⁽¹¹⁾, medan NI:s tal är för låga. De här företagna förändringarna av NI:s tal för fördelning på användningsområden redovisas branschvis nedan:

7.2.1. Malmbrytning och metallindustri

Inom denna bransch har de mest omfattande förändringarna i fördelningen vidtagits. De är följande:

Fördelningen till jordbruket har förändrats både för insatsvaror och investeringsvaror i relation till förändringen av hantverkets produktionsstal. Vidare har den beräknade minskningen av industrins insatsvaror (stångjärn m m, se nedan) fördelats mellan jordbrukets insatsvaror och investeringar samt konsumtion enligt de principer som gällde för tiden före 1872. Den andel av verkstädernas reparationsarbeten (20 procent), som NI fördelade till jordbrukets investeringar, har överförts till insatsvaror i jordbruket. Vidare har den andel av metallhantverkarnas produktionsvärde, som NI antog utgöra investeringsvaror till jordbruket (25 procent), antagits falla med drygt en halv procentenhet årligen efter 1890. Därigenom uppnås paritet med fördelningen från 1931 (se detta avsnitt). I gengäld fördelas en växande andel av metallhantverkets produktion till reparationer inom industrin (se nedan).

I fråga om insatsvaror till industrin har följande fyra förändringar gjorts: a) Utifrån en beräkning av metallindustrins förbrukning av egna insatsvaror sänks nivån i NI:s fördelning cirka 10 procent under 1870-talet och 3-5 procent under 1880-talet samt första hälften av 1890-talet. (12) Detta avdrag motsvarar järn för produktion utanför fabriker och hantverk och har fördelats som motsvarande under den tidigare perioden, dvs som tillskott till insatsvaror och investeringsvaror i jordbruket samt till konsumtionen. b) Till metallindustrins insatser i industri har förts beräknade kostnader för reparationer och underhåll för hela industrin minskat med insatser från byggnadssektorn enligt OJ för underhåll av fastigheter samt med en mindre andel av reparationer som lagts på trähantverkare. Detta motsvarar således de reparationer som utförts av metallhantverkare och mekaniska verkstäder. I förhållande till NI:s serier innebär detta en överföring från konsumtion och från jordbruks- och industriinvesteringar (se nedan) till industriella insatsvaror. c) De tillbehör till rullande materiel, som inköpts av järnvägsbolag som insats- eller investeringsvaror (se nedan), drages från industrins insatsvaror. d) I enlighet med OJ:s serier har ökningen i fördelning till offentlig sektor - gentemot NI - svarat mot minskning av insatsvaror till industri.

Investeringsvaror till industri: NI fördelade 50 procent av verkstädernas reparationsarbeten som investeringar till industrin. Detta överförs i FU till insatsvaror. Först från 1913 anges emellertid reparationer särskilda från metallindustrins övriga produktion i industristatistiken. Från 1899 anges värdet av "diverse metallgods och reparationer". Reparationerna motsvarar 1913 cirka 25 procent av "diversegruppen", vilket antages vara reparationernas andel 1899-1912. För tiden före 1899 antages verkstädernas reparationer utvecklas i takt med industrins beräknade kostnader för rou. Reparationer för industrins räkning kommer då att utgöra drygt 5 procent av de mekaniska verkstädernas produktion 1871. Detta svarar således väl mot den fö-

regående undersökningen av 1870/71 års produktion. Reparationernas andel av NI:s beräknade fördelning till investeringar stiger från cirka 10 procent i början av 1870-talet till cirka 15 procent kring 1910. Tillväxttakten i investeringarna sjunker således något när reparationerna drages av. Tillväxttakten höjs emellertid av ett avdrag från investeringsvarorna till industrin under 1870- och 1880-talen till följd av en större fartygsproduktion vid verkstäderna än vad som beräknades i NI (se nedan).

Insatsvaror till transportsektorn: NI räknade överhuvudtaget inte med insatsvaror från metallindustrin till transportsektorn utan endast med investeringar, vilket beror på sättet att fördela reparationer. I FU har insatsvaror av tre slag beräknats från metallindustrin till transportsektorn. a) Den mest betydande delen utgörs av skeppsvarvens reparationer. Dessa utgjorde 1870/71 nära 25 procent av skeppsvarvens specificerade tillverkningsvärde enligt primärmaterialet till fabriksstatistiken. I BiSOS specificeras reparationerna från 1911. De har då ökat till att omfatta över 50 procent av skeppsvarvens produktionsvärde. Det är rimligt att förändringar i fartygstyper inneburit en ökning i reparationer. Här antages att reparationernas andel av skeppsvarvens produktionsvärde steg från 25 till 50 procent mellan 1870 och 1900. b) NI antog att 20 procent av de mekaniska verkstädernas reparationsarbete utfördes för transportsektorn. Detta gällde emellertid vid en senare tidpunkt när produktion och reparation av ångfartyg redovisades vid skeppsvarv och inte vid verkstäder. Mellan åren cirka 1880 och 1900 överfördes redovisningen av fartygsproduktionen helt till skeppsvarven (se nedan). Andelen reparationer för transportsektorn vid verkstäder antages därför falla från 50 procent 1880 till 20 procent 1900. Till denna kategori förs också 10 procent av metallhantverkarnas arbete. c) Såväl SJ som enskilda järnvägar inköpte fortlöpande "tillbehör till den rullande materielen" från svenska verkstäder, vilket undersökts av Modig. Till en del bestod dessa tillbehör av hjul och axlar till nyinköpta vagnar, vilken del då är att betrakta som investering. Men tillbehören bestod också av reservdelar av ett stort antal slag. Modig karakteriserar tillbehören som helhet som reservdelar. (13) Här antages tillbehören till 75 procent ha utgjort reservdelar och följaktligen insatsvaror medan resterande 25 procent utgjorde investeringsvaror. Vidare räknas 10 procent av järnvägens inköp av metaller till insatsvaror. Dessa inköp bestod till övervägande del av broöverbyggnader och tubämnen, men också till en del av smidesjärn och plåt "sannolikt för reparationsverkstädernas behov". (14)

Investeringsvaror till transporter: Denna beräkning omfattar de varor som NI fördelade till detta område exklusive reparationer vid skeppsvarv, verkstäder och inom hantverk. Serien är nykonstruerad, då investeringar i lokomotiv och vagnar vid järnvägen bygger på Modigs undersökning (15) samt då en beräkning av produktionen av ångfartyg företagits i FU. Investeringarna vid järnvägen omfattar förutom svensktillverkat rullande materiel också 25 procent av tillbehören till detta. I investeringsserien ingår också spårvagnar vilka antages ha utgjort 15 procent av gruppen "järnvägs- och spårvagnar" i in-

dustristatistiken, dvs lika med den andel spårvagnarna hade när vagnstyperna angavs var för sig på 1920-talet. I investeringarna ingår därtill produktionen av andra vagnar och åkdon samt skeppsvarvens nybyggnation.

Den redovisade produktionen vid skeppsvarven är låg fram till 1887 för att därefter stiga i synnerhet fram till 1897. Under 1870-talet redovisades emellertid produktionen av ångfartyg vid de mekaniska verkstäderna, vilket bl a den tidigare undersökningen visat. På grundval av handelsstatistikens uppgifter om nyproducerad mängd i registerton segelfartyg och ångfartyg har en volymserie för fartygsproduktionen beräknats. Kvantiteten har vägts med uppgifter om tillverkningsvärden för 1870/71. (16) Under 1870-talet utvecklades skeppsvarvens produktionsvärde och volymen nyproducerade segelfartyg mycket likartat. Skeppsvarvens produktionsvärde steg visserligen cirka 25 procent starkare vid decenniets mitt, vilket emellertid är rimligt med tanke på 1870-talets inflation (nyproduktionen av segelfartyg är alltså fastprisberäknad). Från 1881 ökade emellertid diskrepansen något - i synnerhet under åren 1884-1885 då den beräknade segelfartygsbyggnationen endast utgjorde cirka en tredjedel av varvens produktionsvärde. 1890 föll segelfartygens andel av skeppsvarvens produktion ytterligare ned till drygt 10 procent, en andel som blev bestående till 1912. Av denna beräkning kan man sluta sig till att produktionen av ångfartyg från början av 1880-talet i någon - och växande - utsträckning kom att redovisas vid skeppsvarven. När volymtalet för ångfartygsbyggnationen lägges till produktionen av segelfartyg kommer serien att betydligt överstiga serien för skeppsvarvens produktion (exkl reparationer) fram till 1892-1893, då de båda serierna sammanfaller. Detta är emellertid en jämförelse mellan en volymserie och en serie i löpande värde. Här antages att fartygsproduktionen fullständigt redovisades vid skeppsvarven först efter den statistiska omläggningen 1896. En serie över total fartygsproduktion i löpande priser erhålles i FU genom att de löpande produktionsvärdena 1871 och 1900 sammanbindes med de beräknade volymtalen som index för årlig förändring. De mekaniska verkstädernas fartygsproduktion erhålles som differensen mellan den skattade totala fartygsproduktionen och skeppsvarvens uppgivna produktion. Det kan också påpekas att fördelningen till övriga sektorer har justerats för denna ökade tilldelning till transportsektorn av den mekaniska verkstadsindustrins produkter.

Bland investeringsvaror till transportsektorn ingår vidare gruppen fysiska instrument såsom telefon- och telegrafapparater m m. Dessa specificeras i industristatistiken från 1903. Dessförinnan ingick de i produktionen vid "fabriker för tillverkning av elektriska maskiner och apparater, dynamos, telefon- och telegrafapparater etc", föregånget från mitten av 1880-talet av elektro-mekaniska fabriker. Andelen för telefon och telegrafutrustning har skattats till 67 procent, dvs andelen 1903. Slutligen ingår gruppen kranar, traverser, spel, transportanordningar mm, vilken specificeras från 1926. 1896-1912 ingår dessa i gruppen "maskiner för uppföring och pressning" och

antages utgöra 40 procent vilket är andelen då pumpmaskiner m m särredovisas 1913 samt hissar 1926. Före 1896 görs ingen skattning eftersom nivån då är mycket låg (0.1 milj kr). I exporten, slutligen, vilken dragits från produktionsvärdet i respektive grupp, särredovisas telefoner och telegrafapparater först från 1907. Dessa ingick dessförinnan i gruppen kirurgiska instrument m m av vilka de 1907 utgjorde drygt 95 procent. Denna andel har antagits gälla tillbaka till mitten av 1890-talet, då denna export ökade i omfattning.

Den föreliggande serien över investeringsvaror till transportsektorn anger genomgående ett 1-2 milj kr högre värde än NI:s serie, rensad från reparationer. Detta beror troligen på en fullständigare redovisning av investeringar vid järnvägen.

7.2.2. Jord- och stenindustri

De gentemot NI vidtagna förändringarna är små och framför allt konsekvenser av uppräknigen av tegelbrukens produktion, av den förändrade beräkningen av hantverksproduktionens värde samt av den i enlighet med OJ förändrade fördelningen till offentlig sektor. I likhet med för tiden efter 1912 har en andel av cementproduktionen, motsvarande 50 procent av cementvarufabrikernas tillverkningsvärde, förts från insatser i byggnation till industri.

7.2.3. Träindustri

Sågverkens beräknade produktion för hemmamarknaden har fördelats mellan insatser i industrin och i byggnationen enligt de principer som tidigare redogjorts för. I enlighet med beräkningen av totalt produktionsvärde har vidare sågade trävaror motsvarande 88 procent av värdet av hyvlade trävaror fördelats som insats till industrin.

Värderingen av sågverkens produktion för export är här något högre än i NI mellan 1871 och 1896 beroende på en lägre reduktion från fob-priserna. (17)

Av hantverkarnas produktion har 15 procent antagits utgöra reparationsarbete för industrin (jfr ovan om metallindustrin).

7.2.4. Pappers- och grafisk industri

OJ:s fördelning till tjänster - privata och offentliga - har använts justerade för skillnader i beräkningen av hantverkets produktionsvärde.

7.2.5. Livsmedelsindustri

Fördelningen av det beräknade produktionstillskottet vid kvarnar, bryggerier och livsmedelshantverk har följt NI:s principer. Emellertid har insatsvarorna till industrin räknats upp avsevärt på grund av såväl en högre volym som en lägre förädlingsvärdesandel inom hant-

verket i FU än i NI:s beräkning. Det kan också påpekas att OJ räknade upp produktionen inom livsmedelshantverket avsevärt utan att förändra fördelningen av insatsvaror.

7.2.6. Textil- och beklädnadsindustri

I fördelningen av textilindustrins produkter byggde NI på 1912 års specialundersökning av kommerskollegium. Mängden bomullsgarn till väverierna varierades årligen i relation till mängden producerad väv. Mängden vävnader för industrin skulle svara mot insatserna i konfektions- och sömnadsindustrin vilket i fördelningsschemat angavs med fasta procenttal för vävnaderna. Under första 1870-talet ger detta - tillsammans med importen - alltför höga insatser. Dessa har reducerats utifrån beräknade insatser inom sömnadsindustri och textilhantverk.

OJ:s fördelning till offentlig sektor har dragits från konsumtionen. Vidare har dessa båda serier justerats för förändringen i hantverkets produktionsvärde.

Exportvärdena, vilka i handelsstatistiken delvis beräknats med fasta värdesatser, har justerats med hjälp av prisserier för garn och vävnader. (18)

7.2.7. Läder-, hår- och gummivaruindustri

Fördelningen till offentlig sektor har ökats enligt OJ:s serie på konsumtionens bekostnad. Båda serierna har justerats för förändringen i hantverksproduktionens värde. Av sadelmakarnas produktion har vardera 25 procent förts till insatser i transporter respektive investeringar i transporter och jordbruk.

7.2.8. Kemisk-teknisk industri

Det beräknade tillskottet i träkolsproduktionen lägges till industriinsatserna. OJ:s serie över insatser i offentlig sektor drages från industriinsatserna. Av samma skäl som för textilindustrins del har exportvärdena justerats med hjälp av prisserier för tjära, såpa, tändstickor och oljekakor.

7.3. Revisioner i OJ:s fördelning 1913-1955

Fördelningen av industriproduktionen utgår för denna period från OJ:s serier, vilka för tiden fram till 1930 byggde på NI:s arbete och för tiden därefter på Einar Dahlgrens oavslutade undersökning för perioden 1930-1951. OJ använde Dahlgrens fördelningstal till industristatistikens produktionsvärden samt till den beräknade hantverksproduktionen och förde också fördelningen fram till 1955. Dahlgrens fördelningsschema avvek något från NI:s. I några fall anpassade Dahlgren sina tal till NI:s och i övrigt uppger OJ att vissa grova justeringar gjorts av NI:s fördelning för att anpassa dessa till fördelningen byggd på Dahlgrens undersökning. (19)

OJ:s förändringar av NI:s fördelning på användningsområden är dock små och av två slag. Dels har förändringar i fördelningen gjorts föranledda av de omräknade värdena för hantverksproduktionen. Dels har insatserna i offentlig verksamhet kraftigt uppräknats (t ex från 20 till 150 milj kr år 1930) på bekostnad av insatser i industriproduktion och privata tjänster samt konsumtionen.

Markanta brott kvarstår emellertid i ett flertal av OJ:s serier mellan 1930 och 1931. Framför allt gäller detta i fördelningen av insatsvaror till industrin vilka som andel av industriproduktionen låg närmare 10 procentenheter lägre under 1920-talet än under 1930-talet. Den i FU företagna undersökningen av förädlingsvärdesandelar anger att NI:s och OJ:s fördelning av insatsvaror till industrin var för låg fram till 1930 och då i synnerhet under 1920-talet. Talen för insatsvaror var också för låga under andra världskriget och under 1950-talet. Följaktligen har revideringar av denna fördelning företagits. Revideringarna har genomförts i två steg. För det första har en direkt korrigerings av olika varuposter i fördelningen gjorts med ett flertal korrigeringar som följd. För det andra har en direkt beräkning av mängden insatsvaror från varje sektor och bransch företagits i anslutning till den modell för insatsvaruvärden och förädlingsvärdesandelar som användes i tidigare kapitel. Den beräknade mängden insatsvaror har minskats med importen av insatsvaror från respektive sektor och bransch, varvid en kontrollserie för fördelningen av industriella insatsvaror från respektive bransch erhållits. Jämförelsen med kontrollserien har för fem av branscherna föranlett korrigeringar av serierna för insatsvaror till industrin.

Vidare föreligger brott mellan 1930 och 1931 i ett flertal investeringsserier, där förändringar i definition från investerings- till insatsvara inte överbryggats i OJ. En rad undersökningar av fördelningen före och efter 1930 har därför företagits i FU för att sammanjämka serierna. Till detta kommer den fortsatta överföringen av reparationskostnader från investeringar till insatser. Företagna revideringar av OJ:s serier redovisas branschvis nedan.

Utöver de förändringar som här redogörs för tillkommer generellt för hela perioden 1913-1955 att de tillverkningsvärden, som angivits för "vidare bearbetning vid eget verk" och som lagts till saluttillverkningsvärdet för respektive bransch, självfallet fördelats som insatsvaror till industrin. De jämförelser som görs nedan mellan serier i OJ och i FU gäller emellertid exklusive denna vidare bearbetning.

7.3.1. Malmbrytning och metallindustri

I OJ:s serie över investeringsvaror till jordbruket föreligger ett markant brott mellan 1930 och 1931 med en nedgång från 82 till 40 milj kr. Metallindustrins produktion av de varor som klassificerats som investeringsvaror för jordbruket sjönk emellertid med mindre än 10 milj kr mellan dessa år enligt industristatistiken. Brottet i OJ:s serie förklaras av att talen till 1930 inbegriper 25 procent av metallhantverkets produktionsvärde för att därefter utesluta denna del. I FU görs anta-

gandet att investeringsbidraget från hantverket kontinuerligt föll efter 1890 till förmån för en ökad tillförsel till jordbruket av maskiner och redskap från mekaniska verkstäder. Därigenom uppnås 1930 paritet med underlaget för serierna från och med 1931. Vidare har för hela perioden den andel av verkstädernas reparationsarbete, som i ÖJ ingått i investeringar till jordbruket, överförts till insatsvaror. Slutligen har det för perioden fram till 1930 i FU beräknade tillskottet till hantverksproduktionen fördelats mellan insatsvaror och investeringsvaror i jordbruket samt konsumtion.

På samma sätt som tidigare har den del av verkstädernas reparationer, som i ÖJ ingått i industrins investeringar, omfördelats till insatser i industrin. Vidare har "ej spec. delar till automobiler" överförts från transporter till insatser i industrin under 1920-talet, dvs samma fördelning som råder från 1931 (se nedan). Serien över industriella insatsvaror från malmbrytning och metallindustrin har emellertid framför allt reviderats med utgångspunkt i jämförelsen med Kontrollserien. I denna serie, som alltså är en beräkning av mängden industriella insatsvaror från denna bransch med avdrag för importen, har hänsyn tagits till den ökade användningen av skrot som insatsvara. Således i det närmaste fördubblades användningen av tackjärns- och smideskrot i relation till användningen av tackjärn mellan mitten av 1940-talet och början av 1950-talet enligt industristatistiken. Också enligt statistiken över bergshanteringens skedde en betydande relativ ökning i användningen av skrot. I föreliggande sammanhang är det emellertid endast det inköpta, inhemska skrotet som finns anledning att ta hänsyn till i beräkningen. Det importerade skrotet ingår i nationalräkenskaper som insatsvara från importen, medan företagets eget skrot ej heller ingått som kostnad i den tidigare förädlingsvärdesberäkningen. Det inhemska, inköpta skrotet utgör däremot från företagets sida en kostnad som reducerar förädlingsvärdet men det ingår inte på annat ställe i nationalräkenskaper varför dess värde här får betraktas som uppkommit i industrin. Värdet av det inhemska inköpta skrotet kan t ex vid mitten av 1940-talet beräknas till cirka 2 procent av insatsvarornas värde från malmbrytning och metallindustri. (20) Andelen för inhemskt inköpt skrot beräknas öka från 1 till 5 procent av insatsvarorna från malmbrytning och metallindustri mellan slutet av 1930-talet och mitten av 1950-talet, varför motsvarande reduktion görs i Kontrollserien över fördelning till insatsvaror i industrin. Med denna serie som underlag erhålls betydande revideringar från 1920-talet och framåt av tidigare serier över fördelningen från gruv- och metallindustrin till insatsvaror i industrin. Tidigare serier (inkl korrigeringen för reparationer men exkl för automobil-delar) höjs cirka 10 procent för 1920-talet. För tiden under andra världskriget och första hälften av 1950-talet höjs serien cirka 5 procent, medan serien sänks drygt 5 procent för 1930-talet. Motsvarande omvända förändringar (i absoluta tal) görs i serien för konsumtionsvaror. Detta motiveras av att denna senare serie till stor del är uppbyggd av en schablonmässig procentuell fördelning av produktion som i statistiken är föga specificerad. Således utgörs konsumtionsvaror till stor del av andelar av

"diverse metallarbeten", "diverse ej spec. manufaktur", "framställt gjutgods, annat", "metallgjutgods", "plåt- och bleckvaror" etc samt av "reparationer". Det är rimligt att dessa andelar för konsumtionen skiftade omvänt mot användningen inom industrin.

I ÖJ:s serie över investeringsvaror till byggnads- och anläggningsverksamhet sker en kraftig höjning 1931. För tiden dessförinnan ingår i denna serie endast mudderverk och grävmaskiner samt från 1927 också väghyvlar, vägvältar m m. I FU har för tiden före 1931 tillförts 20 procent av kranar och lyftanordningar (från transporter) samt 30 procent av pumpar, fläktar m m (från konsumtion). Vidare har produktionen av väghyvlar m m före 1927, vilka då redovisades bland ospecificerade maskiner, skattats utifrån byggnads- och anläggningsverksamhetens relation till övrig maskinproduktion.

Som insatsvaror inom transportsektorn har fördelats fartygsreparationer, 20 procent av verkstädernas reparationer, 10 procent av metallhantverkarnas produktionsvärde samt 37 procent av järnvägsmateriel. De senare fördes av NI/ÖJ i sin helhet till industriinsatser. Modigs tal för järnvägarnas inköp av "tillbehör" motsvarar emellertid drygt 50 procent av industrins produktion av dessa delar åren 1913/14. Som tidigare antages 75 procent av dessa tillbehör vara insatser för reparationer. Fartygsreparationerna utgjorde en dominerande men minskande del (60-40 procent av insatserna) medan verkstadsreparationerna utgjorde den växande delen. Från 1941 redovisas reparationer av cyklar och bilar samt övriga fordon särskilda från övriga reparationer. Till insatser inom transportsektorn har förts 25 procent av cykel- och bilreparationer samt 75 procent av övriga fordonreparationer.

Serien över investeringsvaror till transportsektorn har nykonstruerats på grundval av NI:s fördelningsschema. Utöver överföringen av reparationer till insatser har framför allt beräkningen av investeringar i bilar förändrats i FU gentemot NI/ÖJ. I NI:s fördelningsschema anges att "automobiler: färdigfabricerade resp hopsatta av färdiga delar" i sin helhet samt "karosserier och ej spec. delar" till 50 procent fördelats till investeringar i transportsektorn, medan återstående 50 procent av de senare gått till konsumtion. Denna fördelning är inte rimlig och har inte heller följts efter 1931. En rimligare fördelning är att färdiga bilar fördelas mellan transportsektorn och konsumtion, medan karosserier och delar fördelas som insats till produktionen av bilar "hopsatta av färdiga delar". Från 1931 specificeras vidare underreden vilka före detta redovisats bland färdiga bilar. Andelen för underreden (20 procent) har antagits gälla också före 1931 och överförts till "bildelar". (21)

Medan den totala tilldelningen till transportsektorn alltså sänks betydligt under slutet av 1920-talet i jämförelse med ÖJ:s serier, blir nivåerna mycket näraliggande från 1931. Från 1942 sammanfaller total fördelning till transportsektorn i FU och ÖJ, varefter ÖJ:s serier används. Insatsvaror till transportsektorn behandlas då som en konstant andel av total fördelning till sektorn.

I OJ:s serie över investeringsvaror från metallindustrin till privata tjänster föreligger en kraftig nivåhöjning mellan 1930 och 1931 med en dryg tredubbling. Omvänt föreligger en mindre markerad sänkning mellan 1912 och 1913 vilken emellertid är anmärkningsvärd med tanke på att investeringsvarorna till samtliga övriga sektorer avsevärt stiger mellan dessa år. Några motsvarande förändringar i produktionen av investeringsvaror till privata tjänster föreligger inte enligt industristatistiken. Däremot förändras redovisningen. Gruppen "diverse maskiner", från vilken 20 procent fördelats till tjänstesektorn, minskar mellan 1930 och 1931 medan t ex räkne- och skrivmaskiner samt tvättmaskiner redovisas särskilda. Värdet av enbart dessa maskiner överstiger den tidigare totala tilldelningen från diversegruppen. Vidare har i NI/OJ hela exportvärdet för gruppen kompressorer, blåsmaskiner, kylmaskiner etc dragits från investeringsvarorna i tjänstesektorn trots att endast kylmaskinerna ingår i dessa medan övrigas exportvärden skulle ha dragits från investeringar i industrin. Serien över industriinvesteringarna bör således sänkas före 1931 till förmån för investeringar i tjänstesektorn. En undersökning av fördelningen till industriinvesteringar 1927-1935 visar att dessa ligger cirka 8 procent för högt 1927-1930 i OJ:s serier. Denna andel av industriinvesteringarna förs över till investeringar i privata tjänster 1913-1930, vilket leder till att de markanta nivåförändringarna i den senare serien mellan 1912 och 1913 samt 1930 och 1931 försvinner. Därigenom kommer också serien över investeringsvaror till industrin att överensstämma med utfallet av här företagen undersökning av fördelningen.

Slutligen har fördelningen av insatsvaror till privata tjänster reviderats. Denna fördelning införs i OJ 1931. I FU har en fördelning till denna sektor förts tillbaka i tiden motsvarande cirka 5 procent av grupp "bleck- och plåtvaror".

7.3.2. Jord- och stenindustri

Kontrollserien anger att nivån i OJ:s fördelning av insatsvaror till industrin är alltför låg under 1920-talet. Mellan 1930 och 1931 sker i OJ:s serier en stark ökning i fördelningen av insatsvaror till industrin samt en kraftig minskning av insatsvaror till jordbruket och en betydande minskning till byggnadsverksamheten. För jordbrukets del orsakas förändringen av att hela produktionsvärdet av bränd osläckt kalk före 1931 förts till jordbruket och därefter 80 procent av detta till industrin. I FU får industrins andel av kalken öka från 10 procent 1913 till 80 procent 1931.(22) Vidare fördelades enligt NI:s schema hela produktionen av cement till byggnadsverksamheten, trots förekomsten av cementvarufabriker. I FU görs en fördelning av cement till industrin motsvarande 50 procent av cementvarufabrikerens tillverkningsvärde.(23) Denna tilldelning motsvarar 1930 cirka 20 procent av cementproduktionen.

Serien över investeringsvaror i offentlig verksamhet upphör 1931 medan insatsvarorna ökar i motsvarande omfattning. Investeringsvarorna, enligt NI:s fördelning, omfattade medicinglas, flaskor och bur-

kar. Dessa förs i FU till insatsvaror också för tiden före 1931. Vidare upphör i OJ i det närmaste helt från 1931 fördelningen av insatsvaror till privata tjänster. I FU har en andel fallande från 50 till 25 procent av flaskor och burkar m m fördelats till denna sektor 1913-1955.

7.3.3. Träindustri

Mellan 1930 och 1931 ökar i OJ:s serier insatsvaror till industrin markant från 10 till 18 procent av branschens totala produktionsvärde. Till viss del kan ökningen förklaras av en relativ nedgång för sågverksindustri och trävaruexport, men ökningen av insatsvaror är markant också i relation till den vidare trävarubearbetande industrin (snickerier m m). I relation till dessa branschens produktionsvärde ökar insatsvarorna från 27 till 40 procent. Till en del kan ökningen förklaras av att NI:s/OJ:s serier för tiden före 1931 inte inbegrep hyvleriernas inköp av sågade trävaror (beräknat till 4 procent av sågverkens produktionsvärde). Vidare har i FU 25 procent av hantverkets produktionsvärde fördelats till insatser i industrin. Denna justering är dock otillräcklig, vilket jämförelsen med kontrollserien visar. Denna anger att fördelningen till insatsvaror skall höjas ytterligare drygt 10 procent för 1920-talet, medan nivåerna 1931-1945 blir i stort sett oförändrade. För tiden 1946-1955 görs ytterligare en kraftig revidering av OJ:s insatsvaruserie vilken höjs med i genomsnitt 25 procent. OJ:s serie innehåller nämligen här ytterligare ett markant brott där nivån för insatsvarorna i relation till den trävarubearbetande industrins produktionsvärde faller med cirka 10 procentenheter. I FU:s serie sker däremot en ökning med 2-3 procentenheter, vilket är rimligt med tanke på en starkare prisökning på sågade trävaror än på snickerier m m under denna period.(24)

7.3.4. Pappers- och grafisk industri

För perioden 1913-1930 utgår FU här från NI:s tal för insatser i industrin, vilka i relation till totalproduktionen ger en bättre anpassning till förhållandena från 1931 än vad OJ:s något reviderade serie ger. NI:s/OJ:s serie innehåller avsevärt starkare fluktuationer än kontrollserien, men de båda serierna ligger - bortsett från perioden 1921-1933 - på samma nivåer. De starkare fluktuationerna i NI:s/OJ:s serie är rimliga med tanke på att dessa återspeglar lagerfluktuationer framför allt mellan massa och papper, vilket kontrollserien inte gör. En höjning görs emellertid för perioden 1921-1933 i enlighet med kontrollserien.

Serierna över investeringsvaror till privata tjänster och offentlig verksamhet, vilka omfattar bokbinderiarbeten samt böcker, upphör från 1931 i OJ. Dessa poster förs här för hela perioden till insatser i privata tjänster resp till konsumtionen.

7.3.5. Livsmedelsindustri

Mellan 1930 och 1931 mer än fördubblas de av ÖJ fördelade insatsvarorna till industrin, vilket motsvarar en ökning från 5 till 13 procent av branschens produktionsvärde. Det är emellertid särskilt under åren 1927-1930 som ÖJ har låga tal för insatsvarorna. Nivåförändringen i insatsvarornas andel av produktionsvärdet mellan 1920- och 1930-talen är i övrigt måttlig från cirka 10 till 13 procent. Dessa nivåförändringar kvarstår också om importerade insatsvaror inkluderas. Anmärkningsvärt är emellertid att ÖJ kraftigt räknat upp produktionsvärdet inom livsmedelshantverket, omfattande bl a bagerier och charkuterier med hög andel insatsvaror från kvarnar och slakterier, utan att förändra NI:s tal för insatsvaror till industrin. I FU:s kontrollserie inräknas också insatser till hantverket och beräkningen anger en höjning av insatsvarorna genomgående för hela perioden 1913-1940 med 35-50 procent av ÖJ:s serie. Undantaget är perioden 1927-1930 då denna serie ökas 2-3 gånger. Vidare sker en reduktion av ÖJ:s tal för några år vid 1910-talets slut. För perioden 1941-1955 är ökningen genomgående lägre eller 10-15 procent. Revideringen av livsmedelsindustrins insatsvaruserie avviker således från övriga revideringar genom att höjningen för 1930-talet är i paritet med höjningen för tidigare perioder (bortsett från några år) samt att höjningen för 1940- och 1950-talen är avsevärt lägre.

Mellan 1930 och 1931 sker vidare i ÖJ en betydande minskning av insatser till jordbruket. Fram till 1930 innefattar dessa bl a en i NI särskilt beräknad post av kli från småkvarnar utanför industristatistiken. Denna post ingår inte därefter. Detta har korrigerats i FU med en motsvarande tilldelning till jordbruket av småkvarnarnas produktion.

7.3.6. Textil- och beklädnadsindustri

Insatsvarornas (inkl importerade insatsvaror) andel av branschens produktionsvärde stiger i ÖJ med nära 10 procentenheter mellan 1920- och 1930-talet (med 8 procentenheter mellan 1930 och 1931). Från andra världskriget sjunker andelen åter med 5 procent. En första justering innebär att höja ÖJ:s serie med de beräknade insatserna i textiltillhantverket motsvarande 10 procent av hantverkets produktionsvärde. Kontrollserien i FU ger emellertid ett långsiktigt annorlunda förlopp än ÖJ:s insatsvaruserie. Från en gemensam nivå på 1910-talet om cirka 20 procent av hela produktionsvärdet visar FU:s serie en långsiktigt stigande andel för insatsvarorna till cirka 35 procent under 1950-talet. Detta avspeglar en växande tyngd för beklädnadsindustrin relativt spinnerier och väverier. Trikå- och sömnadsfabriker m fl ökar sin andel av textilfabrikernas tillverkningsvärde från drygt 25 procent 1913 till nära 65 procent 1955. Detta indikerar en fortgående förskjutning från hemsömnad till fabrikskonfektion och således en motsvarande utveckling som den mellan spinnerier och väverier vilken vägts in i insatsvaruserierna för 1800-talet. Det kan också note-

ras att den relativa ökningen för beklädnadsindustrin var särskilt stark under andra hälften av 1920-talet, vilket förmodligen bildat underlag för de korrigerade värdena i ÖJ 1931. Insatsvaruserien i FU innebär en ökning av ÖJ:s serie (inkl hantverksinsatsen) med nära 20 procent under 1920-talet, en ökning med drygt 5 procent under 1930-talet samt en betydande ökning om 35-45 procent under 1940- och 1950-talen.

Vidare upphör i ÖJ serierna för investeringsvaror till privata tjänster och offentlig verksamhet från 1931. Denna grupp omfattar säckar, markiser, presenningar o dyl. I FU förs dessa för hela perioden till motsvarande serier för insatsvaror.

7.3.7. Läder-, hår och gummivaruindustri

För denna industriklass har kontrollserien inte föranlett några revideringar av ÖJ:s serie för industriella insatsvaror. Revideringar har endast företagits vad gäller serierna över investeringar till industri-sektorn (gummislangar och läderremmar) samt till byggnadssektorn (borstbinderiarbeten), vilka upphör 1931 i ÖJ. Dessa förs i FU till insatsvaror i respektive sektor för hela perioden. Liksom tidigare har, slutligen, sadelmakeriarbeten fördelats mellan investeringar i jordbruk och transporter.

7.3.8. Kemisk-teknisk industri

Serierna över investeringsvaror till privata tjänster och offentlig verksamhet i ÖJ (10 procent vardera av linoleummattor) upphör 1931. De förs i FU till insatsvaror i dessa sektorer för hela perioden. ÖJ:s överföring av insatsvaror från industrin till offentlig verksamhet accepteras men NI:s beräknade tillskott till träkolsproduktionen behålles som insats till industrin.

7.3.9. Kraft-, belysnings- och vattenverk

Inom denna industriklass sker det relativt sett största brottet i ÖJ:s serier, då andelen för insatsvaror till industrin av produktionsvärdet ökar från 28 till 56 procent mellan 1930 och 1931. I FU beräknas en fördelning till industrin på följande sätt. Industrins förbrukning av elkraft 1913-1955 beräknas på basis av den branschvisa relativa elkostnaden interpolerad mellan 1926 och 1955. Därigenom erhålles en serie baserad på långsiktiga branschvisa förändringar i elförbrukning samt på årliga förändringar i industrins sammansättning. Den tar däremot inte hänsyn till variationer i takten för elektrifieringen. Denna serie ligger betydligt över ÖJ:s serie fram till 1930 för att därefter ligga betydligt under till slutet av 1940-talet. Avståndet mellan serierna minskar emellertid mot 1930-talets mitt och från 1937 utvecklas serierna relativt parallellt fram till mitten av 1940-talet. ÖJ:s fördelning 1913 utgör 42 procent av den här beräknade förbrukningen enligt 1926 års relativa andelar. 1937 utgör ÖJ:s fördelning 125 procent.

Nivåerna i OJ:s serie 1913 och 1937 samt den i FU beräknade 1926 accepteras som utgångspunkt för trender, vilka således anger en pågående elektrifiering, vilken också - från låga nivåer - gick snabbare fram till 1926 än därefter. Arliga tal erhålles genom att dessa trendvärden multipliceras med den relativa avvikelsen från trenden i här beräknad serie. Vidare användes den här beräknade serien från 1947 vilken ansluter till i industristatistiken uppgivna kostnader för elförbrukningen 1952-1955.

Noter

1. Lindahl m fl, a.a., del II, s 242 ff.
2. Johansson, O., a.a., s 167.
3. Underlaget till avstämningen med NI:s fördelningsschema har upprättats av fil kand Anne Jerneck, Ekonomisk-historiska institutonen, Lunds universitet.
4. Krantz, O., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Offentlig verksamhet 1800-1980, Lund 1987, tabell S5 och K68.
5. Schön, a.a. (Utrikeshandel).
6. Se t ex Gårdlund, T., Industrialismens samhälle, Stockholm 1942, s 33 ff, och dens. Bolinders. En svensk verkstad, Stockholm 1945, s 38 ff.
7. De mekaniska verkstädernas i primärmaterialet till industristatistiken uppgivna värde för fartygsproduktion motsvarar närmare 1400 kr per hästkraft av den i handelsstatistiken (BiSOS Litt F, 1870-1871) uppgivna mängden nyproducerade ångfartyg. Finanskommittén skattade drygt 10 år tidigare ångfartygsflottans värde enligt tumregeln 1000 kr per hästkraft. Underdånigt betänkande..., a.a., s 50 f. Detta kan jämföras med Finanskommitténs uppskattning om 387 kr per nyläst i segelflottan och 486 kr per nyläst i skeppsvarvens produktion 1870/71 enligt primärmaterialet till industristatistiken. Följaktligen motsvarar de båda materialens uppgifter om ångfartygsproduktionen varandra väl.
8. Föreliggande serie över investeringar i rullande materiel inom järnvägen bygger i huvudsak på Modig, H., a.a, tabeller T4, T19 och T22. I Eric Nicanders senare undersökning presenteras för rullande materiel endast serier över nettoinvesteringar, vilka följaktligen inte motsvarar investeringsberäkningen i FU. För tiden 1853-1867 har emellertid Nicanders serie använts som index till Modigs. Ersättningsinvesteringar bör dessutom under denna tidiga

del i järnvägstrafiken ha spelat liten roll. Nicander, E., Järnvägsinvesteringar i Sverige 1849-1914, Lund 1980, tabell VII.

9. Fördelningen av järn- och stålproduktionen samt utvecklingen för hemindustriellt arbete inom detta område behandlas i Schön, a.a. (1987).
10. Sådana beräkningar har utförts i anförda arbeten av Schön, 1979 och 1987.
11. Se not 4.
12. Beräkningen har utförts på i princip samma sätt som för perioden 1800-1871. Serien sammanfaller med NI:s fördelning under andra hälften av 1890-talet, varav följer att man kan antaga en obetydlig nivå för hemindustriell verksamhet vad gäller metaller från denna tid.
13. Modig, a.a., s 49.
14. Ibid., s 52. Beräkningen av insatsvaror bygger på tabellerna T5, T6, T20, T21.
15. Se not 8.
16. BiSOS Litt F, 1870-1900. Omvandlingen av nyläster till registerton har gjorts via lästetalets volymminnehåll. För beräkningen av värdet av segelfartygsproduktionen, se om skeppsvarven. För ångfartygsproduktionen, se not 7.
17. Se vidare Schön, a.a. (utrikeshandel).
18. Korrigeringarna betingas av ett stort mått av fastprisvärderingar i statistiken över utrikeshandeln, vilka reviderades i förhållande till prisutvecklingen under början av 1890-talet. Se vidare Schön, a.a. (utrikeshandel).
19. Johansson, O., a.a., s 167.
20. Insatsvarornas värde har här för några år beräknats enligt uppgifter i industristatistiken över råvaruförbrukningen. Denna anges endast i kvantiteter. Värderingen har skett dels med enhetsvärde för motsvarande produkter i industriproduktionen, dels där sådan produktion saknats med enhetsvärdet i importstatistiken. Enhetsvärdet för eget skrot har därvid satts lika med enhetsvärdet för inköpt skrot.

21. Fördelningen av delar till automobiler avviker i NI:s schema från fördelningen av delar till övriga fordon vilka i sin helhet förts till industriinsatser. Det kan också påpekas att produktionen av bil-delar inkl underreden motsvarade cirka 60 procent av produktionsvärdet av "automobiler hopsatta av färdiga delar" 1930/31.
22. Kalken var betydande insatsvara framför allt i cementindustrin. I denna användes släckt kalk av vilken produktionen emellertid var obetydlig såväl före 1931 som därefter.
23. Detta motsvarar råvaruandelen i cementvarufabrikenas produktion 1926 enligt den tidigare anförda produktionskostnadsundersökningen för detta år.
24. Enligt prisindex för sågverk resp trämöbelindustri, Ljungberg, a. a.

Tabell 17. Schema för fördelning av fabriksproduktion exkl export på användningsområden 1800-1871.

	J	I	B	T	K
1. MALMBRYTNING OCH METALLINDUSTRI					
Bergshantering:					
järnmalm		100			
tackjärn		100			
gjutgods	20(D)	40(D)	20	20(D)	
stångjärn		100			
manufakturjärn	5(D)	60	30		5
koppar		100			
kopparsmide o mässing			25		75
övriga metaller		100			
Aduceringsfabriker		100			
Axelfabriker		100			
Bleckslagerier	10	50	10		30
Filhuggerier		100			
Gaceapparatfabriker	10				90
Galvaniska fabriker			20		80
Gevärsfaktorier					100
Gulddragerier					100
Hagelfabriker		100			
Hjulfabriker		100			
Hästskofabriker	100				
Järn- o stålfabriker		100			
Järnbleckslackerare		100			
Järntrådsdragerier		70	30		
Kirurgiska instr. fabr.					100
Koboltförädling		100			
Kopparslagerier		80	20		
Leksaksfabriker					100
Matematiska instr. fabr.					100
Mek. verkstäder o gjuterier	15(D)	40(35D)	5	35(30D)	5
Metall- o bronsfabriker		40	10		50
Metallduks- o messingtråds.		100			
Mjölkkärleksfabriker	90				10
Musikinstrumentfabriker					100
Nipper- o galanterifabriker					100
Nålfabriker		50			50
Optiska instr. fabr.					100
Redskaps- o åkdonsfabriker	5(D)	25(D)		30(D)	40
Reverberverk					100
Skeppsvarv				75(D)	
Skostiftsfabriker		100			
Skyltfabriker					100
Stilgjuterier		100			
Symaskinsfabriker					100
Utefabriker					100

Tabell 17 (forts.)

	J	I	B	T	K
2. JORD- OCH STENINDUSTRI					
Bildhuggerier					100
Cokesfabriker		50			50
Degelfabriker		100			
Glasbruk		30	40		30
Glasritare					100
Glassliperier					100
Klosettfabriker			100		
Målkärlsfabriker					100
Porslinsfabriker					100
Spegelfabriker					100
Stenhuggerier			100		
Stenkärls- o kakelfabriker					100
Tegelbruk			100		
3. TRAINDUSTRY					
Förgyllerier					100
Japaneringsfabriker					100
Korgfabriker					100
Möbelfabriker					100
Pennberedare					100
Pipfabriker					100
Sandpappersfabriker		100			
Skogsullsfabriker					100
Snickerifabriker		30(D)	30		40
Snusdosfabriker					100
Spånhattfabriker					100
Sågverk		20	80		
Tunnbinderifabriker		100			
Tändsticksämnesfabriker		100			
4. PAPPERS- OCH GRAFISK INDUSTRI					
Kortfabriker					100
Litografiska fabriker					100
Pappersbruk		80			20
Pappersmassfabriker		100			
Pappersmålare					100
Papperspåsfabriker					100
Tapetfabriker			100		

Tabell 17 (forts.)

	J	I	B	T	K
5. LIVSMEDELSINDUSTRI					
Bryggerier					100
Brännerier					100
Bärvinsfabriker					100
Chokladfabriker					100
Cikoriefabriker					100
Kaffebrännerier					100
Mejerier					100
Mjöl kvarnar		9			91
Pressjäst		60			40
Risgrynskvarnar					100
Senapsmalerier					100
Socketbruk		10			90
Socketersågningsfabriker					100
Stärkelsefabriker		70			30
Tobaksfabriker					100
6. TEXTIL- OCH BEKLÄDNADS- INDUSTRI					
Bandfabriker					100
Blekerier					100
Bobin		100			
Bomulls- o linneväverier		50			50
Bomullsspinnerier		40			60
Färgerier					100
Garndtryckerier					100
Hattfabriker					100
Hattstommesfabriker		100			
Hel- o halvylleväverier		25			75
Kardfabriker		100			
Kattuntryckerier		15			85
Klädesfabriker		50			50
Linnespinnerier		100			
Lumpfabriker		100			
Nystningsfabriker		100			
Paraplyfabriker					100
Parasollfabriker					100
Repslagerier	20	20		20(D)	40
Rullgardinsfabriker					100
Segel- o tältduksfabriker				50(D)	50
Sidenappretering					100
Sidenfabriker		50			50
Silkesrederier		100			
Snörmakerier					100
Stofffabriker		50			50

Tabell 17 (forts.)

	J	I	B	T	K
Strumpfabriker (trikå)					100
Stråhattfabriker					100
Sömnadsfabriker					100
Ullspinnerier					100
Vadd- o filtfabriker		80			20
Vadmålsstampar					100
Vaxduksfabriker					100

7. LÄDER-, HAR- OCH GUMMIVARUINDUSTRI

Borstbinderier			30		70
Gummifabriker		50		25	25
Handskmakare					100
Läderfabriker		100			
Läderlackerare		100			
Portföljmakare					100
Pälsverksfabriker					100
Sadelmakerier	25			25(D)	50
Saffiansfabriker		100			
Skofabriker					100
Sämskmarkerier		100			
Tagelberedare		100			
Vitgarvare		100			

8. KEMISK-TEKNISK INDUSTRI

Asfaltfabriker			100		
Benmjölsfabriker	100				
Färgberedning		100			
Kemisk-tekniska fabriker		80	20		
Kimrök, harts, terpentintillverkning		100			
Lackerare		100			
Lackfabriker					100
Limkokerier		100			
Ljusfabriker					100
Mineraloljefabriker		100			
Nitroglycerinfabriker		20	80		
Oljeslagerier	33	33			34
Parfymerier					100
Pottaskafabriker		100			
Pudrettfabriker	100				
Saltraffinaderier					100
Skedvattenfabriker		100			
Såp- o tvålfabriker		25			75
Träkol		100			

Tabell 17 (forts.)

	J	I	B	T	K
Träoljefabriker		100			
Tändrörsfabriker		100			
Tändsticksfabriker					100
Vagnssmörjefabriker		100			
Vaxblekerier		100			
Ättiksfabriker		55			45

9. KRAFT-, BELYSNINGS- OCH VATTENVERK

Gasverk		13			87
Vattenverk		25			75

Anm. För ett antal delbranscher har fördelningen gjorts variabel över tiden. Tabellens tal avser då förhållandena kring 1870. Se vidare avsnitten 7.1.1. och 7.1.2. (D) betecknar investeringsvaror.

Tabell 18. Schema för fördelning av hantverksproduktion på användningsområden 1800-1871.

	J	I	B	T	K
1. MALMBRYTNING OCH METALLINDUSTRI					
Bleckslagare	10	50	10		30
Blytäckare		100			
Filhuggare		100			
Formskärare		100			
Gelbgjutare					100
Gulddragare					100
Guldslagare					100
Guldsmeder					100
Gördelmakare					100
Hagelstöpare		100			
Hjulmakare		100			
Hovslagare o grovsm.	75(35D)			25	
Instrumentmakare					100
Juvelerare					100
Klockgjutare				100	
Kopparslagare		80	20		
Lackerare		100			
Mekanister		100			
Medaljörer					100
Metall- o bronsarb.		40	10		50
Mässingsslagare		50			50
Nålmakare		50			50
Pistolsmeder					100
Plåtmakare/slagare		80	20		
Rit- o vävskedsmak.		100			
Skärslipare					100
Smed: klen-, univ-, sölje-, eggjärns- o lie-	25(10D)				75
Sporrmakare					100
Sprutmakare		100			
Stålarbetare		100			
Ställmakare				100	
Svärdfejare					100
Tenngjutare		100			
Urfjädermakare					100
Urmakare					100
Vagnmakare				80(D)	20

Tabell 18 (forts.)

	J	I	B	T	K
2. JORD- OCH STENINDUSTRI					
Bildhuggare					100
Förgyllare					100
Gipsbildare					100
Glasritare o glasslipare		50			50
Kakelugnsmakare					100
Krukmakare					100
Stenslipare			100		
Degelmakare					100
3. TRÄINDUSTRI					
Blockmakare					100
Bälgmakare		25		25	50
Fodralmakare					100
Korkskärare		100			
Orgelbyggare					100
Pumpmakare	20	50			30
Schatullmakare					100
Snickare	15				85
Stick- o lavettmakare					100
Stolmakare					100
Svarvare		40			60
Tapetserare					100
Tunnbindare		100			
4. PAPPERS- OCH GRAFISK INDUSTRI					
Bokbindare					100
Ciselörer					100
Grävörer					100
Plånboksmakare					100
Tapetmakare			100		
5. LIVSMEDELSINDUSTRI					
Bagare					100
Slaktare		100			
Snusberedare					100
Sockerbagare o schweizare					100

Tabell 18 (forts.)

	J	I	B	T	K
6. TEXTIL- OCH BEKLÄDNADS- INDUSTRI					
Damaskörer					100
Filtmakare		20			80
Färgare					100
Hattmakare					100
Kammakare					100
Kardmakare		100			
Klädesrenovatörer					100
Knappmakare		90			10
Parasollmakare					100
Repslagare	20	20		20	40
Segelsömmare				50	50
Sejlarer	20	20		20	40
Skräddare					100
Snörmakare					100
Solfjädermakare					100
Strå- o spånhattmakare					100
Vaddmakare		100			
Vaxduksmakare					100
Vävare					100
Överskärare		100			
7. LÄDER-, HÅR- OCH GUMMIVARUINDUSTRI					
Borstbindare			30		70
Buntmakare					100
Garvare		100			
Handskmakare					100
Karduansmakare		100			
Perukmakare					100
Sadelmakare	25(D)			50(25D)	25
Skoflickare					100
Skomakare					100
Sämskmakare		100			

Anm. (D) betecknar investeringsvaror.

8. FASTPRISBERÄKNINGAR 1800-1980

En volymeräkning bör grundas på fasta priser för en så homogen och representativ uppsättning kvaliteter som möjligt. Detta möter alltid svårigheter av åtminstone tre slag: tillgången till produktionsuppgifter och priser är bristfällig, en del av produktionen är av föga standardiserat slag för vilken det är svårt att avgöra vad som är prispförändringar och vad som är kvalitetsförändringar, nya produkter uppkommer.

För att bemästra dessa problem har två principer följts. För det första har volymeräkningen företagits på en så låg aggregeringsnivå som möjligt med hänsyn till materialtillgång och möjliga arbetsinsatser. Det har i föreliggande fall inneburit att fastprisberäkningen utgått från deflaterer av paaschetyp (för att åstadkomma laspeyrevolymer) på delbransch- eller varugruppernivå. Prisutvecklingen för en stomme av framträdande och relativt homogena industriprodukter har då lagts till grund för volymeräkningen. Vid aggregeringen har inom varje deflateringsperiod delbranschdeflatererna vägts samman till branschdeflaterer och dessa i sin tur till en deflator för hela sektorn. Samma principer har gällt vid fastprisberäkningen av serierna över industriproduktionens fördelning på användningsområden samt förädlingsvärdet. För det andra har basåren i volymeräkningen skiftats. Basåren har valts med cirka 20-25 års mellanrum gemensamt för hela nationalproduktberäkningen utifrån överväganden om strukturella karaktäristika. Därigenom blir det möjligt att på ett adekvat sätt ta hänsyn till de förändringar i produktionsstrukturen, som följer av den ekonomiska omvandlingen. Detta undanröjer självfallet inte alla de problem, vilket till en del är omöjligt, som ryms i volymeräkningen, men problemen reduceras till att åstadkomma homogenitet och representativitet inom respektive deflateringsperiod.

Förutsättningarna för fastprisberäkningarna har i FU varit olikartade för perioderna 1800-1871, 1869-1890, 1888-1955 samt 1953-1980. Detta har delvis att göra med de förändringar som skedde i industriproduktionen men framför allt med att materialsituationen varit olika. För tiden fram till basåren 1869/71 har serierna i FU i sin helhet fått skapas från grunden, varvid konstruktionen av serier i fasta priser delvis varit ett inslag i detta arbete. För perioden 1869-1890, vilket också är en deflateringsperiod i FU, har med vissa revideringar NI:s serier över produktionen i löpande värde och dess fördelning på användningsområden kunnat användas till vilka nya delbranschdeflaterer konstruerats i FU. För perioden 1888-1955 har nya deflaterer på delbranschnivå, konstruerade av Jonas Ljungberg,(1) funnits att tillgå. För den avslutande deflateringsperioden 1953-1980 användes volymer och därmed implicita deflaterer på branschnivå i NR:s serier. Konstruktionen av branschdeflaterer redovisas för respektive period nedan.

8.1. Deflaterer 1800-1871

Produktionen inom de nio industribranscherna har indelats i totalt cirka 60 delbranscher vilket inneburit att ett motsvarande antal relativt homogena varugrupper skapats. Indelningen har eftersträvat att åstadkomma homogenitet dels i fråga om varugruppens framställnings-sätt (dvs i fråga om dess råvaruursprung och dess förädlingsgrad) samt i varugruppens användningsområde. Den senare principen har framför allt betydelse vid fördelningen av produktionen på användningssidan.

Deflateringen har skett för varje varugrupp eller delbransch för sig. För flertalet delbranscher har detta gjorts direkt med hjälp av prisserie eller deflator för den viktigaste varan eller varugruppen. För cirka 20 av de mindre delbranscherna har deflateringen skett med hjälp av deflators för en näraliggande delbransch.

Delbranschdeflaterarna är två olika slag. Det ena slaget - något mer än hälften av deflaterarna - bygger på prisserier hämtade från tre arbeten: Lennart Jörbergs prishistoria, Rolf Adamsons arbete om brukshanteringen samt Svend Aage Hansens danska nationalproduktserier. De danska serierna, vilka i föreliggande arbete om den svenska nationalprodukten framför allt kommit till användning i deflateringen av utrikeshandeln, har omvandlats till svenska prisserier med hjälp av växelkurserna.(2) Dessa delbranschdeflaterer är antingen en ren prisserie för en dominerande vara eller en sammanvägd prisserie för en grupp av varor. Det senare gäller för prisserierna för knippjärn, bandjärn, bultjärn, skärjärn, järnplåtar, spik och brännstål som deflater för manufakturjärn och mekaniska verkstäder m m, för prisserierna för de olika spannmålsslagen som deflater för kvarnproduktionen samt för prisserierna för salpeter och pottaska som deflater för mineraler. Det andra slaget av deflater, vilket omfattar produktionen inom några av de mera betydande tillverkningsgrenarna inom fabriker och manufakturer, har inom FU konstruerats som prisindex av paaschetyp utifrån fabriksstatistiken. Konstruktionen presenteras mer ingående i följande avsnitt.

I nedanstående uppställning redovisas vilka prisserier som använts samt vilken vikt de haft i respektive branschdeflator under basåren.

Prisserie	Källa	Procentuell vikt			
		1800/02	1826/28	1848/50	1869/71
Malmbr. och metallind.:					
Järnmalm	J	1.6	1.4	1.8	1.9
Tackjärn	J	13.5	21.0	20.9	22.2
Stångjärn	J	42.5	43.5	38.6	32.8
Knippjärn	A	5.4	2.2	0.4	0.7
Bandjärn	A	3.8	1.3	0.7	1.3
Bultjärn	A	2.0	1.0	0.5	1.1
Skärjärn	A	0.2	0.3	0.2	0.3
Järnplåtar	A	1.5	1.1	2.3	4.3

Prisserie	Källa	Procentuell vikt			
		1800/02	1826/28	1848/50	1869/71
Spik	A	4.1	3.4	3.8	6.4
Brännstål	A	2.8	2.6	2.8	8.5
Garkoppar	A, J	9.1	5.3	6.0	2.9
Silver	J	0.3	0.3	0.4	0.2
Bly	H	0.0	0.2	0.2	0.6
Tenn	H	0.0	0.3	0.2	0.6
Bräder	J	0.9	0.8	3.1	1.6
Daglön	J	12.2	15.3	15.7	14.5
Jord- och stenind.:					
Glas	F	20.7	33.3	39.1	47.2
Tegel	J	30.6	37.5	36.0	36.0
Daglön	J	48.7	29.2	24.9	16.8
Träindustri:					
Bräder	J	82.8	79.4	85.7	89.6
Daglön	J	17.2	20.6	14.3	10.4
Pappers- och grafisk ind.:					
Papper	F	47.4	66.0	63.2	75.9
Daglön	J	52.6	34.0	36.8	24.1
Livsmedelsindustri:					
Socker	F	1.6	2.9	5.4	8.9
Tobak	F	1.2	1.4	1.8	3.7
Öl	J	5.0	4.5	2.3	5.9
Råg	J	47.9	45.1	49.3	44.0
Vete	J	8.1	7.6	8.4	7.4
Korn	J	10.6	9.9	10.8	9.7
Havre	J	3.7	3.5	3.9	3.4
Sprit	H	20.6	23.7	16.6	12.6
Smör	J	0.0	0.0	0.0	2.0
Daglön	J	1.1	1.2	1.5	2.4
Textil- och beklädnadsindustri:					
Bomullsgarn	F	0.0	2.1	15.5	30.0
Bomullsvävnader	F	18.0	5.5	3.0	14.7
Linnevävnader	F	2.7	2.2	2.2	2.0
Yllevävnader	F	22.4	31.5	39.1	20.7
Sidenvävnader	F	15.8	8.1	5.8	1.6
Hel- o halvylllevävn.	F	2.4	0.6	0.7	1.1
Trikåer	F	6.1	2.6	2.1	3.2
Daglön	J	32.6	47.6	31.7	26.8

Prisserie	Källa	Procentuell vikt			
		1800/02	1826/28	1848/50	1869/71
Läder-, hår- och gummi- varuindustri:					
Läder	F	7.1	10.4	16.2	26.2
Daglön	J	92.9	89.6	83.8	73.8
Kemisk-teknisk industri:					
Såpa och tvål	F	3.0	3.2	3.1	10.6
Oljor	F	0.6	2.0	9.2	13.1
Ljus	F	0.0	1.8	2.5	9.3
Salpeter	J	0.2	0.6	0.9	2.4
Pottaska	H	0.2	0.6	0.9	2.4
Träkol	J	73.6	82.3	76.1	58.2
Tjära	J	22.1	9.6	7.4	4.1
Kraftindustri:					
Stenkol	H	0.0	0.0	100.0	100.0

Anm. Källa markerar prisseriernas ursprung. J=Jörberg, L., *A History of Prices in Sweden 1732-1914*, vol. 2, Lund 1972. A=Adamson, R., *De svenska järnbrukens storleksutveckling och avsättningsinriktning 1796-1860*, Göteborg 1963. H=Hansen, S.A., *Økonomisk vækst i Danmark*, del II, Köpenhamn 1974. F=prisindex konstruerade från fabriksstatistiken.

8.1.1. Konstruktion av prisindex 1800-1871

De prisserier, som konstruerats från fabriksstatistiken, är i samtliga fall implicita deflaterer erhållna från konstruktioner av laspeyrevolymer för respektive delbransch. Volymberäkningarna bygger på ett urval av kvaliteter för vilka uppgifter om årliga kvantiteter och tillverkningsvärden angivits i primärmaterialet till fabriksstatistiken. Kontroll av konsistensen i materialet har skett framför allt med tanke på att upptäcka oregelbundenheter eller förskjutningar i redovisningen. Dessa kunde uppkomma t ex genom att en kvalitet ett visst år redovisades under en annan kvalitet. Sådana oregelbundenheter har, som angives nedan, korrigerats. Det har emellertid endast undantagsvis varit möjligt att granska uppgifterna för varje fabriksenheter, då en total sådan granskning skulle innebära ett omfattande arbete. Serierna för textilindustrin, vilka till största delen konstruerats i ett tidigare arbete om denna bransch, har dock underkastats en sådan granskning. Detta arbete visade också att det var möjligt att skapa deflaterer på basis av fabriksstatistiken. Nedan följer kommentarer till konstruktionen av de olika prisserierna.

Glas. Fullständiga uppgifter om tillverkningen vid glasbruken finns endast från 1816. Före detta år finns endast sporadiska uppgifter om tillverkningen från ett glasbruk (Sandö, Härnösand). Serien har därför före 1816 kopplats till serien för tegel. Prisserien för glas

bygger på två kvaliteter - taffelglas och fönsterglas med den senare som dominerande (omfattande överlag 2/3 av vikten i deflatorn). Det förekom att taffelglas redovisades bland fönsterglas. Då priset på fönsterglas endast var cirka hälften mot priset på taffelglas uppkom då starka oregelbundenheter. Under åren 1838, 1857, 1863 och 1864 redovisades merparten av taffelglaset som fönsterglas. Detta har korrigerats med ledning av pris- och kvantitetsrelationer under de intilliggande åren.

Under andra hälften av 1860-talet uppkom stor oreda i redovisningen samtidigt som det genomsnittliga priset enligt fabriksstatistiken föll med 70 procent mellan 1863 och 1869. Det kunde naturligtvis tänkas att det under dessa år skedde en anpassning i redovisningen av tillverkningsvärden till en mera långsiktig prisutveckling som inlets tidigare - en anpassning som då skedde i samband med förändrade rutiner för uppgiftslämningen efter 1863. Om så varit fallet skulle kvantiteten ha varit opåverkad. Nu ökade emellertid kvantiteten i motsvarande mån och enligt denna beräkning skulle produktionsvolymen per arbetare ha tredubblats under loppet av sex år. Detta är orimligt. En genomgång av uppgifterna på läns- och bruksnivå visar att det i stället skedde en omläggning i rapporteringen - vid något olika tidpunkt för olika län och bruk - till kvartskistor och samtidigt en redovisning för en stor del av fönsterglaset i kvadratfot. År 1864 var rapporteringen relativt homogen i kistor - kring 1869 hade en ny homogenitet uppnåtts. Prisutvecklingen mellan dessa tidpunkter anpassas med hjälp av priset för tegel.

Papper. Serien sträcker sig tillbaka till 1800. För de fem första åren bygger den på uppgifter från endast Nyköpings pappersbruk. Beräkningen omfattar sex kvaliteter: postpapper, skrivpapper, concept- och chartepapper, tryckpapper, karduspapper och omslagspapper samt makulaturpapper. Inga oregelbundenheter som krävt korrigerings har kunnat upptäckas. Fram till 1858 redovisas hela produktionen i ris. Från detta år redovisades en växande del i centner. Värdet för kvantiteter i ris resp i centner redovisas nästan genomgående separat, varför de senare vägts in. I de enstaka fall värdena redovisas sammanslagna har dessa åtskilt med hjälp av prisrelationerna intilliggande år.

Socker. Serien går tillbaka till 1800. Beräkningen omfattar de sju kvaliteterna kanarie- och raffinadsocker, melissocker, lump- och pudersocker, candisocker, kaksocker, sirap och brun sirap. För åren 1802-1804 finns endast redovisade separata kvantiteter samt totalt tillverkningsvärde. Detta är emellertid inget hinder för konstruktionen av laspeyrevolym och implicit prisindex, eftersom de angivna kvaliteterna omfattar den totala produktionen dessa år. Korrigerings av värdeuppgifter har gjorts 1804-1809 samt 1812, då endast kvantiteter uppgivits från sockerbruket i Karlskrona. Vidare har sirap utelämnats 1819, då kvantitetsangivelsen för denna uppenbarligen är alldeles för hög detta år.

Tobak. Serien går tillbaka till 1800. Den omfattar kvaliteterna kardustobak, rull-, press- och pickanelltobak, cigarrer samt snus.

För åren 1802-1807 har tillverkningsvärdena korrigerats för de fabriker som endast uppgett kvantiteter. Vidare användes inte rull-, press- och pickanell i beräkningen före 1819, då uppgifterna för dessa uppenbarligen avsåg en annan kvalitetssammansättning före än efter detta år. Medelpriset för denna grupp femdubblades nämligen mellan dessa år.

Textilfabriker. Denna grupp omfattar sju prisserier. Denna relativt stora mängd motiveras av två skäl. Dels utgjorde textilfabrikerna en betydande del av den totala fabriksindustrin under perioden med dessutom starkt skiljaktig prisutveckling för olika kvaliteter, dels bygger deflatorserierna på ett tidigare utfört arbete (Schön 1979). Konstruktionen av sex av deflatorserierna redovisas i detta tidigare arbete för perioden 1820-1871. Det är serierna för bomullsgarn och för bomulls-, linne-, ylle-, siden- samt hel- och halvyllevävnader. De har förts tillbaka till 1800 enligt följande. Serien för bomullsgarn har för tiden före 1815 kopplats till serien för bomullsvävnader. Denna serie har beräknats utifrån kvaliteterna bomullslärf, kypert, parkum, nankin, sticktyg och dukar. Serien för linnevävnader bygger på segelduk och tältduk. Yllevävnaderna omfattar fint, medelfint och grovt kläde. Sidenvävnaderna är taft, satin, madras, levantin och dukar. Deflatorserien för hel- och halvulle har förts tillbaka till 1800 genom att kopplas till serien för yllevävnader. I föreliggande arbete tillkommer en deflatorserie för trikåer vilken konstruerats utifrån kvaliteterna bomullsstrumpor, -mössor, -kalsonger och -tröjor samt yllestumpor, -mössor, -kalsonger och -tröjor. I denna serie finns starka förskjutningar enstaka år. Detta beror inte på oregelbundenheter i redovisningen mellan olika prisgrupper utan på att deflatorsen är utbyggd på två huvudkvaliteter (bomull och ylle) med en skiljaktig prisutveckling. Förändringar i sammansättningen påverkar därigenom betydligt deflatorsens värde. Före 1820 har denna deflatorserie kopplats till en sammanvägd serie för bomulls- och yllevävnader.

Läder. Uppgifter om läderfabrikernas tillverkningsvärden och kvantiteter för skilda kvaliteter finns tillbaka till 1819. Fram till 1828 är dessa uppgifter emellertid ofullständigt specificerade. Den föreliggande deflatorserien har därför för perioden 1800-1829 kopplats till Jörbergs prisserie för garvat läder. Från 1829 bygger deflatorserien på tre kvaliteter, smorläder, sulläder och skinn. De båda förra kvaliteterna anges i skålpund och de senare i stycken. Från 1863 anges en mindre del av smor- och sulläder i stycken samt av skinn i skålpund med en gemensam värdesumma för hela kvaliteten. Värderelationen skålpund-stycken har beräknats genom disaggregering av uppgifterna på fabriksnivå och denna relation har vägts in i beräkningen för de senare åren.

Såpa och tvål. Deflatorserien bygger på kvaliteterna såpa och tvål. Specificerade uppgifter finns från 1805. För de första åren har serien kopplats till serien för oljor. Åren 1863-1865 anges tvålkvantiteterna i såväl stycken som skålpund med gemensam värdesumma de båda första åren. Den har separaterats med hjälp av prisrelationerna 1865. Under åren 1859-1862 är uppenbarligen stycken och skålpund

för tvål sammanblandade utan att detta anges. För dessa år bygger deflatorsen enbart på noteringarna för såpa.

Oljor. Specificerade uppgifter finns från 1816. Före detta år har serien kopplats till Jörbergs serie för rapsolja. Deflatorserien bygger på kvaliteterna linolja, rov- och rapsolja samt oljekakor.

Ljus. Uppgifter om ljusfabrikationen finns från 1831. Deflatorserien omfattar talgljus, vaxljus (till 1860) samt stearinljus (från 1845). Uppenbarligen felaktiga kvantitetsangivelser för talgljus, i samband med övergång från lispund till skålpund, har korrigerats 1852, 1853 och 1857.

8.2. Deflaterer 1869-1890

Konstruktionen av deflaterer har följt samma principer som för den föregående perioden. Ett par förändringar vad gäller ingående prisserier kan påpekas. Prisserier för olika typer av manufakturjärn har utgått och ersatts av prisserien för stångjärn samt från 1885 av Carl-Axel Nilssons serie för järn och stål.(3) Till deflatering av verkstadsindustrins produktion har använts en prisserie för järnvägsvagnar.(4) Vidare har indexserier för några nya och växande produkter som cement, pappersmassa och tändstickor införts. Slutligen har antalet prisserier för textilindustrin begränsats till dem för de dominerande produkterna bomullsgarn, bomullsvävnader och yllevävnader.

Prisserie	Källa	Procentuell vikt	
		1869/71	1888/90
Malmbr. o metallind.:			
Järnmalm	J	1.9	2.7
Tackjärn	J	21.2	14.1
Stångjärn	J,N	42.7	47.0
Järnvägsvagnar	M	18.4	24.1
Koppar	J	3.0	1.0
Daglön	W	12.9	11.2
Jord- o stenind.:			
Glas	K	47.2	30.8
Tegel	J	36.0	35.6
Cement	A	0.0	12.7
Daglön	W	16.8	20.9
Träindustri:			
Bräder	A	89.6	90.4
Daglön	W	10.4	9.6
Pappers- o grafisk ind.:			
Pappersmassa	F	5.4	28.3
Papper	F	70.5	54.9
Daglön	W	24.1	16.8

Prisserie	Källa	Procentuell vikt	
		1869/71	1888/90
Livsmedelsind.:			
Råg	J	50.8	31.0
Vete	J	8.8	10.2
Korn	J	5.1	2.5
Socker	F	8.8	11.4
Öl	J	5.9	8.5
Sprit	NI	12.6	9.6
Tobak	F	3.6	4.3
Smör	J	2.0	13.3
Fläsk	J	0.0	1.9
Daglön	J	2.4	6.9
Textil- o beklädn.-ind.:			
Bomullsgarn	F	33.6	22.3
Ullgarn	J	0.3	4.9
Bomullsvävnader	F	16.5	24.7
Yllevävnader	F	23.1	26.9
Daglön	W	26.8	28.1
Läder-, hår- o gummiind.:			
Läder	J	24.8	13.0
Handskar	F	1.4	5.9
Daglön	W	73.8	81.1
Kemisk-teknisk ind.:			
Såpa	F	13.0	10.9
Träkol	J	58.2	43.3
Tändstickor	F	10.3	20.7
Tjära	J	4.1	4.0
Petroleum	A	2.4	7.9
Oljekakor	A	9.7	5.3
Superfosfat	A	2.4	7.9
Kraftind.:			
Stenkol	A	100.0	100.0

Anm. Källa markerar prisseriernas ursprung. J=Jörberg, L., *A History of Prices in Sweden 1732-1914*, vol. 2, Lund 1972. K=Krantz, O., *Svensk glastillverkning i historiskt perspektiv*, Meddelande från Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet, nr 44 1986 (jämte opublicerat underlag). N=Nilsson, C-A., *Järn och stål i svensk ekonomi 1885-1912*, Lund 1972. NI=Lindahl, E. m fl, *National Income of Sweden 1861-1930*, del II, Stockholm 1937. M=Modig, H., *Järnvägarnas efterfrågan och den svenska industrin 1860-1914*, Stockholm 1971.

Anm. (forts.) W=Bagge, G. m fl, *Wages in Sweden 1860-1930*, del I, Stockholm 1933. A=Amark, K., *En svensk prisindex för åren 1860-1912*. Kommersiella Meddelanden 1921:18. F=prisindex konstruerade i FU.

8.2.1. Konstruktion av prisserier 1869-1890

Också för denna period har ett antal prisindex skapats inom FU för deflateringen. Dessa bygger på tryckt statistik över fabriksproduktion och utrikeshandel. I den senare angavs import och export i löpande värden från 1871. I ett stort antal fall användes emellertid i utrikeshandelsstatistiken enhetsvärden som var oförändrade över längre tid. I början av 1890-talet gjordes en mera omfattande justering av värdesatserna i förhållande till gällande marknadspriser. Fabriksstatistik och utrikeshandel har därvid kombinerats varvid förändringen mellan 1871 och 1894 i den senare använts för att kontrollera trenden i fabriksstatistikens uppgifter.

Den tryckta statistiken har använts för denna period av två skäl: Dels har det i konstruktionen för löpande värdeserier inte varit nödvändigt att använda primärmaterialet till fabriksstatistiken. Dels är perioden ifråga kort och de varor som avses relativt standardiserade varför de möjliga förskjutningar mellan kvaliteter som kan rymmas inom aggregaten bedömts vara av mindre betydelse.

Pappersmassa. Enhetsvärdena i fabriksstatistiken för trämassa visar ett relativt kontinuerligt fall mellan mitten av 1870- och 1890-talen. I slutet av 70- och början av 80-talen råder emellertid en viss "oro" i värderingen vilken vid en jämförelse med timmer resp papperspriser inte synes ha sin grund i prisutvecklingen utan i oklara värderingsgrunder. Prisutvecklingen har därför utjämnats.

Papper. Prisindexet är fram till 1879 grundat på kvaliteten tryckpapper och därefter på diverse sorters papper. Det faller kontinuerligt och från mitten av 1870-talet i ungefär samma takt som index för pappersmassa. Värdeuppgiften 1876 för pappersbruken i Göteborg och Bohuslän är felaktigt angiven och har reducerats till en tiondedel av det uppgivna värdet.

Socker. Prisindexet har beräknats utifrån uppgifter om kanarie- och raffinadsocker. Det indikerar ett jämnt och betydande prisfall relativt nära Amarks prisindex.

Tobak. Prisindex har beräknats på snus. Prisutvecklingen är emellertid relativt likartad för cigarrer och cigaretter samt också för råttobak enligt Amark.

Bomullsgarn. Prisindex är beräknat utifrån enhetsvärdet på garn i fabriksstatistiken vilket visar en nära överensstämmelse med värderingen av ofärgat garn i importen, för vilket prisfallet dock var något svagare.

Bomullsvävnader. Utgångspunkten är respektive indexvärde för oblekta och ofärgade, blekta och färgade samt tryckta och pressade bomullsvävnader i exportstatistiken 1894, då värderingen av dessa reviderades. Index skapas med hjälp av värderingen av dessa reviderades. Index skapas med hjälp av värderingen av dessa reviderades.

1871 och 1894 i denna serie som trend samt av fluktuationerna kring motsvarande trend i serien för bomullsgarn.

Yllevävnader. Prisindex är beräknat utifrån nivåerna i exportstatistikens värdering av importerade yllevävnader 1871 och 1896 samt utifrån fluktuationerna i Amarks prisserie för ull.

Handskar. Nivån vid värdejusteringarna i exporten 1871 och 1894 ger trenden, medan Amarks index för råhudar ger fluktuationerna.

Såpa. Indexet är konstruerat utifrån enhetsvärdet för såpa i fabriksstatistiken. Förändringen mellan 1871 och 1986 överensstämmer helt med förändringen i värderingen av såväl såpa som ljus i exportstatistiken.

Tändstickor. Fabriksstatistiken redovisar inte kvantiteter före 1896. Istället användes exportstatistiken. I denna skedde emellertid en fast värdering med en höjning 1876 samt sänkningar 1889 och 1894. Höjningen under 1870-talet samt sänkningen under 1880-talet har utjämnats.

8.3. Deflateror 1888-1955

Utgångspunkten för fastprisberäkningen är de delbranschdeflateror som konstruerats av Jonas Ljungberg samt en i FU konstruerad deflator för hantverksproduktionen. Inom varje deflateringsperiod har en volym för respektive bransch skapats genom aggregering av delbranschvolymerna varvid en implicit deflator av paaschetyp erhållits. Volymerna och således också deflatoren avser, i enlighet med tidigare principer, de totala tillverkningsvärdena.

Prisserie/delbranschdeflator	Procentuell vikt			
	1888/90	1910/12	1929/31	1953/55
Malmbr. o metallindustri:				
Malmgruvor	2.2	7.3	6.7	7.3
Järn-, stål- o ferrol.verk	64.8	45.2	25.4	29.5
Icke-järnmetallverk	1.1	0.5	0.7	5.5
Metallmanufaktur	4.4	13.0	15.1	10.9
Maskinindustri	14.4	18.6	25.3	19.9
Elektroteknisk industri	0.2	4.2	9.5	8.0
Varvsindustri	1.6	2.6	6.5	8.5
Bilindustri	0	0	3.4	5.9
Cykelindustri	0	1.0	1.4	1.0
Hantverk	11.3	7.6	6.1	3.5

Jord- o stenindustri:

Stenkol	6.8	10.2	6.1	1.9
Glas- o glasvaruindustri	18.7	17.5	16.5	13.1
Tegel-, cement- o min.varuind.	53.5	50.1	65.6	79.2
Hantverk	21.0	22.2	11.8	5.7

Prisserie/delbranschdeflator	Procentuell vikt			
	1888/90	1910/12	1929/31	1953/55
Träindustri:				
Trävaruindustri	90.5	86.4	86.5	88.8
Hantverk	9.5	13.6	13.5	11.2
Pappers- o grafisk industri:				
Pappersmassa	28.5	49.9	49.7	46.3
Papper	38.0	28.7	24.5	23.1
Pappersvaru- o pappersförp.ind.	7.8	5.4	6.5	7.3
Grafisk industri	8.8	14.9	17.7	16.7
Hantverk	16.9	1.1	1.6	6.5
Livsmedelsindustri:				
Slakteri- o charkuteriindustri	1.8	2.8	7.6	22.9
Mejerier	13.2	11.4	10.7	15.3
Olje- o fettindustri	0.2	3.5	3.9	4.5
Kvarnindustri	42.6	25.9	15.9	8.1
Bageriindustri	0.5	3.0	6.6	8.2
Sockerindustri	11.4	17.3	7.6	6.8
Choklad- o konfektindustri	0.4	1.9	3.3	3.7
Spritindustri	9.4	8.6	3.9	2.2
Bryggerier	8.7	6.6	8.8	4.3
Tobaksindustri	4.3	3.2	8.2	2.2
Övrig livsmedelsindustri	0.3	1.2	4.5	9.7
Hantverk	7.0	14.7	19.0	12.1
Textil- o beklädnadsindustri:				
Textilindustri	68.2	64.7	45.9	38.4
Beklädnadsindustri	3.5	14.5	31.7	46.7
Hantverk	28.2	20.7	22.4	14.9
Läder-, hår- o gummivaruindustri:				
Skoindustri	6.4	26.9	29.8	21.5
Garverier	10.5	25.6	23.9	31.3
Gummivaruindustri	1.9	8.0	12.7	28.9
Hantverk	81.1	39.5	33.6	18.5
Kemisk-teknisk industri:				
Gödningsmedelsindustri	11.7	15.3	9.5	7.2
Färgindustri	4.7	10.7	10.1	16.8
Tvättmedelsindustri	6.9	12.5	11.5	10.0
Kemikalieindustri	3.4	12.0	35.3	23.8

Prisserie/delbranschdeflator	Procentuell vikt			
	1888/90	1910/12	1929/31	1953/55
Smörjmedelsindustri	0.8	1.0	0	0
Petroleumraffinaderier	0	0	2.5	24.0
Övrig kemisk industri	72.6	48.5	31.2	18.1

Kraft-, belysnings- o vattenverk:

Kraft- o gasverk	100	100	100	100
------------------	-----	-----	-----	-----

Anm. Delbranschdeflatorerna är hämtade ur Ljungberg, J., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Deflatorer för industriproduktionen 1888-1955, Lund 1988. Prisserien för stenkol ur Ljungberg, J., En svensk prishistoria (manuskript). Deflators för hantverket är konst-ruerad i FU.

8.3.1. Konstruktion av deflator för hantverket 1888-1955

För de tidigare deflateringsperioderna antogs produktionsvolymen inom hantverket vara lika med antalet sysselsatta gånger basårets produktion per sysselsatt, dvs produktiviteten antogs vara oförändrad. Detta antagande var kongruent med konstruktionen av serierna över hantverkets löpande produktionsvärde. Den tidigare diskussionen om hantverkets utveckling från slutet av 1800-talet fram till företagsräkningen 1930 med avseende på inkomster, produktionsvärde och förädlingsvärdesandel ledde fram till slutsatsen att en stigande produktivitet inom hantverket under industrialiseringen var rimlig. Här antages en fördubblad produktivitet mellan 1890 och 1955. Ett sådant antagande utgör självfallet en grov generalisering och görs enbart utifrån den tidigare rimlighetsbedömningen. Det innebär att deflators för hantverket inom respektive bransch konstruerats som den branschvisa löneserien dividerad med en faktor som rör sig från 1 till 2 mellan 1890 och 1955. (5)

8.4. Deflatorer 1953-1980

För den avslutande perioden användes NR:s implicita deflatorer vid volymeräkningen av branschernas produktionsvärden. Omgrupperingar har företagits av delbranscherna kolgruvor från gruvor och mineralbrott till jord- och stenindustri resp läder- och lädervaruindustrier från textil- och beklädnadsindustri till läder-, hår- och gum-mivaruindustri. Vid dessa omgrupperingar har volymindex för del-branscher i SOS Industri använts. (6)

8.5. Deflatorer för industriproduktionens fördelning på användningsområden 1800-1955

Konstruktion av volymer för fördelningsserierna på användningsområden har utförts på i princip samma sätt som övrig fastprisberäkning. Totalt är det fråga om konstruktionen av drygt 500 separata deflators fördelade på 7 deflateringsperioder, 9 branscher och industrin totalt samt 14 användningsområden. Det är inte befogat att redogöra för vägningen av varje enskild deflator. Endast principen anges här.

Inom varje deflateringsperiod har de olika varugrupperna till varje fördelningsområde deflaterats med respektive varugrups- eller delbranschdeflator. Vid aggregeringen erhålles därvid för varje delserie en implicit deflator vägd efter den sammansättning som fördelningsmatrisen angivit. Deflatorerna för användningsområdena konstrueras således på samma sätt som branschdeflatorerna. Det är endast fråga om en omgruppering av produktionen.

8.6. Deflatorer för förädlingsvärden 1800-1980

Också förädlingsvärdesvolymerna har konstruerats som laspeyrevolymer varvid deflatorerna erhållits som implicita prisindex av paasche-typ. Volymer för förädlingsvärden kan emellertid betraktas och konstrueras från två olika utgångspunkter. De kan erhållas dels som differensen mellan bruttoproduktionsvolymen och insatsvaruvolymen, dels som bruttoproduktionsvolymen multiplicerad med basårets förädlingsvärdesandelar. Dessa volymer uttrycker olika förhållanden till de löpande förädlingsvärdena. I det första fallet beräknas förädlingsvärdets storlek med basårets priser på insats- och färdigvarusidorna men med jämförelseårens tekniska förhållanden i produktionen, dvs med jämförelseårens kvantitativa och kvalitativa relationer mellan insatser och produktion. Den erhållna deflators kan då sägas vara en renodlad prisrelationsserie i så måtto att tekniska förändringar vägts in i såväl löpande som fastprisberäknade förädlingsvärden, dvs både i täljaren och nämnaren. I det andra fallet beräknas förädlingsvärdets storlek i samtliga dessa avseenden från basårets utgångspunkter. Volymen kommer då att ge ett uttryck för storleken på förädlingsvärdet om basårets förhållande varit gällande under jämförelseåret i fråga om såväl prisrelationer som tekniska relationer. Deflators kommer då att ge ett sammanvägt uttryck för förändringar i dessa relationer.

I föreliggande sammanhang konstrueras förädlingsvärdesvolymer 1800-1955 från den senare utgångspunkten. Det innebär således att inom varje deflateringsperiod erhålles branschvolymerna genom att varje delbranschvolym multipliceras med basårens förädlingsvärdesandel för respektive delbransch, dvs branschdeflatorerna erhålles genom sammanvägningar från dessa utgångspunkter av ovan angivna delbranschdeflators. Följaktligen uttrycker volymerna i FU storleken på förädlingsvärdet om produktionen i samtliga avseenden betraktas från basårets utgångspunkter.

För deflateringsperioden 1953/55-1980 användes NR:s volymer för förädlingsvärden. Dessa är konstruerade från den förra av ovan nämnda utgångspunkter och har inte omarbetats i FU. Endast i fråga om överförande av skoindustri till läder-, hår och gummivaruindustri samt av kolgruvor och mineralbrott till jord- och stenindustri har bearbetningar skett i enlighet med tidigare principer. Delbranschernas andel av respektive branschens insatsvaruanvändning enligt SOS Industri samt branschernas insatsvaruprisindex enligt NR har därvid varit vägledande för omgrupperingen.

Noter

1. Ljungberg, a.a. (1988).
2. Se Schön, a.a. (utrikeshandeln).
3. Prisserien är från 1885 sammanvägd av prisindex för hemmamarknadsproduktion och exportprisindex efter andelar av total produktion. Nilsson, C-A., Järn och stål i svensk ekonomi 1885-1912, Lund 1972, bilaga tabell 4 Ic och Id.
4. Modig, a.a., tabell 15.
5. De branschvisa löneserierna är för tiden t o m 1950 hämtade ur Jungenfelt, a.a., tabell 6, samt för åren 1951-1955 ur SOS Löner.
6. För åren 1955-1959 användes NR:s implicita aggregerade branschdeflator också för delbranscherna.

Tabell 19. Prisindex 1800-1871 för glas, papper, socker, tobak, läder, såpa och tvål, vegetabilisk olja samt ljus. 1869/71=100.

År	Glas	Papper	Socker	Tobak	Läder	Såpa	Olja	Ljus
1800	53.3	54.3	107.1	22.6	21.8	33.5	31.7	53.2
1801	53.3	48.1	105.5	26.0	20.2	47.1	44.6	49.6
1802	55.2	58.3	94.8	21.3	21.8	36.7	34.7	49.6
1803	55.2	46.9	94.3	22.5	22.8	48.2	45.6	52.0
1804	53.8	50.1	95.0	20.2	22.8	53.4	50.6	53.2
1805	55.2	45.2	81.9	17.0	25.3	54.5	51.6	56.9
1806	61.7	47.4	85.5	19.9	22.8	58.9	53.5	56.9
1807	58.6	43.7	74.3	22.1	22.8	63.6	52.6	58.1
1808	55.2	45.9	83.5	17.2	22.8	74.2	60.5	71.4
1809	66.2	57.5	93.3	25.1	22.8	102.5	70.4	83.5
1810	66.2	57.3	108.9	25.9	25.3	138.7	88.2	96.8
1811	91.9	76.5	102.7	33.8	30.4	140.1	98.2	98.0
1812	110.3	86.2	117.8	35.4	38.0	141.5	105.1	105.2
1813	124.1	95.5	106.2	41.5	38.0	147.6	100.1	105.2
1814	126.8	90.9	153.8	57.8	38.0	140.2	100.1	111.3
1815	126.8	86.8	157.2	45.4	40.5	152.9	97.2	117.3
1816	137.9	83.3	160.2	41.2	48.1	168.4	97.2	118.5
1817	129.6	88.0	150.0	45.4	49.3	173.9	101.1	118.5
1818	126.3	82.9	158.8	60.8	48.7	184.1	104.1	119.8
1819	160.3	84.5	153.9	72.6	53.1	167.2	105.1	125.8
1820	152.9	86.7	145.8	72.5	55.1	155.1	108.1	129.4
1821	122.6	85.4	130.0	71.6	55.8	150.8	109.1	123.4
1822	124.7	84.5	123.9	68.8	55.8	146.5	103.1	114.9
1823	132.3	82.2	123.7	64.0	55.8	139.9	102.1	108.9
1824	146.4	82.2	120.7	61.8	55.8	127.1	98.2	105.2
1825	123.3	83.2	128.7	62.9	55.8	112.8	95.9	106.4
1826	123.2	88.1	128.8	61.7	55.8	107.9	94.1	107.7
1827	140.1	84.5	129.1	62.1	66.2	99.6	93.9	113.7
1828	133.5	89.0	114.2	64.8	65.9	108.2	90.0	112.5
1829	133.4	82.0	104.8	64.7	65.9	107.3	92.0	112.5
1830	141.1	80.7	106.1	63.7	71.8	113.2	96.8	110.1
1831	129.1	81.5	112.0	63.4	75.3	125.1	103.8	116.1
1832	132.1	81.4	105.9	63.7	73.4	118.2	105.2	134.9
1833	143.3	83.8	105.8	64.4	66.8	119.2	107.0	136.8
1834	129.5	88.5	108.4	63.7	65.8	116.3	104.9	136.3

Tabell 19 (forts.)

Ar	Glas	Papper	Socker	Tobak	Läder	Såpa	Olja	Ljus
1835	123.9	89.2	107.5	65.9	66.9	130.7	105.5	136.8
1836	129.0	91.1	110.1	65.8	66.6	121.9	106.7	133.5
1837	128.1	92.5	107.2	65.5	70.5	113.7	99.3	124.9
1838	129.3	94.0	106.5	66.1	70.4	106.7	96.5	131.1
1839	128.5	91.7	105.7	67.0	67.1	103.3	98.9	123.3
1840	124.5	90.7	96.6	66.9	71.6	110.7	93.1	125.2
1841	125.8	87.9	93.2	68.3	72.7	110.2	96.0	138.5
1842	122.9	87.2	90.0	67.6	72.4	114.6	97.4	138.3
1843	121.5	86.3	92.3	68.1	70.3	108.4	90.3	128.3
1844	113.8	87.9	91.2	66.6	69.0	102.6	89.2	124.7
1845	112.6	88.5	97.1	68.2	66.5	103.8	92.9	122.6
1846	106.8	88.4	104.1	69.3	68.3	103.2	92.0	124.0
1847	105.9	84.0	104.5	66.4	60.7	110.4	91.5	132.7
1848	121.4	92.6	104.2	67.4	59.2	105.6	88.9	130.9
1849	121.0	93.2	102.1	71.9	58.7	114.4	86.7	139.3
1850	116.4	83.3	100.7	71.2	56.6	113.1	90.5	135.5
1851	125.6	91.8	96.8	74.8	70.7	110.6	89.8	144.9
1852	118.8	90.7	91.6	71.2	68.9	109.4	84.4	147.5
1853	125.6	91.8	96.4	75.5	71.8	113.8	91.9	150.1
1854	118.7	96.0	92.6	80.2	81.8	137.2	94.9	144.2
1855	121.1	95.5	96.1	81.5	87.3	136.0	120.2	140.4
1856	125.7	117.8	102.5	82.9	89.7	122.1	125.0	139.0
1857	124.8	110.5	113.1	85.8	92.7	124.2	117.0	168.4
1858	122.0	96.1	106.4	91.1	83.7	121.7	108.0	143.1
1859	123.9	91.9	99.5	87.7	88.9	121.7	96.5	136.4
1860	126.9	93.7	97.1	88.6	90.3	116.3	98.0	131.6
1861	135.4	92.0	97.4	89.1	80.4	114.2	100.8	142.5
1862	130.0	94.3	95.4	94.6	83.7	118.2	111.4	124.4
1863	129.7	89.2	96.3	109.1	99.4	133.0	108.9	119.7
1864	119.5	90.7	90.6	104.6	104.0	130.8	104.0	111.6
1865	110.5	96.4	97.7	102.5	108.6	118.6	105.4	107.4
1866	110.4	94.6	95.1	97.6	94.8	116.3	113.9	106.6
1867	110.0	90.9	95.3	101.9	90.7	106.9	108.6	113.2
1868	108.1	88.0	97.8	101.2	92.1	109.9	104.1	104.7
1869	95.6	99.8	97.2	99.5	102.1	97.0	98.1	98.1
1870	102.2	104.1	100.5	101.2	91.0	101.4	97.4	100.8
1871	102.2	96.1	102.3	99.4	106.9	101.6	104.6	101.1

Tabell 20. Prisindex 1800-1871 för bomullsgarn, bomullsvävnader, linnevävnader, yllevävnader, sidenvävnader, hel- och halvyllevävnader samt trikåer. 1869/71=100.

Ar	Bom.-garn	Bom.-vävn.	Linnevävn.	Yllevävn.	Sidenvävn.	Hel- o halvylle	Trika
1800	410.4	439.2	48.1	35.5	64.9	43.0	252.2
1801	357.1	382.1	51.4	39.4	58.3	47.7	222.6
1802	227.1	243.0	48.1	29.5	58.8	35.7	146.3
1803	191.8	205.2	51.4	46.2	65.7	56.0	210.3
1804	156.5	167.5	51.4	34.0	58.3	41.3	107.6
1805	161.2	172.5	56.4	41.6	60.2	50.4	110.9
1806	169.8	181.7	58.1	40.4	59.3	49.0	119.0
1807	156.7	167.7	74.6	40.3	58.2	48.8	110.9
1808	174.4	186.6	78.0	47.3	63.7	57.4	121.5
1809	168.0	179.8	78.0	51.5	68.0	62.4	121.5
1810	175.5	187.8	87.9	54.1	71.4	65.6	128.1
1811	170.5	182.4	102.9	61.5	71.4	74.6	128.1
1812	203.2	217.4	119.4	66.2	77.7	80.3	147.0
1813	183.9	196.8	109.5	77.4	78.3	93.9	137.9
1814	251.2	268.8	112.8	96.5	127.2	117.0	183.2
1815	280.8	300.5	109.5	101.6	114.4	123.1	200.5
1816	324.0	350.7	112.8	106.4	106.7	129.0	228.4
1817	275.2	295.7	116.1	106.9	104.9	129.6	198.8
1818	276.1	310.6	121.1	107.2	104.8	129.9	207.0
1819	325.9	283.2	122.7	115.0	112.9	139.4	194.7
1820	283.0	309.2	111.1	112.0	112.9	135.8	207.0
1821	254.6	283.6	101.6	115.9	111.3	148.1	213.1
1822	222.8	279.1	104.1	115.1	113.2	154.4	234.1
1823	223.6	269.8	100.6	114.9	121.3	144.4	206.5
1824	194.6	267.0	100.5	113.4	119.3	140.6	178.2
1825	226.8	245.6	113.8	114.7	121.7	130.0	190.8
1826	187.9	242.2	118.3	114.6	117.5	143.3	206.4
1827	191.1	242.8	112.5	115.6	116.1	138.0	194.4
1828	157.8	250.5	119.8	114.1	120.6	140.6	204.8
1829	143.0	238.6	111.5	116.3	116.6	137.6	221.0
1830	140.8	175.2	111.5	116.4	112.5	124.1	203.6
1831	127.9	168.0	106.5	120.1	114.4	122.2	180.9
1832	126.7	160.0	111.8	119.2	109.4	92.1	193.5
1833	137.5	170.3	112.1	124.6	106.7	118.7	172.7
1834	155.3	166.4	113.4	128.8	103.1	125.2	156.6

Tabell 20 (forts.)

Ar	Bom.- garn	Bom.- vävn.	Linne- vävn.	Ylle- vävn.	Siden- vävn.	Hel- o halvulle	Trikå
1835	148.4	173.0	115.5	127.5	105.1	123.9	130.9
1836	149.4	163.6	119.1	125.9	107.1	131.2	125.1
1837	137.8	159.0	112.9	126.3	103.3	130.4	126.3
1838	115.5	147.3	113.5	127.4	102.8	134.7	127.5
1839	116.4	146.4	114.5	126.9	102.3	149.2	98.7
1840	106.7	133.8	112.3	128.3	104.2	136.1	121.3
1841	114.9	142.2	111.1	128.2	106.6	102.3	122.3
1842	96.8	132.6	109.1	128.3	105.4	149.2	117.6
1843	84.6	132.7	109.0	127.5	110.1	144.4	113.6
1844	82.7	129.7	105.1	128.4	109.2	141.6	119.9
1845	81.9	125.6	108.9	127.8	109.7	143.0	116.3
1846	82.7	116.9	106.9	128.8	111.2	139.7	98.3
1847	82.8	111.4	111.4	128.8	111.9	107.9	110.7
1848	73.3	118.4	110.1	128.8	110.5	101.7	110.1
1849	68.4	106.8	119.8	129.7	110.8	103.8	111.7
1850	81.5	106.8	100.6	128.4	105.5	101.8	117.4
1851	79.8	93.9	104.2	127.9	102.7	102.4	121.7
1852	78.1	91.6	103.3	130.4	100.4	95.5	125.3
1853	76.3	90.3	106.5	130.2	102.5	103.7	114.1
1854	74.4	92.4	103.4	130.5	104.8	103.4	125.8
1855	70.9	91.3	101.5	130.1	106.5	101.0	128.0
1856	75.1	92.4	96.2	129.9	104.2	106.2	120.2
1857	80.4	91.8	96.8	130.4	103.2	104.8	129.9
1858	78.9	88.5	108.7	130.9	103.4	103.5	112.8
1859	76.0	88.1	101.7	130.8	103.9	99.3	114.0
1860	79.5	86.4	103.7	131.8	108.7	100.1	118.3
1861	87.0	88.0	105.3	130.9	102.4	95.8	110.4
1862	117.3	108.0	108.8	131.8	108.7	95.5	144.3
1863	158.3	140.6	104.8	107.0	101.8	101.4	123.7
1864	199.1	181.7	107.6	107.7	100.0	101.1	139.6
1865	163.2	159.3	114.2	112.3	100.0	110.4	128.7
1866	154.7	135.2	114.2	115.0	100.0	102.4	122.7
1867	115.1	107.9	107.4	109.9	100.0	113.1	130.0
1868	98.9	102.0	100.3	110.0	100.0	80.6	109.5
1869	107.8	105.0	103.8	110.2	100.0	85.0	99.2
1870	99.2	95.1	99.1	92.7	100.0	93.8	100.3
1871	93.0	99.8	97.1	97.1	100.0	121.2	100.5

Tabell 21. Prisindex 1869-1890 för papper, pappersmassa, socker, tobak och bomullsgarn. 1869/71=100.

Ar	Papper	Papp.- massa	Socker	Tobak	Bom.- garn
1869	99.8	99.8	97.2	99.5	107.8
1870	104.1	104.1	100.5	101.2	99.2
1871	96.1	96.1	102.3	99.4	93.0
1872	96.9	152.6	100.8	101.1	98.5
1873	113.3	123.2	96.9	102.5	94.8
1874	91.7	133.4	95.5	108.4	97.2
1875	81.2	97.3	94.6	110.6	85.6
1876	82.0	107.8	92.5	112.1	78.1
1877	77.3	97.8	92.7	107.6	76.9
1878	69.8	140.0	86.4	107.6	65.8
1879	65.9	105.6	88.0	112.7	68.9
1880	64.5	92.6	89.0	110.3	73.1
1881	53.4	89.5	89.0	110.6	63.7
1882	50.3	117.7	88.0	109.9	67.6
1883	48.1	121.9	84.6	109.9	71.2
1884	49.3	86.0	70.9	111.6	64.5
1885	44.5	86.0	71.4	110.8	57.9
1886	40.6	70.3	64.6	107.4	55.8
1887	38.9	78.8	63.0	112.3	56.3
1888	38.5	85.0	66.5	111.4	65.1
1889	41.3	67.0	67.4	110.1	60.1
1890	38.5	62.4	63.9	111.4	64.0

Tabell 22. Prisindex 1869-1890 för bomullsvävnader, yllevävnader, handskar, såpa och tändstickor. 1869/71=100.

År	Bom.- vävn.	Ylle- vävn.	Handsk.	Såpa	Tändst.
1869	105.0	110.2	102.1	97.0	100.0
1870	95.1	92.7	91.0	101.4	100.0
1871	99.8	97.2	106.9	101.6	100.0
1872	105.4	106.3	112.3	110.5	104.0
1873	101.1	114.6	118.0	107.8	108.0
1874	103.4	113.8	118.0	97.4	112.0
1875	90.7	113.0	118.0	96.8	116.0
1876	82.4	113.8	112.3	88.6	120.0
1877	80.9	109.3	104.1	92.7	120.0
1878	68.5	98.0	90.6	81.0	120.0
1879	71.5	95.8	90.6	80.4	120.0
1880	75.9	96.9	91.0	72.0	120.0
1881	65.4	95.9	88.5	75.5	119.0
1882	69.2	98.4	84.3	74.2	116.9
1883	72.9	96.7	84.3	72.7	114.8
1884	65.3	95.1	81.2	72.0	112.7
1885	57.9	85.6	78.9	66.5	110.6
1886	55.4	83.5	83.4	64.5	108.4
1887	55.6	79.4	80.4	67.3	106.2
1888	64.9	78.4	79.7	69.3	104.1
1889	59.1	76.9	77.8	68.0	102.0
1890	62.9	73.6	73.8	68.7	98.2

Industri och hantverk, sammanställningstabeller

I sammanställningstabellerna används följande beteckningar och förkortningar:

Tabell I1-I2 och I13-I14:

- I = Malmbrytning och metallindustri
- II = Jord- och stenindustri
- III = Träindustri
- IV = Pappers- och grafisk industri
- V = Livsmedelsindustri
- VI = Textil- och beklädnadsindustri
- VII = Läder-, hår- och gummivaruindustri
- VIII = Kemisk-teknisk industri
- IX = Kraft-, belysnings- och vattenverk
- X = Industri och hantverk totalt

Tabell I3-I12 och I15-I24:

- J = Jordbruk med binärningar
- I = Industri och hantverk
- B = Byggnads- och anläggningsverksamhet
- T = Transporter och kommunikationer
- P = Privata tjänster
- O = Offentlig verksamhet
- Kons = Konsumtion
- Expt = Export
- Ins = Insatsvaror
- Inv = Investeringsvaror

Tabell II. Industri och hantverk 1800-1980. Branschernas produktionsvärden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	I	II	III	IV	V
1800	9 288	549	1 726	238	35 544
1801	9 612	618	1 615	314	38 770
1802	10 876	797	1 596	313	38 055
1803	11 138	864	1 865	390	37 050
1804	11 738	560	1 963	304	35 959
1805	12 402	536	2 066	303	38 699
1806	12 216	641	2 081	372	39 747
1807	11 035	579	2 127	370	42 988
1808	9 913	610	2 985	331	43 425
1809	10 532	525	3 621	478	49 155
1810	10 469	612	2 655	466	53 290
1811	11 224	769	2 198	492	55 357
1812	11 968	1 007	2 946	661	69 647
1813	12 663	1 305	3 627	939	84 442
1814	12 998	1 396	4 505	907	84 995
1815	16 551	1 396	4 835	856	80 742
1816	20 741	1 528	4 779	827	79 829
1817	21 528	1 470	4 334	841	84 613
1818	23 345	1 530	4 631	886	91 464
1819	23 933	1 601	4 923	832	98 107
1820	25 368	1 397	5 203	994	95 062
1821	23 975	1 716	4 595	1 090	85 525
1822	21 433	1 439	3 982	1 183	77 578
1823	21 261	2 077	4 190	1 201	78 743
1824	25 546	1 921	5 118	1 193	73 877
1825	26 784	2 012	5 152	1 244	80 586
1826	26 638	1 918	5 269	1 101	86 296
1827	28 683	2 030	5 378	1 157	100 382
1828	28 949	1 931	5 018	1 199	86 049
1829	27 978	2 077	4 655	1 440	78 699
1830	27 797	2 169	4 730	1 395	81 829
1831	28 671	2 210	5 085	1 439	88 851
1832	28 273	2 295	5 370	1 514	99 861
1833	28 178	2 431	5 541	1 545	91 231
1834	27 926	2 231	6 052	1 569	84 888

Tabell II. Del A. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1835	28 724	2 373	6 976	1 639	91 012
1836	33 760	2 486	7 381	1 679	92 441
1837	34 307	2 453	7 475	1 899	96 914
1838	33 808	2 415	7 688	1 882	100 161
1839	38 147	2 640	8 725	1 975	106 192
1840	38 266	2 527	8 745	1 940	103 894
1841	38 425	2 644	8 885	1 869	101 307
1842	38 172	2 661	8 515	1 932	105 007
1843	31 693	2 678	10 626	1 973	102 668
1844	31 088	2 810	11 874	1 954	100 076
1845	32 626	2 781	14 766	1 984	90 674
1846	37 530	2 807	15 238	2 111	110 053
1847	40 261	3 169	13 956	2 220	117 003
1848	40 642	3 404	11 285	2 221	114 630
1849	40 344	3 729	13 358	2 231	106 551
1850	43 586	3 998	14 971	2 158	112 314
1851	46 877	4 106	17 770	2 429	114 503
1852	44 987	4 173	19 156	2 480	118 710
1853	47 872	4 491	21 336	2 746	120 249
1854	49 491	4 608	24 791	2 783	139 725
1855	63 721	5 337	27 798	3 270	147 165
1856	72 964	6 399	28 074	3 698	173 579
1857	78 298	7 602	28 986	3 852	187 987
1858	67 168	6 698	24 644	3 875	166 336
1859	67 546	7 213	29 552	4 292	147 062
1860	72 230	7 122	32 727	5 006	148 696
1861	74 197	7 829	35 163	5 226	160 472
1862	71 421	8 706	37 670	4 949	153 244
1863	73 067	9 276	43 038	5 477	171 562
1864	79 913	8 131	46 919	5 605	161 187
1865	81 743	8 541	49 664	5 765	149 295
1866	83 520	8 260	46 845	6 192	140 517
1867	79 849	6 911	50 293	6 724	160 883
1868	80 096	6 078	52 420	6 669	163 814
1869	82 292	5 927	52 164	7 298	188 807
1870	85 061	6 266	56 046	7 624	179 628
1871	93 472	7 060	63 374	8 275	186 928

Tabell II. Del A. (forts.)

År	VI	VII	VIII	IX	X
1800	3 606	1 900	2 591	0	55 441
1801	3 967	1 980	2 667	0	59 543
1802	4 223	2 011	2 577	0	60 448
1803	4 061	1 975	2 439	0	59 782
1804	3 957	1 891	2 424	0	58 797
1805	4 869	2 075	2 563	0	63 512
1806	5 590	2 524	2 745	0	65 916
1807	4 990	2 664	2 467	0	67 219
1808	4 533	2 614	2 755	0	67 165
1809	4 133	2 548	2 386	0	73 378
1810	4 638	3 304	2 657	0	78 091
1811	5 112	3 529	3 050	0	81 730
1812	5 020	3 927	3 611	0	98 787
1813	5 196	4 547	3 740	0	116 459
1814	7 280	5 206	3 845	0	121 133
1815	7 425	5 643	3 971	0	121 419
1816	7 897	6 014	4 809	0	126 423
1817	7 556	5 586	4 742	0	130 671
1818	7 072	4 795	4 897	0	138 621
1819	7 061	5 129	5 329	0	146 916
1820	8 417	5 733	5 624	0	147 798
1821	8 953	6 092	5 328	0	137 274
1822	9 137	6 191	5 145	0	126 089
1823	9 303	6 375	5 601	0	128 752
1824	8 936	6 441	5 716	0	128 748
1825	9 735	7 009	5 764	0	138 285
1826	9 526	7 001	5 664	0	143 413
1827	9 414	6 902	5 317	0	159 263
1828	8 885	6 638	5 612	0	144 280
1829	9 614	6 868	5 134	0	136 465
1830	10 274	7 085	5 251	0	140 529
1831	11 111	7 441	5 346	0	150 155
1832	11 484	7 271	5 200	0	161 268
1833	12 408	7 343	5 442	0	154 120
1834	13 097	7 397	5 459	0	148 618

Tabell II. Del A. (forts.)

År	VI	VII	VIII	IX	X
1835	14 052	7 484	5 945	0	158 205
1836	14 130	7 554	6 082	0	165 512
1837	13 731	7 907	6 266	0	170 952
1838	14 439	8 015	6 300	0	174 707
1839	15 226	7 992	6 637	0	187 534
1840	15 386	8 017	6 944	0	185 718
1841	15 406	8 030	7 129	0	183 695
1842	16 123	8 258	7 520	0	188 188
1843	17 418	8 604	7 222	0	182 882
1844	17 743	8 323	6 367	0	180 235
1845	17 890	8 324	6 006	0	175 052
1846	18 053	8 305	6 865	50	201 012
1847	20 058	8 893	7 332	70	212 962
1848	21 761	9 253	7 904	60	211 159
1849	24 555	9 487	7 559	60	207 874
1850	25 833	9 609	8 416	60	220 945
1851	24 158	9 990	9 211	60	229 104
1852	24 105	10 447	9 057	370	233 483
1853	24 493	10 847	9 031	490	241 554
1854	27 304	12 207	10 958	620	272 486
1855	33 973	14 790	14 028	610	310 692
1856	38 404	16 801	14 486	560	354 965
1857	39 720	18 223	15 339	570	380 578
1858	31 743	16 536	13 554	600	331 156
1859	36 273	17 130	13 837	620	323 525
1860	42 290	18 528	15 013	750	342 362
1861	46 996	19 504	15 727	700	365 814
1862	42 521	19 276	17 256	800	355 844
1863	33 010	21 440	18 900	900	376 671
1864	35 839	22 696	19 029	1 000	380 319
1865	42 489	23 359	19 054	1 100	381 010
1866	47 776	22 178	19 901	1 200	376 389
1867	43 820	20 378	19 497	1 200	389 555
1868	39 860	19 201	19 177	1 200	388 515
1869	41 519	19 899	20 449	1 300	419 656
1870	44 605	20 318	21 522	1 400	422 471
1871	51 647	21 130	24 567	1 500	457 953

Tabell II. Del B. 1872-1980. Milj kr.

Ar	I	II	III	IV	V
1872	135.2	7.8	89.7	10.2	199.4
1873	169.0	9.5	113.2	12.3	203.5
1874	143.0	11.0	126.5	14.0	250.1
1875	144.9	11.3	113.7	13.6	233.3
1876	138.4	11.4	126.2	16.5	217.1
1877	123.5	11.5	145.2	15.9	227.6
1878	106.1	10.4	97.9	13.2	195.6
1879	99.0	9.8	89.9	12.2	206.6
1880	121.7	11.3	117.6	14.4	201.7
1881	125.8	12.5	124.5	16.1	253.5
1882	156.3	13.7	135.5	17.5	224.2
1883	140.2	14.6	126.3	17.4	240.3
1884	142.3	16.7	117.3	17.9	224.8
1885	140.6	17.1	124.4	18.2	244.7
1886	125.6	15.8	108.2	17.8	214.6
1887	129.0	16.1	116.8	20.4	216.2
1888	147.8	17.4	140.5	23.3	226.4
1889	181.9	20.0	155.7	26.1	240.8
1890	187.9	23.8	149.2	28.4	265.4
1891	191.6	26.8	150.3	32.1	294.9
1892	186.8	28.1	147.4	31.0	339.7
1893	186.9	29.4	154.5	33.6	319.5
1894	192.9	30.8	165.7	38.1	331.1
1895	205.1	34.6	171.5	40.2	320.1
1896	252.5	41.3	200.4	51.5	366.8
1897	278.0	46.1	224.8	56.8	407.4
1898	303.6	53.7	222.7	63.1	449.7
1899	347.1	61.3	221.2	69.6	470.7
1900	394.3	63.9	243.1	83.5	491.8
1901	339.9	63.1	215.4	88.9	526.7
1902	346.2	69.1	217.7	93.9	542.1
1903	354.5	71.5	252.5	99.1	528.0
1904	379.7	75.5	237.9	109.8	562.7
1905	385.3	80.1	219.6	126.1	565.1
1906	465.6	87.0	253.7	138.7	639.4
1907	522.2	95.5	270.4	158.3	649.7
1908	494.7	92.8	234.4	172.0	642.0
1909	421.2	86.2	216.6	160.2	681.1

Tabell II. Del B. (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V
1910	537.8	103.9	286.9	198.5	688.1
1911	565.2	104.2	285.1	206.0	714.2
1912	638.8	110.2	287.1	235.0	746.5
1913	790	115	304	250	769
1914	772	105	295	254	778
1915	1 002	116	337	289	977
1916	1 550	140	474	485	1 112
1917	2 348	179	519	550	997
1918	2 635	251	591	669	1 046
1919	2 189	290	781	667	1 574
1920	2 294	324	1 016	1 213	1 947
1921	1 224	174	400	567	1 893
1922	952	152	443	530	1 559
1923	958	182	548	588	1 352
1924	1 217	186	544	633	1 439
1925	1 310	195	514	674	1 413
1926	1 383	192	533	751	1 532
1927	1 419	200	579	754	1 527
1928	1 554	205	602	699	1 577
1929	1 815	220	597	846	1 657
1930	1 735	227	560	777	1 558
1931	1 468	184	452	677	1 340
1932	1 293	166	367	613	1 279
1933	1 321	153	385	659	1 286
1934	1 832	191	523	736	1 459
1935	2 129	227	511	782	1 555
1936	2 380	247	573	859	1 657
1937	3 131	275	739	1 090	1 803
1938	3 254	294	671	1 001	1 979
1939	3 653	327	746	1 017	2 182
1940	4 054	274	661	902	2 508
1941	4 456	319	658	863	2 667
1942	5 047	423	835	1 211	2 564
1943	5 550	494	933	1 162	2 854
1944	5 662	501	964	1 199	3 153

Tabell II. Del B. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1945	5 126	585	1 225	1 493	3 379
1946	6 576	670	1 542	2 019	3 643
1947	7 453	709	1 645	2 529	3 883
1948	8 577	753	1 691	2 976	4 168
1949	9 117	761	1 792	2 620	4 806
1950	10 273	809	2 043	3 218	4 803
1951	13 321	1 007	2 789	5 884	5 539
1952	15 798	1 109	2 668	4 743	6 341
1953	14 993	1 113	2 723	4 140	6 520
1954	15 804	1 162	3 117	4 862	6 735
1955	17 792	1 227	3 291	5 396	7 140
1956	19 948	1 284	3 123	5 788	7 645
1957	21 764	1 391	2 922	6 034	7 896
1958	21 860	1 421	3 252	5 900	7 893
1959	23 543	1 588	3 149	6 129	8 530
1960	26 731	1 710	3 709	6 958	8 958
1961	29 504	1 866	4 053	7 432	9 412
1962	31 656	2 047	4 217	7 507	10 278
1963	32 811	2 304	4 703	8 248	11 213
1964	37 180	2 647	5 473	9 456	12 215
1965	42 353	2 913	6 205	10 367	12 832
1966	45 269	3 058	6 387	10 508	13 848
1967	45 806	3 313	6 647	11 087	14 305
1968	48 404	3 570	7 170	11 575	15 015
1969	50 794	3 681	7 638	12 821	15 839
1970	59 604	3 993	8 613	14 851	16 974
1971	62 222	4 096	8 772	15 662	17 397
1972	65 338	4 242	9 701	16 168	19 045
1973	75 646	4 576	12 456	19 593	20 096
1974	99 583	5 240	16 547	28 007	22 316
1975	112 249	5 814	15 442	29 537	23 857
1976	118 398	6 561	17 836	32 443	27 242
1977	116 535	6 869	19 392	33 411	29 679
1978	124 356	7 299	20 758	35 999	32 108
1979	150 607	8 347	23 780	41 748	34 844
1980	164 340	9 074	26 776	47 343	38 208

Tabell II. Del B. (forts.)

År	VI	VII	VIII	IX	X
1872	58.5	24.7	33.3	1.6	560.4
1873	61.0	28.2	38.1	1.7	636.6
1874	67.6	32.0	32.6	1.9	678.8
1875	65.9	32.9	36.4	2.1	654.1
1876	65.8	33.5	38.1	2.1	649.1
1877	65.3	34.1	35.3	2.5	660.9
1878	52.9	31.5	31.3	2.1	541.1
1879	48.1	28.8	29.1	2.0	525.6
1880	57.3	30.4	35.3	2.5	592.2
1881	61.1	32.9	37.9	2.5	666.8
1882	63.2	34.7	40.8	2.6	688.5
1883	63.8	34.2	41.3	2.4	680.4
1884	63.9	35.1	42.8	2.4	663.3
1885	65.0	34.3	41.9	3.0	689.1
1886	63.0	34.8	38.3	3.1	621.1
1887	64.5	35.8	35.1	3.1	637.0
1888	66.4	37.0	34.8	3.0	696.6
1889	76.0	40.2	36.9	3.5	781.1
1890	85.6	40.9	42.4	3.5	827.1
1891	83.2	42.8	43.9	3.8	869.5
1892	83.0	43.6	45.0	4.1	908.7
1893	88.7	45.5	44.1	4.5	906.6
1894	97.8	49.1	42.0	4.5	952.0
1895	105.9	51.2	45.7	5.0	979.3
1896	127.0	59.3	48.2	6.5	1 153.4
1897	137.0	63.7	51.4	7.3	1 272.4
1898	147.4	73.4	63.5	7.9	1 385.0
1899	160.6	79.4	53.3	9.0	1 472.2
1900	169.6	78.2	67.6	9.7	1 601.8
1901	161.2	81.4	63.7	10.7	1 551.0
1902	172.8	83.4	62.7	11.6	1 599.5
1903	183.5	87.9	66.1	12.6	1 655.6
1904	196.1	96.0	69.5	13.9	1 741.0
1905	207.7	100.8	76.4	15.7	1 776.7
1906	226.2	110.0	86.0	18.0	2 024.6
1907	243.5	117.6	96.6	20.6	2 174.4
1908	232.3	110.2	89.6	23.0	2 091.0
1909	220.0	111.7	81.7	24.9	2 003.6

Tabell II. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1910	262.0	136.1	102.8	28.1	2 344.3
1911	261.0	134.8	104.2	31.0	2 405.7
1912	280.5	144.1	113.0	40.0	2 595.2
1913	296	156	126	41	2 848
1914	299	164	125	44	2 837
1915	368	252	182	51	3 574
1916	471	283	283	65	4 865
1917	538	292	363	76	5 862
1918	493	401	440	106	6 632
1919	813	421	403	133	7 271
1920	1 082	570	419	155	9 019
1921	573	329	216	142	5 518
1922	625	285	181	138	4 867
1923	661	314	197	134	4 934
1924	682	309	214	134	5 359
1925	640	311	236	137	5 430
1926	661	302	241	146	5 740
1927	683	313	239	152	5 866
1928	718	329	243	159	6 087
1929	723	319	259	167	6 603
1930	733	320	254	184	6 348
1931	630	293	225	201	5 471
1932	660	254	200	207	5 040
1933	675	251	226	219	5 175
1934	823	270	257	224	6 315
1935	841	290	295	247	6 877
1936	916	309	319	264	7 524
1937	987	355	372	294	9 046
1938	938	339	374	311	9 160
1939	1 066	392	452	339	10 174
1940	1 324	544	474	389	11 131
1941	1 442	528	530	463	11 926
1942	1 545	554	776	510	13 465
1943	1 693	504	932	539	14 662
1944	1 801	593	1 053	572	15 498

Tabell II. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1945	1 919	684	1 119	601	16 131
1946	2 123	791	1 060	644	19 067
1947	2 511	891	1 179	721	21 520
1948	3 015	970	1 455	747	24 350
1949	3 146	933	1 575	810	25 559
1950	3 251	980	1 861	863	28 101
1951	3 891	1 285	2 387	1 020	37 124
1952	3 437	1 125	2 467	1 197	38 886
1953	3 741	1 178	2 467	1 259	38 135
1954	3 597	1 205	2 656	1 383	40 522
1955	3 587	1 260	2 773	1 456	43 921
1956	3 636	1 280	3 110	1 711	47 526
1957	3 725	1 354	3 495	1 955	50 536
1958	3 578	1 339	3 452	2 200	50 894
1959	3 630	1 434	3 812	2 321	54 137
1960	3 853	1 491	4 098	2 525	60 033
1961	4 121	1 573	4 226	2 773	64 960
1962	4 291	1 610	4 480	3 186	69 272
1963	4 572	1 725	4 694	3 342	73 613
1964	4 806	1 888	5 224	3 612	82 501
1965	4 889	1 922	5 955	3 857	91 291
1966	4 720	1 898	6 249	4 107	96 045
1967	4 797	1 929	7 014	4 423	99 322
1968	4 751	2 009	7 633	4 939	105 066
1969	4 852	2 132	8 479	4 820	111 055
1970	4 916	2 280	9 392	5 165	125 789
1971	4 781	2 288	10 179	5 796	131 192
1972	4 985	2 320	11 006	6 345	139 149
1973	5 511	2 530	12 970	7 052	160 430
1974	6 379	3 087	20 556	8 736	210 451
1975	6 334	3 159	21 501	10 079	227 971
1976	6 881	3 325	26 432	12 267	251 386
1977	6 784	3 511	27 328	13 907	257 417
1978	6 612	3 605	30 189	16 930	277 856
1979	7 380	4 128	38 661	20 237	329 733
1980	7 454	4 427	52 504	23 539	373 666

Tabell I2. Industri och hantverk 1800-1980. Branschernas förädlingsvärden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I	II	III	IV	V
1800	4 323	328	880	121	5 128
1801	4 683	368	752	159	5 404
1802	5 090	469	799	156	5 351
1803	5 241	511	985	192	5 271
1804	5 483	344	1 022	150	5 178
1805	5 640	329	1 090	150	5 559
1806	5 359	393	1 070	184	5 685
1807	5 002	356	1 109	183	5 858
1808	4 864	370	1 446	164	5 838
1809	5 275	319	1 683	238	6 365
1810	5 101	367	1 226	232	7 509
1811	5 165	474	976	249	7 805
1812	5 318	621	1 097	334	9 555
1813	5 954	784	1 649	467	11 296
1814	5 947	851	2 235	448	11 377
1815	7 566	861	2 410	424	11 180
1816	8 853	942	2 489	408	11 232
1817	9 261	909	2 256	414	11 461
1818	10 043	954	2 391	439	12 342
1819	10 319	984	2 601	412	13 335
1820	11 488	874	2 840	483	12 987
1821	10 188	1 077	2 539	530	12 223
1822	8 929	941	2 200	575	11 157
1823	8 522	1 339	2 282	583	11 356
1824	10 303	1 257	2 728	579	10 765
1825	10 290	1 301	2 821	609	12 209
1826	10 067	1 233	2 839	531	13 155
1827	12 634	1 289	2 836	552	13 947
1828	13 158	1 250	2 547	569	12 348
1829	12 455	1 348	2 469	708	11 486
1830	12 176	1 419	2 581	682	11 135
1831	12 383	1 440	2 837	707	11 605
1832	11 974	1 516	2 995	736	12 749
1833	12 120	1 633	3 057	753	12 372
1834	12 140	1 450	3 393	768	11 823

Tabell I2. Del A. (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V
1835	12 409	1 560	3 934	802	13 217
1836	15 011	1 630	4 125	818	13 884
1837	15 257	1 591	4 227	914	14 702
1838	14 628	1 556	4 365	905	13 749
1839	16 539	1 697	4 917	948	14 360
1840	16 266	1 627	4 969	930	14 084
1841	15 955	1 707	5 092	901	13 419
1842	15 769	1 715	4 790	934	13 127
1843	13 559	1 734	6 316	963	12 933
1844	14 631	1 827	7 595	955	12 966
1845	14 846	1 810	8 722	974	11 873
1846	15 924	1 831	8 907	1 030	13 717
1847	17 254	2 063	8 199	1 092	15 557
1848	17 776	2 209	6 495	1 093	15 419
1849	17 967	2 426	7 831	1 100	15 109
1850	18 638	2 600	8 843	1 062	15 535
1851	20 865	2 678	10 422	1 178	15 297
1852	19 753	2 711	11 195	1 203	15 890
1853	21 021	2 914	12 462	1 322	16 272
1854	21 938	2 976	14 732	1 354	18 912
1855	29 247	3 433	18 011	1 598	21 182
1856	31 815	4 160	15 631	1 816	24 373
1857	31 768	4 925	15 851	1 913	27 740
1858	29 620	4 372	13 862	1 883	24 616
1859	30 055	4 722	16 581	2 067	22 816
1860	30 639	4 641	19 152	2 390	22 843
1861	31 706	5 136	20 825	2 510	24 454
1862	30 010	5 706	22 625	2 395	23 998
1863	31 968	6 060	25 635	2 702	26 969
1864	33 800	5 300	27 530	2 785	25 584
1865	35 607	5 585	29 295	2 884	24 658
1866	35 689	5 429	26 840	3 043	23 526
1867	33 690	4 567	28 696	3 246	24 911
1868	34 008	4 073	28 204	3 193	24 313
1869	34 621	3 961	28 907	3 475	26 864
1870	35 392	4 177	30 552	3 624	29 418
1871	35 494	4 808	34 067	3 919	31 446

Tabell I2. Del A. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1800	2 340	906	1 029	0	15 054
1801	2 546	942	1 058	0	15 911
1802	2 612	952	1 020	0	16 449
1803	2 438	936	972	0	16 546
1804	2 362	907	968	0	16 413
1805	2 873	987	1 023	0	17 650
1806	3 383	1 195	1 096	0	18 365
1807	3 114	1 261	987	0	17 870
1808	2 953	1 274	1 096	0	18 006
1809	2 735	1 209	957	0	18 781
1810	3 178	1 569	1 066	0	20 247
1811	3 578	1 677	1 219	0	21 144
1812	3 612	1 863	1 447	0	23 846
1813	3 789	2 153	1 512	0	27 603
1814	5 244	2 475	1 552	0	30 128
1815	5 304	2 672	1 607	0	32 023
1816	5 522	2 847	1 927	0	34 221
1817	5 251	2 619	1 909	0	34 079
1818	4 942	2 220	1 971	0	35 302
1819	4 810	2 330	2 148	0	36 939
1820	5 892	2 652	2 266	0	39 482
1821	6 268	2 851	2 152	0	37 829
1822	6 521	2 907	2 067	0	35 297
1823	6 676	2 992	2 265	0	36 015
1824	6 515	3 013	2 314	0	37 474
1825	7 031	3 264	2 324	0	39 847
1826	6 836	3 240	2 273	0	40 173
1827	6 826	3 242	2 139	0	43 465
1828	6 527	3 102	2 268	0	41 770
1829	7 113	3 222	2 084	0	40 885
1830	7 608	3 284	2 136	0	41 021
1831	8 181	3 450	2 173	0	42 776
1832	8 100	3 346	2 119	0	43 536
1833	8 559	3 367	2 225	0	44 086
1834	9 129	3 411	2 232	0	44 345

Tabell I2. Del A. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1835	10 139	3 432	2 424	0	47 916
1836	9 842	3 458	2 481	0	51 249
1837	9 890	3 600	2 555	0	52 736
1838	10 156	3 650	2 560	0	51 569
1839	10 540	3 717	2 693	0	55 411
1840	10 733	3 716	2 808	0	55 133
1841	10 738	3 674	2 894	0	54 381
1842	11 182	3 767	3 059	0	54 346
1843	12 184	3 881	2 957	0	54 526
1844	12 340	3 769	2 634	0	56 717
1845	12 685	3 792	2 496	0	57 197
1846	12 497	3 756	2 830	33	60 524
1847	13 308	3 942	3 035	46	64 496
1848	15 050	4 110	3 276	39	65 466
1849	16 143	4 206	3 134	39	67 954
1850	16 355	4 251	3 495	39	70 818
1851	15 181	4 326	3 848	39	73 833
1852	15 141	4 523	3 795	241	74 452
1853	14 499	4 693	3 801	319	77 303
1854	16 575	5 159	4 666	404	86 716
1855	19 752	6 328	5 967	397	105 915
1856	22 268	7 152	6 156	365	113 736
1857	22 348	7 867	6 493	371	119 277
1858	18 364	7 118	5 838	391	106 065
1859	20 526	7 281	5 969	404	110 421
1860	23 829	7 835	6 454	489	118 273
1861	24 536	8 368	6 802	456	124 793
1862	21 651	8 286	7 382	521	122 574
1863	19 069	9 101	8 293	586	130 384
1864	20 322	9 674	8 309	651	133 956
1865	22 099	10 041	8 368	717	139 253
1866	22 939	9 576	8 777	782	136 600
1867	21 621	8 884	8 585	782	134 981
1868	19 394	8 222	8 514	782	130 702
1869	19 007	8 395	9 146	847	135 223
1870	20 380	8 511	9 762	912	142 728
1871	24 374	8 690	11 155	977	154 930

Tabell I2. Del B. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1910	246.7	71.3	127.4	82.9	138.5
1911	261.4	71.6	129.0	86.3	147.6
1912	284.2	75.4	115.6	97.3	151.5
1913	356	77	125	104	168
1914	329	72	132	109	173
1915	367	75	131	128	148
1916	528	90	178	223	106
1917	615	101	211	230	275
1918	786	153	255	253	247
1919	747	196	391	281	507
1920	888	184	443	521	452
1921	640	121	212	253	546
1922	474	103	187	253	485
1923	471	124	246	266	397
1924	561	128	253	279	374
1925	616	132	238	301	337
1926	651	128	224	322	366
1927	681	135	238	326	345
1928	736	140	248	313	350
1929	852	151	251	383	375
1930	842	157	251	339	359
1931	736	128	213	294	313
1932	656	113	177	275	298
1933	632	104	172	291	305
1934	865	131	236	322	334
1935	1 038	156	232	340	357
1936	1 148	170	243	380	375
1937	1 391	185	323	482	376
1938	1 570	202	300	420	421
1939	1 688	208	343	424	443
1940	1 766	169	309	368	497
1941	2 017	204	303	371	631
1942	2 151	261	371	459	614
1943	2 435	306	370	476	681
1944	2 415	315	421	491	716

Tabell I2. Del B. 1872-1980. Milj kr.

År	I	II	III	IV	V
1872	50.8	5.4	48.4	4.8	33.9
1873	63.2	6.5	59.3	5.8	33.4
1874	59.8	7.5	74.4	6.7	39.9
1875	60.3	7.7	60.7	6.7	38.5
1876	55.4	7.8	65.1	7.9	36.7
1877	45.5	7.8	74.6	7.8	37.9
1878	39.6	7.1	43.8	6.6	34.6
1879	39.9	6.6	35.7	6.0	35.2
1880	48.5	7.6	55.7	7.1	34.9
1881	54.2	8.2	57.3	7.8	40.6
1882	67.7	9.1	60.4	8.5	38.6
1883	60.7	9.6	52.8	8.6	40.3
1884	61.4	11.0	50.7	8.9	39.3
1885	59.7	11.2	53.3	9.0	42.3
1886	54.2	10.4	40.9	8.9	39.9
1887	52.5	10.5	48.6	10.1	40.5
1888	63.4	11.3	64.3	11.4	42.0
1889	74.3	13.0	73.5	12.9	44.6
1890	75.3	15.3	67.6	13.7	49.0
1891	79.2	17.7	67.0	15.4	54.3
1892	78.2	18.5	70.4	14.8	58.5
1893	80.1	19.5	74.6	16.1	57.1
1894	84.1	20.6	81.8	18.1	60.7
1895	90.4	23.3	82.4	19.2	62.1
1896	115.0	28.0	80.8	23.5	69.6
1897	129.0	31.4	97.0	25.7	76.0
1898	144.5	36.6	91.2	28.4	84.0
1899	163.8	41.9	80.6	31.5	88.5
1900	170.4	43.7	94.0	36.8	93.9
1901	151.5	43.3	82.4	39.2	101.4
1902	153.1	47.5	86.4	41.2	103.7
1903	164.5	48.4	103.2	43.5	103.5
1904	175.7	51.1	94.7	47.8	110.4
1905	175.8	54.2	92.8	54.5	114.3
1906	217.8	58.8	116.8	59.8	127.7
1907	239.7	64.1	137.3	67.4	131.3
1908	227.7	62.2	112.4	72.8	130.9
1909	193.8	59.0	99.6	68.7	133.5

Tabell I2. Del B. (forts.)

År	VI	VII	VIII	IX	X
1872	27.6	10.0	15.1	1.0	197.1
1873	30.2	11.5	17.2	1.1	228.3
1874	34.8	13.2	15.1	1.2	252.6
1875	33.9	14.0	17.0	1.4	240.1
1876	33.7	14.3	18.0	1.4	240.4
1877	33.2	14.9	16.6	1.7	240.1
1878	27.3	13.9	14.8	1.4	189.1
1879	23.6	12.7	13.7	1.4	174.7
1880	28.1	13.5	16.7	1.7	213.8
1881	29.5	14.7	18.0	1.7	231.9
1882	30.5	15.4	19.4	1.8	251.3
1883	31.5	15.2	19.6	1.7	240.0
1884	31.1	15.7	20.5	1.7	240.2
1885	31.1	15.4	19.8	2.1	244.0
1886	30.2	15.5	18.9	2.1	221.0
1887	30.7	16.0	17.0	2.1	228.1
1888	32.0	16.6	16.9	2.1	260.1
1889	35.5	18.0	17.9	2.4	292.1
1890	39.0	18.2	20.2	2.5	300.8
1891	39.8	19.0	21.3	2.7	316.4
1892	40.1	19.1	21.8	2.9	324.3
1893	42.2	19.8	21.3	3.2	333.9
1894	47.3	21.2	19.8	3.3	356.8
1895	50.1	21.8	22.0	3.7	374.9
1896	54.9	25.4	22.3	4.6	424.1
1897	59.1	26.8	22.9	5.2	473.1
1898	64.0	30.1	27.4	5.7	511.7
1899	69.3	32.1	24.5	6.6	538.8
1900	71.8	32.0	30.8	7.2	580.5
1901	69.7	33.0	29.4	8.0	557.9
1902	75.2	33.6	29.0	8.6	578.3
1903	77.9	35.3	30.6	9.5	616.3
1904	82.2	38.0	31.9	10.5	642.1
1905	88.1	39.4	35.0	12.0	666.0
1906	95.1	42.3	39.2	13.9	771.3
1907	103.6	45.1	44.1	16.1	848.7
1908	99.8	43.9	41.3	18.1	809.0
1909	93.4	42.9	38.3	19.7	748.8

Tabell I2. Del B. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1945	2 149	358	501	598	757
1946	2 720	394	651	802	837
1947	3 095	410	654	975	901
1948	3 628	431	747	1 203	1 038
1949	3 874	428	727	1 006	1 102
1950	4 411	467	894	1 367	1 000
1951	5 600	551	1 179	2 703	1 151
1952	6 718	590	980	1 599	1 226
1953	6 592	611	1 018	1 497	1 300
1954	6 796	653	1 210	1 841	1 439
1955	7 518	668	1 289	2 011	1 583
1956	8 389	689	1 242	2 107	1 711
1957	9 243	740	1 198	2 226	1 847
1958	9 462	782	1 367	2 224	2 022
1959	10 139	899	1 366	2 358	2 131
1960	11 378	948	1 657	2 611	2 227
1961	12 608	1 048	1 802	2 607	2 392
1962	14 154	1 147	1 865	2 655	2 668
1963	14 188	1 296	2 169	3 012	3 016
1964	16 364	1 448	2 589	3 576	3 278
1965	18 342	1 580	2 886	3 932	3 273
1966	19 506	1 637	3 091	3 906	3 698
1967	19 919	1 823	3 208	4 292	4 012
1968	21 292	1 985	3 551	4 711	4 219
1969	21 614	2 019	3 836	5 471	4 654
1970	24 608	2 142	4 468	6 337	5 102
1971	26 387	2 156	4 462	6 413	5 505
1972	27 580	2 246	4 827	6 742	5 887
1973	31 213	2 475	6 173	8 168	6 243
1974	40 515	2 554	8 470	11 433	7 083
1975	48 454	3 099	7 444	11 955	8 745
1976	50 093	3 437	7 943	12 524	8 994
1977	48 747	3 509	8 127	11 817	9 552
1978	50 056	3 725	8 975	12 971	10 522
1979	58 577	4 220	10 610	15 354	11 222
1980	64 193	4 377	12 115	16 400	12 735

Tabell I2. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1910	109.6	51.7	47.5	22.5	898.0
1911	112.0	51.6	47.8	25.0	932.2
1912	123.1	55.0	51.6	33.0	986.6
1913	132	60	58	30	1 110
1914	137	70	57	32	1 112
1915	164	111	84	36	1 244
1916	192	140	128	43	1 628
1917	228	148	158	27	1 991
1918	253	181	200	30	2 359
1919	414	221	183	82	3 021
1920	513	323	182	89	3 595
1921	322	195	95	106	2 492
1922	317	164	77	104	2 165
1923	316	171	81	100	2 173
1924	321	162	82	101	2 261
1925	299	157	85	104	2 269
1926	318	147	85	110	2 352
1927	338	151	87	114	2 415
1928	345	156	85	119	2 492
1929	357	156	90	124	2 740
1930	370	160	88	136	2 702
1931	325	148	81	149	2 387
1932	328	129	74	152	2 201
1933	335	125	81	160	2 206
1934	391	133	94	163	2 670
1935	401	143	107	178	2 951
1936	433	149	113	189	3 201
1937	459	168	132	206	3 722
1938	454	162	136	218	3 885
1939	507	184	165	230	4 192
1940	579	252	172	259	4 372
1941	669	237	216	307	4 955
1942	698	251	256	335	5 398
1943	766	228	294	349	5 904
1944	803	272	312	369	6 114

Tabell I2. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1945	878	314	333	388	6 275
1946	953	358	352	406	7 474
1947	1 105	402	401	443	8 387
1948	1 307	441	440	448	9 683
1949	1 323	432	455	476	9 823
1950	1 306	430	498	499	10 871
1951	1 677	542	637	595	14 635
1952	1 328	453	656	682	14 232
1953	1 524	494	702	722	14 460
1954	1 503	548	785	814	15 588
1955	1 511	570	830	789	16 767
1956	1 554	576	922	958	18 148
1957	1 608	614	1 082	1 129	19 687
1958	1 591	614	1 074	1 331	20 469
1959	1 626	630	1 196	1 409	21 753
1960	1 706	621	1 297	1 542	23 986
1961	1 860	708	1 388	1 730	26 142
1962	1 929	718	1 554	2 016	28 707
1963	2 093	776	1 597	2 096	30 241
1964	2 223	873	1 753	2 230	34 334
1965	2 292	896	2 118	2 388	37 707
1966	2 297	924	2 240	2 431	39 730
1967	2 305	987	2 490	2 596	41 631
1968	2 299	1 051	2 638	2 894	44 642
1969	2 317	1 089	2 967	2 827	46 795
1970	2 338	1 176	3 248	2 847	52 265
1971	2 320	1 193	3 479	3 385	55 301
1972	2 346	1 235	3 873	3 790	58 526
1973	2 564	1 351	4 484	4 170	66 841
1974	2 889	1 537	5 281	4 465	84 227
1975	3 089	1 736	5 814	5 539	95 876
1976	3 345	1 752	6 781	6 436	101 306
1977	3 232	1 816	6 831	7 088	100 719
1978	3 060	1 791	7 587	9 365	108 051
1979	3 433	1 977	8 412	10 481	124 286
1980	3 357	2 166	10 651	11 912	137 907

Tabell I3. Malmbrytning och metallindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins
1800	314	383	2 273	41	221
1801	326	389	2 050	38	238
1802	297	348	1 775	32	226
1803	253	320	2 795	50	263
1804	437	504	3 120	44	283
1805	396	475	3 264	67	313
1806	593	696	3 965	79	317
1807	611	698	3 266	37	324
1808	751	847	3 773	44	347
1809	617	709	2 716	47	315
1810	591	691	2 334	51	349
1811	723	798	1 752	48	285
1812	821	906	3 368	51	302
1813	776	857	2 511	44	285
1814	657	755	1 317	80	311
1815	750	854	1 637	92	425
1816	880	1 043	5 763	133	613
1817	976	1 139	6 532	137	551
1818	908	1 040	6 243	119	462
1819	1 455	1 614	6 231	123	532
1820	1 674	1 831	6 399	128	554
1821	1 689	1 834	6 139	115	519
1822	916	1 051	6 280	84	460
1823	647	801	5 155	120	477
1824	1 127	1 254	8 089	67	476
1825	930	1 074	6 392	94	506
1826	1 306	1 489	9 008	140	569
1827	1 643	1 837	7 325	161	585
1828	1 705	1 880	7 506	117	564
1829	1 669	1 851	7 990	66	644
1830	1 541	1 738	6 682	98	681
1831	1 313	1 511	7 902	187	581
1832	1 479	1 684	7 751	171	634
1833	1 334	1 523	7 718	168	591
1834	1 278	1 491	8 351	208	587

Tabell I3. Del A. (forts.)

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins
1835	951	1 118	7 453	227	416
1836	1 310	1 513	9 154	249	553
1837	2 194	2 409	10 824	283	581
1838	1 151	1 319	8 412	228	403
1839	1 158	1 415	10 799	302	610
1840	1 635	1 961	10 771	406	736
1841	1 243	1 585	10 970	447	729
1842	1 953	2 365	12 363	463	929
1843	1 624	1 820	9 732	395	331
1844	997	1 216	7 641	436	318
1845	1 002	1 261	6 986	423	437
1846	1 388	1 678	10 498	434	549
1847	1 365	1 751	10 969	625	673
1848	2 834	3 383	10 675	777	1 058
1849	1 705	2 217	10 590	740	948
1850	2 202	2 852	11 438	962	1 101
1851	2 613	3 403	11 888	905	1 590
1852	2 818	3 487	11 416	905	1 167
1853	2 315	3 066	12 255	1 045	1 283
1854	2 032	2 815	12 249	1 250	1 207
1855	5 083	6 010	13 930	1 470	1 577
1856	4 118	5 186	18 213	1 681	1 745
1857	4 260	5 896	20 334	2 619	2 319
1858	5 251	6 519	16 326	2 183	1 676
1859	3 831	5 164	16 945	2 283	1 752
1860	3 537	4 889	19 771	2 224	1 876
1861	5 609	7 078	21 075	2 332	2 216
1862	3 896	5 169	19 461	2 154	1 712
1863	4 226	5 870	17 926	2 655	2 271
1864	5 383	7 237	18 908	3 164	2 369
1865	5 973	7 984	20 143	3 376	2 578
1866	4 836	6 830	21 354	3 302	2 605
1867	2 418	4 043	21 861	3 310	1 365
1868	3 945	5 594	20 966	3 017	1 817
1869	3 296	4 956	21 785	3 340	1 487
1870	3 090	4 874	23 819	3 647	1 536
1871	2 648	4 673	28 700	4 373	1 456

Tabell I3. Del A. (forts.)

Ar	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1800	175	155	502	353	4 871
1801	175	153	394	591	5 258
1802	178	147	448	563	6 861
1803	174	155	523	438	6 167
1804	187	168	450	735	5 810
1805	199	82	451	791	6 363
1806	219	94	518	794	4 942
1807	213	69	494	847	4 477
1808	239	84	677	830	2 323
1809	287	91	449	962	4 340
1810	313	491	726	789	4 133
1811	358	510	899	817	5 035
1812	408	560	1 021	847	3 685
1813	460	667	1 001	811	5 251
1814	473	761	958	760	6 926
1815	549	87	1 081	1 231	9 845
1816	588	106	1 091	1 640	8 885
1817	563	108	1 085	1 556	8 880
1818	562	93	1 247	1 254	11 418
1819	531	92	1 122	1 815	10 419
1820	500	99	926	2 236	11 021
1821	497	86	908	2 244	9 943
1822	460	64	897	1 325	9 895
1823	467	75	877	1 145	11 497
1824	528	40	908	1 792	11 266
1825	582	339	933	1 715	14 219
1826	556	354	948	2 015	10 252
1827	586	352	904	2 466	12 824
1828	581	323	856	2 529	12 889
1829	574	304	870	2 523	11 487
1830	568	1 353	982	2 331	11 824
1831	614	723	1 082	2 053	12 704
1832	599	391	1 110	2 233	12 222
1833	605	408	923	2 317	12 590
1834	629	499	952	2 197	11 736

Tabell I3. Del A. (forts.)

Ar	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1835	637	464	995	1 799	14 663
1836	644	889	1 202	2 120	16 126
1837	664	1 476	1 191	3 044	11 641
1838	675	1 760	1 291	1 661	16 909
1839	707	2 015	1 247	1 834	18 060
1840	721	1 799	1 257	2 338	16 641
1841	715	1 494	1 350	1 877	18 015
1842	747	1 279	1 373	2 650	14 050
1843	767	885	1 371	2 068	12 699
1844	750	1 027	1 390	1 326	15 988
1845	752	1 462	1 352	1 377	17 575
1846	750	2 333	1 531	1 719	16 650
1847	815	2 667	1 524	1 896	17 975
1848	854	2 362	1 445	3 651	13 602
1849	895	2 518	1 534	2 447	16 749
1850	927	2 447	1 498	2 917	17 243
1851	951	2 281	1 601	3 449	18 194
1852	1 002	2 137	1 677	3 328	17 050
1853	1 060	2 536	1 883	2 836	19 593
1854	1 176	3 655	1 926	2 861	20 320
1855	1 464	5 075	2 104	6 494	20 514
1856	1 720	5 983	2 083	5 941	26 296
1857	1 852	5 073	2 024	6 416	27 505
1858	1 705	4 267	1 921	6 769	20 551
1859	1 673	3 847	1 877	5 671	24 504
1860	1 775	3 900	1 928	5 528	26 803
1861	1 939	3 696	2 125	7 895	20 232
1862	1 899	4 298	2 340	5 640	24 852
1863	2 018	5 641	2 293	6 344	23 822
1864	2 129	5 111	2 338	7 692	25 581
1865	2 118	4 836	2 407	8 301	24 027
1866	2 036	5 742	2 662	6 852	27 301
1867	2 100	4 556	2 723	3 485	33 989
1868	1 975	5 360	3 022	4 766	29 635
1869	2 113	5 700	2 671	4 368	32 577
1870	1 882	4 752	3 105	4 150	34 206
1871	2 286	5 124	3 062	3 734	37 317

Tabell I3. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1872	6.8	8.1	38.2	5.8	2.0	0.1	3.1
1873	9.4	10.8	64.0	7.1	2.6	0.1	3.8
1874	8.2	11.7	39.7	12.3	2.6	0.3	4.5
1875	8.1	11.6	36.6	13.4	2.8	0.4	4.7
1876	9.1	10.9	47.3	12.4	2.2	0.2	4.3
1877	8.2	9.6	38.0	10.7	1.9	0.2	4.0
1878	5.7	7.1	30.3	9.2	1.4	0.2	3.6
1879	5.0	6.1	26.5	7.3	1.1	0.1	3.0
1880	5.2	6.4	36.2	7.7	1.3	0.1	3.0
1881	6.1	7.8	34.7	10.1	1.3	0.2	3.1
1882	7.1	7.8	55.7	11.4	1.8	0.1	3.5
1883	6.2	7.4	41.2	12.4	1.0	0.1	3.3
1884	6.0	7.2	40.5	11.4	1.2	0.1	4.1
1885	7.1	7.2	47.5	11.2	1.3	0.1	3.7
1886	7.4	8.3	36.5	9.5	1.0	0.1	3.7
1887	7.8	7.5	41.2	7.1	1.4	0.1	3.2
1888	9.4	9.0	55.9	8.1	2.4	0.1	3.8
1889	10.4	10.7	66.4	11.8	3.4	0.2	5.2
1890	10.2	10.6	72.8	12.8	3.4	0.2	5.4
1891	10.8	9.7	85.5	9.3	1.4	0.1	6.0
1892	10.6	9.3	80.1	5.8	3.6	0.1	5.6
1893	10.8	9.7	78.5	7.0	3.8	0.1	6.0
1894	11.2	10.2	79.7	8.1	3.4	0.1	5.9
1895	11.6	10.4	80.4	8.7	4.1	0.2	6.5
1896	13.8	13.8	106.2	10.3	5.5	0.2	7.8
1897	9.3	9.1	125.2	11.9	6.3	0.2	9.2
1898	10.5	10.0	129.5	17.3	7.1	0.4	11.2
1899	11.2	10.8	147.1	18.9	8.8	0.4	12.0
1900	12.0	9.7	176.2	18.6	10.7	0.4	12.2
1901	11.4	10.0	145.1	16.1	8.6	0.4	12.4
1902	11.8	9.9	146.5	15.8	9.4	0.4	12.9
1903	12.5	10.2	147.2	15.1	10.5	0.4	12.4
1904	13.1	10.8	158.2	17.9	11.9	0.5	12.2
1905	13.7	9.5	158.9	13.3	12.3	0.4	10.3
1906	15.1	11.2	189.6	23.0	15.5	0.8	12.1
1907	14.3	15.8	207.6	35.3	19.2	1.3	15.1
1908	14.5	15.7	197.3	31.8	20.0	1.3	13.9
1909	12.9	15.9	152.8	24.7	17.2	1.1	13.0

Tabell I3. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1910	15.4	17.5	215.4	27.2	19.1	1.0	14.4
1911	16.4	16.8	221.6	25.3	19.1	0.9	15.4
1912	16.8	18.4	246.3	32.6	22.0	1.2	18.4
1913	16	23	343	46	41	2	19
1914	18	21	311	46	44	3	21
1915	19	25	387	49	55	3	26
1916	21	33	691	83	72	4	37
1917	31	49	1 180	135	96	6	57
1918	45	63	1 299	168	147	13	73
1919	53	68	920	137	138	8	102
1920	58	66	870	171	139	8	109
1921	55	42	345	76	77	6	66
1922	40	24	278	41	63	3	47
1923	37	27	272	45	78	3	47
1924	40	30	413	49	93	4	49
1925	53	29	424	65	86	4	51
1926	44	35	452	72	100	4	55
1927	43	30	430	73	102	5	55
1928	41	30	484	80	120	6	58
1929	46	39	572	88	149	6	66
1930	46	37	537	93	155	7	69
1931	43	22	459	85	158	6	59
1932	39	17	427	55	193	6	54
1933	42	23	467	61	114	5	55
1934	54	32	646	92	164	7	64
1935	60	43	721	118	222	7	71
1936	65	49	803	140	248	8	80
1937	82	66	1 113	170	292	12	100
1938	88	65	1 078	182	320	12	119
1939	100	83	1 268	206	381	14	122
1940	107	83	1 579	261	314	26	149
1941	106	91	1 753	314	312	26	180
1942	123	111	2 125	370	394	28	207
1943	140	126	2 312	393	447	27	240
1944	148	138	2 464	415	496	28	251

Tabell I3. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1945	159	124	2 362	317	475	28	262
1946	177	161	2 674	542	652	36	272
1947	201	189	2 867	593	749	35	283
1948	229	230	3 343	696	811	41	327
1949	248	258	3 350	743	819	37	338
1950	283	285	3 738	801	877	32	288
1951	355	332	5 166	976	1 114	47	351
1952	410	382	6 134	1 197	1 281	58	407
1953	385	342	5 797	1 083	1 105	44	387
1954	425	351	5 984	1 123	1 172	47	409
1955	460	407	6 938	1 304	1 297	54	456

Tabell I3. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1872	7.0	0.0	0.0	2.3	0.4	5.6	55.7
1873	9.3	0.0	0.0	2.4	0.9	5.4	53.2
1874	10.4	0.0	0.0	2.6	0.3	5.6	44.9
1875	11.2	0.0	0.0	2.7	0.5	6.4	46.6
1876	9.3	0.0	0.0	3.2	0.5	2.7	36.3
1877	8.6	0.0	0.0	3.8	0.4	4.2	33.9
1878	5.6	0.0	0.0	3.6	0.5	5.3	33.6
1879	4.9	0.0	0.0	3.7	0.8	5.6	34.9
1880	5.8	0.0	0.0	3.7	0.9	4.5	46.8
1881	3.9	0.0	0.0	4.2	1.2	7.6	45.7
1882	5.3	0.0	0.0	3.6	1.7	7.4	50.8
1883	7.4	0.0	0.0	4.0	1.0	5.7	50.4
1884	10.0	0.0	0.0	3.3	1.0	7.6	49.9
1885	8.4	0.0	0.0	4.1	1.4	6.8	41.8
1886	4.4	0.0	0.0	5.0	1.4	7.9	40.3
1887	4.1	0.0	0.0	5.0	1.0	7.9	42.6
1888	5.7	0.0	0.0	5.0	0.9	6.5	40.8
1889	9.5	0.0	0.0	4.9	0.9	6.8	51.7
1890	7.9	0.0	0.1	4.9	1.0	7.2	51.4
1891	10.5	0.0	0.1	4.8	0.0	6.7	46.8
1892	7.1	0.1	0.8	5.1	0.1	10.1	48.4
1893	7.8	0.1	0.9	5.6	0.1	11.1	45.3
1894	6.3	0.0	0.5	6.2	0.6	12.7	47.9

Tabell I3. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1895	8.7	0.0	0.6	5.7	0.7	11.5	56.0
1896	10.4	0.1	0.9	5.5	1.7	13.4	62.9
1897	12.6	0.1	1.1	6.1	1.6	18.0	67.3
1898	19.7	0.1	1.4	6.7	2.5	19.4	67.9
1899	20.8	0.1	1.7	7.2	2.4	24.8	80.8
1900	26.2	0.2	2.1	7.7	4.5	24.1	89.6
1901	21.0	0.2	2.0	8.2	5.0	27.4	72.2
1902	20.1	0.2	2.1	7.5	4.6	28.0	77.0
1903	18.9	0.2	2.3	7.4	3.4	28.0	85.8
1904	20.5	0.2	2.3	8.8	3.5	31.6	88.2
1905	18.8	0.2	2.1	9.3	6.2	25.4	104.9
1906	22.4	0.2	3.0	10.1	6.3	34.6	121.8
1907	29.2	0.3	3.5	11.0	5.7	41.0	122.7
1908	27.1	0.3	3.2	12.9	5.0	42.9	108.8
1909	24.4	0.2	1.9	13.8	4.1	33.0	106.1
1910	28.9	0.2	2.9	13.5	4.1	35.3	142.9
1911	24.0	0.3	3.2	13.5	5.2	41.6	162.0
1912	26.7	0.4	5.0	13.7	3.3	42.0	192.0
1913	32	1	7	13	6	34	208
1914	35	1	8	14	8	54	188
1915	28	1	9	17	14	50	320
1916	41	1	12	20	19	64	452
1917	63	2	21	27	24	99	560
1918	94	2	27	38	19	125	523
1919	104	2	25	43	14	145	430
1920	107	2	27	42	19	166	508
1921	82	1	16	52	19	86	302
1922	32	1	11	45	15	86	267
1923	39	1	11	38	14	94	252
1924	33	1	13	38	13	114	327
1925	50	1	14	40	13	112	368
1926	41	1	16	37	15	123	387
1927	48	1	16	37	13	117	450
1928	73	1	16	39	12	128	465
1929	82	1	17	39	16	163	530

Tabell I3. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1930	89	2	19	38	12	167	464
1931	88	2	24	44	13	139	326
1932	52	2	19	44	10	96	279
1933	43	2	20	39	23	139	288
1934	57	2	26	47	40	200	401
1935	103	2	32	48	45	232	425
1936	92	3	35	51	35	240	531
1937	134	4	48	58	29	285	738
1938	157	4	51	62	69	280	768
1939	166	4	54	101	93	270	791
1940	178	4	69	153	249	273	608
1941	202	5	73	226	357	166	644
1942	202	6	83	212	359	206	621
1943	251	7	89	231	429	248	610
1944	323	7	98	240	434	251	369
1945	128	7	98	239	207	204	515
1946	291	9	156	180	229	310	887
1947	322	9	185	165	217	546	1 092
1948	383	10	194	187	114	568	1 444
1949	433	10	178	233	175	616	1 678
1950	417	17	215	246	199	734	2 141
1951	588	21	277	292	252	788	2 762
1952	732	24	320	327	347	797	3 381
1953	874	23	321	348	359	875	3 051
1954	944	25	347	358	388	982	3 250
1955	1 070	28	395	382	432	1 017	3 552

Tabell I4. Jord- och stenindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I ins	B ins	O ins	Kons	Expt
1800	18	256	35	228	12
1801	22	279	28	274	15
1802	45	341	32	369	11
1803	45	383	37	385	16
1804	35	286	32	195	12
1805	28	281	32	186	10
1806	45	327	36	225	8
1807	37	302	35	200	5
1808	40	307	48	214	0
1809	9	270	32	208	6
1810	3	302	51	251	5
1811	36	418	63	251	1
1812	50	532	72	351	2
1813	65	643	70	523	4
1814	73	672	67	568	16
1815	81	671	76	533	35
1816	81	748	77	587	35
1817	83	735	76	524	52
1818	80	732	88	535	95
1819	101	706	79	629	87
1820	80	634	65	500	117
1821	110	789	64	618	135
1822	84	701	63	390	202
1823	121	934	62	702	258
1824	111	785	64	666	296
1825	110	960	66	648	229
1826	126	936	67	605	184
1827	142	993	63	690	142
1828	120	942	60	619	190
1829	139	970	61	689	218
1830	139	985	69	721	255
1831	138	989	76	775	232
1832	140	1 000	78	787	290
1833	139	1 007	65	822	398
1834	138	998	67	812	217

Tabell I4. Del A. (forts.)

Ar	I ins	B ins	O ins	Kons	Expt
1835	148	1 023	70	853	279
1836	165	1 099	84	867	270
1837	173	1 089	84	880	227
1838	170	1 097	91	844	213
1839	166	1 289	88	919	179
1840	173	1 121	88	952	192
1841	174	1 227	95	966	183
1842	181	1 204	96	996	184
1843	171	1 158	96	1 064	189
1844	200	1 259	98	1 043	210
1845	166	1 255	95	1 055	210
1846	187	1 243	108	1 026	243
1847	226	1 456	107	1 170	210
1848	269	1 569	102	1 263	200
1849	282	1 818	108	1 288	233
1850	311	1 991	105	1 377	214
1851	334	2 013	113	1 423	224
1852	307	2 085	118	1 466	198
1853	328	2 325	132	1 506	199
1854	349	2 307	135	1 644	172
1855	358	2 708	148	1 909	215
1856	341	3 394	146	2 177	341
1857	404	4 361	142	2 429	266
1858	422	3 463	135	2 199	478
1859	448	3 753	132	2 294	587
1860	466	3 548	135	2 392	581
1861	477	3 731	149	2 447	1 025
1862	494	4 642	164	2 458	947
1863	459	5 320	161	2 618	718
1864	491	4 191	164	2 645	640
1865	503	4 545	169	2 727	597
1866	550	4 303	187	2 636	584
1867	482	3 289	191	2 373	575
1868	460	2 473	212	2 204	729
1869	452	2 447	188	2 124	716
1870	486	2 725	218	2 231	606
1871	515	3 187	215	2 373	770

Tabell I4. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	T ins
1872	0.0	0.7	0.0	3.1	0.0
1873	0.0	0.7	0.0	3.5	0.0
1874	0.0	0.6	0.0	4.1	0.0
1875	0.0	0.6	0.0	4.2	0.1
1876	0.0	0.8	0.0	4.8	0.1
1877	0.0	0.9	0.0	5.3	0.1
1878	0.0	0.5	0.0	4.6	0.1
1879	0.0	0.6	0.0	3.9	0.1
1880	0.0	0.6	0.0	4.0	0.1
1881	0.0	0.6	0.0	4.5	0.1
1882	0.0	1.1	0.0	5.0	0.2
1883	0.0	0.8	0.0	5.3	0.2
1884	0.0	0.9	0.0	6.8	0.2
1885	0.0	1.5	0.0	6.9	0.2
1886	0.0	1.6	0.0	6.6	0.1
1887	0.0	1.3	0.0	6.5	0.1
1888	0.0	1.6	0.0	7.1	0.1
1889	0.0	2.0	0.0	7.2	0.2
1890	0.0	2.3	0.0	8.9	0.2
1891	0.1	2.8	0.0	9.9	0.2
1892	0.7	2.8	0.0	11.1	0.3
1893	1.0	1.3	0.0	10.6	0.3
1894	1.0	2.3	0.0	12.8	0.4
1895	1.1	3.0	0.0	14.2	0.4
1896	1.2	3.3	0.0	18.2	0.4
1897	1.4	3.2	0.0	19.9	0.4
1898	1.6	4.1	0.0	25.7	0.4
1899	1.8	5.9	0.0	30.2	0.4
1900	2.0	8.4	0.0	27.9	0.5
1901	2.1	7.5	0.0	29.0	0.6
1902	2.2	7.4	0.1	34.1	0.6
1903	2.2	7.6	0.1	36.9	0.6
1904	2.9	7.3	0.1	39.1	0.6
1905	3.2	7.9	0.1	40.2	0.6
1906	4.0	8.5	0.2	46.5	0.5
1907	4.2	9.1	0.1	51.1	0.6
1908	3.9	10.8	0.1	48.1	0.7
1909	4.0	11.3	0.4	44.8	0.5

Tabell I4. Del B. (forts.)

År	J ins	I ins	I inv	B ins	T ins
1910	5.2	12.2	0.5	54.7	0.6
1911	5.7	12.9	0.4	51.7	0.6
1912	6.5	12.6	0.4	51.9	0.7
1913	7	12	0	50	1
1914	6	13	0	47	1
1915	7	18	0	51	2
1916	8	22	1	57	4
1917	12	37	1	83	5
1918	19	54	0	112	9
1919	19	62	0	122	7
1920	16	75	0	118	6
1921	9	30	0	88	2
1922	8	22	0	72	1
1923	7	27	0	86	2
1924	7	29	0	94	1
1925	7	27	0	97	1
1926	6	30	0	92	1
1927	7	31	0	90	1
1928	5	32	0	93	1
1929	5	34	0	103	1
1930	5	35	0	111	1
1931	4	28	0	99	1
1932	5	28	0	90	1
1933	5	27	0	76	1
1934	6	34	0	101	1
1935	6	41	0	129	1
1936	6	41	0	141	1
1937	8	44	0	153	1
1938	8	47	0	173	1
1939	8	48	0	200	1
1940	8	43	0	148	2
1941	12	53	0	161	2
1942	14	87	1	209	2
1943	13	108	1	253	2
1944	13	108	1	272	2

Tabell I4. Del B. (forts.)

År	J ins	I ins	I inv	B ins	T ins
1945	13	119	1	321	2
1946	11	134	1	379	2
1947	11	139	1	412	1
1948	13	139	1	419	1
1949	13	135	1	432	1
1950	13	132	1	486	1
1951	13	171	1	603	1
1952	14	191	1	676	1
1953	13	163	1	693	1
1954	14	209	1	732	1
1955	15	229	1	764	1

Tabell I4. Del B. (forts.)

År	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1872	0.0	0.0	0.2	3.0	0.9
1873	0.0	0.0	0.3	3.9	1.1
1874	0.0	0.0	0.3	4.5	1.5
1875	0.0	0.0	0.4	4.3	1.7
1876	0.0	0.0	0.4	3.4	1.8
1877	0.0	0.0	0.5	2.9	1.8
1878	0.0	0.0	0.5	2.5	2.3
1879	0.0	0.0	0.6	2.2	2.4
1880	0.0	0.0	0.7	2.9	3.0
1881	0.0	0.0	1.3	2.8	3.2
1882	0.0	0.0	1.1	2.8	3.5
1883	0.0	0.0	1.1	2.9	4.3
1884	0.0	0.0	1.2	3.1	4.6
1885	0.0	0.0	1.0	2.7	4.8
1886	0.0	0.0	1.1	2.3	4.0
1887	0.0	0.0	1.1	2.2	5.0
1888	0.0	0.0	1.0	1.5	6.2
1889	0.0	0.0	1.1	2.5	7.0
1890	0.0	0.0	0.9	3.4	8.1
1891	0.0	0.0	1.0	3.6	9.3
1892	0.0	0.0	0.8	2.3	10.1
1893	0.0	0.0	0.9	2.0	13.2
1894	0.0	0.0	0.8	1.1	12.4

Tabell I4. Del B. (forts.)

Ar	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1895	0.0	0.0	0.9	1.8	13.2
1896	0.1	0.0	0.9	2.6	14.5
1897	0.0	0.0	1.0	4.0	16.1
1898	0.1	0.0	1.0	5.4	15.5
1899	0.1	0.0	0.8	5.7	16.3
1900	0.1	0.0	0.8	6.4	17.8
1901	0.1	0.0	0.7	6.3	16.9
1902	0.1	0.0	0.8	5.8	18.0
1903	0.1	0.0	0.8	6.2	17.0
1904	0.1	0.0	0.7	6.6	18.1
1905	0.1	0.0	0.7	7.4	19.8
1906	0.1	0.0	0.7	8.0	18.6
1907	0.1	0.0	0.7	9.6	20.1
1908	0.2	0.0	1.7	9.1	18.2
1909	0.1	0.0	1.8	7.3	16.0
1910	0.1	0.0	1.7	8.4	20.4
1911	0.1	0.0	1.6	7.8	23.5
1912	0.2	0.0	2.7	7.5	27.7
1913	1	0	5	9	30
1914	1	0	5	10	22
1915	2	1	5	10	21
1916	3	1	6	14	24
1917	2	2	9	11	18
1918	4	2	12	20	19
1919	5	2	14	27	32
1920	7	1	17	41	44
1921	2	1	11	11	20
1922	2	1	9	16	22
1923	2	1	8	20	29
1924	3	1	8	17	26
1925	2	1	8	19	33
1926	3	1	9	19	30
1927	3	1	9	18	40
1928	3	1	9	18	43
1929	3	1	9	19	45

Tabell I4. Del B. (forts.)

Ar	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1930	3	1	9	19	43
1931	2	1	8	17	24
1932	1	1	8	14	18
1933	1	1	7	16	19
1934	2	1	8	18	20
1935	2	1	9	19	19
1936	2	1	9	25	21
1937	3	1	10	29	26
1938	3	1	10	29	22
1939	3	1	17	29	20
1940	3	1	27	28	14
1941	3	2	32	39	15
1942	5	2	32	61	10
1943	5	2	34	68	8
1944	4	2	35	56	8
1945	5	3	37	73	11
1946	6	3	28	83	23
1947	8	3	28	82	24
1948	9	4	35	102	30
1949	7	4	37	90	41
1950	5	3	37	76	54
1951	6	4	46	92	70
1952	7	3	55	85	76
1953	6	4	71	84	77
1954	7	5	13	109	72
1955	7	5	14	113	79

Tabell I5. Träindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I ins	I inv	B ins	P inv	Kons	Expt
1800	153	0	967	0	254	352
1801	156	0	923	0	261	276
1802	154	0	777	0	255	410
1803	152	0	847	0	237	630
1804	156	0	1 059	0	229	519
1805	131	0	1 099	0	241	594
1806	152	0	840	0	291	797
1807	163	0	917	0	333	714
1808	167	0	1 482	0	322	1 014
1809	163	0	1 425	0	300	1 733
1810	329	0	951	0	414	962
1811	352	0	919	0	444	483
1812	393	0	1 169	0	493	891
1813	462	0	1 216	0	524	1 425
1814	530	0	1 577	0	623	1 775
1815	326	0	2 322	0	670	1 518
1816	349	0	2 518	0	758	1 154
1817	328	0	1 946	0	711	1 350
1818	286	0	2 111	0	593	1 641
1819	295	0	2 522	0	640	1 465
1820	325	0	2 464	0	719	1 695
1821	351	0	1 791	0	775	1 678
1822	360	0	1 548	0	814	1 259
1823	369	0	1 532	0	826	1 463
1824	370	0	2 047	0	809	1 892
1825	502	0	1 761	0	921	1 967
1826	501	0	2 266	0	975	1 528
1827	511	0	2 167	0	1 022	1 678
1828	497	0	2 000	0	991	1 530
1829	516	0	1 743	0	1 038	1 358
1830	870	0	1 342	0	1 106	1 412
1831	671	0	1 819	0	1 145	1 450
1832	553	0	2 059	0	1 111	1 648
1833	570	0	1 930	0	1 133	1 907
1834	612	0	2 143	0	1 176	2 122

Tabell I5. Del A. (forts.)

Ar	I ins	I inv	B ins	P inv	Kons	Expt
1835	616	0	2 837	0	1 202	2 321
1836	777	0	2 955	0	1 265	2 384
1837	997	0	2 502	0	1 377	2 598
1838	1 128	0	2 259	0	1 424	2 877
1839	1 223	0	2 571	0	1 486	3 446
1840	1 136	0	2 397	0	1 490	3 722
1841	1 014	0	2 653	0	1 443	3 775
1842	948	0	2 483	0	1 471	3 613
1843	853	0	3 549	0	1 463	4 761
1844	888	0	4 253	0	1 430	5 303
1845	1 047	0	5 179	0	1 435	7 105
1846	1 358	0	4 978	0	1 531	7 372
1847	1 507	0	4 104	0	1 705	6 639
1848	1 427	0	3 551	0	1 906	4 401
1849	1 533	0	4 127	0	2 027	5 670
1850	1 511	0	4 794	0	2 143	6 523
1851	1 480	0	6 149	0	2 207	7 933
1852	1 486	0	6 325	0	2 377	8 968
1853	1 626	0	7 665	0	2 488	9 557
1854	2 041	0	7 855	0	2 701	12 193
1855	2 715	0	9 030	0	3 380	12 673
1856	3 020	0	8 400	0	3 860	12 793
1857	2 856	0	7 830	0	4 239	14 061
1858	2 417	0	7 212	0	3 909	11 106
1859	2 427	0	7 928	0	3 940	15 258
1860	2 589	6	9 056	6	4 317	16 753
1861	2 631	9	9 052	9	4 672	18 791
1862	2 737	18	10 511	18	4 734	19 651
1863	3 320	31	11 713	31	5 268	22 675
1864	3 107	40	12 527	40	5 668	25 539
1865	3 045	27	10 588	27	6 038	29 938
1866	3 255	32	9 956	32	6 045	27 526
1867	2 931	18	10 509	18	5 698	31 120
1868	3 172	52	9 527	52	5 357	34 261
1869	3 353	53	8 944	53	5 486	34 274
1870	2 876	79	10 503	79	5 522	36 987
1871	2 800	75	10 627	75	5 111	44 686

Tabell I5. Del B. 1872-1955. Milj kr.

År	I ins	I inv	B ins	P ins	P inv	Kons	Expt
1872	3.3	0.1	18.4	0.0	0.1	6.1	61.6
1873	4.4	0.3	26.9	0.1	0.2	7.3	74.1
1874	5.4	0.4	32.2	0.1	0.3	8.6	79.6
1875	6.4	0.5	27.5	0.1	0.4	9.3	69.4
1876	7.3	0.6	27.8	0.1	0.5	9.4	80.5
1877	8.6	0.6	33.5	0.1	0.5	11.5	90.5
1878	7.4	0.5	22.5	0.1	0.4	10.5	56.6
1879	7.0	0.4	17.5	0.1	0.4	10.2	54.3
1880	7.8	0.5	26.6	0.1	0.4	6.2	76.0
1881	9.5	0.5	27.2	0.1	0.4	11.1	75.8
1882	10.4	0.6	24.1	0.1	0.5	11.0	88.7
1883	10.7	0.6	21.3	0.1	0.5	11.2	81.9
1884	10.9	0.6	17.6	0.1	0.5	11.8	75.6
1885	11.4	0.7	21.3	0.1	0.6	11.6	78.8
1886	12.3	0.7	17.7	0.2	0.6	13.4	63.3
1887	12.7	0.7	16.6	0.2	0.7	14.2	71.7
1888	13.7	0.8	20.0	0.2	0.8	13.9	91.2
1889	15.8	0.9	23.2	0.2	0.9	16.6	98.0
1890	17.6	0.9	20.7	0.2	0.9	18.4	90.5
1891	17.6	1.0	17.0	0.2	1.0	18.4	95.1
1892	16.9	1.0	19.8	0.2	0.9	19.0	89.5
1893	18.0	1.0	18.6	0.2	0.9	19.8	96.1
1894	20.1	1.0	21.8	0.2	1.0	21.5	100.1
1895	22.2	1.1	27.0	0.3	1.1	21.7	98.1
1896	28.8	1.1	39.8	0.3	1.1	21.8	107.5
1897	31.2	1.1	40.1	0.3	1.1	20.6	130.3
1898	35.8	1.4	43.4	0.4	1.5	19.3	120.9
1899	38.4	1.5	35.6	0.4	1.5	20.9	122.9
1900	39.8	1.4	41.8	0.4	1.6	20.5	137.7
1901	39.1	1.3	36.2	0.4	1.4	21.9	115.2
1902	38.0	1.4	24.6	0.5	1.5	23.0	128.7
1903	47.5	1.5	35.6	0.5	1.7	22.4	143.3
1904	48.6	1.4	43.1	0.5	1.7	22.8	119.7
1905	43.3	1.4	23.6	0.5	1.7	25.7	123.3
1906	49.3	1.5	31.4	0.6	1.8	26.1	143.0
1907	52.1	1.5	48.4	0.6	1.9	34.3	131.6
1908	47.5	1.3	31.6	0.5	1.7	35.1	116.6
1909	37.2	1.1	32.6	0.5	1.5	32.4	111.2

Tabell I5. Del B. (forts.)

År	I ins	I inv	B ins	P ins	P inv	Kons	Expt
1910	56.4	1.2	49.0	0.5	1.7	38.0	140.0
1911	56.5	1.2	45.9	0.5	1.8	39.1	140.1
1912	53.6	1.2	38.2	0.6	1.8	43.2	148.4
1913	59	1	41	0	2	36	165
1914	66	1	48	0	2	38	140
1915	69	1	34	0	2	39	192
1916	98	1	59	0	2	39	276
1917	132	1	131	2	2	52	199
1918	129	2	111	2	4	96	246
1919	163	3	129	2	4	108	371
1920	212	3	162	2	5	129	503
1921	81	1	63	1	4	99	151
1922	86	1	35	1	3	58	259
1923	113	1	102	1	4	79	249
1924	115	2	98	1	4	85	239
1925	114	1	67	1	4	80	247
1926	122	1	89	1	5	89	226
1927	135	1	89	1	5	89	259
1928	131	2	103	1	6	101	257
1929	129	2	76	1	6	101	282
1930	128	2	87	2	6	105	231
1931	115	1	66	1	5	114	150
1932	89	1	38	1	4	100	134
1933	85	0	21	1	3	106	169
1934	116	1	84	1	4	127	190
1935	123	1	103	1	5	131	147
1936	133	1	100	1	6	153	179
1937	171	1	147	2	6	181	230
1938	168	1	147	1	7	176	170
1939	182	1	159	2	8	196	198
1940	156	1	170	1	6	177	150
1941	172	1	99	1	7	204	175
1942	228	1	194	2	9	258	143
1943	253	1	293	2	11	292	81
1944	286	1	306	2	13	295	61

Tabell 15. Del B. (forts.)

År	I ins	I inv	B ins	P ins	P inv	Kons	Expt
1945	370	1	250	2	15	346	241
1946	457	1	408	2	18	411	244
1947	515	1	437	2	19	397	275
1948	512	1	334	3	20	446	375
1949	516	1	339	3	19	451	463
1950	584	1	355	3	19	477	604
1951	828	1	371	4	21	529	1 035
1952	687	2	484	4	23	693	775
1953	688	2	386	3	22	641	982
1954	856	2	478	4	29	748	999
1955	855	3	455	4	30	743	1 201

Tabell 16. Pappers- och grafisk industri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1800	37	18	42	94	42	6
1801	44	22	56	126	56	9
1802	34	19	56	126	56	21
1803	41	20	72	163	72	21
1804	30	17	55	124	55	23
1805	28	18	54	122	54	26
1806	40	23	67	151	67	24
1807	43	22	68	153	68	17
1808	38	17	62	140	62	12
1809	64	25	88	198	88	17
1810	65	19	88	198	88	8
1811	75	30	88	198	88	15
1812	100	53	115	260	115	17
1813	121	45	175	395	175	27
1814	113	37	159	358	159	82
1815	110	33	137	309	137	131
1816	108	32	131	296	131	128
1817	111	36	123	276	123	173
1818	120	40	116	262	116	231
1819	109	36	103	231	103	251
1820	120	41	123	278	123	308
1821	134	47	157	353	157	243
1822	145	49	189	426	189	185
1823	147	53	200	450	200	152
1824	147	53	211	476	211	94
1825	158	56	207	466	207	151
1826	125	51	181	407	181	156
1827	125	55	180	405	180	212
1828	122	59	182	411	182	243
1829	189	81	226	510	226	209
1830	177	73	217	488	217	223
1831	191	78	183	538	183	266
1832	190	76	212	552	212	272
1833	183	80	257	459	257	310
1834	203	83	238	473	238	334

Tabell I6. Del A. (forts.)

Ar	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1835	213	90	218	495	218	405
1836	209	87	191	597	191	403
1837	223	86	326	592	326	346
1838	221	85	254	642	254	426
1839	231	90	328	620	328	378
1840	229	89	343	625	343	312
1841	228	89	309	671	309	262
1842	234	91	376	683	376	171
1843	255	121	385	682	385	145
1844	242	114	380	691	380	147
1845	257	115	399	672	399	142
1846	263	109	431	761	431	115
1847	284	122	484	758	484	89
1848	270	92	527	718	527	87
1849	290	135	466	763	466	112
1850	281	152	432	745	432	117
1851	293	173	507	796	507	153
1852	290	136	527	834	527	166
1853	316	151	585	936	585	173
1854	330	160	567	957	567	201
1855	402	214	710	1 046	710	187
1856	471	290	829	1 035	829	243
1857	493	281	917	1 006	917	239
1858	472	247	1 010	955	1 010	182
1859	480	259	1 189	933	1 189	242
1860	568	309	1 448	958	1 448	276
1861	632	381	1 448	1 057	1 448	260
1862	648	416	1 198	1 163	1 198	327
1863	788	500	1 318	1 140	1 318	412
1864	861	478	1 289	1 162	1 289	525
1865	894	478	1 245	1 197	1 245	706
1866	898	449	1 361	1 324	1 361	799
1867	879	389	1 574	1 354	1 574	955
1868	848	381	1 407	1 502	1 407	1 123
1869	1 040	406	1 488	1 328	1 488	1 547
1870	1 189	470	1 267	1 544	1 267	1 888
1871	1 381	532	1 433	1 522	1 433	1 973

Tabell I6. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.0	1.4	0.0	0.4	1.7	1.7	1.5	3.4
1873	0.0	1.8	0.0	0.4	2.2	2.2	1.5	4.1
1874	0.0	2.5	0.0	0.4	2.6	2.6	1.8	4.1
1875	0.0	2.0	0.1	0.5	1.6	2.4	2.5	4.4
1876	0.0	2.4	0.1	0.6	3.2	3.2	1.3	5.7
1877	0.0	3.0	0.1	0.7	2.6	2.6	2.6	4.3
1878	0.0	1.9	0.1	0.5	1.8	2.7	1.7	4.5
1879	0.0	0.7	0.1	0.5	0.9	2.6	1.2	6.3
1880	0.0	1.7	0.0	0.6	1.5	2.3	1.9	6.4
1881	0.0	3.0	0.0	0.6	1.8	2.6	2.4	5.7
1882	0.0	3.7	0.0	0.6	1.9	3.7	1.5	6.1
1883	0.0	3.4	0.0	0.4	1.6	3.2	2.5	6.2
1884	0.0	4.4	0.0	0.5	3.0	4.0	1.2	4.9
1885	0.0	4.4	0.0	0.3	2.0	4.1	1.7	5.7
1886	0.0	2.3	0.0	0.4	2.6	3.4	1.5	7.7
1887	0.0	4.8	0.1	0.3	1.8	2.8	2.9	7.6
1888	0.0	1.8	0.1	0.3	2.4	3.2	2.9	12.4
1889	0.0	3.3	0.1	0.4	4.0	4.0	2.3	11.9
1890	0.0	2.9	0.2	0.4	3.8	3.8	2.6	14.8
1891	0.0	5.0	0.2	1.1	3.0	3.0	2.7	17.0
1892	0.0	3.7	0.2	0.8	3.0	4.0	1.6	17.7
1893	0.0	3.7	0.2	0.5	3.8	3.8	3.0	18.5
1894	0.0	8.0	0.2	0.7	4.0	4.0	3.4	17.7
1895	0.0	6.2	0.1	1.1	4.2	3.4	4.5	20.7
1896	0.0	7.4	0.0	1.2	7.7	4.3	6.6	24.3
1897	0.0	8.0	0.0	1.2	9.3	4.5	7.2	26.5
1898	0.0	11.5	0.0	2.2	11.1	4.4	9.0	25.0
1899	0.0	8.8	0.0	2.8	10.5	4.6	11.2	31.7
1900	0.0	14.0	0.0	2.7	11.9	5.8	10.2	38.9
1901	0.0	16.0	0.0	2.5	10.4	6.8	12.0	41.2
1902	0.0	16.9	0.0	2.9	10.8	5.9	13.2	44.3
1903	0.0	16.1	0.0	2.8	11.6	5.7	14.9	48.1
1904	0.0	17.4	0.0	3.0	14.7	6.6	14.2	53.8
1905	0.0	23.3	0.0	3.4	15.0	7.9	16.5	59.9
1906	0.0	26.0	0.0	3.7	17.1	7.8	17.8	66.3
1907	0.0	27.6	0.0	4.0	16.5	8.0	20.2	82.0
1908	0.0	34.0	0.0	3.7	20.9	9.2	19.8	84.4
1909	0.0	25.8	0.0	3.7	17.4	11.4	19.5	82.5

Tabell I6. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1910	0.0	34.8	0.0	4.1	23.9	11.2	20.2	104.3
1911	0.0	27.6	0.0	3.9	24.1	11.2	24.0	115.2
1912	0.0	40.0	0.0	3.9	25.4	12.5	23.8	129.4
1913	0	50	0	4	24	10	25	138
1914	0	49	0	5	28	10	29	134
1915	0	52	1	6	31	11	28	160
1916	0	108	1	6	49	13	36	272
1917	0	143	1	7	60	18	49	272
1918	0	141	1	11	107	29	77	303
1919	0	94	1	13	75	30	88	366
1920	0	262	1	21	104	33	105	687
1921	0	132	0	8	66	34	67	260
1922	0	110	0	10	53	30	31	297
1923	0	151	0	13	53	25	52	294
1924	0	158	0	11	55	26	43	339
1925	0	163	0	10	61	28	56	356
1926	0	189	0	10	65	27	63	397
1927	0	185	0	10	67	27	59	406
1928	0	183	0	10	70	28	56	352
1929	0	205	0	11	78	30	74	447
1930	0	180	0	11	77	29	94	386
1931	0	166	0	8	69	28	77	329
1932	0	150	0	8	70	27	82	277
1933	0	146	0	8	68	24	74	340
1934	0	170	0	9	73	29	89	366
1935	0	181	0	10	78	30	96	387
1936	0	193	0	11	91	33	106	425
1937	0	258	0	12	105	35	119	561
1938	0	271	0	11	107	38	126	448
1939	0	224	0	12	119	65	123	474
1940	6	287	0	10	128	100	103	268
1941	36	198	0	10	131	124	108	256
1942	87	354	0	14	165	130	134	327
1943	24	413	1	16	173	128	152	255
1944	0	497	1	15	185	131	168	202

Tabell I6. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1945	0	379	1	16	208	139	230	520
1946	0	579	1	19	241	104	234	841
1947	0	691	1	21	256	93	266	1 201
1948	0	906	1	20	287	119	295	1 348
1949	0	679	1	19	277	137	318	1 189
1950	0	820	1	17	286	145	345	1 604
1951	0	1 602	1	20	388	151	399	3 324
1952	0	1 552	1	23	473	212	483	2 000
1953	0	1 024	1	24	455	260	514	1 862
1954	0	1 480	2	23	431	205	611	2 110
1955	0	1 564	4	28	513	238	728	2 320

Tabell I7. Livsmedelsindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	J ins	I ins	Kons	Expt
1800	2 172	59	32 976	337
1801	2 505	80	34 072	2 113
1802	2 437	78	34 012	1 529
1803	2 329	85	33 620	1 016
1804	2 212	95	32 820	833
1805	2 383	88	36 055	172
1806	2 447	61	35 444	1 795
1807	2 823	49	38 232	1 884
1808	2 867	31	39 893	634
1809	3 401	15	44 419	1 319
1810	3 324	19	48 373	1 574
1811	3 411	12	50 301	1 633
1812	4 468	24	63 459	1 696
1813	5 627	69	76 647	2 100
1814	5 684	40	76 623	2 649
1815	5 233	44	72 867	2 599
1816	5 061	113	73 011	1 644
1817	5 653	113	77 546	1 301
1818	5 897	77	84 193	1 297
1819	6 224	159	90 790	933
1820	6 022	199	88 211	629
1821	5 080	129	79 859	457
1822	4 697	146	72 358	378
1823	4 742	145	73 517	339
1824	4 503	161	68 956	256
1825	4 514	191	75 536	345
1826	4 809	163	80 981	344
1827	6 274	177	93 564	366
1828	5 146	185	80 369	349
1829	4 615	192	73 573	319
1830	5 404	181	75 894	351
1831	5 955	200	82 257	439
1832	6 825	209	92 402	425
1833	5 760	215	84 826	430
1834	5 335	211	78 952	390

Tabell I7. Del A. (forts.)

År	J ins	I ins	Kons	Expt
1835	5 623	241	84 737	411
1836	5 477	271	86 327	366
1837	5 620	299	90 703	292
1838	6 347	252	93 041	521
1839	6 773	278	98 495	646
1840	6 409	285	96 510	691
1841	6 499	256	93 748	805
1842	7 250	333	96 751	673
1843	7 165	390	94 490	624
1844	6 690	398	92 349	639
1845	5 807	459	83 703	705
1846	7 482	488	101 395	688
1847	7 479	509	108 383	632
1848	7 291	573	106 336	430
1849	6 299	595	99 318	339
1850	6 551	668	104 811	282
1851	7 263	697	106 340	203
1852	7 847	719	110 040	104
1853	7 794	673	111 537	245
1854	8 914	735	129 652	425
1855	8 586	921	137 033	626
1856	11 007	966	160 832	774
1857	11 056	1 037	174 934	960
1858	10 088	842	154 614	792
1859	8 348	741	137 237	736
1860	8 443	558	138 393	1 302
1861	9 591	471	148 985	1 425
1862	8 854	1 039	142 831	520
1863	9 935	1 167	159 961	499
1864	9 413	1 106	149 618	1 050
1865	8 154	867	138 431	1 843
1866	7 612	690	123 386	8 831
1867	9 550	686	148 911	1 736
1868	10 047	403	147 746	5 618
1869	11 878	299	172 438	4 192
1870	10 145	357	162 804	6 323
1871	10 261	595	168 392	7 680

Tabell I7. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	Kons	Expt
1872	10.4	0.5	178.2	10.3
1873	10.3	0.9	182.2	10.2
1874	13.6	1.1	224.2	11.3
1875	12.2	1.2	208.9	11.1
1876	11.1	2.0	192.6	11.3
1877	11.8	2.0	201.8	12.0
1878	9.6	1.6	171.8	12.6
1879	10.6	1.3	181.7	13.0
1880	10.2	1.6	171.4	18.5
1881	14.2	2.4	218.4	18.5
1882	10.8	2.6	190.7	20.1
1883	11.6	3.0	201.8	23.9
1884	10.3	3.1	187.5	24.0
1885	11.4	2.9	198.2	32.2
1886	8.4	2.7	174.0	29.5
1887	7.9	4.2	167.3	36.8
1888	8.1	8.4	170.5	39.4
1889	9.0	8.8	178.9	44.0
1890	10.0	13.7	200.1	41.5
1891	10.5	16.3	220.7	47.4
1892	13.7	23.0	254.4	48.7
1893	11.3	26.7	228.6	53.0
1894	11.0	33.3	232.9	53.8
1895	8.4	37.3	214.1	60.3
1896	12.6	70.2	226.1	57.9
1897	16.1	82.5	256.6	52.2
1898	18.5	86.9	293.0	51.3
1899	18.8	87.1	315.5	49.3
1900	19.5	96.8	328.8	46.7
1901	20.8	112.3	346.9	46.7
1902	21.2	118.8	352.8	49.4
1903	19.9	94.0	364.7	49.4
1904	22.5	111.6	381.2	47.5
1905	20.7	110.7	384.4	49.3
1906	24.3	125.6	443.7	45.7
1907	23.9	134.6	444.6	46.6
1908	23.2	121.7	447.1	49.9
1909	25.6	132.0	470.1	53.5

Tabell I7. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	Kons	Expt
1910	26.0	128.3	472.0	61.9
1911	24.0	143.7	465.1	81.5
1912	27.5	134.8	495.3	88.9
1913	28	153	507	82
1914	29	152	502	95
1915	42	154	631	150
1916	46	167	769	130
1917	24	145	793	34
1918	23	131	888	4
1919	49	155	1 321	49
1920	64	209	1 618	55
1921	42	344	1 416	91
1922	38	322	1 132	68
1923	38	254	999	62
1924	45	225	1 092	78
1925	40	224	1 067	82
1926	47	239	1 143	102
1927	50	249	1 093	135
1928	55	255	1 134	133
1929	57	280	1 172	148
1930	39	278	1 095	146
1931	28	254	972	86
1932	29	247	942	60
1933	30	259	914	84
1934	34	275	1 056	95
1935	39	303	1 123	89
1936	44	335	1 190	88
1937	49	343	1 301	110
1938	51	397	1 407	124
1939	72	434	1 553	122
1940	89	497	1 870	53
1941	90	487	2 058	32
1942	69	426	2 061	8
1943	87	458	2 306	3
1944	113	550	2 487	4

Tabell I7. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	Kons	Expt
1945	119	577	2 635	48
1946	105	665	2 830	44
1947	110	698	3 031	44
1948	110	721	3 282	54
1949	131	786	3 783	106
1950	173	779	3 664	187
1951	192	905	4 158	285
1952	210	1 116	4 805	209
1953	211	1 053	5 053	203
1954	222	1 158	5 143	213
1955	239	1 227	5 550	124

Tabell I8. Textil- och beklädnadsindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	J ins	I ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1800	5	122	58	181	3 113	127
1801	0	130	53	142	3 448	194
1802	2	129	53	161	3 577	301
1803	0	112	50	188	3 340	372
1804	1	111	49	162	3 281	354
1805	3	135	50	162	4 045	474
1806	2	169	48	186	4 725	460
1807	3	157	36	177	3 820	797
1808	1	162	39	243	3 362	725
1809	1	167	43	161	2 423	1 338
1810	15	212	41	261	2 632	1 477
1811	22	246	57	323	3 102	1 363
1812	0	257	53	367	3 313	1 030
1813	6	271	68	360	3 705	787
1814	32	365	98	344	5 553	888
1815	16	363	80	389	5 730	847
1816	14	360	92	392	6 492	546
1817	13	321	74	390	6 284	475
1818	8	280	73	448	5 795	468
1819	7	261	75	403	5 970	344
1820	10	348	76	333	7 407	243
1821	0	381	67	326	7 973	206
1822	0	389	92	322	8 145	190
1823	0	395	90	315	8 302	201
1824	0	386	92	326	7 954	178
1825	0	430	117	335	8 684	168
1826	0	572	108	340	8 418	87
1827	0	561	107	325	8 344	78
1828	0	412	89	308	7 979	97
1829	18	442	110	313	8 667	65
1830	14	484	98	353	9 192	133
1831	15	524	109	389	9 927	147
1832	15	516	111	399	10 315	129
1833	22	592	138	332	11 173	151
1834	22	672	135	342	11 810	115

Tabell 18. Del A. (forts.)

Ar	J ins	I ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1835	22	685	141	357	12 747	100
1836	25	731	213	432	12 566	163
1837	22	695	212	428	12 060	314
1838	19	726	228	464	12 771	230
1839	32	756	236	448	13 471	282
1840	34	784	241	452	13 660	215
1841	31	752	251	485	13 503	383
1842	25	717	274	493	14 279	334
1843	21	771	244	493	15 510	380
1844	23	836	218	499	15 746	421
1845	28	826	203	486	15 936	412
1846	35	829	244	550	15 827	568
1847	35	922	243	548	17 855	456
1848	35	972	282	519	19 259	694
1849	35	1 110	310	551	21 719	830
1850	29	1 213	344	538	23 456	253
1851	25	1 402	347	575	21 732	78
1852	33	1 489	311	603	21 601	68
1853	38	1 988	289	676	21 384	118
1854	58	1 997	415	692	24 068	74
1855	63	2 614	467	756	29 604	470
1856	68	3 233	482	748	33 725	149
1857	53	3 715	430	727	34 621	174
1858	44	3 553	388	690	26 956	113
1859	44	3 794	323	674	31 181	257
1860	44	4 346	478	693	36 196	533
1861	50	5 326	399	764	40 017	440
1862	62	5 540	386	841	35 274	418
1863	69	3 739	425	824	27 642	311
1864	65	4 442	442	840	29 909	141
1865	55	5 189	410	865	35 209	761
1866	68	6 800	533	957	38 281	1 137
1867	78	6 238	540	978	34 804	1 183
1868	70	5 746	465	1 086	30 781	1 713
1869	52	6 355	485	960	31 660	2 008
1870	65	6 756	532	1 116	34 339	1 797
1871	114	6 925	514	1 100	41 480	1 464

Tabell 18. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	T ins	T inv
1872	0.2	0.0	7.3	0.0	1.0
1873	0.2	0.0	6.4	0.0	1.2
1874	0.2	0.0	5.2	0.0	1.2
1875	0.2	0.0	6.6	0.0	1.1
1876	0.2	0.0	5.1	0.0	1.1
1877	0.2	0.0	5.3	0.0	1.0
1878	0.2	0.0	4.9	0.0	0.8
1879	0.2	0.0	4.8	0.0	0.7
1880	0.2	0.0	5.3	0.0	0.9
1881	0.2	0.0	5.1	0.0	0.8
1882	0.2	0.0	6.0	0.0	0.8
1883	0.2	0.0	6.1	0.0	0.9
1884	0.2	0.0	6.4	0.0	0.8
1885	0.2	0.0	6.6	0.0	0.9
1886	0.2	0.0	6.6	0.0	0.8
1887	0.2	0.0	6.4	0.0	0.7
1888	0.2	0.0	6.7	0.0	0.8
1889	0.2	0.0	7.9	0.0	0.9
1890	0.2	0.0	8.9	0.0	1.2
1891	0.1	0.0	9.8	0.0	1.0
1892	0.1	0.0	8.9	0.0	0.9
1893	0.1	0.0	9.7	0.0	0.9
1894	0.1	0.0	10.8	0.0	1.1
1895	0.2	0.0	10.2	0.0	0.3
1896	0.5	0.1	28.1	0.0	0.4
1897	0.5	0.1	28.7	0.0	0.3
1898	0.5	0.2	33.5	0.0	0.3
1899	0.7	0.1	35.5	0.0	0.4
1900	0.8	0.0	40.1	0.0	0.4
1901	0.7	0.1	39.0	0.0	0.4
1902	0.8	0.1	42.3	0.0	0.4
1903	0.8	0.1	44.6	0.0	0.4
1904	0.9	0.1	49.5	0.0	0.5
1905	1.0	0.1	52.3	0.0	0.6
1906	1.0	0.3	57.2	0.0	0.6
1907	1.1	0.4	61.1	0.0	0.7
1908	1.1	0.2	57.3	0.0	0.7
1909	1.2	0.2	53.6	0.0	0.6

Tabell 18. Del B. (forts.)

År	J ins	J inv	I ins	T ins	T inv
1910	1.5	0.3	63.8	0.0	0.8
1911	1.5	0.4	62.3	0.0	0.8
1912	1.8	0.3	65.8	0.0	0.9
1913	1	0	78	0	1
1914	1	0	80	0	1
1915	2	1	100	0	2
1916	5	1	140	0	4
1917	4	1	150	0	4
1918	6	2	128	0	5
1919	6	2	169	0	4
1920	6	1	269	0	4
1921	3	1	144	0	1
1922	4	1	152	0	2
1923	4	1	165	0	2
1924	3	1	169	0	2
1925	3	1	158	0	2
1926	3	1	164	0	2
1927	4	1	154	0	2
1928	3	1	170	0	2
1929	2	1	164	0	2
1930	4	1	160	0	2
1931	4	1	137	1	0
1932	3	1	159	0	1
1933	4	1	163	1	0
1934	4	1	196	1	1
1935	3	1	202	1	1
1936	5	1	228	1	1
1937	5	1	241	1	1
1938	4	1	228	1	2
1939	5	1	252	1	2
1940	6	1	362	1	4
1941	7	2	410	1	4
1942	9	2	454	1	3
1943	13	2	507	2	5
1944	12	2	550	2	3

Tabell 18. Del B. (forts.)

År	J ins	J inv	I ins	T ins	T inv
1945	13	3	633	2	3
1946	15	4	566	2	6
1947	16	4	622	3	7
1948	18	4	802	3	5
1949	17	5	897	3	5
1950	14	5	914	3	8
1951	22	5	950	4	10
1952	19	5	1 014	3	11
1953	18	6	994	3	8
1954	18	7	892	3	9
1955	18	7	829	3	9

Tabell 18. Del B. (forts.)

År	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.1	1.1	47.5	1.4
1873	0.1	1.3	50.3	1.6
1874	0.1	1.4	57.5	2.0
1875	0.1	1.6	53.9	2.5
1876	0.1	1.7	55.9	1.9
1877	0.0	1.9	54.5	2.5
1878	0.1	2.0	42.9	2.1
1879	0.1	2.1	38.3	2.1
1880	0.1	2.2	45.8	2.9
1881	0.1	2.3	49.7	3.0
1882	0.1	2.4	50.3	3.5
1883	0.1	2.5	51.0	3.2
1884	0.1	2.5	50.5	3.4
1885	0.1	2.6	52.3	2.4
1886	0.1	2.7	50.1	2.5
1887	0.1	2.8	51.5	2.9
1888	0.1	2.9	51.3	4.5
1889	0.1	3.0	59.7	4.3
1890	0.1	3.1	67.4	4.8
1891	0.0	3.2	64.2	4.9
1892	0.0	3.3	64.8	5.0
1893	0.0	3.4	69.4	5.2
1894	0.0	3.5	75.3	7.0

Tabell I8. Del B. (forts.)

Ar	P ins	O ins	Kons	Expt
1895	0.1	3.6	83.3	8.3
1896	0.3	3.7	84.1	9.7
1897	0.3	4.0	91.9	11.2
1898	0.3	4.2	106.0	2.5
1899	0.6	4.3	116.1	3.0
1900	0.6	4.4	120.1	3.2
1901	0.6	4.5	112.4	3.5
1902	0.6	4.6	121.0	3.0
1903	0.7	4.7	128.9	3.3
1904	0.8	5.9	135.2	3.3
1905	0.9	5.7	143.9	3.2
1906	0.9	5.7	156.8	3.5
1907	1.0	6.0	169.2	4.0
1908	1.0	6.9	161.0	4.1
1909	1.0	7.6	151.9	3.9
1910	1.3	8.1	181.7	4.5
1911	1.4	9.1	180.6	4.9
1912	1.5	8.2	193.4	8.6
1913	1	9	197	9
1914	1	10	194	13
1915	2	11	210	41
1916	3	12	286	22
1917	4	14	351	10
1918	4	22	320	6
1919	4	25	587	17
1920	5	26	744	26
1921	3	30	368	24
1922	3	27	415	22
1923	3	23	443	20
1924	3	22	459	22
1925	3	22	426	25
1926	3	22	444	21
1927	3	21	476	24
1928	3	22	491	26
1929	3	21	502	28

Tabell I8. Del B. (forts.)

Ar	P ins	O ins	Kons	Expt
1930	3	22	519	22
1931	2	24	448	13
1932	2	23	456	15
1933	2	21	468	16
1934	3	25	574	18
1935	3	25	586	19
1936	4	28	628	20
1937	4	30	683	22
1938	4	32	648	18
1939	6	55	728	17
1940	7	81	852	11
1941	5	98	915	1
1942	6	99	967	4
1943	6	104	1 050	4
1944	5	109	1 107	11
1945	6	115	1 108	36
1946	6	89	1 393	42
1947	10	83	1 742	24
1948	8	103	2 050	21
1949	7	117	2 073	22
1950	4	124	2 099	81
1951	11	151	2 640	98
1952	9	119	2 152	105
1953	8	203	2 417	84
1954	8	192	2 373	94
1955	8	210	2 403	100

Tabell I9. Läder-, hår- och gummivaruindustri 1800-1955. Produktionsens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	J inv	I ins	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1800	13	319	27	13	211	1 316	0
1801	14	338	28	14	165	1 421	0
1802	14	355	28	14	188	1 411	0
1803	14	346	27	14	219	1 354	0
1804	13	304	27	13	189	1 344	0
1805	14	357	29	14	189	1 471	0
1806	17	448	35	17	218	1 788	0
1807	18	472	37	18	207	1 910	0
1808	19	366	38	19	284	1 888	0
1809	18	446	35	18	188	1 844	0
1810	23	574	46	23	305	2 333	0
1811	25	610	49	25	378	2 443	0
1812	27	688	55	27	429	2 702	0
1813	31	808	63	31	420	3 193	0
1814	36	895	73	36	402	3 764	0
1815	39	1 000	78	39	454	4 031	1
1816	42	1 067	83	42	458	4 321	1
1817	38	1 059	76	38	456	3 917	2
1818	32	984	64	32	524	3 156	3
1819	33	1 176	67	33	471	3 346	4
1820	38	1 184	76	38	389	4 002	5
1821	41	1 170	83	41	381	4 370	5
1822	42	1 164	85	42	377	4 476	5
1823	44	1 203	87	44	368	4 625	5
1824	44	1 239	87	44	381	4 640	5
1825	47	1 390	95	47	392	5 027	11
1826	46	1 444	93	46	398	4 962	12
1827	47	1 296	94	47	379	5 018	22
1828	45	1 287	89	45	359	4 785	27
1829	46	1 300	93	46	365	4 990	27
1830	47	1 447	94	47	412	5 003	35
1831	49	1 517	99	49	454	5 226	46
1832	48	1 550	95	48	466	5 016	49
1833	48	1 598	95	48	388	5 115	51
1834	49	1 559	97	49	400	5 191	54

Tabell I9. Del A. (forts.)

År	J inv	I ins	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1835	49	1 628	98	49	418	5 174	69
1836	49	1 649	98	49	505	5 134	70
1837	51	1 768	102	51	500	5 370	65
1838	52	1 781	103	52	542	5 408	78
1839	53	1 557	106	53	523	5 630	68
1840	53	1 584	106	53	528	5 632	60
1841	52	1 705	105	52	567	5 496	53
1842	54	1 774	107	54	577	5 660	34
1843	55	1 958	109	55	576	5 822	30
1844	53	1 843	107	53	584	5 653	30
1845	54	1 771	108	54	568	5 741	30
1846	53	1 831	106	53	643	5 592	27
1847	55	2 167	111	55	640	5 843	21
1848	58	2 221	115	58	607	6 181	14
1849	59	2 288	117	59	644	6 305	15
1850	59	2 331	118	59	629	6 398	14
1851	59	2 671	119	59	672	6 393	17
1852	62	2 780	124	62	704	6 699	15
1853	64	2 883	129	64	790	6 903	13
1854	70	3 568	140	70	809	7 537	14
1855	86	4 093	173	86	884	9 456	12
1856	97	4 749	195	97	874	10 777	10
1857	108	4 849	215	108	850	12 085	8
1858	98	4 456	195	98	806	10 877	6
1859	99	4 873	198	99	788	11 063	9
1860	106	5 381	213	106	809	11 902	10
1861	115	5 332	229	115	892	12 813	8
1862	113	5 227	227	113	982	12 603	10
1863	124	6 133	248	124	963	13 800	49
1864	132	6 383	263	132	982	14 716	88
1865	138	6 333	276	138	1 011	15 329	136
1866	131	5 898	263	131	1 118	14 486	151
1867	122	5 181	245	122	1 143	13 373	191
1868	112	5 298	224	112	1 269	12 013	174
1869	114	5 837	237	114	1 121	12 299	178
1870	113	5 897	236	113	1 304	12 512	143
1871	113	5 174	238	113	1 285	13 544	656

Tabell 19. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	B ins	T ins
1872	0.0	0.1	6.9	0.0	0.3
1873	0.0	0.1	7.8	0.0	0.3
1874	0.0	0.2	8.4	0.0	0.3
1875	0.0	0.2	7.5	0.0	0.4
1876	0.0	0.2	7.0	0.0	0.4
1877	0.0	0.2	6.1	0.0	0.4
1878	0.0	0.2	5.3	0.0	0.4
1879	0.0	0.2	4.8	0.1	0.3
1880	0.0	0.2	4.7	0.1	0.4
1881	0.0	0.2	5.2	0.1	0.4
1882	0.0	0.2	5.4	0.1	0.4
1883	0.0	0.2	5.2	0.1	0.4
1884	0.0	0.2	5.1	0.1	0.4
1885	0.0	0.2	4.8	0.1	0.4
1886	0.0	0.2	5.1	0.1	0.4
1887	0.0	0.3	5.2	0.1	0.4
1888	0.0	0.2	5.0	0.1	0.5
1889	0.0	0.3	5.4	0.2	0.5
1890	0.0	0.3	5.4	0.2	0.5
1891	0.0	0.3	5.8	0.2	0.5
1892	0.0	0.3	6.2	0.2	0.5
1893	0.0	0.3	6.4	0.2	0.5
1894	0.0	0.3	7.1	0.2	0.5
1895	0.0	0.3	7.9	0.2	0.5
1896	0.0	0.4	8.8	0.2	0.6
1897	0.0	0.4	9.7	0.2	0.7
1898	0.0	0.4	11.7	0.2	0.9
1899	0.0	0.4	13.5	0.2	0.9
1900	0.0	0.4	12.6	0.2	0.9
1901	0.0	0.4	13.7	0.3	1.0
1902	0.0	0.4	14.7	0.3	0.9
1903	0.0	0.5	15.8	0.3	1.0
1904	0.0	0.5	18.8	0.3	1.0
1905	0.0	0.4	21.4	0.3	1.0
1906	0.0	0.5	24.3	0.4	1.1
1907	0.0	0.5	24.7	0.4	1.3
1908	0.0	0.5	20.3	0.4	1.3
1909	0.0	0.4	23.4	0.4	1.2

Tabell 19. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	B ins	T ins
1910	0.0	0.6	29.4	0.4	1.3
1911	0.0	0.6	29.6	0.4	1.4
1912	0.0	0.6	32.7	0.4	1.6
1913	0	1	38	1	1
1914	0	1	38	1	1
1915	0	1	71	1	1
1916	0	1	83	1	2
1917	0	1	80	1	2
1918	0	1	113	2	3
1919	0	1	109	2	4
1920	0	1	122	2	3
1921	0	1	50	1	2
1922	0	0	50	1	2
1923	0	1	57	1	2
1924	0	1	55	1	2
1925	0	1	55	1	3
1926	0	1	51	1	3
1927	0	1	55	1	2
1928	0	1	60	1	3
1929	0	1	53	1	3
1930	0	1	55	1	3
1931	0	1	50	2	2
1932	0	1	43	1	2
1933	0	1	43	1	2
1934	0	1	50	2	2
1935	0	1	58	2	3
1936	0	2	61	2	3
1937	0	2	68	3	4
1938	0	2	59	3	4
1939	0	2	72	3	6
1940	0	3	116	4	6
1941	0	3	126	4	6
1942	1	3	133	5	6
1943	0	3	110	5	7
1944	1	3	131	5	11

Tabell I9. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	B ins	T ins
1945	1	2	141	6	16
1946	1	2	188	9	22
1947	1	2	211	11	21
1948	2	3	224	13	22
1949	2	3	210	12	24
1950	1	2	218	14	35
1951	3	3	321	17	55
1952	4	3	239	14	55
1953	2	2	218	14	50
1954	2	1	258	15	46
1955	2	2	263	15	47

Tabell I9. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.1	0.0	1.3	15.6	0.4
1873	0.1	0.0	1.3	18.2	0.3
1874	0.2	0.0	1.4	21.4	0.2
1875	0.2	0.0	1.4	22.9	0.3
1876	0.2	0.0	1.5	24.0	0.2
1877	0.2	0.0	1.6	25.4	0.2
1878	0.2	0.0	1.6	23.6	0.2
1879	0.2	0.0	1.7	21.3	0.2
1880	0.2	0.0	1.7	22.9	0.2
1881	0.2	0.0	1.8	24.9	0.1
1882	0.2	0.0	1.9	26.4	0.1
1883	0.2	0.0	1.9	26.0	0.2
1884	0.2	0.0	2.0	26.8	0.2
1885	0.2	0.0	2.0	26.3	0.2
1886	0.2	0.0	2.1	26.4	0.3
1887	0.3	0.0	2.1	27.1	0.3
1888	0.2	0.0	2.2	28.4	0.4
1889	0.3	0.0	2.3	30.7	0.6
1890	0.3	0.0	2.3	30.8	1.1
1891	0.3	0.0	2.4	32.0	1.3
1892	0.3	0.0	2.4	32.4	1.2
1893	0.3	0.0	2.5	33.7	1.5
1894	0.3	0.0	2.6	36.4	1.7

Tabell I9. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1895	0.3	0.0	2.7	36.9	2.3
1896	0.4	0.0	2.8	43.3	2.9
1897	0.4	0.0	2.8	45.8	3.7
1898	0.4	0.0	2.9	55.7	1.3
1899	0.4	0.0	3.0	59.9	1.1
1900	0.4	0.0	3.1	59.4	1.2
1901	0.4	0.0	3.2	60.9	1.6
1902	0.4	0.0	3.3	61.1	2.3
1903	0.5	0.0	3.4	63.1	3.4
1904	0.5	0.0	3.6	68.2	3.1
1905	0.4	0.0	3.8	68.1	5.4
1906	0.5	0.0	4.0	75.1	4.1
1907	0.5	0.0	4.2	82.5	3.6
1908	0.5	0.0	4.4	79.8	3.1
1909	0.4	0.0	4.4	78.3	3.1
1910	0.6	0.0	4.4	95.5	4.0
1911	0.6	0.0	4.5	93.6	4.0
1912	0.6	0.0	4.5	98.5	5.3
1913	1	0	4	106	5
1914	1	0	5	111	7
1915	1	0	6	112	60
1916	1	0	6	150	40
1917	1	0	9	193	5
1918	1	0	14	264	3
1919	1	0	14	271	19
1920	1	0	15	413	13
1921	0	0	17	249	9
1922	1	0	15	210	7
1923	1	0	12	234	7
1924	1	0	13	226	11
1925	1	0	15	222	14
1926	1	0	13	216	16
1927	1	0	13	220	20
1928	1	0	15	226	22
1929	1	0	14	223	23

Tabell 19. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1930	1	0	14	231	14
1931	1	1	14	209	14
1932	1	1	14	180	12
1933	1	1	12	178	12
1934	1	1	15	186	12
1935	1	1	15	199	10
1936	2	1	17	210	12
1937	2	1	17	244	15
1938	2	1	19	239	11
1939	2	3	32	261	11
1940	3	3	50	351	9
1941	2	3	60	323	1
1942	2	2	60	342	0
1943	3	3	63	310	1
1944	3	4	66	367	3
1945	3	6	69	421	19
1946	3	8	52	497	9
1947	3	8	47	581	6
1948	3	8	60	628	8
1949	3	9	69	594	8
1950	3	13	73	595	26
1951	3	21	85	755	24
1952	3	20	103	657	27
1953	2	19	121	706	45
1954	1	17	110	714	41
1955	2	18	120	736	55

Tabell 110. Kemisk-teknisk industri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	J ins	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1800	4	1 374	2	33	328	43	807
1801	5	1 501	10	26	257	42	825
1802	3	1 535	10	29	293	26	680
1803	3	1 180	51	34	341	24	805
1804	2	1 239	44	29	294	36	780
1805	2	1 187	43	29	294	38	969
1806	2	1 336	43	34	339	32	959
1807	2	1 249	48	32	322	16	797
1808	0	1 137	46	44	442	10	1 075
1809	1	1 299	46	29	293	15	702
1810	4	1 161	43	47	474	50	878
1811	0	1 391	42	59	587	10	961
1812	4	1 577	46	67	667	36	1 215
1813	4	1 528	20	65	654	164	1 304
1814	2	1 454	14	63	626	132	1 554
1815	2	1 225	26	71	706	148	1 793
1816	3	1 863	27	71	713	102	2 030
1817	1	2 216	39	71	709	139	1 566
1818	5	2 052	22	81	815	116	1 806
1819	5	2 491	17	73	733	153	1 857
1820	8	2 935	12	61	605	174	1 829
1821	11	3 038	7	59	593	218	1 401
1822	7	2 436	7	59	586	138	1 913
1823	12	2 826	17	57	573	215	1 900
1824	14	3 442	60	59	593	232	1 315
1825	15	3 591	31	61	609	206	1 251
1826	13	3 739	58	62	619	150	1 023
1827	19	3 667	62	59	590	157	762
1828	31	3 968	20	56	559	242	737
1829	43	3 563	41	57	568	253	609
1830	47	3 393	44	64	641	244	817
1831	43	3 210	50	71	707	236	1 029
1832	48	3 140	43	73	725	257	914
1833	65	3 276	41	60	603	300	1 097
1834	70	3 157	50	62	622	271	1 227

Tabell I10. Del A. (forts.)

Ar	J ins	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1835	60	3 570	46	65	650	312	1 242
1836	58	3 784	53	79	785	357	967
1837	57	3 903	79	78	778	342	1 029
1838	57	3 838	65	84	843	302	1 111
1839	50	4 255	60	81	814	301	1 075
1840	49	4 456	55	82	821	259	1 222
1841	68	4 539	53	88	882	308	1 191
1842	76	4 702	53	90	897	346	1 356
1843	105	4 577	53	90	896	384	1 118
1844	139	3 987	53	91	908	437	752
1845	169	3 685	65	88	883	446	670
1846	143	4 342	91	100	1 000	380	808
1847	160	4 661	98	100	996	449	869
1848	178	5 007	111	94	944	510	1 060
1849	189	4 553	118	100	1 002	567	1 029
1850	194	5 210	123	98	978	551	1 261
1851	251	5 633	154	105	1 046	650	1 372
1852	247	5 285	176	110	1 096	686	1 458
1853	273	5 401	192	123	1 230	729	1 084
1854	340	5 061	210	126	1 258	976	2 988
1855	347	7 110	334	137	1 375	1 096	3 630
1856	403	9 178	291	136	1 361	1 401	1 716
1857	358	10 212	281	132	1 322	1 656	1 378
1858	377	8 608	152	125	1 255	1 752	1 286
1859	306	8 544	170	123	1 226	1 506	1 963
1860	321	9 430	310	126	1 259	1 827	1 740
1861	391	9 431	307	139	1 388	1 978	2 092
1862	347	9 280	294	153	1 529	1 505	4 149
1863	555	8 969	479	150	1 498	2 530	4 719
1864	673	11 171	442	153	1 527	2 760	2 303
1865	601	10 774	554	157	1 573	2 890	2 505
1866	736	11 534	580	174	1 739	3 236	1 903
1867	525	11 099	705	178	1 779	2 678	2 534
1868	551	10 446	510	197	1 974	2 779	2 719
1869	515	10 772	563	174	1 745	3 105	3 575
1870	668	11 499	653	203	2 028	3 916	2 555
1871	872	12 963	1 021	200	2 000	3 784	3 727

Tabell I10. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	B ins	T ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	1.3	20.6	1.4	0.2	0.2	1.4	4.5	3.7
1873	1.4	22.9	1.3	0.2	0.2	1.5	6.1	4.5
1874	1.6	17.7	1.3	0.2	0.2	1.7	4.3	5.6
1875	2.0	19.8	1.1	0.2	0.2	1.9	4.1	7.1
1876	2.1	19.7	1.3	0.2	0.2	2.0	5.1	7.5
1877	2.0	18.3	1.2	0.2	0.2	2.2	4.4	6.8
1878	1.8	15.5	1.0	0.2	0.2	2.4	4.0	6.2
1879	1.6	13.1	0.7	0.2	0.2	2.6	4.1	6.6
1880	1.9	16.4	0.8	0.2	0.1	2.8	4.4	8.7
1881	3.3	17.0	0.4	0.2	0.2	3.0	4.4	9.4
1882	4.7	17.3	0.5	0.2	0.2	3.0	5.3	9.6
1883	5.2	17.8	0.4	0.2	0.2	3.0	4.5	10.0
1884	4.0	17.8	0.7	0.2	0.2	3.0	5.7	11.2
1885	4.6	16.8	0.7	0.2	0.2	3.0	4.3	12.1
1886	2.9	15.1	1.0	0.2	0.2	2.4	4.6	11.9
1887	3.1	12.7	1.0	0.2	0.2	3.0	4.4	10.5
1888	3.5	12.1	1.0	0.2	0.2	3.0	4.0	10.8
1889	4.2	13.1	1.0	0.2	0.2	3.0	6.7	8.5
1890	4.6	15.0	1.5	0.2	0.2	3.0	6.7	11.2
1891	5.2	17.5	1.4	0.2	0.2	2.4	6.9	10.1
1892	5.1	16.9	1.4	0.3	0.3	3.0	6.6	11.4
1893	4.7	16.3	1.5	0.3	0.3	3.0	6.5	11.5
1894	4.6	16.8	1.2	0.3	0.3	3.2	4.2	11.4
1895	5.1	17.9	1.6	0.3	0.3	3.4	5.8	11.3
1896	3.3	20.6	1.5	0.3	0.6	4.0	7.3	10.6
1897	3.7	23.9	1.7	0.3	0.6	5.0	7.0	9.2
1898	5.2	33.6	1.3	0.3	0.7	4.4	7.9	10.1
1899	4.8	22.6	1.7	0.4	0.7	4.4	8.0	10.7
1900	5.2	30.5	2.2	0.4	0.9	5.6	10.5	12.3
1901	5.4	25.8	2.4	0.5	0.9	6.0	10.9	11.8
1902	4.9	23.6	2.8	0.5	0.9	6.3	10.5	13.2
1903	7.2	23.3	2.6	0.5	1.0	6.7	11.2	13.6
1904	8.2	25.4	2.5	0.7	1.0	7.0	12.1	12.6
1905	8.7	27.9	2.7	0.7	0.9	7.5	13.3	14.7
1906	9.2	33.1	2.9	0.9	1.1	8.0	15.1	15.7
1907	10.4	35.3	3.3	1.0	1.3	9.0	17.3	19.0
1908	9.4	28.3	3.3	1.0	1.3	11.0	16.7	18.6
1909	6.3	21.4	3.5	0.8	1.5	12.0	17.0	19.2

Tabell I10. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	B ins	T ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1910	8.8	33.6	4.2	1.1	1.7	11.0	20.4	22.0
1911	9.4	33.5	5.0	1.5	1.5	11.0	18.9	23.4
1912	8.8	35.6	5.1	1.8	1.7	12.0	19.1	29.0
1913	10	44	5	3	2	13	18	31
1914	10	45	5	2	2	11	17	33
1915	10	51	6	3	2	14	23	73
1916	17	99	8	4	4	17	34	100
1917	18	171	6	9	3	21	54	81
1918	28	231	13	20	4	29	55	60
1919	46	137	19	13	9	37	64	78
1920	49	118	20	4	7	40	57	124
1921	25	59	10	1	4	43	22	52
1922	15	47	8	1	4	35	10	61
1923	15	55	9	1	4	30	25	58
1924	11	70	10	1	4	31	23	64
1925	14	78	11	0	4	35	24	70
1926	17	77	11	1	4	33	28	70
1927	15	70	9	1	4	33	31	76
1928	15	78	9	1	4	30	31	75
1929	18	83	10	2	4	35	31	76
1930	23	75	8	1	3	36	40	68
1931	25	59	22	1	2	28	35	53
1932	19	53	20	1	3	28	33	43
1933	24	64	18	2	3	25	42	48
1934	25	73	24	2	4	30	47	52
1935	28	91	29	2	4	31	55	55
1936	28	97	29	2	5	33	60	65
1937	33	120	36	3	5	37	61	77
1938	35	115	36	2	5	40	68	73
1939	31	142	48	4	7	67	82	71
1940	33	152	40	5	8	107	81	48
1941	35	162	43	9	11	130	106	34
1942	47	348	54	15	17	140	130	25
1943	69	423	64	23	20	143	164	26
1944	74	478	84	25	22	150	196	24

Tabell I10. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	B ins	T ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1945	73	520	84	21	21	152	191	57
1946	80	431	103	13	19	110	210	94
1947	73	501	128	16	20	102	250	89
1948	89	659	142	20	23	122	279	121
1949	103	734	135	16	20	145	268	154
1950	120	807	153	31	29	161	353	207
1951	139	1 089	187	45	42	195	421	269
1952	158	1 120	178	50	46	233	434	248
1953	166	1 053	183	49	44	269	443	259
1954	160	1 153	176	47	43	253	515	308
1955	164	1 167	180	48	44	279	532	359

Tabell I11. Kraft-, belysnings- och vattenverk 1846-1955. Produktionsfördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1846-1871. 1000 kr.

Ar	I ins	P ins	O ins	Kons
1846	7	4	14	25
1847	9	5	20	35
1848	8	4	17	30
1849	8	4	17	30
1850	8	4	17	30
1851	8	4	17	30
1852	49	27	107	187
1853	65	35	141	248
1854	83	45	179	314
1855	81	44	176	309
1856	75	40	162	283
1857	76	41	165	288
1858	80	43	173	304
1859	83	45	179	314
1860	100	54	216	380
1861	93	50	202	354
1862	107	58	231	405
1863	120	65	260	456
1864	133	72	289	506
1865	147	79	317	557
1866	160	86	346	607
1867	160	86	346	607
1868	160	86	346	607
1869	173	94	375	658
1870	187	101	404	709
1871	200	100	400	800

Tabell I11. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	T ins	P ins	O ins	Kons
1872	0.0	0.2	0.0	0.2	0.4	0.8
1873	0.0	0.2	0.0	0.2	0.4	0.9
1874	0.0	0.3	0.0	0.2	0.4	1.1
1875	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.2
1876	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.2
1877	0.0	0.4	0.0	0.3	0.4	1.4
1878	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.2
1879	0.0	0.3	0.0	0.2	0.3	1.1
1880	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.5
1881	0.0	0.5	0.0	0.2	0.4	1.5
1882	0.0	0.5	0.0	0.2	0.4	1.4
1883	0.0	0.5	0.0	0.2	0.4	1.4
1884	0.0	0.5	0.0	0.2	0.4	1.4
1885	0.0	0.6	0.0	0.3	0.5	1.6
1886	0.0	0.6	0.0	0.3	0.6	1.7
1887	0.0	0.6	0.0	0.3	0.6	1.6
1888	0.0	0.5	0.0	0.3	0.5	1.7
1889	0.0	0.6	0.0	0.4	0.6	1.8
1890	0.0	0.7	0.0	0.4	0.6	1.8
1891	0.0	0.7	0.0	0.4	0.6	2.1
1892	0.0	0.7	0.0	0.4	0.6	2.3
1893	0.0	0.9	0.0	0.4	0.7	2.5
1894	0.0	0.9	0.0	0.4	0.6	2.6
1895	0.0	1.0	0.0	0.4	0.6	2.9
1896	0.0	1.2	0.0	0.6	1.0	3.8
1897	0.0	1.3	0.0	0.7	1.0	4.3
1898	0.0	1.4	0.0	0.8	1.0	4.8
1899	0.0	1.6	0.0	0.9	1.0	5.6
1900	0.0	1.8	0.0	0.9	1.0	6.1
1901	0.0	2.0	0.0	0.9	1.0	6.8
1902	0.0	2.2	0.0	1.0	1.1	7.4
1903	0.0	2.4	0.0	1.0	1.1	8.1
1904	0.0	2.4	0.2	1.1	1.2	9.1
1905	0.0	2.5	0.6	1.2	1.2	10.2
1906	0.0	2.9	0.7	1.2	1.3	11.8
1907	0.0	2.9	1.0	1.3	1.5	13.6
1908	0.0	3.4	1.2	1.4	1.6	15.4
1909	0.0	4.0	1.2	1.5	2.1	16.1

Tabell I11. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	T ins	P ins	O ins	Kons
1910	0.0	5.8	1.3	1.5	2.2	17.3
1911	0.0	6.3	1.4	1.5	2.3	19.5
1912	0.0	12.6	1.5	1.7	2.4	21.8
1913	0	13	2	2	2	22
1914	0	16	2	2	3	21
1915	1	19	2	2	3	24
1916	2	25	3	2	3	30
1917	5	32	3	3	3	30
1918	7	47	4	4	4	40
1919	8	64	4	5	6	46
1920	10	72	5	6	7	55
1921	10	55	4	5	7	61
1922	11	59	6	4	6	52
1923	11	53	4	3	5	58
1924	11	64	4	3	5	47
1925	11	73	4	3	5	41
1926	11	72	5	3	5	50
1927	11	70	6	4	5	56
1928	14	75	7	4	5	54
1929	15	95	7	4	5	41
1930	15	90	7	5	6	61
1931	15	88	9	6	5	78
1932	17	91	9	6	6	78
1933	19	96	9	6	6	83
1934	21	104	10	8	6	75
1935	22	114	10	9	6	86
1936	26	121	13	10	6	88
1937	29	141	14	12	8	90
1938	31	149	15	13	8	95
1939	32	162	16	13	11	105
1940	36	186	19	14	12	122
1941	45	221	23	19	14	141
1942	50	239	29	20	16	156
1943	53	250	31	23	17	165
1944	50	272	32	23	18	177

Tabell I11. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	T ins	P ins	O ins	Kons
1945	46	287	34	30	19	185
1946	51	304	37	32	20	200
1947	58	339	41	36	22	225
1948	66	346	42	37	23	233
1949	76	370	46	40	24	254
1950	98	373	48	44	27	273
1951	118	451	57	50	30	314
1952	126	524	69	62	37	379
1953	140	542	72	64	39	401
1954	142	615	78	71	42	435
1955	116	746	74	66	40	413

Tabell I12. Industri och hantverk 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Löpande priser.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	T ins
1800	2 495	397	4 355	41	1 463	201
1801	2 836	403	4 322	38	1 471	203
1802	2 739	362	4 105	32	1 374	206
1803	2 585	334	4 756	50	1 563	201
1804	2 652	517	5 089	44	1 689	213
1805	2 784	490	5 218	67	1 754	228
1806	3 045	713	6 216	79	1 549	254
1807	3 439	716	5 436	37	1 613	250
1808	3 620	866	5 714	44	2 199	277
1809	4 020	726	4 879	47	2 081	322
1810	3 934	714	4 697	51	1 663	359
1811	4 156	822	4 472	48	1 693	407
1812	5 293	933	6 458	51	2 103	462
1813	6 413	889	5 835	44	2 209	523
1814	6 375	791	4 787	80	2 611	546
1815	6 001	893	4 785	92	3 477	627
1816	5 957	1 084	9 704	133	3 938	672
1817	6 643	1 177	10 762	137	3 307	639
1818	6 819	1 072	10 121	119	3 367	626
1819	7 692	1 647	10 824	123	3 813	597
1820	7 715	1 869	11 590	128	3 706	576
1821	6 780	1 875	11 451	115	3 154	580
1822	5 620	1 094	11 003	84	2 765	545
1823	5 401	844	10 361	120	3 013	554
1824	5 644	1 298	13 946	67	3 420	615
1825	5 458	1 121	12 765	94	3 315	676
1826	6 128	1 536	15 679	140	3 879	649
1827	7 936	1 884	13 804	161	3 863	680
1828	6 882	1 925	14 096	117	3 584	670
1829	6 345	1 897	14 330	66	3 478	667
1830	7 006	1 785	13 373	98	3 125	662
1831	7 326	1 561	14 355	187	3 516	713
1832	8 367	1 731	14 049	171	3 811	694
1833	7 181	1 571	14 290	168	3 650	701
1834	6 704	1 540	14 901	208	3 861	726

Tabell I12. Del A. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	T ins
1835	6 656	1 167	14 554	227	4 412	734
1836	6 870	1 562	16 740	249	4 747	742
1837	7 893	2 460	18 882	283	4 338	766
1838	7 575	1 371	16 529	228	3 909	779
1839	8 014	1 468	19 265	302	4 619	814
1840	8 126	2 015	19 418	406	4 399	828
1841	7 840	1 638	19 637	447	4 751	820
1842	9 303	2 418	21 253	463	4 760	855
1843	8 914	1 874	18 707	395	5 212	876
1844	7 849	1 270	16 036	436	5 996	857
1845	7 006	1 315	15 196	423	7 050	860
1846	9 049	1 731	19 802	434	6 970	856
1847	9 038	1 807	21 256	625	6 454	926
1848	10 338	3 441	21 422	777	6 381	969
1849	8 228	2 275	21 248	740	7 146	1 013
1850	8 977	2 911	22 971	962	8 160	1 046
1851	10 151	3 462	24 406	905	10 080	1 070
1852	10 945	3 549	23 821	905	9 889	1 126
1853	10 420	3 130	25 535	1 045	11 616	1 189
1854	11 343	2 885	26 413	1 250	11 740	1 316
1855	14 078	6 097	32 224	1 470	13 862	1 637
1856	15 596	5 283	40 247	1 681	14 120	1 914
1857	15 728	6 004	43 975	2 619	15 072	2 067
1858	15 760	6 617	37 176	2 183	12 751	1 900
1859	12 529	5 263	38 334	2 283	13 861	1 871
1860	12 345	4 995	43 209	2 230	15 098	1 988
1861	15 642	7 192	45 469	2 341	15 687	2 168
1862	13 159	5 283	44 533	2 173	17 576	2 126
1863	14 786	5 993	42 622	2 686	20 284	2 266
1864	15 535	7 369	46 603	3 203	20 006	2 392
1865	14 783	8 121	47 895	3 403	18 743	2 393
1866	13 252	6 961	51 139	3 334	17 893	2 299
1867	12 571	4 166	49 517	3 328	16 256	2 345
1868	14 613	5 706	47 499	3 069	14 707	2 199
1869	15 740	5 069	50 067	3 394	13 848	2 350
1870	13 968	4 987	53 065	3 726	15 887	2 118
1871	13 895	4 786	59 254	4 448	16 824	2 524

Tabell I12. Del A. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1800	226	74	0	1 351	38 325	6 512
1801	220	82	0	1 112	40 165	8 690
1802	214	85	0	1 249	40 269	9 813
1803	218	106	0	1 471	39 471	9 026
1804	231	84	0	1 251	38 695	8 331
1805	147	83	0	1 249	42 882	8 608
1806	159	101	0	1 448	43 368	8 984
1807	124	100	0	1 388	45 426	8 690
1808	141	106	0	1 834	46 582	5 783
1809	151	117	0	1 321	50 258	9 455
1810	555	135	0	2 014	54 931	9 037
1811	591	146	0	2 448	57 455	9 491
1812	640	182	0	2 814	71 315	8 536
1813	766	241	0	2 901	85 742	10 897
1814	895	221	0	2 755	88 181	13 890
1815	206	208	0	3 015	85 346	16 769
1816	240	203	0	3 027	87 043	14 422
1817	220	194	0	2 992	90 800	13 799
1818	198	198	0	3 383	95 759	16 959
1819	200	176	0	3 038	103 446	15 360
1820	213	184	0	2 596	103 372	15 847
1821	194	216	0	2 626	96 214	14 068
1822	198	248	0	2 671	87 835	14 027
1823	209	257	0	2 646	89 531	15 815
1824	176	271	0	2 749	85 261	15 302
1825	503	267	0	2 800	92 945	18 340
1826	508	243	0	2 779	98 287	13 585
1827	506	239	0	2 666	111 440	16 085
1828	456	238	0	2 553	97 696	16 062
1829	460	283	0	2 687	91 960	14 292
1830	1 498	281	0	2 945	94 707	15 049
1831	881	254	0	3 246	101 803	16 313
1832	549	284	0	3 331	112 332	15 949
1833	594	317	0	2 770	105 944	16 934
1834	682	300	0	2 855	100 646	16 195

Tabell I12. Del A. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1835	654	283	0	2 985	107 042	19 490
1836	1 151	270	0	3 605	108 827	20 748
1837	1 740	404	0	3 572	114 103	16 512
1838	2 040	338	0	3 872	115 704	22 364
1839	2 304	409	0	3 740	122 464	24 134
1840	2 092	425	0	3 772	121 185	23 054
1841	1 797	398	0	4 050	117 650	24 667
1842	1 606	466	0	4 119	122 530	20 415
1843	1 184	475	0	4 114	121 185	19 946
1844	1 298	471	0	4 170	118 363	23 490
1845	1 719	487	0	4 055	110 093	26 850
1846	2 630	535	0	4 607	127 928	26 471
1847	2 965	588	0	4 592	137 820	26 891
1848	2 702	625	0	4 353	139 662	20 488
1849	2 887	570	0	4 619	134 169	24 978
1850	2 851	534	0	4 510	142 116	25 907
1851	2 688	616	0	4 821	142 731	28 174
1852	2 510	663	0	5 139	146 910	28 027
1853	2 889	743	0	5 789	148 216	30 982
1854	4 140	737	0	5 956	170 319	36 387
1855	5 628	892	0	6 489	189 989	38 327
1856	6 562	1 006	0	6 410	219 825	42 321
1857	5 611	1 090	0	6 236	237 585	44 591
1858	4 752	1 178	0	5 935	208 389	34 514
1859	4 270	1 356	0	5 808	194 394	43 555
1860	4 485	1 627	6	5 999	202 381	47 997
1861	4 210	1 637	9	6 577	220 609	44 273
1862	4 797	1 408	18	7 250	206 648	50 875
1863	6 191	1 533	31	7 138	219 937	53 205
1864	5 685	1 514	40	7 302	214 804	55 867
1865	5 383	1 482	27	7 539	210 727	60 514
1866	6 406	1 622	32	8 333	196 890	68 232
1867	5 218	1 838	18	8 514	213 501	72 283
1868	5 936	1 691	52	9 410	207 661	75 972
1869	6 298	1 756	53	8 386	233 627	79 067
1870	5 397	1 570	79	9 719	227 450	84 505
1871	5 751	1 783	75	9 584	240 650	98 273

Tabell I12. Del B. 1872-1955. Milj kr.

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1872	18.6	8.2	79.1	5.9	25.2	0.1	3.5
1873	21.2	11.0	109.0	7.4	34.7	0.1	4.3
1874	23.6	11.9	80.8	12.7	40.6	0.3	5.0
1875	22.4	11.7	81.0	14.0	36.2	0.4	5.3
1876	22.5	11.1	92.0	13.0	36.7	0.2	5.0
1877	22.1	9.8	82.6	11.4	42.6	0.2	4.7
1878	17.2	7.3	67.9	9.8	30.0	0.2	4.2
1879	17.4	6.3	59.1	7.8	23.8	0.1	3.6
1880	17.5	6.6	74.7	8.1	33.4	0.1	3.6
1881	23.8	8.0	78.0	10.5	34.0	0.2	3.8
1882	22.7	8.0	102.8	12.0	32.1	0.1	4.4
1883	23.1	7.6	88.7	13.0	28.4	0.1	4.1
1884	20.5	7.4	89.6	12.0	26.9	0.1	5.0
1885	23.2	7.4	96.4	11.9	30.6	0.1	4.5
1886	18.9	8.5	82.8	10.2	26.9	0.1	4.4
1887	18.9	7.8	89.1	8.0	25.8	0.1	4.0
1888	21.2	9.3	105.7	9.1	30.8	0.1	4.6
1889	23.7	11.0	123.3	12.9	35.4	0.2	6.1
1890	24.9	10.9	139.4	13.9	35.1	0.2	6.3
1891	26.7	10.0	160.9	10.5	31.0	0.1	7.0
1892	30.2	9.6	159.2	7.0	36.8	0.1	6.6
1893	27.9	10.0	161.4	8.1	35.2	0.1	7.1
1894	27.9	10.5	179.1	9.2	40.1	0.1	7.1
1895	26.4	10.8	186.1	9.8	48.2	0.2	7.7
1896	31.3	14.3	274.6	11.4	66.4	0.2	9.1
1897	30.9	9.6	313.6	13.0	69.5	0.2	10.7
1898	36.2	10.6	347.9	18.7	79.8	0.4	12.8
1899	37.3	11.3	360.5	20.4	79.3	0.4	13.7
1900	39.4	10.1	420.2	20.1	85.5	0.4	14.0
1901	40.4	10.5	400.5	17.3	79.0	0.4	14.5
1902	40.9	10.4	410.4	17.3	74.1	0.4	14.8
1903	42.6	10.8	398.3	16.7	88.7	0.4	14.6
1904	47.6	11.4	439.0	19.5	99.9	0.5	14.7
1905	47.2	10.0	448.3	14.8	82.5	0.4	13.3
1906	53.7	12.0	516.5	24.7	100.5	0.8	15.3
1907	54.0	16.7	555.0	36.9	126.4	1.3	19.0
1908	52.2	16.4	520.7	33.2	107.2	1.3	18.1
1909	50.0	16.6	461.5	26.3	102.2	1.1	16.7

Tabell I12. Del B. (forts.)

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1910	56.9	18.4	579.6	29.0	131.5	1.0	18.7
1911	57.0	17.8	593.9	26.9	126.0	0.9	20.3
1912	61.4	19.2	634.0	34.3	121.5	1.2	24.0
1913	61	24	790	47	142	2	26
1914	64	22	770	47	150	3	27
1915	82	26	920	51	153	3	34
1916	99	34	1 434	86	203	4	50
1917	94	51	2 070	138	324	6	76
1918	128	66	2 273	171	396	13	109
1919	181	71	1 873	141	423	8	130
1920	204	68	2 210	175	462	8	127
1921	144	43	1 241	77	247	6	75
1922	115	26	1 127	42	189	3	57
1923	113	28	1 147	46	289	3	56
1924	117	32	1 298	51	307	4	57
1925	128	31	1 318	66	272	4	59
1926	128	37	1 396	73	303	4	65
1927	129	32	1 379	74	301	5	65
1928	134	32	1 469	82	336	6	70
1929	143	41	1 615	90	350	6	79
1930	132	39	1 538	95	373	7	81
1931	120	23	1 356	86	355	6	73
1932	112	19	1 287	56	350	6	67
1933	124	25	1 349	61	238	5	70
1934	144	34	1 664	93	384	7	80
1935	158	45	1 834	119	495	7	88
1936	174	51	2 012	141	531	8	100
1937	206	69	2 499	171	643	12	123
1938	217	68	2 512	183	690	12	142
1939	248	86	2 783	207	803	14	150
1940	284	87	3 377	262	686	26	182
1941	331	95	3 581	315	629	26	221
1942	399	116	4 394	372	870	28	260
1943	399	130	4 835	396	1 078	27	305
1944	410	143	5 335	418	1 178	28	323

Tabell I12. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1945	424	129	5 388	320	1 152	28	337
1946	440	167	5 996	545	1 570	36	348
1947	470	195	6 582	596	1 758	35	365
1948	527	237	7 651	699	1 739	41	415
1949	590	266	7 677	746	1 756	37	428
1950	701	293	8 366	804	1 902	32	406
1951	843	340	11 482	979	2 312	47	512
1952	941	390	12 577	1 201	2 656	58	585
1953	935	349	11 532	1 087	2 405	44	562
1954	982	359	12 605	1 128	2 596	47	584
1955	1 014	415	13 818	1 312	2 739	54	630

Tabell I12. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1872	8.2	2.2	0.1	8.5	0.4	262.9	137.4
1873	10.6	2.7	0.2	9.5	0.9	275.8	149.1
1874	11.7	3.1	0.3	10.4	0.3	329.0	149.2
1875	12.5	2.2	0.4	10.8	0.5	313.7	143.1
1876	10.6	3.7	0.5	12.4	0.5	295.8	145.2
1877	9.8	3.3	0.5	12.9	0.4	308.6	152.0
1878	6.6	2.3	0.4	13.2	0.5	263.5	118.1
1879	5.8	1.4	0.4	13.5	0.8	265.7	119.8
1880	6.9	2.0	0.4	13.8	0.9	261.6	162.5
1881	4.9	2.3	0.4	15.6	1.2	322.7	161.4
1882	6.3	2.4	0.5	16.0	1.7	296.8	182.4
1883	8.5	2.2	0.5	16.1	1.0	307.0	180.1
1884	11.0	3.6	0.5	16.3	1.0	295.6	173.8
1885	9.5	2.7	0.6	17.3	1.4	305.4	178.0
1886	5.5	3.3	0.6	17.3	1.4	281.9	159.5
1887	5.1	2.6	0.7	17.5	1.0	279.1	177.4
1888	6.7	3.2	0.8	17.8	0.9	280.7	205.7
1889	10.7	4.9	0.9	18.9	0.9	306.1	226.0
1890	9.4	4.6	1.0	18.6	1.0	338.4	223.4
1891	11.8	3.9	1.1	17.3	0.0	357.4	231.9
1892	8.3	4.0	1.7	19.2	0.1	393.6	232.0
1893	9.0	4.8	1.8	19.9	0.1	376.6	244.3
1894	7.8	5.0	1.5	20.9	0.6	390.1	252.0

Tabell I12. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1895	9.3	5.3	1.7	20.3	0.7	382.5	270.2
1896	11.2	9.7	2.0	22.3	1.7	409.0	290.3
1897	13.2	11.4	2.2	24.4	1.6	455.4	316.5
1898	20.4	13.5	2.9	24.5	2.5	520.4	294.5
1899	21.6	13.3	3.2	25.3	2.4	567.7	315.8
1900	27.0	15.0	3.7	28.4	4.5	586.0	347.4
1901	21.8	13.4	3.4	30.4	5.0	605.3	309.1
1902	20.9	14.1	3.6	29.5	4.6	622.8	335.9
1903	19.8	15.1	4.0	29.7	3.4	647.5	363.9
1904	21.5	18.4	4.0	33.7	3.5	681.1	346.3
1905	19.8	18.8	3.8	36.1	6.2	694.9	380.5
1906	23.5	21.3	4.8	37.6	6.3	789.0	418.7
1907	30.4	21.1	5.4	40.3	5.7	832.2	429.6
1908	28.3	25.7	4.9	47.6	5.0	826.8	403.7
1909	25.5	22.2	3.4	53.0	4.1	825.6	395.5
1910	30.2	29.3	4.6	52.2	4.1	888.7	500.0
1911	25.4	29.3	5.0	53.2	5.2	890.3	554.6
1912	28.2	31.5	6.8	55.9	3.3	944.7	629.3
1913	34	31	9	56	6	953	668
1914	37	35	10	57	8	975	632
1915	31	40	12	66	14	1 127	1 017
1916	46	62	15	76	19	1 421	1 316
1917	68	75	25	100	24	1 631	1 179
1918	100	127	33	148	19	1 885	1 164
1919	109	102	31	169	14	2 656	1 362
1920	112	133	33	180	19	3 328	1 960
1921	83	82	21	193	19	2 379	909
1922	35	67	15	167	15	2 008	1 003
1923	41	67	16	141	14	2 002	971
1924	36	70	18	144	13	2 106	1 106
1925	52	75	19	154	13	2 044	1 195
1926	44	81	22	146	15	2 177	1 249
1927	51	83	21	145	13	2 159	1 410
1928	76	86	23	148	12	2 240	1 373
1929	85	94	24	153	16	2 327	1 579

Tabell I12. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1930	92	94	27	154	12	2 331	1 374
1931	89	85	30	151	13	2 089	995
1932	54	86	24	150	10	1 981	838
1933	44	84	24	134	23	2 018	976
1934	59	94	31	160	40	2 372	1 154
1935	105	100	38	164	45	2 527	1 151
1936	94	117	42	177	35	2 701	1 341
1937	137	136	55	195	29	2 993	1 779
1938	160	138	59	209	69	3 068	1 634
1939	170	157	63	348	93	3 348	1 704
1940	185	168	76	530	249	3 857	1 161
1941	209	178	82	684	357	4 060	1 158
1942	208	223	94	689	359	4 315	1 138
1943	259	239	102	720	429	4 755	988
1944	329	252	113	749	434	5 103	682
1945	134	285	116	770	207	5 393	1 447
1946	299	323	177	583	229	6 169	2 184
1947	331	349	207	540	217	7 120	2 755
1948	391	385	218	649	114	7 884	3 401
1949	441	373	201	762	175	8 447	3 661
1950	427	402	237	812	199	8 616	4 904
1951	601	543	302	949	252	10 096	7 867
1952	745	646	346	1 087	347	10 486	6 821
1953	883	622	347	1 311	359	11 134	6 563
1954	954	605	381	1 174	388	11 630	7 087
1955	1 080	688	430	1 283	432	12 235	7 790

Tabell I13. Industri och hantverk 1800-1980. Branschernas produktionsvärden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I	II	III	IV	V
1800	18 828	1 361	9 934	217	84 851
1801	20 452	1 507	9 648	298	75 798
1802	22 678	1 956	9 600	276	77 045
1803	21 479	2 189	9 877	399	77 757
1804	21 384	1 368	9 951	289	79 539
1805	21 834	1 254	9 761	300	82 997
1806	21 251	1 383	9 353	348	85 051
1807	20 038	1 290	9 323	367	77 666
1808	19 868	1 321	10 910	298	78 555
1809	19 673	998	11 979	357	74 101
1810	18 181	1 044	9 440	331	87 437
1811	17 251	1 059	8 375	276	95 498
1812	17 055	1 144	11 713	319	91 512
1813	17 973	1 331	10 704	412	91 635
1814	17 066	1 422	10 538	421	94 202
1815	18 941	1 425	12 205	410	96 773
1816	19 835	1 436	12 134	405	99 353
1817	20 266	1 407	11 300	397	96 586
1818	21 155	1 476	11 300	434	92 676
1819	21 064	1 564	12 554	405	91 148
1820	21 968	1 419	12 959	493	93 238
1821	21 531	1 761	10 878	536	99 210
1822	19 756	1 479	9 649	590	106 672
1823	18 670	2 081	10 201	608	107 924
1824	23 013	1 910	12 030	600	109 977
1825	21 047	2 030	11 312	606	112 944
1826	21 288	2 006	12 325	542	116 289
1827	23 659	2 035	12 828	586	103 106
1828	24 509	1 964	12 580	586	110 790
1829	23 547	2 133	11 565	735	116 777
1830	23 499	2 176	11 760	716	111 891
1831	24 932	2 261	12 064	721	110 229
1832	24 295	2 341	12 720	765	104 872
1833	24 260	2 405	12 881	716	115 489
1834	24 293	2 264	13 810	749	118 308

Tabell I13. Del A. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1835	25 171	2 451	15 671	779	118 269
1836	27 059	2 526	16 033	788	120 289
1837	27 743	2 541	16 062	884	122 100
1838	28 015	2 489	16 460	867	117 983
1839	30 438	2 727	18 552	920	115 091
1840	31 206	2 633	18 698	910	122 887
1841	31 105	2 750	18 752	894	122 902
1842	30 887	2 773	16 917	919	114 717
1843	30 077	2 803	17 931	945	120 462
1844	30 743	3 051	19 507	934	127 015
1845	29 962	3 030	23 922	949	136 369
1846	32 192	3 134	24 762	1 012	121 616
1847	34 310	3 545	22 781	1 091	123 142
1848	35 569	3 595	19 819	1 017	127 556
1849	34 846	3 931	22 724	1 013	138 461
1850	36 430	4 281	25 316	1 048	142 397
1851	39 626	4 319	30 128	1 111	138 089
1852	38 817	4 477	31 838	1 138	133 926
1853	40 081	4 698	32 453	1 240	136 343
1854	39 534	4 848	35 191	1 193	133 183
1855	45 672	5 031	35 207	1 309	146 600
1856	47 943	5 347	35 981	1 259	144 063
1857	49 065	6 262	37 058	1 323	150 391
1858	47 060	6 145	35 388	1 538	153 259
1859	49 823	6 613	42 452	1 780	160 318
1860	53 337	6 417	44 173	2 036	166 207
1861	54 837	6 859	46 136	2 129	167 239
1862	53 669	7 485	51 232	1 975	152 533
1863	54 035	7 896	55 882	2 249	177 852
1864	59 563	7 425	61 971	2 266	170 584
1865	63 011	8 343	70 022	2 240	176 282
1866	65 693	8 227	69 289	2 514	158 717
1867	65 433	6 979	75 005	2 882	164 808
1868	68 466	6 499	79 620	2 974	125 969
1869	73 314	6 866	79 886	2 941	157 309
1870	77 606	6 896	84 480	2 961	186 825
1871	78 746	7 735	95 381	3 404	195 011

Tabell I13. Del A. (forts.)

År	VI	VII	VIII	IX	X
1800	5 912	12 892	6 939	0	121 925
1801	6 530	13 059	7 315	0	116 022
1802	8 580	13 641	7 358	0	122 374
1803	7 999	14 352	7 493	0	122 076
1804	9 295	12 797	7 321	0	123 739
1805	10 975	13 473	7 675	0	129 859
1806	11 869	15 477	7 363	0	132 786
1807	10 551	16 340	6 657	0	122 566
1808	8 020	13 807	7 005	0	120 165
1809	7 018	12 290	5 755	0	113 311
1810	7 084	14 139	5 205	0	124 093
1811	6 942	12 757	5 052	0	129 802
1812	5 516	11 693	5 500	0	125 389
1813	5 152	12 325	5 589	0	126 256
1814	6 267	14 450	5 436	0	129 744
1815	6 299	15 587	5 888	0	135 358
1816	6 560	16 142	6 219	0	139 438
1817	6 478	14 982	6 112	0	136 319
1818	5 503	12 899	6 624	0	132 139
1819	5 766	13 840	6 861	0	131 785
1820	6 953	16 268	7 086	0	137 233
1821	7 533	16 592	6 862	0	142 869
1822	7 376	17 103	6 572	0	147 565
1823	7 244	17 366	6 984	0	148 669
1824	7 082	17 304	7 201	0	155 362
1825	7 557	17 880	6 505	0	156 384
1826	7 712	19 108	6 576	0	160 663
1827	7 623	18 485	6 898	0	152 453
1828	7 195	17 778	7 101	0	159 409
1829	7 725	18 152	6 448	0	163 729
1830	8 348	18 305	6 509	0	160 414
1831	8 829	18 409	6 872	0	162 013
1832	9 283	18 242	6 666	0	157 336
1833	9 946	18 638	6 891	0	167 804
1834	10 311	18 580	6 846	0	171 053

Tabell I13. Del A. (forts.)

År	VI	VII	VIII	IX	X
1835	11 142	18 763	7 150	0	174 637
1836	11 375	18 948	7 303	0	179 584
1837	11 126	19 676	7 548	0	182 449
1838	11 957	19 958	7 617	0	180 540
1839	12 833	19 780	8 012	0	183 813
1840	13 132	19 695	8 266	0	192 124
1841	12 881	19 677	8 210	0	191 735
1842	13 567	19 773	8 414	0	184 689
1843	15 064	20 681	8 378	0	191 474
1844	16 050	20 529	7 867	0	199 768
1845	16 513	20 882	7 327	0	209 161
1846	16 904	20 763	8 121	29	200 979
1847	19 200	22 182	8 497	34	208 644
1848	21 828	22 990	9 044	33	216 919
1849	24 802	23 340	8 443	34	230 502
1850	25 535	23 804	9 136	36	239 645
1851	24 067	23 719	9 915	39	242 189
1852	23 903	24 655	10 217	234	239 697
1853	24 339	24 873	9 758	242	244 374
1854	26 694	25 839	10 887	274	246 760
1855	32 141	26 522	12 957	285	274 816
1856	35 477	28 208	11 725	305	279 275
1857	35 126	28 769	11 191	316	287 351
1858	29 065	29 474	11 494	340	280 842
1859	34 211	30 579	12 261	350	302 687
1860	38 943	31 731	13 014	385	320 075
1861	42 426	33 558	13 006	363	329 220
1862	35 188	33 102	13 644	467	311 158
1863	28 204	34 239	16 147	510	333 295
1864	28 781	36 191	16 177	513	338 680
1865	31 774	37 579	16 904	558	358 482
1866	36 521	38 596	17 241	613	352 420
1867	37 778	37 291	17 645	586	361 719
1868	36 855	36 091	18 095	657	333 065
1869	36 728	35 618	20 366	708	369 043
1870	42 751	35 575	20 950	761	411 050
1871	49 438	35 666	22 353	802	437 026

Tabell I13. Del B. 1872-1980. Milj kr.

År	I	II	III	IV	V
1872	85.0	7.7	110.1	3.9	195.6
1873	91.0	8.2	114.2	4.2	190.5
1874	87.5	8.9	112.8	5.6	209.8
1875	91.4	11.2	116.0	6.0	203.6
1876	96.9	11.5	132.7	7.2	200.7
1877	95.5	11.4	145.5	7.3	209.2
1878	86.4	12.7	135.3	6.3	184.8
1879	81.8	11.6	141.1	6.3	213.4
1880	97.9	15.5	143.1	7.6	204.5
1881	103.9	16.5	152.6	9.6	233.7
1882	129.1	18.2	165.7	10.2	203.3
1883	118.7	19.3	175.9	10.5	240.7
1884	120.1	20.2	162.7	11.1	229.2
1885	124.1	20.2	177.4	12.1	262.2
1886	114.9	19.8	180.2	13.0	248.7
1887	127.8	21.0	183.6	14.5	259.3
1888	145.2	22.9	200.9	16.9	285.2
1889	183.3	24.2	211.4	17.6	267.8
1890	178.2	28.4	209.8	20.2	291.6
1891	187.5	32.6	219.2	23.7	303.8
1892	180.5	35.7	208.9	23.0	355.0
1893	185.2	36.5	219.0	25.2	368.1
1894	194.5	38.7	226.0	30.4	418.5
1895	211.1	43.9	240.5	35.9	386.0
1896	253.1	49.6	273.5	47.8	439.4
1897	268.6	53.2	290.8	50.1	494.7
1898	289.5	60.9	271.4	57.2	513.1
1899	331.9	68.5	261.2	60.9	517.4
1900	314.1	69.2	279.8	72.3	546.3
1901	299.6	68.2	255.5	77.9	595.0
1902	340.8	75.1	252.9	93.6	612.1
1903	349.2	78.4	287.9	97.4	590.0
1904	386.1	84.6	268.4	104.0	628.0
1905	394.6	91.1	249.6	116.6	604.6
1906	466.8	95.2	270.9	126.0	695.4
1907	504.4	97.9	277.4	146.8	711.5
1908	502.2	92.8	242.1	162.8	642.4
1909	437.8	90.1	224.3	151.2	709.2

Tabell I13. Del B. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1910	548.4	104.5	283.0	197.1	689.5
1911	560.5	106.3	287.8	204.9	729.1
1912	635.9	107.8	288.7	238.1	730.9
1913	779	117	309	247	762
1914	769	108	296	250	741
1915	903	104	292	210	801
1916	1 010	101	321	278	870
1917	993	85	267	242	649
1918	914	78	265	236	534
1919	810	83	321	232	652
1920	741	85	281	248	772
1921	557	70	187	209	807
1922	584	87	243	300	841
1923	621	108	283	312	843
1924	854	117	294	378	901
1925	942	118	281	392	857
1926	990	122	301	418	993
1927	1 044	130	321	474	974
1928	1 154	135	342	438	1 028
1929	1 338	143	350	528	1 155
1930	1 303	153	331	530	1 171
1931	1 159	135	298	519	1 079
1932	1 089	125	271	497	1 048
1933	1 159	117	297	539	1 063
1934	1 599	147	342	592	1 167
1935	1 831	170	333	631	1 203
1936	2 003	183	364	655	1 278
1937	2 147	197	388	612	1 330
1938	2 357	208	369	692	1 451
1939	2 551	225	356	746	1 563
1940	2 279	160	298	512	1 563
1941	2 371	160	280	491	1 442
1942	2 524	197	275	559	1 239
1943	2 669	227	286	515	1 356
1944	2 734	227	321	524	1 486

Tabell I13. Del B. (forts.)

År	I	II	III	IV	V
1945	2 406	259	406	654	1 632
1946	3 221	297	492	860	1 704
1947	3 530	314	472	1 052	1 663
1948	3 932	323	422	980	1 632
1949	4 088	312	424	894	1 843
1950	4 455	343	431	869	1 822
1951	4 743	355	360	874	1 743
1952	4 780	350	336	887	1 808
1953	4 687	367	361	990	1 805
1954	5 049	375	378	1 072	1 809
1955	5 414	389	386	1 130	1 824
1956	5 818	387	376	1 177	1 857
1957	6 152	382	397	1 217	1 901
1958	6 301	389	403	1 228	1 899
1959	6 768	424	406	1 331	1 983
1960	7 540	449	445	1 473	2 045
1961	8 272	483	466	1 541	2 098
1962	8 930	513	484	1 531	2 220
1963	9 340	564	526	1 673	2 257
1964	10 339	637	583	1 807	2 332
1965	11 346	683	630	1 914	2 360
1966	11 980	698	638	1 905	2 458
1967	12 001	742	674	1 963	2 533
1968	12 553	798	725	2 041	2 621
1969	12 654	817	745	2 204	2 708
1970	13 754	836	839	2 368	2 767
1971	14 052	809	832	2 390	2 764
1972	14 264	795	891	2 420	2 790
1973	15 168	804	960	2 676	2 787
1974	16 406	787	986	2 739	2 926
1975	16 666	760	873	2 470	2 975
1976	16 095	750	907	2 627	3 047
1977	14 888	705	887	2 594	2 966
1978	14 383	691	906	2 686	2 949
1979	15 812	714	941	2 786	3 020
1980	15 679	698	908	2 743	3 038

Tabell I13. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1872	52.0	37.4	23.5	0.5	459.1
1873	53.0	39.6	24.0	0.4	467.2
1874	57.2	43.4	24.0	0.6	491.1
1875	59.4	45.2	27.2	0.8	501.5
1876	62.9	49.3	29.7	1.0	527.3
1877	63.2	47.4	28.2	1.3	540.1
1878	57.7	46.5	27.3	1.2	492.5
1879	53.4	45.5	26.5	1.2	511.2
1880	59.8	43.7	30.6	1.5	538.1
1881	69.1	46.2	33.0	1.5	597.0
1882	68.0	47.9	35.9	1.5	610.2
1883	66.7	47.2	36.9	1.3	640.8
1884	70.7	47.5	39.0	1.4	631.8
1885	79.5	46.9	39.7	1.8	689.0
1886	78.8	49.3	38.9	1.8	669.8
1887	80.2	50.7	39.4	2.0	703.2
1888	75.3	53.1	38.4	1.9	759.9
1889	82.7	54.7	39.7	2.1	816.9
1890	93.3	54.5	42.8	2.4	860.1
1891	89.3	56.6	46.4	2.6	899.3
1892	90.5	57.9	47.5	2.8	937.7
1893	103.6	59.7	48.2	3.3	982.2
1894	103.8	64.0	47.9	4.0	1 059.2
1895	115.1	66.6	53.9	4.4	1 089.9
1896	136.6	74.6	54.2	5.8	1 262.8
1897	154.4	78.8	55.6	7.4	1 376.0
1898	159.3	87.7	71.1	8.2	1 446.8
1899	158.1	91.7	55.3	10.0	1 490.2
1900	158.3	86.5	57.6	10.8	1 530.2
1901	168.4	92.0	62.9	11.4	1 570.0
1902	167.5	94.0	67.7	11.9	1 664.7
1903	191.4	97.5	77.2	13.0	1 724.5
1904	209.8	105.4	80.3	14.3	1 830.0
1905	227.0	111.4	87.8	16.1	1 859.0
1906	220.6	114.3	93.8	18.5	2 062.8
1907	222.5	120.8	101.4	21.5	2 176.7
1908	208.7	115.1	94.8	23.0	2 079.9
1909	212.2	120.2	87.7	25.1	2 044.4

Tabell I13. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1910	255.6	137.0	104.9	28.9	2 349.0
1911	258.2	136.7	100.5	30.5	2 414.6
1912	294.3	140.9	116.0	39.5	2 592.0
1913	309	153	131	42	2 849
1914	324	154	123	44	2 809
1915	371	199	134	49	3 063
1916	364	181	148	61	3 334
1917	305	143	130	62	2 876
1918	197	153	104	73	2 555
1919	242	147	108	68	2 663
1920	275	178	116	75	2 772
1921	193	148	92	75	2 338
1922	315	169	115	82	2 734
1923	340	189	137	106	2 938
1924	348	188	169	106	3 355
1925	335	186	204	104	3 419
1926	368	186	212	117	3 707
1927	421	200	208	140	3 912
1928	431	204	222	148	4 101
1929	442	217	253	148	4 574
1930	484	228	257	174	4 626
1931	457	227	248	191	4 303
1932	478	215	213	190	4 122
1933	497	217	245	195	4 324
1934	604	227	272	207	5 151
1935	624	239	325	238	5 563
1936	657	249	353	258	5 963
1937	681	263	388	283	6 237
1938	666	262	383	290	6 617
1939	754	322	438	319	7 196
1940	783	374	363	326	6 582
1941	718	337	346	371	6 422
1942	661	321	415	407	6 475
1943	688	282	440	453	6 772
1944	725	342	531	511	7 226

Tabell I13. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1945	773	414	575	532	7 502
1946	801	466	615	594	8 888
1947	857	519	627	699	9 554
1948	939	556	735	725	10 013
1949	904	540	778	868	10 358
1950	859	546	992	970	10 897
1951	853	499	1 078	1 117	11 155
1952	745	462	1 096	1 207	11 161
1953	869	493	1 226	1 210	11 488
1954	825	499	1 319	1 342	12 037
1955	824	508	1 362	1 408	12 557
1956	839	513	1 401	1 477	13 076
1957	835	530	1 462	1 532	13 601
1958	827	551	1 433	1 588	13 777
1959	812	563	1 455	1 653	14 508
1960	853	570	1 559	1 781	15 770
1961	912	598	1 637	1 933	16 878
1962	923	611	1 778	2 142	17 863
1963	966	661	1 895	2 238	18 816
1964	1 006	681	2 149	2 442	20 500
1965	1 003	673	2 373	2 602	21 949
1966	974	654	2 461	2 712	22 711
1967	1 004	661	2 738	2 877	23 278
1968	1 001	672	2 993	3 122	24 402
1969	1 011	694	3 487	3 036	25 174
1970	957	676	3 747	3 207	26 859
1971	906	649	3 947	3 390	27 215
1972	901	638	4 129	3 622	27 778
1973	916	655	4 399	3 850	29 403
1974	925	651	4 584	3 768	30 947
1975	878	584	4 494	4 081	30 529
1976	867	556	5 207	4 465	30 857
1977	776	530	5 086	4 603	29 330
1978	681	491	5 223	4 738	28 963
1979	684	509	5 609	5 021	30 961
1980	643	478	5 871	5 033	30 791

Tabell I14. Industri och hantverk 1800-1980. Branschernas förädlingsvärden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I	II	III	IV	V
1800	6 910	680	4 171	124	11 639
1801	7 494	751	4 198	166	10 716
1802	8 340	959	4 097	155	10 959
1803	7 892	1 079	4 144	217	11 073
1804	7 817	704	4 142	157	11 215
1805	7 932	646	4 072	163	11 707
1806	7 887	710	4 005	189	11 810
1807	7 323	666	4 003	196	10 970
1808	7 308	685	4 613	159	10 906
1809	7 499	513	5 005	193	10 427
1810	6 897	541	4 113	177	12 114
1811	6 745	552	3 749	152	12 865
1812	6 367	598	5 457	174	12 440
1813	6 852	675	4 612	221	12 639
1814	6 361	730	4 474	225	13 019
1815	7 021	739	5 143	219	13 539
1816	7 319	745	5 087	214	13 944
1817	7 473	732	4 744	210	13 537
1818	7 772	776	4 665	230	12 796
1819	7 694	802	5 130	215	12 712
1820	7 995	741	5 326	259	12 954
1821	7 806	933	4 574	280	13 792
1822	7 386	815	4 157	308	14 673
1823	6 477	1 128	4 392	317	14 818
1824	8 502	1 049	5 091	312	15 174
1825	7 695	1 115	4 804	317	15 637
1826	7 718	1 100	5 250	279	15 762
1827	8 685	1 091	5 490	297	14 360
1828	9 006	1 076	5 448	297	15 225
1829	8 729	1 175	5 290	384	15 700
1830	8 702	1 205	5 336	370	15 117
1831	9 226	1 257	5 439	374	14 444
1832	8 917	1 316	5 703	393	13 961
1833	8 926	1 365	5 793	374	15 183
1834	9 031	1 253	6 156	389	15 714

Tabell I14. Del A. (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V
1835	9 336	1 374	6 911	405	16 562
1836	10 003	1 407	7 097	408	17 251
1837	10 319	1 402	7 132	454	17 617
1838	10 439	1 364	7 314	445	16 571
1839	11 272	1 492	8 206	470	16 235
1840	11 475	1 446	8 267	464	16 615
1841	11 396	1 515	8 263	457	16 537
1842	11 312	1 528	7 560	470	15 516
1843	11 008	1 552	7 875	488	16 410
1844	11 458	1 698	8 367	485	17 053
1845	11 282	1 687	10 308	495	17 865
1846	11 909	1 751	10 703	525	16 229
1847	12 701	1 980	9 943	568	17 409
1848	13 164	1 988	8 897	532	18 053
1849	13 133	2 182	10 109	531	19 398
1850	13 529	2 380	11 210	544	19 276
1851	14 782	2 389	13 272	572	18 899
1852	14 453	2 476	14 034	585	18 874
1853	15 021	2 593	14 312	632	18 955
1854	15 114	2 678	15 427	614	19 014
1855	17 151	2 773	15 201	666	20 899
1856	18 326	2 953	16 083	651	21 561
1857	18 765	3 457	16 655	685	22 900
1858	18 005	3 437	15 851	778	22 867
1859	19 111	3 703	18 915	892	23 712
1860	20 335	3 585	19 472	1 010	24 317
1861	21 492	3 853	20 290	1 059	24 683
1862	20 611	4 213	22 371	992	24 297
1863	21 249	4 436	24 420	1 148	27 772
1864	23 062	4 160	27 158	1 167	26 104
1865	24 728	4 700	30 596	1 167	27 173
1866	25 606	4 644	30 532	1 290	25 442
1867	25 192	3 956	32 987	1 454	25 478
1868	26 321	3 679	35 446	1 490	20 834
1869	28 196	3 939	35 278	1 474	23 762
1870	30 510	3 888	37 359	1 483	29 354
1871	31 604	4 474	42 129	1 687	31 419

Tabell I14. Del A. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1800	4 083	6 302	2 429	0	29 455
1801	4 378	6 335	2 551	0	29 888
1802	5 242	6 624	2 565	0	32 283
1803	4 615	7 012	2 619	0	31 573
1804	5 082	6 301	2 560	0	31 409
1805	5 846	6 596	2 681	0	32 933
1806	6 519	7 489	2 573	0	33 952
1807	5 970	7 905	2 325	0	31 805
1808	4 768	6 858	2 437	0	30 398
1809	4 133	5 877	2 005	0	28 932
1810	4 323	6 761	1 815	0	29 726
1811	4 276	6 111	1 759	0	29 781
1812	3 567	5 600	1 917	0	28 882
1813	3 367	5 848	1 952	0	29 366
1814	4 222	6 911	1 897	0	30 316
1815	4 230	7 443	2 058	0	32 114
1816	4 338	7 777	2 168	0	33 113
1817	4 201	7 154	2 131	0	32 423
1818	3 902	6 072	2 308	0	31 664
1819	3 914	6 436	2 397	0	31 848
1820	4 891	7 753	2 478	0	34 019
1821	5 152	7 978	2 402	0	34 788
1822	5 226	8 255	2 297	0	34 954
1823	5 230	8 372	2 445	0	34 558
1824	5 008	8 312	2 522	0	37 279
1825	5 286	8 519	2 282	0	36 875
1826	5 651	9 057	2 324	0	37 677
1827	5 583	8 994	2 436	0	37 933
1828	5 284	8 608	2 520	0	38 603
1829	5 776	8 813	2 298	0	39 238
1830	6 244	8 823	2 323	0	39 217
1831	6 565	8 879	2 443	0	40 039
1832	6 864	8 732	2 374	0	39 707
1833	7 254	8 830	2 460	0	41 290
1834	7 516	8 834	2 447	0	42 204

Tabell I14. Del A. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1835	8 084	8 881	2 550	0	44 507
1836	8 214	8 950	2 607	0	46 249
1837	8 106	9 287	2 703	0	47 103
1838	8 646	9 418	2 720	0	47 117
1839	9 141	9 491	2 858	0	49 201
1840	9 365	9 458	2 938	0	50 036
1841	9 172	9 344	2 929	0	49 672
1842	9 615	9 339	3 009	0	49 028
1843	10 723	9 635	3 022	0	50 896
1844	11 370	9 609	2 860	0	52 935
1845	11 752	9 815	2 676	0	54 601
1846	11 925	9 709	2 950	19	54 824
1847	13 439	10 009	3 096	22	58 661
1848	15 040	10 331	3 304	22	61 288
1849	16 688	10 448	3 086	22	64 708
1850	17 224	10 589	3 348	23	66 948
1851	16 154	10 585	3 656	26	69 134
1852	15 907	10 958	3 778	152	69 574
1853	15 773	11 068	3 621	157	70 615
1854	17 213	11 354	4 095	179	73 578
1855	20 180	11 605	4 856	185	81 204
1856	22 079	12 211	4 448	199	85 629
1857	21 747	12 567	4 251	206	87 878
1858	18 332	12 875	4 433	221	83 622
1859	20 955	13 328	4 745	228	91 299
1860	23 673	13 709	5 040	251	96 810
1861	25 443	14 434	5 083	237	101 465
1862	22 397	14 358	5 284	304	99 254
1863	19 699	14 905	6 391	332	103 587
1864	20 177	15 913	6 392	334	107 190
1865	21 034	16 759	6 738	363	114 691
1866	23 312	17 146	6 910	399	117 089
1867	23 876	16 719	7 060	382	118 424
1868	22 909	16 024	7 288	428	117 008
1869	22 354	15 747	8 297	461	122 200
1870	24 945	15 642	8 672	496	133 957
1871	28 238	15 548	9 354	523	145 058

Tabell I14. Del B. 1872-1980. Milj kr.

Ar	I	II	III	IV	V
1872	35.7	5.0	48.4	1.9	32.3
1873	37.7	5.2	50.8	2.1	31.0
1874	38.7	5.3	48.7	2.8	33.6
1875	41.7	6.9	51.4	3.0	33.7
1876	44.4	6.9	59.2	3.6	33.2
1877	40.9	6.8	64.8	3.6	34.9
1878	36.8	7.8	62.7	3.2	32.9
1879	35.6	7.0	67.8	3.2	35.0
1880	41.1	10.0	64.4	3.8	34.0
1881	45.4	10.4	69.5	4.8	37.6
1882	56.7	11.5	75.6	5.1	35.6
1883	50.9	12.1	81.8	5.2	39.1
1884	52.3	12.1	75.0	5.5	38.7
1885	53.2	12.2	81.9	6.0	43.0
1886	52.3	12.3	85.7	6.5	42.7
1887	52.0	13.1	84.8	7.2	44.4
1888	58.4	14.1	89.9	8.4	46.7
1889	66.2	14.9	93.7	8.9	47.2
1890	65.0	17.6	93.5	9.8	52.6
1891	69.8	20.9	98.9	11.4	55.8
1892	71.3	23.1	93.4	11.0	60.4
1893	73.4	23.3	97.5	12.1	62.8
1894	80.0	24.9	99.8	14.1	71.5
1895	83.9	28.2	106.5	16.5	71.3
1896	102.8	31.3	123.3	20.9	80.5
1897	109.5	33.5	127.6	22.1	89.9
1898	123.3	38.9	122.2	24.8	94.6
1899	137.6	44.4	120.4	26.5	96.0
1900	145.7	47.9	127.9	31.3	102.4
1901	135.1	47.2	117.1	33.4	111.8
1902	143.6	51.2	115.2	39.4	115.7
1903	154.1	51.5	127.5	40.8	114.0
1904	173.3	55.7	121.0	44.0	120.9
1905	173.6	60.0	112.2	49.2	120.8
1906	215.3	62.9	118.8	52.9	137.2
1907	244.2	64.8	120.5	61.2	142.0
1908	234.2	62.8	107.3	66.9	132.6
1909	212.1	60.4	101.2	62.1	140.3

Tabell I14, Del B. (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V
1910	248.1	70.7	124.8	79.6	139.5
1911	255.7	71.8	127.3	86.5	151.5
1912	289.0	72.7	128.8	101.1	149.2
1913	369	79	128	106	168
1914	364	72	119	110	168
1915	419	70	118	99	180
1916	473	67	129	142	202
1917	476	57	113	144	163
1918	436	52	114	120	141
1919	394	57	131	110	175
1920	371	58	115	123	204
1921	296	44	86	87	206
1922	292	55	102	127	207
1923	315	70	115	133	207
1924	408	76	119	153	220
1925	455	77	116	165	214
1926	481	78	123	174	241
1927	499	87	129	193	237
1928	563	91	139	180	252
1929	632	100	144	221	279
1930	633	104	139	219	287
1931	540	90	127	210	275
1932	504	84	119	206	267
1933	519	78	130	223	263
1934	724	97	148	250	286
1935	842	112	146	266	300
1936	928	122	162	285	316
1937	1 049	132	176	280	330
1938	1 136	138	167	301	365
1939	1 222	150	168	314	390
1940	1 032	106	146	236	382
1941	1 050	109	129	226	355
1942	1 080	132	128	265	330
1943	1 153	150	135	250	341
1944	1 171	147	152	254	370

Tabell I14, Del B. (forts.)

Ar	I	II	III	IV	V
1945	1 008	165	187	313	403
1946	1 313	189	236	403	421
1947	1 480	199	218	478	415
1948	1 694	209	201	473	416
1949	1 704	195	195	422	462
1950	2 091	218	209	428	439
1951	2 109	223	181	478	420
1952	2 096	216	163	421	405
1953	2 123	225	178	429	410
1954	2 247	228	192	448	404
1955	2 424	233	194	475	408
1956	2 604	233	189	488	418
1957	2 792	221	203	501	427
1958	2 853	226	204	512	425
1959	3 024	242	205	554	445
1960	3 382	249	228	609	456
1961	3 677	270	237	630	471
1962	4 099	284	246	640	499
1963	4 230	310	269	706	503
1964	4 897	343	306	755	520
1965	5 408	362	331	806	521
1966	5 789	363	331	801	556
1967	5 760	403	350	816	571
1968	6 165	443	391	846	596
1969	6 124	445	396	920	625
1970	6 694	445	452	995	628
1971	6 888	434	436	986	628
1972	6 810	420	465	984	631
1973	7 344	439	502	1 113	598
1974	8 024	434	511	1 099	625
1975	8 406	437	458	1 041	620
1976	8 181	432	466	1 105	636
1977	7 477	403	447	1 105	634
1978	7 100	391	456	1 117	610
1979	7 781	409	477	1 186	626
1980	7 933	393	458	1 176	626

Tabell I14. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1872	30.5	16.3	10.0	0.3	158.6
1873	31.1	17.2	10.3	0.3	163.2
1874	33.4	18.7	10.5	0.4	169.6
1875	34.0	19.6	12.0	0.6	180.0
1876	35.2	20.9	13.2	0.7	192.9
1877	35.0	21.2	12.5	0.9	194.4
1878	32.4	21.2	12.0	0.8	183.9
1879	29.1	20.7	11.6	0.8	184.2
1880	32.4	20.4	13.4	1.0	195.8
1881	36.1	21.4	14.6	1.0	214.9
1882	35.9	22.1	16.0	1.0	233.4
1883	35.8	21.8	16.5	0.9	236.2
1884	36.9	22.0	17.6	1.0	234.9
1885	39.9	21.8	17.8	1.2	249.2
1886	39.5	22.6	17.9	1.3	252.3
1887	40.4	23.2	17.9	1.3	256.4
1888	39.0	23.9	17.5	1.3	271.6
1889	41.9	24.5	17.9	1.5	288.9
1890	45.8	24.2	18.8	1.7	300.3
1891	45.5	25.1	20.9	1.9	320.5
1892	46.2	25.3	21.2	2.0	325.2
1893	51.3	26.0	21.4	2.4	340.0
1894	52.8	27.5	20.8	2.9	364.3
1895	57.3	28.0	23.7	3.2	387.1
1896	62.4	31.7	23.0	4.1	446.7
1897	68.9	32.9	22.6	5.2	478.0
1898	70.9	35.7	27.7	5.9	512.1
1899	71.1	36.7	24.4	7.3	535.4
1900	70.3	35.2	25.0	8.0	565.9
1901	74.3	37.0	28.6	8.5	566.2
1902	75.2	37.6	29.9	8.9	592.8
1903	83.9	38.9	33.4	9.7	627.8
1904	90.3	41.6	33.5	10.8	668.6
1905	97.2	43.4	36.3	12.3	685.6
1906	95.0	44.0	38.9	14.3	765.6
1907	96.5	46.5	42.9	16.8	828.8
1908	91.1	46.2	41.9	18.1	801.2
1909	92.4	47.0	39.9	19.9	772.4

Tabell I14. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1910	107.9	52.7	48.6	23.1	895.2
1911	111.1	53.0	46.2	24.6	927.9
1912	128.6	54.5	53.1	32.6	1 009.4
1913	137	60	60	31	1 138
1914	144	60	57	32	1 125
1915	159	73	70	36	1 224
1916	157	68	74	44	1 356
1917	144	57	70	44	1 268
1918	109	58	60	52	1 143
1919	121	57	51	49	1 145
1920	136	66	56	54	1 182
1921	107	56	51	55	988
1922	152	63	66	60	1 123
1923	161	69	76	78	1 224
1924	164	69	89	79	1 377
1925	162	70	107	78	1 445
1926	176	70	115	88	1 546
1927	197	75	112	105	1 633
1928	202	79	114	111	1 730
1929	210	84	132	111	1 913
1930	228	86	133	131	1 958
1931	218	85	130	144	1 810
1932	221	79	113	143	1 735
1933	229	81	125	147	1 791
1934	272	84	139	156	2 154
1935	279	88	165	180	2 357
1936	291	92	174	195	2 544
1937	300	98	190	213	2 737
1938	298	97	191	219	2 874
1939	330	119	224	241	3 109
1940	334	136	189	243	2 767
1941	311	120	197	277	2 712
1942	291	113	209	302	2 778
1943	304	100	225	338	2 905
1944	322	118	261	384	3 068

Tabell I14. Del B. (forts.)

Ar	VI	VII	VIII	IX	X
1945	333	144	274	404	3 139
1946	341	162	296	454	3 723
1947	366	178	321	530	4 075
1948	398	191	342	547	4 346
1949	373	184	365	657	4 374
1950	354	187	459	736	4 866
1951	357	177	513	853	4 999
1952	317	164	486	916	4 851
1953	371	185	564	919	5 050
1954	352	201	609	1 045	5 270
1955	355	207	632	1 045	5 526
1956	382	219	643	1 115	5 803
1957	400	231	668	1 171	6 107
1958	396	239	652	1 231	6 202
1959	377	232	655	1 276	6 457
1960	391	233	701	1 392	7 042
1961	436	250	743	1 549	7 576
1962	423	249	813	1 749	8 156
1963	442	275	865	1 820	8 549
1964	485	318	982	1 976	9 633
1965	479	323	1 121	2 125	10 401
1966	494	337	1 171	2 146	10 899
1967	532	374	1 266	2 259	11 142
1968	543	400	1 381	2 455	11 899
1969	536	413	1 621	2 403	12 096
1970	472	392	1 755	2 491	12 882
1971	450	390	1 840	2 875	13 132
1972	443	377	2 015	3 258	13 253
1973	465	399	2 291	3 499	14 273
1974	469	407	2 371	3 282	14 999
1975	447	389	2 177	3 639	15 167
1976	444	363	2 269	3 666	15 069
1977	391	348	2 172	3 883	14 188
1978	339	320	2 254	4 293	13 835
1979	343	328	2 350	4 442	14 812
1980	323	315	2 563	4 499	14 967

Tabell I15. Malmbrytning och metallindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins
1800	1 406	1 154	5 210	60	406
1801	1 449	1 210	5 354	68	447
1802	1 350	1 069	4 921	49	395
1803	1 214	974	6 270	65	429
1804	1 867	1 442	6 494	54	438
1805	1 649	1 332	6 559	77	474
1806	2 322	1 871	7 441	87	510
1807	2 432	1 923	6 513	42	553
1808	3 058	2 427	8 275	73	626
1809	2 188	1 846	5 577	73	567
1810	1 862	1 629	4 760	78	550
1811	1 977	1 612	3 088	53	372
1812	1 980	1 644	5 666	53	406
1813	1 639	1 422	4 195	50	382
1814	1 271	1 148	1 916	74	358
1815	1 342	1 150	1 913	65	398
1816	1 585	1 349	5 933	68	517
1817	1 782	1 471	6 516	69	496
1818	1 617	1 317	5 890	56	393
1819	2 662	2 047	5 878	58	436
1820	3 076	2 317	5 992	66	465
1821	3 157	2 356	5 871	53	442
1822	1 717	1 381	5 984	34	423
1823	1 159	1 013	4 876	43	426
1824	2 062	1 627	7 534	25	422
1825	1 548	1 253	4 808	33	401
1826	2 343	1 826	7 044	60	461
1827	2 964	2 280	6 475	83	473
1828	3 102	2 365	6 894	66	475
1829	3 006	2 307	7 151	35	540
1830	2 770	2 172	6 170	52	563
1831	2 310	1 894	7 326	100	500
1832	2 631	2 129	6 985	91	552
1833	2 355	1 915	7 032	91	515
1834	2 226	1 884	7 753	117	533

Tabell I15. Del A. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins
1835	1 599	1 411	6 982	133	382
1836	2 221	1 821	7 888	128	457
1837	3 805	2 912	9 375	143	471
1838	1 962	1 603	7 267	116	335
1839	1 938	1 657	8 997	145	480
1840	2 831	2 354	9 050	194	579
1841	2 109	1 876	8 964	211	575
1842	3 413	2 823	10 308	211	701
1843	2 968	2 463	10 115	247	303
1844	1 694	1 622	8 943	290	303
1845	1 709	1 624	7 108	249	397
1846	2 458	2 110	9 400	227	471
1847	2 349	2 169	9 798	328	572
1848	5 205	4 400	10 182	421	911
1849	3 060	2 846	9 984	405	831
1850	3 902	3 576	10 171	500	945
1851	4 639	4 296	10 801	479	1 377
1852	5 085	4 478	10 753	489	1 005
1853	4 075	3 850	11 268	553	1 062
1854	3 356	3 411	10 758	666	987
1855	7 316	6 343	11 401	716	1 164
1856	5 318	5 052	13 007	781	1 282
1857	5 249	5 479	13 397	1 124	1 649
1858	7 368	6 702	12 507	1 010	1 242
1859	5 461	5 541	13 802	1 128	1 376
1860	4 937	5 211	15 793	1 094	1 483
1861	8 296	7 729	17 147	1 135	1 734
1862	5 487	5 635	15 749	1 123	1 416
1863	5 754	6 276	14 508	1 390	1 900
1864	7 638	7 865	15 403	1 640	1 959
1865	8 694	8 949	16 949	1 838	2 248
1866	7 170	7 831	18 132	1 828	2 311
1867	3 335	4 666	18 734	1 902	1 247
1868	6 327	6 973	18 974	1 801	1 747
1869	5 122	6 315	20 497	2 098	1 489
1870	4 787	5 959	22 638	2 672	1 672
1871	3 933	5 597	23 185	3 007	1 496

Tabell I15. Del A. (forts.)

Ar	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1800	975	361	1 695	826	7 189
1801	983	374	1 307	1 359	8 024
1802	1 013	353	1 449	1 261	10 526
1803	976	348	1 673	973	8 789
1804	978	356	1 327	1 501	7 847
1805	1 007	158	1 284	1 563	8 461
1806	1 036	169	1 477	1 569	6 603
1807	1 000	128	1 469	1 746	6 145
1808	971	151	2 040	1 735	3 535
1809	1 061	149	1 219	1 812	6 152
1810	1 080	744	1 746	1 317	5 637
1811	1 111	695	1 818	1 144	6 675
1812	1 158	711	1 925	1 107	4 660
1813	1 101	712	1 758	987	6 584
1814	1 017	718	1 567	862	8 169
1815	1 211	85	1 598	1 261	9 758
1816	1 318	95	1 531	1 595	7 092
1817	1 264	96	1 604	1 595	6 728
1818	1 235	79	1 775	1 238	8 340
1819	1 176	78	1 561	1 752	7 260
1820	1 174	89	1 321	2 210	7 209
1821	1 092	72	1 307	2 238	7 029
1822	1 041	54	1 352	1 384	7 150
1823	1 035	60	1 307	1 182	8 166
1824	1 155	33	1 315	1 800	8 090
1825	1 195	268	1 244	1 586	8 962
1826	1 227	293	1 314	1 938	6 695
1827	1 325	316	1 252	2 368	8 107
1828	1 344	304	1 213	2 485	8 239
1829	1 304	277	1 222	2 457	7 464
1830	1 286	1 214	1 358	2 236	7 774
1831	1 323	629	1 486	1 955	8 879
1832	1 298	342	1 535	2 140	8 434
1833	1 306	357	1 277	2 223	8 662
1834	1 340	436	1 321	2 113	8 160

Tabell I15. Del B. 1872-1955. Milj kr.

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1872	8.0	9.0	19.8	4.0	1.7	0.1	3.9
1873	8.8	11.0	28.6	4.7	1.8	0.1	4.1
1874	8.4	10.8	22.9	6.7	1.8	0.2	4.6
1875	8.4	10.7	22.0	7.4	2.0	0.2	4.9
1876	10.5	10.6	33.1	7.0	1.8	0.1	5.1
1877	10.2	9.4	31.1	5.8	1.7	0.1	5.2
1878	7.5	7.3	26.2	4.9	1.3	0.1	5.1
1879	6.8	6.4	23.4	3.8	1.0	0.1	4.3
1880	6.6	6.8	29.1	4.9	1.3	0.1	3.9
1881	7.5	8.2	29.6	6.4	1.3	0.1	4.0
1882	8.7	8.2	46.8	7.5	1.8	0.1	4.3
1883	7.5	7.8	36.0	8.2	1.0	0.1	4.1
1884	7.1	7.4	35.5	7.5	1.2	0.1	5.1
1885	8.6	7.6	42.6	8.3	1.4	0.1	4.7
1886	9.5	9.3	34.0	7.3	1.1	0.1	4.8
1887	10.2	8.4	43.9	5.5	1.7	0.1	4.3
1888	12.4	9.8	58.9	5.6	2.7	0.1	4.9
1889	13.7	11.6	76.9	8.6	4.0	0.2	6.7
1890	13.2	11.0	79.1	9.4	3.7	0.2	6.8
1891	14.0	9.9	96.8	6.7	1.5	0.0	7.4
1892	13.6	9.4	86.1	4.1	3.8	0.1	7.1
1893	14.1	9.7	89.5	5.0	4.0	0.1	7.7
1894	14.6	10.2	90.3	5.9	3.9	0.1	7.8
1895	14.9	10.2	91.5	6.3	4.8	0.1	8.6
1896	17.4	13.4	119.1	7.5	6.3	0.2	9.8
1897	11.8	9.2	137.1	8.8	6.8	0.2	11.8
1898	12.7	9.7	138.6	12.8	7.7	0.3	13.7
1899	13.3	10.5	151.7	14.7	10.2	0.4	14.3
1900	12.8	8.7	135.4	13.5	8.6	0.4	14.2
1901	12.4	8.4	126.8	11.3	7.9	0.3	13.7
1902	13.5	8.8	151.1	12.2	10.9	0.3	13.9
1903	13.9	9.0	151.2	12.2	10.9	0.4	13.1
1904	14.5	10.8	161.2	16.8	13.1	0.5	12.3
1905	15.7	9.8	166.2	13.0	13.4	0.4	11.3
1906	16.0	11.4	188.9	22.1	16.1	0.7	12.4
1907	14.3	15.5	187.6	33.4	18.3	1.3	15.4
1908	15.2	15.7	193.9	30.4	21.8	1.2	14.5
1909	14.7	16.9	153.1	24.3	17.5	1.1	14.9

Tabell I15. Del A. (forts.)

År	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1835	1 344	405	1 379	1 730	10 230
1836	1 341	742	1 604	1 962	10 040
1837	1 369	1 211	1 595	2 827	7 398
1838	1 385	1 432	1 729	1 543	11 266
1839	1 434	1 611	1 626	1 659	11 527
1840	1 461	1 440	1 665	2 147	11 042
1841	1 446	1 189	1 775	1 710	11 933
1842	1 435	971	1 803	2 413	9 402
1843	1 417	704	1 937	2 025	9 959
1844	1 384	840	1 905	1 260	12 636
1845	1 371	1 094	1 858	1 312	13 127
1846	1 340	1 662	2 110	1 643	11 867
1847	1 439	1 893	2 055	1 773	12 779
1848	1 572	1 780	2 021	3 540	9 821
1849	1 613	1 859	2 120	2 345	11 890
1850	1 665	1 780	2 050	2 768	11 926
1851	1 710	1 668	2 196	3 280	12 668
1852	1 775	1 556	2 305	3 171	12 172
1853	1 775	1 749	2 478	2 589	13 557
1854	1 853	2 382	2 372	2 444	13 416
1855	1 983	2 894	2 291	4 901	11 986
1856	2 282	3 319	2 116	4 186	14 274
1857	2 385	2 711	1 978	4 347	14 675
1858	2 451	2 572	2 082	5 088	12 032
1859	2 442	2 389	2 092	4 383	15 120
1860	2 477	2 322	2 116	4 207	17 186
1861	2 644	2 167	2 392	6 161	13 136
1862	2 666	2 614	2 598	4 342	16 383
1863	2 717	3 295	2 482	4 761	15 422
1864	2 942	3 098	2 579	5 884	16 613
1865	3 077	3 130	2 740	6 551	16 076
1866	3 086	3 786	3 117	5 562	18 432
1867	3 300	3 123	3 187	2 828	24 245
1868	3 157	3 691	3 882	4 246	22 071
1869	3 377	3 987	3 418	3 877	25 626
1870	2 971	3 879	4 196	3 888	26 993
1871	3 482	3 924	3 935	3 327	28 219

Tabell I15. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1945	65	57	948	158	238	12	117
1946	68	74	1 112	271	348	16	119
1947	71	87	1 144	291	385	15	101
1948	75	107	1 242	347	394	18	112
1949	77	116	1 215	366	382	16	112
1950	81	124	1 347	385	373	14	89
1951	85	126	1 414	411	373	18	98
1952	83	129	1 421	442	401	19	94
1953	74	118	1 457	415	396	15	72
1954	82	126	1 664	436	448	16	85
1955	79	140	1 674	491	432	19	89

Tabell I15. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1872	5.4	0.0	0.0	2.6	0.3	4.3	29.1
1873	6.8	0.0	0.0	2.3	0.7	3.5	23.0
1874	6.3	0.0	0.0	2.4	0.2	3.6	23.4
1875	6.9	0.0	0.0	2.5	0.3	4.2	25.1
1876	5.9	0.0	0.0	3.2	0.3	1.9	22.6
1877	5.2	0.0	0.0	4.0	0.3	3.0	24.7
1878	3.3	0.0	0.0	4.0	0.3	4.1	26.1
1879	2.8	0.0	0.0	4.1	0.5	4.4	27.3
1880	4.1	0.0	0.0	4.2	0.7	3.6	34.5
1881	2.8	0.0	0.0	4.9	0.9	6.0	34.8
1882	3.8	0.0	0.0	4.1	1.3	5.8	38.8
1883	5.5	0.0	0.0	4.6	0.8	4.5	39.4
1884	7.3	0.0	0.0	3.7	0.8	5.9	39.2
1885	7.0	0.0	0.0	4.8	1.2	5.5	34.3
1886	3.8	0.0	0.0	6.2	1.2	6.8	34.9
1887	3.5	0.0	0.0	6.4	0.9	7.0	40.2
1888	4.4	0.0	0.0	5.9	0.7	5.3	40.0
1889	7.7	0.0	0.0	6.0	0.8	5.7	47.3
1890	6.5	0.0	0.1	5.4	0.7	5.9	42.5
1891	8.2	0.0	0.1	4.8	0.0	5.4	41.8
1892	5.8	0.1	0.4	5.1	0.1	8.0	45.4
1893	6.3	0.1	0.5	5.6	0.1	8.9	42.4
1894	5.5	0.0	0.3	7.1	0.5	10.5	46.4

Tabell I15. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1910	15.7	17.8	220.2	27.3	19.9	1.0	14.8
1911	16.3	16.4	219.5	25.1	18.0	0.9	15.5
1912	16.8	18.7	243.8	33.2	22.9	1.2	17.8
1913	16	23	337	46	41	2	19
1914	18	21	307	47	44	3	22
1915	18	24	340	48	48	3	25
1916	17	24	430	60	42	3	28
1917	19	26	429	74	35	4	35
1918	21	25	426	67	42	5	30
1919	22	27	352	51	48	3	33
1920	22	22	263	58	42	3	34
1921	24	17	158	32	33	2	25
1922	22	13	175	23	39	1	23
1923	22	15	164	26	49	2	35
1924	23	19	277	31	69	2	36
1925	30	18	284	42	64	2	38
1926	24	21	304	46	73	3	40
1927	24	19	304	47	80	3	39
1928	24	20	331	55	97	3	43
1929	26	25	404	60	119	4	44
1930	27	24	383	63	131	4	47
1931	26	14	348	59	145	4	41
1932	26	11	352	39	187	4	41
1933	28	16	391	45	114	3	46
1934	34	22	521	68	164	4	61
1935	37	29	573	89	216	4	65
1936	40	33	622	105	235	5	66
1937	48	41	641	116	210	7	76
1938	50	42	676	124	265	7	98
1939	55	52	766	138	292	8	92
1940	53	44	697	148	192	13	97
1941	50	46	743	173	169	13	118
1942	53	53	876	192	194	13	121
1943	59	59	932	201	211	12	122
1944	61	66	1 004	213	241	13	116

Tabell I15. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1930	64	1	14	31	10	123	379
1931	65	2	18	39	12	106	282
1932	41	2	15	40	10	77	254
1933	39	2	17	36	24	115	280
1934	58	2	22	44	42	165	393
1935	100	2	29	45	48	193	395
1936	84	3	32	47	37	201	493
1937	107	3	38	41	24	211	566
1938	138	3	40	50	63	214	574
1939	142	3	42	77	81	205	583
1940	136	2	46	91	178	178	372
1941	152	3	47	123	241	103	374
1942	140	3	50	104	223	117	354
1943	149	3	53	110	258	136	334
1944	185	3	58	119	267	141	203
1945	75	4	57	122	125	112	277
1946	162	5	91	94	142	173	507
1947	169	5	106	84	131	307	595
1948	213	5	114	93	69	321	772
1949	219	5	103	111	105	333	888
1950	199	7	122	106	112	362	1 109
1951	263	7	140	98	116	352	1 212
1952	267	7	139	101	144	310	1 197
1953	281	8	146	116	162	334	1 071
1954	389	9	161	130	187	404	1 205
1955	433	8	182	113	183	404	1 476

Tabell I15. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1895	7.6	0.1	0.3	6.7	0.6	9.4	57.8
1896	8.7	0.1	0.5	6.2	1.3	10.9	62.0
1897	10.6	0.1	0.6	6.6	1.2	14.8	58.6
1898	16.2	0.1	0.8	7.3	1.9	15.9	59.4
1899	17.7	0.2	1.0	8.9	2.1	21.0	72.9
1900	22.1	0.1	1.3	6.1	2.8	18.1	73.7
1901	16.4	0.1	1.2	7.1	3.6	21.0	73.4
1902	15.8	0.2	1.4	8.7	4.2	24.0	82.0
1903	15.7	0.2	1.8	7.3	3.0	24.3	91.2
1904	18.0	0.2	2.0	9.6	3.4	30.1	96.7
1905	18.7	0.2	1.9	10.3	6.2	25.1	106.7
1906	22.2	0.3	2.7	10.5	6.4	34.3	122.8
1907	28.1	0.3	3.2	10.5	5.6	40.3	124.5
1908	26.5	0.3	3.0	14.3	5.3	43.6	114.2
1909	25.1	0.2	1.8	13.9	4.1	33.7	114.3
1910	29.3	0.2	2.8	14.2	4.2	35.7	145.4
1911	24.3	0.2	3.2	12.4	4.9	40.8	163.0
1912	26.3	0.4	5.1	14.7	3.5	42.8	188.6
1913	32	1	7	13	6	34	202
1914	36	1	8	14	8	55	185
1915	28	1	9	16	13	48	281
1916	28	1	9	12	12	47	295
1917	34	1	11	11	10	53	252
1918	34	1	10	11	6	49	186
1919	30	1	8	15	5	57	158
1920	30	1	9	13	6	61	177
1921	30	1	7	21	9	44	154
1922	15	1	7	26	10	54	175
1923	27	1	8	23	10	64	177
1924	24	1	9	28	10	83	242
1925	42	1	11	29	10	81	292
1926	34	1	11	26	12	88	309
1927	36	1	11	28	10	86	358
1928	56	1	12	31	10	95	377
1929	57	1	13	31	13	119	426

Tabell I16. Jord- och stenindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I ins	B ins	O ins	Kons	Expt
				998	23
1800	31	581	159	1 171	29
1801	39	633	122	1 606	21
1802	78	759	141	1 779	30
1803	77	832	175	850	23
1804	63	630	142		
				783	18
1805	48	585	137	875	13
1806	69	629	146	791	9
1807	61	610	141	779	0
1808	69	643	178	666	10
1809	13	503	104		
				724	8
1810	4	506	151	593	1
1811	37	543	154	688	2
1812	43	567	145	913	3
1813	49	626	126	1 007	13
1814	55	638	123		
				948	29
1815	60	638	139	994	26
1816	56	622	134	901	40
1817	61	620	135	926	74
1818	60	622	156	1 071	64
1819	60	670	138		
				897	88
1820	51	614	120	1 112	111
1821	85	739	118	706	165
1822	64	654	118	1 241	203
1823	87	859	112	1 150	231
1824	72	747	113		
				1 115	189
1825	84	906	116	1 096	154
1826	97	908	124	1 208	111
1827	97	934	114	1 097	152
1828	85	897	110	1 217	178
1829	99	947	111		
				1 244	203
1830	94	947	122	1 342	193
1831	101	974	135	1 365	238
1832	101	979	139	1 391	314
1833	92	962	113	1 400	178
1834	101	969	119		

Tabell I16. Del A. (forts.)

Ar	I ins	B ins	O ins	Kons	Expt
1835	113	1 007	126	1 495	234
1836	121	1 064	150	1 501	221
1837	128	1 094	150	1 536	192
1838	125	1 098	162	1 463	179
1839	122	1 296	156	1 590	151
1840	131	1 136	159	1 667	164
1841	130	1 239	171	1 690	156
1842	139	1 224	173	1 735	158
1843	133	1 181	174	1 870	164
1844	166	1 313	183	1 902	187
1845	139	1 306	180	1 941	188
1846	165	1 321	207	1 922	224
1847	201	1 553	206	2 188	195
1848	210	1 601	185	2 234	173
1849	220	1 858	195	2 266	202
1850	252	2 058	193	2 457	189
1851	251	2 080	202	2 485	195
1852	244	2 194	215	2 597	176
1853	247	2 414	234	2 587	173
1854	277	2 425	238	2 804	153
1855	277	2 546	229	2 872	176
1856	254	2 671	208	3 012	249
1857	302	3 410	198	3 287	195
1858	324	3 098	206	3 265	372
1859	339	3 343	203	3 426	450
1860	345	3 151	202	3 471	440
1861	331	3 259	215	3 417	762
1862	357	3 854	239	3 465	670
1863	332	4 389	230	3 627	512
1864	385	3 763	247	3 861	497
1865	425	4 385	269	4 217	505
1866	467	4 187	307	4 206	503
1867	411	3 237	320	3 856	505
1868	399	2 644	373	3 761	672
1869	442	2 863	350	3 848	728
1870	445	2 981	394	3 917	585
1871	471	3 487	385	4 127	740

Tabell I16. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	T ins
1872	0.0	0.6	0.0	3.3	0.0
1873	0.0	0.6	0.0	3.2	0.0
1874	0.0	0.4	0.0	3.4	0.0
1875	0.0	0.5	0.0	4.1	0.1
1876	0.0	0.8	0.0	4.5	0.1
1877	0.0	0.8	0.0	5.1	0.1
1878	0.0	0.6	0.0	5.8	0.1
1879	0.0	0.7	0.0	4.8	0.1
1880	0.0	0.9	0.0	5.5	0.2
1881	0.0	0.9	0.0	6.1	0.1
1882	0.0	1.6	0.0	6.8	0.3
1883	0.0	1.1	0.0	7.1	0.3
1884	0.0	1.1	0.0	8.6	0.3
1885	0.0	1.7	0.0	8.7	0.3
1886	0.0	2.1	0.0	8.8	0.1
1887	0.0	1.7	0.0	8.8	0.1
1888	0.0	2.1	0.0	10.1	0.1
1889	0.0	2.3	0.0	9.2	0.2
1890	0.0	2.6	0.0	11.3	0.2
1891	0.1	3.1	0.0	13.0	0.2
1892	0.9	3.4	0.0	15.2	0.3
1893	1.1	1.5	0.0	13.8	0.4
1894	1.2	2.8	0.0	16.8	0.5
1895	1.3	3.8	0.0	18.8	0.5
1896	1.3	4.1	0.0	22.5	0.5
1897	1.4	3.8	0.0	23.4	0.5
1898	1.6	4.7	0.0	29.5	0.5
1899	1.8	6.7	0.0	34.5	0.5
1900	2.1	8.3	0.0	31.3	0.3
1901	2.2	7.3	0.0	32.8	0.5
1902	2.3	7.5	0.1	38.5	0.6
1903	2.2	8.1	0.1	41.4	0.6
1904	3.0	8.0	0.1	43.9	0.6
1905	3.4	9.0	0.1	45.8	0.7
1906	4.1	9.3	0.2	50.8	0.5
1907	4.1	9.2	0.1	52.8	0.6
1908	3.8	10.3	0.1	49.1	0.6
1909	3.8	11.6	0.4	48.3	0.5

Tabell I16. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	T ins
1910	5.2	12.5	0.5	54.9	0.6
1911	5.8	13.4	0.4	52.7	0.7
1912	6.5	11.9	0.4	50.9	0.6
1913	7	11	0	54	1
1914	6	13	0	52	1
1915	7	12	0	51	1
1916	6	12	1	49	1
1917	5	12	0	48	1
1918	5	11	0	44	1
1919	5	13	0	44	1
1920	4	14	0	39	1
1921	3	14	0	38	1
1922	4	13	0	43	1
1923	4	17	0	52	1
1924	4	21	0	58	1
1925	4	19	0	57	1
1926	3	22	0	57	1
1927	4	25	0	57	1
1928	3	26	0	59	1
1929	3	28	0	63	1
1930	3	29	0	71	1
1931	3	26	0	69	1
1932	3	25	0	64	1
1933	3	23	0	56	1
1934	4	30	0	74	1
1935	4	36	0	92	1
1936	4	35	0	99	1
1937	5	35	0	105	1
1938	5	39	0	116	1
1939	5	36	0	131	0
1940	4	24	0	85	1
1941	5	23	0	80	1
1942	6	35	0	99	1
1943	6	42	0	120	1
1944	6	42	0	128	1

Tabell I16. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	T ins
1945	5	49	0	145	1
1946	5	60	0	170	0
1947	5	67	0	180	0
1948	5	66	0	175	0
1949	5	66	0	165	0
1950	5	62	0	197	0
1951	4	68	0	203	0
1952	4	69	0	203	0
1953	4	63	0	214	0
1954	4	81	0	229	0
1955	5	85	0	243	0

Tabell I16. Del B. (forts.)

Ar	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1872	0.0	0.0	0.2	4.2	0.8
1873	0.0	0.0	0.4	5.0	0.8
1874	0.0	0.0	0.4	5.6	1.1
1875	0.0	0.0	0.6	6.8	1.5
1876	0.0	0.0	0.7	5.8	1.6
1877	0.0	0.0	0.8	4.6	1.6
1878	0.0	0.0	0.9	4.3	2.4
1879	0.0	0.0	1.1	3.8	2.5
1880	0.0	0.0	1.4	5.8	3.6
1881	0.0	0.0	2.5	5.3	3.7
1882	0.0	0.0	2.0	5.1	4.1
1883	0.0	0.0	2.1	5.5	5.0
1884	0.0	0.0	2.0	5.1	4.9
1885	0.0	0.0	1.6	4.1	5.0
1886	0.0	0.0	1.8	3.6	4.4
1887	0.0	0.0	1.9	3.6	5.7
1888	0.0	0.0	1.3	2.0	7.2
1889	0.0	0.0	1.4	2.9	7.8
1890	0.0	0.0	1.2	3.8	8.9
1891	0.0	0.0	1.2	4.2	10.3
1892	0.0	0.0	0.9	2.8	11.7
1893	0.0	0.0	1.1	2.4	15.3
1894	0.0	0.0	1.0	1.3	14.4

Tabell I16. Del B. (forts.)

Ar	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1895	0.0	0.0	1.3	2.2	15.3
1896	0.1	0.0	1.2	3.1	16.1
1897	0.1	0.0	1.3	4.7	17.2
1898	0.1	0.0	1.3	6.2	16.6
1899	0.1	0.0	1.0	6.4	17.2
1900	0.1	0.0	0.9	6.5	18.9
1901	0.1	0.0	0.7	6.3	17.8
1902	0.1	0.0	0.9	5.9	18.9
1903	0.1	0.0	0.9	6.8	18.0
1904	0.1	0.0	0.8	7.4	20.4
1905	0.1	0.0	0.9	8.4	22.3
1906	0.1	0.0	0.8	8.8	20.5
1907	0.1	0.0	0.7	9.9	20.4
1908	0.2	0.0	1.7	8.9	18.2
1909	0.1	0.0	1.8	7.5	16.0
1910	0.1	0.0	1.9	8.6	20.3
1911	0.1	0.0	1.6	8.0	23.6
1912	0.2	0.0	2.5	7.2	27.6
1913	1	0	4	9	30
1914	1	0	4	10	22
1915	2	1	4	8	19
1916	2	1	4	9	17
1917	1	1	4	4	9
1918	1	1	4	5	6
1919	1	1	3	6	9
1920	2	0	4	9	12
1921	1	0	3	4	6
1922	1	0	5	8	11
1923	1	1	5	11	16
1924	2	1	5	11	15
1925	1	1	5	11	18
1926	2	1	6	12	17
1927	2	1	5	12	24
1928	2	1	5	12	26
1929	2	1	6	12	27

Tabell I16. Del B. (forts.)

Ar	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1930	2	1	6	13	27
1931	1	1	6	13	16
1932	1	1	6	11	12
1933	1	1	6	13	14
1934	1	1	6	15	15
1935	1	1	7	15	14
1936	2	1	7	20	15
1937	2	1	8	21	18
1938	2	1	8	22	15
1939	3	1	13	21	14
1940	2	1	18	16	8
1941	2	1	20	19	8
1942	3	1	18	30	5
1943	3	1	19	33	4
1944	2	1	18	26	4
1945	2	1	18	33	5
1946	3	1	12	37	9
1947	4	1	12	37	10
1948	4	2	15	45	12
1949	3	2	16	40	17
1950	2	1	17	35	22
1951	2	1	17	35	24
1952	2	1	18	28	24
1953	2	1	25	30	25
1954	2	2	4	39	24
1955	2	2	5	40	26

Tabell I17. Träindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	I ins	I inv	B ins	P inv	Kons	Expt
1800	894	0	5 399	0	2 181	1 968
1801	947	0	5 427	0	2 160	1 626
1802	945	0	4 572	0	2 189	2 415
1803	821	0	4 208	0	2 193	3 135
1804	804	0	5 092	0	1 964	2 499
1805	632	0	4 885	0	1 993	2 644
1806	703	0	3 541	0	2 243	3 363
1807	731	0	3 742	0	2 539	2 916
1808	625	0	5 096	0	2 128	3 491
1809	555	0	4 486	0	1 778	5 462
1810	1 192	0	3 281	0	2 180	3 324
1811	1 366	0	3 600	0	1 985	1 895
1812	1 582	0	4 908	0	1 861	3 745
1813	1 374	0	3 671	0	1 748	4 306
1814	1 263	0	3 595	0	2 121	4 050
1815	836	0	5 796	0	2 286	3 794
1816	903	0	6 356	0	2 556	2 917
1817	868	0	5 074	0	2 402	3 525
1818	710	0	5 069	0	1 998	3 946
1819	767	0	6 360	0	2 192	3 699
1820	825	0	5 982	0	2 603	4 120
1821	846	0	4 126	0	2 681	3 869
1822	889	0	3 655	0	2 860	2 976
1823	914	0	3 657	0	2 858	3 496
1824	886	0	4 690	0	2 756	4 341
1825	1 124	0	3 758	0	2 964	4 202
1826	1 194	0	5 139	0	3 367	3 470
1827	1 242	0	5 039	0	3 532	3 906
1828	1 266	0	4 951	0	3 436	3 792
1829	1 302	0	4 292	0	3 545	3 348
1830	2 197	0	3 322	0	3 728	3 499
1831	1 619	0	4 290	0	3 696	3 424
1832	1 331	0	4 819	0	3 634	3 863
1833	1 349	0	4 413	0	3 701	4 364
1834	1 419	0	4 801	0	3 787	4 758

Tabell I17. Del A. (forts.)

Ar	I ins	I inv	B ins	P inv	Kons	Expt
1835	1 410	0	6 230	0	3 870	5 103
1836	1 720	0	6 228	0	4 066	5 030
1837	2 186	0	5 200	0	4 426	5 406
1838	2 465	0	4 672	0	4 577	5 957
1839	2 653	0	5 294	0	4 709	7 105
1840	2 480	0	4 969	0	4 725	7 724
1841	2 186	0	5 413	0	4 572	7 712
1842	1 931	0	4 723	0	4 529	6 880
1843	1 493	0	5 546	0	4 484	7 449
1844	1 514	0	6 442	0	4 501	8 042
1845	1 762	0	7 791	0	4 580	10 702
1846	2 294	0	7 512	0	4 891	11 138
1847	2 562	0	6 194	0	5 316	10 031
1848	2 588	0	5 811	0	5 880	7 211
1849	2 697	0	6 515	0	6 171	8 962
1850	2 642	0	7 515	0	6 525	10 238
1851	2 595	0	9 672	0	6 718	12 493
1852	2 555	0	9 742	0	7 142	13 830
1853	2 565	0	10 704	0	7 279	13 361
1854	3 010	0	10 232	0	7 432	15 901
1855	3 554	0	10 615	0	7 664	14 915
1856	3 981	0	10 143	0	8 130	15 465
1857	3 728	0	9 557	0	8 338	17 182
1858	3 551	0	9 895	0	8 713	15 255
1859	3 565	0	10 798	0	8 949	20 807
1860	3 580	8	11 559	8	9 347	21 407
1861	3 531	11	11 232	11	9 842	23 345
1862	3 806	24	13 555	24	10 079	25 371
1863	4 405	38	14 405	38	10 724	27 921
1864	4 183	50	15 684	50	11 643	32 015
1865	4 330	37	14 240	37	12 633	40 311
1866	4 875	44	14 024	44	13 499	38 820
1867	4 446	25	14 803	25	13 341	43 887
1868	4 907	74	13 605	74	13 091	48 985
1869	5 203	77	12 939	77	13 016	49 643
1870	4 386	112	14 968	112	12 833	52 773
1871	4 250	107	15 145	107	11 727	63 758

Tabell I17. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	I ins	I inv	B ins	P ins	P inv	Kons	Expt
1872	4.2	0.2	21.1	0.0	0.1	12.8	71.0
1873	4.6	0.3	25.2	0.1	0.2	13.8	69.5
1874	5.1	0.3	26.5	0.1	0.3	14.8	65.6
1875	6.7	0.5	26.3	0.1	0.4	16.0	66.4
1876	7.9	0.6	27.3	0.2	0.5	16.7	79.4
1877	8.9	0.6	31.3	0.2	0.5	19.7	84.8
1878	10.1	0.6	29.8	0.1	0.5	20.1	75.2
1879	10.8	0.7	26.6	0.1	0.6	21.1	82.4
1880	9.5	0.6	30.6	0.1	0.5	11.6	87.6
1881	11.7	0.6	31.6	0.1	0.5	20.1	88.4
1882	12.7	0.7	28.1	0.2	0.6	19.3	103.4
1883	14.5	0.8	28.6	0.2	0.7	19.7	110.2
1884	14.7	0.8	23.7	0.2	0.7	20.5	101.8
1885	15.8	0.9	29.5	0.2	0.8	20.1	109.1
1886	19.4	1.2	29.2	0.2	1.0	24.7	104.3
1887	19.1	1.2	25.5	0.2	1.0	26.5	110.5
1888	19.0	1.1	27.6	0.3	1.0	24.8	126.4
1889	20.8	1.2	30.6	0.3	1.1	28.1	129.0
1890	24.1	1.3	28.4	0.3	1.2	30.5	124.1
1891	25.1	1.4	24.3	0.3	1.4	30.4	136.0
1892	23.4	1.4	27.4	0.3	1.3	31.5	124.0
1893	24.9	1.3	25.7	0.3	1.3	32.3	133.3
1894	26.8	1.3	29.0	0.3	1.3	34.5	133.2
1895	30.6	1.5	37.2	0.4	1.5	34.3	135.1
1896	38.5	1.5	53.2	0.4	1.5	33.3	144.0
1897	39.4	1.4	50.7	0.4	1.5	30.5	164.9
1898	42.7	1.7	51.7	0.4	1.7	27.0	144.3
1899	44.4	1.7	41.2	0.4	1.8	28.0	142.4
1900	44.9	1.6	47.1	0.4	1.8	26.6	155.6
1901	45.6	1.5	42.3	0.4	1.6	28.9	134.7
1902	43.4	1.6	28.1	0.5	1.7	29.9	147.3
1903	53.1	1.7	39.9	0.6	1.9	28.5	160.6
1904	54.1	1.6	48.0	0.6	1.9	28.2	133.4
1905	48.7	1.6	26.5	0.6	1.9	31.8	138.6
1906	52.1	1.6	33.2	0.6	1.9	29.6	151.3
1907	53.0	1.5	49.2	0.6	1.9	37.0	134.0
1908	48.9	1.3	32.6	0.5	1.7	38.1	120.2
1909	37.9	1.2	33.1	0.5	1.6	38.4	113.3

Tabell I17. Del B. (forts.)

År	I ins	I inv	B ins	P ins	P inv	Kons	Expt
1910	55.4	1.2	48.2	0.5	1.7	38.4	137.8
1911	57.0	1.2	46.3	0.5	1.8	39.4	141.5
1912	54.1	1.2	38.6	0.6	1.9	42.6	149.8
1913	59	1	41	0	2	38	167
1914	66	1	48	0	2	41	139
1915	59	1	29	0	1	40	163
1916	64	1	39	0	1	36	181
1917	64	0	64	1	1	39	98
1918	57	1	49	1	2	48	109
1919	67	1	53	1	2	45	153
1920	57	1	44	1	1	42	136
1921	39	0	30	0	2	42	73
1922	46	1	19	0	2	36	142
1923	57	1	52	1	2	45	127
1924	62	1	53	1	2	46	130
1925	62	1	37	1	2	44	136
1926	69	1	51	1	3	49	129
1927	75	1	50	1	3	48	145
1928	75	1	59	1	3	57	148
1929	77	1	45	1	3	55	169
1930	77	1	52	1	4	57	139
1931	77	1	44	1	3	69	101
1932	67	1	29	1	3	67	102
1933	67	0	16	1	2	75	134
1934	76	1	55	1	3	79	126
1935	81	1	68	1	3	80	98
1936	85	1	64	1	4	91	116
1937	86	1	74	1	3	96	125
1938	91	1	80	1	4	94	96
1939	82	0	72	1	4	95	98
1940	65	0	71	0	3	84	71
1941	70	0	40	0	3	86	77
1942	71	0	61	1	3	89	46
1943	73	0	85	1	3	95	24
1944	92	0	98	1	4	101	20

Tabell I17. Del B. (forts.)

År	I ins	I inv	B ins	P ins	P inv	Kons	Expt
1945	120	0	81	1	5	115	79
1946	143	0	127	1	6	133	77
1947	146	0	124	1	5	113	79
1948	123	0	81	1	5	113	96
1949	117	0	77	1	4	107	114
1950	117	0	71	1	4	113	123
1951	86	0	39	0	2	94	136
1952	77	0	54	0	3	97	102
1953	82	0	46	0	3	96	132
1954	102	0	57	0	3	115	135
1955	100	0	53	0	4	103	155

Tabell I18. Pappers- och grafisk industri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1800	23	11	60	135	89	4
1801	30	15	82	185	123	6
1802	19	12	78	177	117	12
1803	29	14	116	261	173	15
1804	20	11	82	184	122	15
1805	21	12	83	186	123	19
1806	28	14	96	217	144	17
1807	32	15	103	232	153	13
1808	27	9	85	192	127	9
1809	36	12	101	227	150	10
1810	37	7	96	215	143	5
1811	32	11	75	169	112	6
1812	38	18	84	189	125	7
1813	42	12	118	266	176	9
1814	41	10	112	252	167	30
1815	41	9	97	219	145	50
1816	42	9	94	212	141	51
1817	41	10	83	188	124	65
1818	47	11	78	176	117	92
1819	42	10	67	152	101	98
1820	45	12	86	195	129	117
1821	51	14	111	251	166	94
1822	56	15	140	316	209	72
1823	58	16	151	340	225	61
1824	58	16	161	362	240	38
1825	62	16	148	335	222	60
1826	47	16	133	301	199	58
1827	48	18	136	305	202	83
1828	45	18	134	301	200	90
1829	75	26	171	385	255	84
1830	72	23	163	369	244	91
1831	76	24	134	392	199	108
1832	76	24	157	409	234	110
1833	64	24	179	319	267	109
1834	75	25	168	334	250	124

Tabell I18. Del A. (forts.)

År	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1835	78	27	153	347	229	150
1836	75	26	133	417	199	146
1837	79	25	227	411	338	123
1838	77	25	175	442	261	149
1839	82	26	227	430	339	136
1840	82	26	239	436	357	113
1841	85	26	219	476	327	98
1842	87	27	265	481	396	65
1843	96	36	273	483	407	55
1844	90	34	270	491	403	55
1845	95	35	284	478	424	53
1846	97	33	308	544	460	43
1847	110	37	352	552	526	35
1848	95	27	359	490	536	31
1849	102	38	315	516	470	40
1850	110	46	309	533	462	46
1851	104	49	345	542	515	55
1852	104	39	359	568	536	60
1853	112	42	392	627	585	62
1854	112	43	360	608	537	69
1855	137	52	414	610	619	65
1856	130	62	415	518	620	68
1857	145	60	457	501	682	71
1858	159	60	585	553	873	62
1859	169	65	720	565	1 075	87
1860	196	76	859	569	1 283	97
1861	222	96	856	625	1 278	93
1862	222	104	690	670	1 029	114
1863	286	130	769	665	1 147	152
1864	307	122	736	663	1 098	191
1865	301	116	684	658	1 021	241
1866	308	113	794	772	1 185	278
1867	314	101	977	840	1 457	346
1868	313	103	908	970	1 356	421
1869	339	100	873	779	1 303	511
1870	372	111	720	877	1 074	598
1871	468	137	846	898	1 262	676

Tabell I18. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.0	0.4	0.0	0.1	1.0	1.0	1.3	1.0
1873	0.0	0.5	0.0	0.1	1.1	1.1	1.2	1.2
1874	0.0	0.9	0.0	0.1	1.4	1.4	1.5	1.4
1875	0.0	0.8	0.0	0.2	0.9	1.4	2.2	1.7
1876	0.0	0.9	0.0	0.2	1.9	1.9	1.2	2.2
1877	0.0	1.3	0.0	0.2	1.6	1.6	2.3	1.7
1878	0.0	0.9	0.0	0.2	1.1	1.7	1.6	1.8
1879	0.0	0.3	0.0	0.2	0.6	1.7	1.2	2.9
1880	0.0	0.8	0.0	0.2	1.0	1.5	1.9	2.9
1881	0.0	1.8	0.0	0.3	1.3	1.9	2.6	2.9
1882	0.0	2.3	0.0	0.3	1.3	2.7	1.6	2.8
1883	0.0	2.2	0.0	0.2	1.2	2.4	2.8	3.0
1884	0.0	2.8	0.0	0.3	2.2	3.0	1.3	2.5
1885	0.0	3.1	0.0	0.2	1.6	3.1	1.9	3.1
1886	0.0	1.7	0.0	0.2	2.1	2.8	1.8	5.1
1887	0.0	3.8	0.1	0.2	1.4	2.0	3.2	4.4
1888	0.0	1.3	0.1	0.2	2.0	2.7	3.7	8.0
1889	0.0	2.3	0.1	0.2	3.1	3.1	2.6	7.2
1890	0.0	2.0	0.1	0.3	3.1	3.1	3.2	9.4
1891	0.0	3.8	0.1	0.7	2.5	2.5	3.2	11.3
1892	0.0	2.8	0.1	0.5	2.4	3.3	1.9	11.9
1893	0.0	2.9	0.1	0.3	3.1	3.1	3.4	12.7
1894	0.0	6.4	0.1	0.5	3.2	3.2	3.9	13.6
1895	0.0	5.5	0.1	0.8	3.6	2.9	5.1	18.3
1896	0.0	7.2	0.0	0.9	6.9	3.9	7.9	22.8
1897	0.0	7.4	0.0	0.9	8.3	4.1	8.4	23.1
1898	0.0	11.4	0.0	1.8	10.1	4.0	10.2	22.7
1899	0.0	8.3	0.0	2.3	9.3	4.0	12.2	27.8
1900	0.0	12.7	0.0	2.2	10.7	5.2	11.2	32.8
1901	0.0	14.9	0.0	2.1	9.3	6.1	12.5	35.6
1902	0.0	19.0	0.0	2.7	10.4	5.7	14.5	43.7
1903	0.0	17.2	0.0	2.5	11.0	5.4	16.6	47.7
1904	0.0	18.6	0.0	2.7	14.2	6.4	15.5	49.4
1905	0.0	23.6	0.0	3.1	14.5	7.6	18.0	53.3
1906	0.0	25.7	0.0	3.3	16.0	7.3	18.4	58.4
1907	0.0	28.3	0.0	3.7	15.7	7.7	20.9	73.0
1908	0.0	34.7	0.0	3.4	20.0	8.7	19.4	78.5
1909	0.0	26.4	0.0	3.3	15.5	10.1	17.7	78.9

Tabell I18. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1910	0.0	36.0	0.0	3.7	22.9	10.7	20.5	103.3
1911	0.0	27.1	0.0	4.0	24.3	11.3	23.8	114.4
1912	0.0	39.8	0.0	4.2	26.1	12.8	23.2	131.9
1913	0	48	0	4	24	10	24	136
1914	0	46	0	5	28	10	28	132
1915	0	34	1	5	28	10	26	107
1916	0	51	1	5	39	10	29	143
1917	0	48	1	5	40	12	33	104
1918	0	42	0	4	44	12	39	97
1919	0	30	0	4	28	11	36	122
1920	0	43	0	5	28	9	31	132
1921	0	49	0	3	22	11	23	100
1922	0	60	0	5	22	12	10	190
1923	0	79	0	7	24	11	18	172
1924	0	93	0	6	26	12	16	224
1925	0	95	0	6	29	13	20	228
1926	0	105	0	6	31	13	23	240
1927	0	120	0	6	33	13	22	279
1928	0	117	0	6	34	14	21	245
1929	0	131	0	7	41	16	27	306
1930	0	130	0	8	41	15	35	295
1931	0	135	0	6	40	16	30	290
1932	0	127	0	7	43	17	32	261
1933	0	125	0	7	41	15	28	325
1934	0	142	0	9	45	18	33	343
1935	0	151	0	10	49	19	36	366
1936	0	150	0	10	55	20	38	377
1937	0	142	0	10	55	18	36	342
1938	0	194	0	9	60	21	42	355
1939	0	175	0	10	66	36	39	410
1940	4	161	0	7	63	49	31	164
1941	23	114	0	7	62	59	31	155
1942	50	147	0	9	69	55	32	157
1943	13	176	1	9	69	51	36	119
1944	0	214	1	9	71	50	37	99

Tabell I18. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	I inv	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
				9	81	54	51	237
1945	0	175	1	11	93	40	51	394
1946	0	244	1	12	98	35	56	558
1947	0	280	1	11	96	40	53	490
1948	0	273	1	9	88	43	58	446
1949	0	223	0					
			0	7	79	40	55	462
1950	0	203	0	6	78	30	48	500
1951	0	202	0	6	89	40	61	383
1952	0	273	0	7	90	52	69	486
1953	0	252	0	6	81	39	79	510
1954	0	335	1					
			1	7	90	42	89	531
1955	0	322						

Tabell I19. Livsmedelsindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1971. 1000 kr.

Ar	J ins	I ins	Kons	Expt
1800	4 830	48	80 250	750
1801	4 287	67	68 548	4 835
1802	4 347	72	70 889	3 559
1803	4 409	79	73 006	2 456
1804	4 492	87	74 730	1 709
1805	4 675	94	79 540	362
1806	4 842	62	77 895	4 487
1807	4 383	58	71 017	5 000
1808	4 458	32	73 924	1 648
1809	4 146	14	68 059	3 093
1810	4 937	15	81 099	3 212
1811	5 476	10	88 562	3 381
1812	5 224	18	84 938	3 020
1813	5 096	57	83 721	3 801
1814	5 330	23	86 759	3 664
1815	5 466	24	89 522	3 533
1816	5 639	62	93 651	2 185
1817	5 470	66	91 089	1 793
1818	5 355	43	87 806	1 639
1819	5 186	91	86 503	1 101
1820	5 266	120	88 492	710
1821	5 580	87	94 697	579
1822	6 041	103	101 885	496
1823	6 081	103	102 573	467
1824	6 233	118	105 175	370
1825	6 355	131	107 826	468
1826	6 602	111	110 861	453
1827	5 693	121	97 603	489
1828	6 234	142	105 860	514
1829	6 625	161	111 524	481
1830	6 362	150	107 052	517
1831	6 356	157	105 414	594
1832	6 011	173	100 380	620
1833	6 639	178	110 452	622
1834	6 779	171	113 222	555

Tabell I19. Del A. (forts.)

Ar	J ins	I ins	Kons	Expt
1835	6 568	197	113 140	592
1836	6 591	217	115 184	507
1837	6 605	245	116 477	375
1838	6 449	208	112 049	697
1839	6 318	232	109 744	939
1840	6 848	259	116 757	1 100
1841	6 877	241	116 927	1 285
1842	6 424	325	109 912	1 184
1843	6 686	371	115 250	1 078
1844	7 050	384	120 891	1 133
1845	7 611	415	129 638	1 162
1846	6 739	412	115 936	1 041
1847	6 594	428	117 117	934
1848	6 829	484	121 551	634
1849	7 446	512	132 050	528
1850	7 765	583	135 682	434
1851	7 455	633	131 651	340
1852	7 095	690	127 846	195
1853	7 290	614	130 037	379
1854	6 920	698	126 896	604
1855	7 533	842	139 500	762
1856	7 212	828	137 205	954
1857	7 486	806	143 271	1 178
1858	7 849	696	146 061	1 162
1859	8 211	655	152 878	1 096
1860	8 488	505	158 077	1 986
1861	8 472	425	159 135	2 225
1862	6 608	957	146 556	846
1863	8 182	1 065	170 550	897
1864	8 435	1 073	162 173	1 667
1865	8 564	780	167 250	2 834
1866	7 366	638	142 767	11 849
1867	8 023	632	156 578	2 728
1868	5 412	362	117 236	8 109
1869	7 806	270	147 591	5 982
1870	9 329	318	173 912	8 821
1871	9 531	522	180 683	10 340

Tabell I19. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	Kons	Expt
1872	9.1	0.3	179.6	13.5
1873	8.3	0.6	175.9	12.3
1874	9.8	0.6	194.2	12.1
1875	8.9	0.7	188.9	11.8
1876	8.9	1.4	185.3	11.4
1877	9.3	1.3	193.0	12.3
1878	7.6	1.2	167.4	15.9
1879	9.7	0.9	192.5	18.7
1880	9.4	1.1	181.0	22.1
1881	11.1	1.7	209.3	20.7
1882	8.1	1.7	179.5	23.3
1883	10.5	2.1	211.5	27.6
1884	9.5	2.1	200.7	27.8
1885	11.3	1.9	224.2	39.0
1886	9.3	1.6	213.1	38.7
1887	9.3	3.1	215.4	47.9
1888	11.0	7.5	233.2	49.7
1889	9.8	7.5	211.8	53.7
1890	10.2	13.3	231.9	49.7
1891	9.9	13.9	232.0	57.3
1892	13.4	20.5	277.1	56.1
1893	12.9	26.7	277.5	61.8
1894	14.5	37.7	310.8	65.5
1895	10.4	41.1	268.1	76.2
1896	14.6	76.3	280.8	71.2
1897	18.6	95.8	318.5	63.5
1898	19.8	92.8	342.9	60.7
1899	20.0	88.6	356.6	54.9
1900	21.0	99.8	374.0	52.4
1901	23.3	118.9	401.0	49.8
1902	23.0	128.5	404.0	53.3
1903	21.7	100.1	416.9	53.5
1904	24.7	118.8	431.2	52.9
1905	21.9	110.1	419.6	53.3
1906	26.3	131.4	489.2	47.8
1907	26.5	148.0	483.5	48.7
1908	22.9	119.1	449.2	51.3
1909	25.8	134.4	492.4	55.8

Tabell I19. Del B. (forts.)

År	J ins	I ins	Kons	Expt
1910	25.8	128.2	472.2	63.3
1911	24.9	147.4	474.6	82.3
1912	26.9	131.7	485.6	86.7
1913	28	155	499	80
1914	27	150	473	91
1915	32	136	523	110
1916	35	146	608	81
1917	16	111	505	16
1918	13	80	439	2
1919	21	72	549	10
1920	24	90	641	17
1921	19	149	599	39
1922	24	173	605	40
1923	27	172	600	43
1924	33	160	654	54
1925	28	168	611	50
1926	35	200	688	70
1927	36	196	640	102
1928	43	212	680	93
1929	49	268	737	102
1930	36	294	729	120
1931	27	292	679	90
1932	30	283	666	66
1933	30	291	645	97
1934	33	303	729	101
1935	36	319	768	79
1936	39	349	815	76
1937	41	343	856	86
1938	42	385	931	91
1939	59	409	1 007	86
1940	66	418	1 043	33
1941	60	353	996	18
1942	39	279	890	5
1943	52	291	974	2
1944	67	346	1 043	2

Tabell I19. Del B. (forts.)

År	J ins	I ins	Kons	Expt
1945	72	373	1 130	26
1946	65	421	1 178	20
1947	60	395	1 160	18
1948	54	383	1 148	20
1949	61	416	1 291	43
1950	83	419	1 229	75
1951	73	405	1 161	100
1952	68	430	1 221	70
1953	65	403	1 241	67
1954	70	449	1 242	70
1955	76	460	1 308	36

Tabell I20. Textil- och beklädnadsindustri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	J ins	I ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1800	2	54	82	305	5 898	140
1801	0	58	72	240	6 565	207
1802	1	85	78	340	8 470	335
1803	0	70	68	388	7 742	380
1804	1	88	68	402	9 151	377
1805	2	100	68	388	10 893	465
1806	1	121	61	416	11 865	444
1807	2	124	41	414	9 997	640
1808	1	111	38	466	7 237	550
1809	1	124	45	318	5 365	998
1810	11	148	61	452	5 129	994
1811	15	164	78	479	5 164	808
1812	0	142	32	425	4 309	534
1813	4	147	50	353	4 084	434
1814	14	149	89	294	5 333	430
1815	7	135	63	330	5 465	428
1816	5	118	65	329	6 120	275
1817	5	119	55	337	6 093	237
1818	3	99	48	349	5 071	228
1819	3	99	48	331	5 510	165
1820	4	123	54	276	6 901	129
1821	0	143	44	275	7 548	116
1822	0	147	59	260	7 373	102
1823	0	153	60	244	7 204	107
1824	0	151	61	257	7 034	93
1825	0	179	68	257	7 472	87
1826	0	249	61	267	7 419	60
1827	0	241	63	255	7 354	35
1828	0	183	49	241	7 023	63
1829	6	202	64	243	7 559	45
1830	5	256	58	277	8 098	93
1831	6	285	68	297	8 527	107
1832	6	289	66	311	9 023	92
1833	10	315	83	256	9 682	106
1834	11	346	82	259	10 053	79

Tabell I20. Del A. (forts.)

År	J ins	I ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1835	13	353	87	273	10 915	69
1836	16	387	127	334	10 915	110
1837	13	382	132	333	10 523	217
1838	12	439	140	368	11 366	157
1839	26	459	156	360	12 139	251
1840	22	514	154	367	12 461	151
1841	19	464	160	387	12 093	260
1842	16	482	176	395	12 842	235
1843	14	557	157	405	14 302	263
1844	15	633	145	429	15 169	307
1845	19	629	134	426	15 702	292
1846	28	642	171	489	15 809	417
1847	25	735	160	500	18 286	331
1848	25	825	183	496	20 635	476
1849	24	1 000	186	530	23 430	569
1850	20	1 008	241	506	24 771	196
1851	16	1 208	235	546	23 150	61
1852	21	1 299	211	569	22 891	56
1853	26	1 741	192	640	22 697	91
1854	36	1 775	279	642	25 061	59
1855	38	2 397	319	674	29 628	360
1856	44	2 846	348	651	32 932	122
1857	32	3 125	307	606	32 377	141
1858	30	3 031	254	597	26 164	88
1859	30	3 314	223	601	31 175	209
1860	29	3 674	325	603	35 375	404
1861	36	4 183	269	656	38 566	321
1862	34	3 388	243	676	31 848	264
1863	44	2 071	283	689	25 950	180
1864	36	2 023	284	670	26 768	76
1865	33	2 579	252	634	28 973	466
1866	43	3 369	331	724	32 508	727
1867	47	3 954	350	823	32 879	892
1868	50	4 080	327	972	30 950	1 356
1869	41	4 175	335	827	30 641	1 544
1870	56	4 891	399	1 037	35 846	1 535
1871	97	5 202	411	1 016	43 021	1 192

Tabell I20. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	T ins	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.1	0.0	5.2	0.0	0.8	0.0	1.0	45.6	1.1
1873	0.1	0.0	4.6	0.0	0.9	0.0	1.1	47.0	1.2
1874	0.1	0.0	3.6	0.0	0.9	0.0	1.2	52.5	1.5
1875	0.1	0.0	5.1	0.0	1.0	0.0	1.3	51.9	2.0
1876	0.1	0.0	4.1	0.0	1.0	0.0	1.6	57.3	1.6
1877	0.1	0.0	4.4	0.0	1.0	0.0	1.7	56.4	2.1
1878	0.1	0.0	4.8	0.0	0.9	0.1	2.1	49.6	2.1
1879	0.1	0.0	4.6	0.0	0.7	0.1	2.2	45.4	2.1
1880	0.1	0.0	4.7	0.0	0.9	0.0	2.2	51.0	2.7
1881	0.2	0.0	5.1	0.0	0.9	0.1	2.4	59.9	3.1
1882	0.1	0.0	5.7	0.0	0.8	0.1	2.4	57.4	3.5
1883	0.1	0.0	5.6	0.0	0.9	0.0	2.4	56.6	3.1
1884	0.1	0.0	6.4	0.0	0.9	0.1	2.6	59.0	3.5
1885	0.2	0.0	7.3	0.0	1.0	0.1	3.0	67.5	2.8
1886	0.2	0.0	7.5	0.0	0.9	0.1	3.2	66.1	3.0
1887	0.2	0.0	7.2	0.0	0.8	0.1	3.3	67.4	3.6
1888	0.2	0.0	6.7	0.0	0.8	0.1	3.1	61.0	5.2
1889	0.1	0.0	7.7	0.0	0.9	0.1	3.1	68.0	4.8
1890	0.1	0.0	8.7	0.0	1.2	0.1	3.2	76.7	5.4
1891	0.1	0.0	9.5	0.0	1.0	0.0	3.3	72.0	5.4
1892	0.1	0.0	8.8	0.0	0.9	0.0	3.4	73.6	5.8
1893	0.1	0.0	10.6	0.0	1.0	0.0	3.8	84.5	6.0
1894	0.1	0.0	10.3	0.0	1.1	0.0	3.6	83.2	7.7
1895	0.1	0.0	10.1	0.0	0.3	0.1	4.1	94.0	9.4
1896	0.4	0.1	27.3	0.0	0.4	0.4	4.1	93.8	10.9
1897	0.5	0.1	29.9	0.0	0.3	0.4	4.5	107.2	12.6
1898	0.4	0.2	33.3	0.0	0.3	0.4	4.7	118.2	2.8
1899	0.6	0.1	31.2	0.0	0.4	0.6	4.4	119.0	2.9
1900	0.6	0.0	33.5	0.0	0.3	0.6	4.2	116.8	3.0
1901	0.7	0.1	37.7	0.0	0.4	0.6	4.9	120.8	3.7
1902	0.7	0.1	36.9	0.0	0.4	0.7	4.7	121.8	2.9
1903	0.8	0.1	43.6	0.0	0.4	0.8	5.1	137.8	3.4
1904	0.9	0.1	50.8	0.0	0.5	0.9	6.4	146.8	3.5
1905	1.1	0.1	55.1	0.0	0.6	1.0	6.2	159.4	3.5
1906	1.0	0.3	52.4	0.0	0.6	1.0	5.8	156.2	3.5
1907	1.0	0.3	51.7	0.0	0.6	1.0	5.7	158.8	3.8
1908	1.0	0.2	47.3	0.0	0.6	1.0	6.5	148.9	3.7
1909	1.1	0.2	48.0	0.0	0.5	1.0	7.5	150.6	3.7

Tabell I20. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	T ins	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1910	1.4	0.3	61.2	0.0	0.8	1.3	8.0	178.3	4.4
1911	1.5	0.4	61.1	0.0	0.8	1.3	9.0	179.3	4.8
1912	1.9	0.3	71.0	0.0	1.0	1.6	8.5	200.8	9.3
1913	1	0	80	0	1	1	9	207	10
1914	1	0	84	0	1	1	11	212	14
1915	2	1	94	0	2	2	12	216	42
1916	3	1	93	0	3	2	10	236	15
1917	2	0	64	0	2	2	8	221	5
1918	2	1	31	0	1	1	8	151	2
1919	2	1	40	0	1	1	7	185	5
1920	1	0	56	0	1	1	7	202	6
1921	1	0	43	0	0	1	9	130	9
1922	2	0	71	0	1	1	14	215	11
1923	2	0	78	0	1	2	12	235	10
1924	1	0	79	0	1	2	12	242	11
1925	1	0	74	0	1	2	12	232	13
1926	2	1	84	0	1	2	13	254	12
1927	2	1	92	0	1	2	14	294	15
1928	2	1	95	0	1	2	14	302	15
1929	1	1	96	0	1	2	14	311	17
1930	2	1	110	0	1	2	15	336	16
1931	3	1	107	1	0	2	18	315	11
1932	2	1	126	0	1	2	18	318	12
1933	3	1	129	1	0	2	16	333	13
1934	3	1	148	1	1	2	20	415	14
1935	2	1	157	1	1	2	20	424	15
1936	4	1	165	1	1	3	22	447	15
1937	3	1	163	1	1	3	22	472	15
1938	3	1	170	1	1	3	24	450	14
1939	4	1	187	1	1	5	42	501	13
1940	3	1	208	1	2	4	51	507	7
1941	3	1	206	1	2	3	51	453	0
1942	4	1	208	0	1	3	43	401	2
1943	6	1	227	1	2	2	42	406	2
1944	5	1	245	1	1	2	45	422	5

Tabell I20. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	T ins	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1945	6	1	291	1	1	2	48	411	16
1946	6	2	240	1	3	2	35	498	17
1947	6	1	229	1	3	4	30	575	9
1948	6	1	275	1	2	3	34	611	7
1949	6	2	298	1	2	2	36	552	7
1950	4	1	275	1	2	1	34	518	23
1951	5	1	209	1	2	3	35	576	21
1952	5	1	262	1	3	2	28	420	26
1953	5	2	275	1	2	2	52	512	21
1954	5	2	251	1	3	2	49	504	24
1955	5	2	238	1	3	2	55	510	26

Tabell I21. Läder-, hår- och gummivaruindustri 1800-1955. Produktionsfördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	J inv	I ins	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1800	59	1 610	173	75	1 501	9 367	0
1801	59	1 719	173	75	1 136	9 754	0
1802	62	1 788	181	78	1 340	10 046	0
1803	66	1 794	192	83	1 687	10 410	0
1804	59	1 508	173	75	1 345	9 564	0
1805	62	1 658	181	78	1 298	10 093	0
1806	70	2 080	204	88	1 394	11 456	0
1807	74	2 195	215	93	1 328	12 239	0
1808	65	1 512	190	82	1 560	10 366	0
1809	54	1 790	159	69	929	9 089	0
1810	63	2 057	183	79	1 331	10 196	0
1811	57	1 837	166	72	1 396	9 031	0
1812	52	1 688	152	66	1 308	8 244	0
1813	54	1 886	158	68	1 155	8 769	0
1814	64	2 104	187	81	1 137	10 642	0
1815	69	2 290	202	87	1 283	11 392	3
1816	72	2 237	212	92	1 276	12 032	3
1817	66	2 204	194	84	1 269	10 908	6
1818	56	2 070	163	70	1 458	8 790	9
1819	59	2 377	171	74	1 331	9 453	10
1820	72	2 419	209	90	1 167	12 012	13
1821	74	2 330	217	94	1 094	12 532	12
1822	77	2 340	225	97	1 097	13 032	12
1823	78	2 396	228	99	1 057	13 263	12
1824	77	2 448	225	97	1 077	13 111	12
1825	79	2 667	230	100	1 045	13 415	27
1826	83	2 894	243	105	1 140	14 221	30
1827	84	2 380	245	106	1 086	14 362	46
1828	80	2 367	234	101	1 029	13 698	57
1829	82	2 372	240	104	1 030	14 075	57
1830	82	2 506	239	103	1 145	13 899	67
1831	82	2 511	240	104	1 209	13 909	84
1832	80	2 610	235	102	1 258	13 535	92
1833	81	2 833	236	102	1 047	13 821	105
1834	81	2 765	236	102	1 065	13 837	113

Tabell I21. Del A. (forts.)

Ar	J inv	I ins	T ins	T inv	O ins	Kons	Expt
1835	81	2 866	237	103	1 113	13 788	143
1836	82	2 909	239	103	1 345	13 682	145
1837	85	3 015	248	107	1 332	14 301	127
1838	86	3 043	252	109	1 444	14 405	153
1839	87	2 716	255	111	1 376	14 801	140
1840	87	2 667	255	110	1 387	14 796	115
1841	86	2 841	251	109	1 489	14 436	101
1842	86	2 927	251	108	1 475	14 476	65
1843	87	3 290	255	110	1 473	14 893	59
1844	87	3 164	256	111	1 534	14 858	60
1845	90	3 125	262	113	1 512	15 300	62
1846	89	3 182	259	112	1 713	14 901	55
1847	90	4 047	262	113	1 660	15 159	48
1848	92	4 224	269	116	1 555	15 841	33
1849	93	4 354	271	117	1 629	15 949	35
1850	93	4 557	273	118	1 591	16 192	34
1851	94	4 445	274	118	1 697	16 138	33
1852	97	4 691	283	122	1 756	16 701	30
1853	98	4 682	286	124	1 921	16 771	25
1854	100	5 144	291	126	1 847	17 213	24
1855	102	5 364	297	128	1 664	17 805	19
1856	106	5 985	310	134	1 528	18 826	15
1857	109	5 868	320	138	1 384	19 684	12
1858	113	6 007	329	142	1 490	20 100	10
1859	117	6 294	340	147	1 484	20 830	14
1860	119	6 788	349	151	1 453	21 371	15
1861	125	7 320	365	158	1 560	22 405	14
1862	125	6 968	364	158	1 733	22 228	16
1863	130	7 084	381	165	1 622	23 252	68
1864	140	7 150	408	177	1 667	24 995	117
1865	149	6 918	435	188	1 748	26 504	173
1866	151	7 253	442	191	2 063	26 731	220
1867	148	6 685	433	187	2 216	25 918	291
1868	141	6 801	413	179	2 561	24 248	261
1869	139	6 851	424	176	2 194	24 062	241
1870	134	6 714	414	169	2 501	24 004	217
1871	123	5 403	411	155	2 427	25 571	847

Tabell I21. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	B ins	T ins
1872	0.0	0.1	6.2	0.0	0.4
1873	0.0	0.1	6.7	0.0	0.4
1874	0.0	0.2	7.5	0.0	0.5
1875	0.0	0.2	7.6	0.0	0.5
1876	0.0	0.3	8.8	0.0	0.5
1877	0.0	0.2	6.7	0.0	0.5
1878	0.0	0.2	5.9	0.0	0.5
1879	0.0	0.2	5.6	0.1	0.5
1880	0.0	0.2	4.7	0.1	0.5
1881	0.0	0.2	5.4	0.1	0.6
1882	0.0	0.2	5.6	0.1	0.6
1883	0.0	0.2	5.4	0.1	0.6
1884	0.0	0.2	5.3	0.1	0.6
1885	0.0	0.2	5.2	0.1	0.6
1886	0.0	0.3	6.0	0.1	0.6
1887	0.0	0.3	6.3	0.1	0.6
1888	0.0	0.3	6.9	0.1	0.6
1889	0.0	0.4	7.7	0.3	0.6
1890	0.0	0.4	7.7	0.3	0.6
1891	0.0	0.4	8.3	0.3	0.7
1892	0.0	0.4	8.7	0.3	0.7
1893	0.0	0.4	9.1	0.3	0.7
1894	0.0	0.4	10.9	0.3	0.7
1895	0.0	0.4	12.6	0.3	0.7
1896	0.0	0.4	12.9	0.3	0.8
1897	0.0	0.4	14.3	0.3	0.9
1898	0.0	0.4	17.0	0.3	1.1
1899	0.0	0.5	18.7	0.3	1.1
1900	0.0	0.4	15.9	0.3	1.1
1901	0.0	0.4	17.7	0.4	1.2
1902	0.0	0.4	19.1	0.4	1.1
1903	0.0	0.5	19.8	0.4	1.2
1904	0.0	0.6	22.9	0.4	1.2
1905	0.0	0.4	26.2	0.4	1.1
1906	0.0	0.5	26.9	0.4	1.2
1907	0.0	0.5	27.4	0.4	1.3
1908	0.0	0.5	22.4	0.4	1.3
1909	0.0	0.5	24.2	0.4	1.2

Tabell I21. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	B ins	T ins
1910	0.0	0.6	29.9	0.4	1.2
1911	0.0	0.6	30.3	0.4	1.5
1912	0.0	0.6	31.4	0.4	1.6
1913	0	0	35	1	1
1914	0	0	32	1	1
1915	0	0	38	1	1
1916	0	0	36	0	1
1917	0	1	28	0	1
1918	0	0	37	1	1
1919	0	0	36	1	1
1920	0	0	42	1	1
1921	0	0	30	1	1
1922	0	0	35	1	1
1923	0	0	40	1	1
1924	0	0	39	1	1
1925	0	0	38	1	2
1926	0	1	36	1	2
1927	0	1	39	1	1
1928	0	1	38	1	2
1929	0	1	41	1	3
1930	0	1	46	1	3
1931	0	0	49	2	2
1932	0	0	47	1	2
1933	0	1	45	1	2
1934	0	1	50	2	2
1935	0	1	56	2	3
1936	0	1	56	2	3
1937	0	1	56	2	4
1938	0	1	52	2	5
1939	0	2	71	2	10
1940	0	2	94	3	8
1941	0	2	97	3	7
1942	1	1	95	3	6
1943	0	1	75	3	6
1944	1	1	96	3	12

Tabell I21. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	B ins	T ins
1945	1	1	112	3	19
1946	1	1	146	5	25
1947	1	1	165	6	25
1948	1	1	173	8	26
1949	1	1	167	7	29
1950	1	1	164	7	39
1951	1	1	162	5	43
1952	2	1	133	4	47
1953	1	1	116	4	49
1954	1	0	141	5	47
1955	1	1	137	5	42

Tabell I21. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.2	0.0	2.2	26.8	0.5
1873	0.2	0.0	2.1	28.7	0.4
1874	0.2	0.0	2.0	31.5	0.3
1875	0.2	0.0	2.1	33.0	0.4
1876	0.3	0.0	2.2	35.1	0.5
1877	0.3	0.0	2.2	36.5	0.4
1878	0.3	0.0	2.5	36.9	0.4
1879	0.3	0.0	2.8	35.8	0.3
1880	0.2	0.0	2.7	35.6	0.3
1881	0.3	0.0	2.7	37.3	0.1
1882	0.3	0.0	2.7	38.7	0.1
1883	0.3	0.0	2.8	38.0	0.3
1884	0.3	0.0	2.8	38.5	0.3
1885	0.3	0.0	2.9	38.0	0.3
1886	0.3	0.0	3.1	38.8	0.4
1887	0.4	0.0	3.1	39.4	0.4
1888	0.4	0.0	3.2	40.7	0.6
1889	0.5	0.0	3.0	41.1	0.9
1890	0.5	0.0	3.0	40.3	1.6
1891	0.5	0.0	3.1	41.4	1.9
1892	0.5	0.0	3.2	42.3	1.7
1893	0.5	0.0	3.2	43.3	2.2
1894	0.5	0.0	3.2	45.3	2.6

Tabell I21. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1895	0.5	0.0	3.3	45.3	3.6
1896	0.5	0.0	3.3	52.0	4.3
1897	0.5	0.0	3.3	53.6	5.5
1898	0.5	0.0	3.3	62.9	1.9
1899	0.5	0.0	3.3	65.7	1.6
1900	0.5	0.0	3.3	63.2	1.6
1901	0.5	0.0	3.5	66.1	2.1
1902	0.5	0.0	3.5	65.8	3.1
1903	0.6	0.0	3.6	67.0	4.6
1904	0.6	0.0	3.8	71.9	4.1
1905	0.5	0.0	4.0	72.2	6.9
1906	0.5	0.0	4.0	75.9	4.9
1907	0.5	0.0	4.2	82.5	4.1
1908	0.5	0.0	4.5	81.9	3.4
1909	0.5	0.0	4.8	85.1	3.4
1910	0.6	0.0	4.5	95.8	4.0
1911	0.6	0.0	4.5	94.7	4.1
1912	0.6	0.0	4.4	96.8	5.1
1913	1	0	4	107	5
1914	1	0	5	108	6
1915	0	0	6	104	48
1916	0	0	5	114	23
1917	1	0	5	106	2
1918	1	0	6	107	1
1919	0	0	5	97	6
1920	0	0	5	125	4
1921	0	0	7	104	5
1922	0	0	8	118	5
1923	0	0	7	135	5
1924	0	0	8	131	8
1925	0	0	9	127	9
1926	1	0	8	128	11
1927	1	0	8	136	14
1928	1	0	9	138	14
1929	1	0	9	145	17

Tabell I21. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	O ins	Kons	Expt
1930	1	0	9	156	11
1931	0	1	10	150	13
1932	0	1	11	140	13
1933	1	1	10	145	12
1934	1	1	12	147	12
1935	1	1	12	155	9
1936	1	1	13	161	11
1937	1	1	12	174	12
1938	1	1	14	175	9
1939	1	2	25	200	10
1940	1	2	32	227	7
1941	1	2	36	192	1
1942	1	1	32	184	0
1943	1	2	33	162	1
1944	1	2	35	193	2
1945	1	4	38	231	10
1946	1	5	27	260	6
1947	1	4	24	299	4
1948	1	4	30	318	5
1949	1	5	35	301	5
1950	1	7	36	291	15
1951	0	7	29	259	9
1952	0	8	37	235	11
1953	0	7	45	264	17
1954	0	7	40	258	17
1955	0	7	42	259	21

Tabell I22. Kemisk-teknisk industri 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

Ar	J ins	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1800	6	7 183	5	59	603	77	1 118
1801	6	8 845	26	38	393	64	1 085
1802	4	8 868	25	51	520	46	1 004
1803	3	8 550	130	51	523	37	1 094
1804	2	8 967	112	41	422	51	996
1805	2	9 156	94	41	426	54	1 133
1806	2	8 720	89	44	456	43	1 067
1807	2	8 427	74	41	424	21	840
1808	0	7 652	69	59	605	14	1 054
1809	0	7 793	61	28	290	15	675
1810	2	5 714	61	40	408	43	779
1811	0	5 748	35	43	446	8	706
1812	2	6 208	36	45	463	24	787
1813	2	5 776	15	49	498	124	837
1814	1	5 146	9	51	520	109	912
1815	1	5 194	13	64	657	136	980
1816	2	5 851	11	64	657	93	1 022
1817	1	6 764	16	52	536	104	841
1818	3	6 724	10	62	639	90	1 029
1819	2	7 364	8	58	597	124	1 003
1820	4	8 235	5	52	537	153	931
1821	5	8 327	3	52	529	192	770
1822	3	6 682	3	52	535	124	1 082
1823	6	7 352	6	54	550	204	1 040
1824	7	8 565	26	54	550	213	832
1825	7	7 201	12	59	604	202	785
1826	6	7 611	25	60	619	149	744
1827	9	8 722	27	59	606	160	558
1828	16	9 034	9	54	559	239	576
1829	22	8 036	18	55	569	251	475
1830	23	7 587	17	61	631	238	623
1831	20	7 757	22	64	660	218	773
1832	22	7 604	20	63	652	228	700
1833	29	7 805	18	52	535	263	830
1834	32	7 316	21	55	560	241	953

Tabell I22. Del A. (forts.)

Ar	J ins	I ins	B ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1835	27	7 717	21	53	549	260	1 005
1836	26	8 395	21	67	691	311	714
1837	26	8 429	42	70	717	312	794
1838	27	8 276	34	77	787	279	867
1839	23	9 115	33	76	779	284	834
1840	24	9 428	27	75	768	239	934
1841	32	9 284	26	77	789	273	895
1842	35	9 222	24	76	784	299	1 022
1843	53	9 103	27	82	845	358	916
1844	71	8 660	25	87	897	427	636
1845	83	7 869	33	84	858	428	575
1846	71	8 848	47	94	970	364	677
1847	79	9 373	44	91	932	415	712
1848	90	9 871	51	88	903	482	820
1849	99	8 746	55	90	921	516	795
1850	97	9 624	55	87	895	499	960
1851	125	10 220	73	92	945	581	1 070
1852	132	10 048	90	99	1 020	631	1 199
1853	134	9 888	97	106	1 086	636	866
1854	161	9 017	94	103	1 053	808	1 848
1855	129	11 505	142	104	1 065	839	2 203
1856	142	11 255	130	104	1 067	1 086	1 248
1857	134	11 185	100	95	976	1 209	948
1858	153	11 288	66	100	1 024	1 413	930
1859	139	11 509	76	103	1 055	1 281	1 458
1860	143	12 325	138	108	1 109	1 592	1 230
1861	168	11 729	140	113	1 163	1 639	1 334
1862	132	11 205	130	127	1 305	1 270	2 235
1863	227	11 081	219	128	1 317	2 199	2 932
1864	282	13 625	205	134	1 377	2 460	1 596
1865	249	13 209	262	147	1 511	2 746	1 857
1866	296	13 737	295	158	1 622	2 984	1 451
1867	223	13 843	394	164	1 680	2 501	1 982
1868	236	13 698	278	187	1 920	2 673	2 164
1869	235	14 734	278	179	1 838	3 234	2 922
1870	305	15 335	335	201	2 064	3 939	2 068
1871	391	15 689	595	185	1 897	3 550	2 933

Tabell I22. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	B ins	T ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1872	0.4	18.2	0.9	0.1	0.1	1.1	3.4	2.7
1873	0.3	17.5	0.9	0.1	0.1	1.1	4.3	2.9
1874	0.4	16.8	1.1	0.1	0.1	1.2	3.0	3.7
1875	0.7	18.4	1.0	0.1	0.1	1.5	3.1	4.7
1876	0.8	19.1	0.9	0.1	0.2	1.8	4.5	4.9
1877	0.9	18.4	0.9	0.1	0.2	1.9	3.8	4.5
1878	0.8	17.0	0.9	0.1	0.2	2.4	4.0	4.2
1879	0.8	15.2	0.7	0.1	0.2	2.7	4.2	4.5
1880	0.9	17.5	0.9	0.1	0.1	2.8	4.4	5.9
1881	1.6	18.2	0.4	0.1	0.2	3.2	4.7	6.4
1882	2.0	18.3	0.7	0.1	0.2	3.3	5.7	6.7
1883	2.2	19.3	0.5	0.1	0.2	3.5	5.2	7.0
1884	2.0	19.2	0.8	0.1	0.2	3.4	6.3	7.8
1885	2.5	18.4	0.8	0.1	0.2	3.7	5.3	8.7
1886	1.7	18.2	1.2	0.1	0.3	3.1	5.9	8.9
1887	2.2	16.4	1.6	0.1	0.3	4.1	6.0	8.1
1888	2.1	16.0	1.4	0.1	0.3	4.0	5.4	8.5
1889	2.7	16.7	1.4	0.1	0.3	3.9	8.6	6.7
1890	3.0	17.9	2.0	0.1	0.3	3.6	7.9	9.0
1891	3.4	21.9	1.9	0.2	0.3	3.0	8.6	8.0
1892	3.5	21.0	1.9	0.2	0.4	3.7	8.2	9.0
1893	3.6	20.8	2.1	0.2	0.4	3.8	8.3	9.3
1894	3.9	22.1	1.7	0.2	0.4	4.2	5.5	10.1
1895	4.8	24.1	2.3	0.2	0.4	4.6	7.7	10.0
1896	3.1	26.6	2.1	0.3	0.8	5.1	9.2	9.3
1897	3.8	29.6	2.3	0.3	0.8	6.0	8.3	8.2
1898	5.8	41.4	1.8	0.3	0.9	5.3	9.4	9.0
1899	4.3	26.8	2.3	0.3	0.9	5.1	9.2	11.0
1900	4.7	29.7	2.5	0.3	1.0	5.2	9.7	10.6
1901	4.3	28.5	2.9	0.4	1.0	6.7	12.1	11.5
1902	4.5	27.1	3.5	0.4	1.1	7.7	12.8	12.8
1903	7.8	28.0	3.6	0.4	1.3	8.4	13.9	13.3
1904	9.2	31.1	3.6	0.5	1.3	8.5	14.6	11.6
1905	10.3	32.6	3.8	0.6	1.2	8.7	15.3	13.9
1906	10.3	37.0	4.1	0.7	1.4	8.8	16.6	14.5
1907	10.2	38.3	4.4	0.8	1.6	9.8	18.7	17.7
1908	9.5	30.9	4.5	0.8	1.4	12.0	18.1	18.2
1909	6.5	24.5	4.9	0.8	1.6	13.2	18.7	18.9

Tabell I22. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	B ins	T ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1910	8.8	34.2	4.5	1.1	1.8	11.4	21.1	22.0
1911	9.2	32.3	4.6	1.5	1.5	10.3	17.8	23.2
1912	9.0	36.8	5.2	1.9	1.7	12.3	19.7	29.3
1913	11	46	6	3	2	13	18	31
1914	11	44	6	2	2	11	16	31
1915	7	39	5	2	1	11	17	51
1916	8	51	5	2	2	9	18	53
1917	9	60	2	3	1	7	19	30
1918	6	51	3	4	1	7	13	18
1919	9	42	7	4	2	8	15	21
1920	12	38	8	1	2	10	15	30
1921	10	32	8	1	2	16	9	14
1922	10	46	6	1	2	19	8	21
1923	11	54	7	1	2	16	19	26
1924	10	74	9	2	3	19	19	34
1925	14	91	10	0	3	23	23	40
1926	17	90	11	2	3	22	26	41
1927	15	82	9	2	3	21	30	46
1928	16	96	9	2	3	19	31	46
1929	19	105	9	4	3	25	33	55
1930	26	98	7	2	2	26	44	53
1931	31	83	23	2	2	23	42	43
1932	26	72	20	2	3	23	39	34
1933	31	86	17	4	3	22	52	38
1934	32	93	19	4	4	27	59	40
1935	36	124	28	4	4	26	68	44
1936	37	132	27	4	4	28	74	53
1937	43	157	33	6	4	28	70	60
1938	45	149	35	4	4	30	78	56
1939	41	168	42	7	6	52	91	52
1940	31	140	28	7	5	64	71	30
1941	32	128	24	12	6	58	74	20
1942	26	224	27	17	9	52	75	13
1943	36	240	29	25	9	46	84	11
1944	40	292	39	30	10	52	108	10

Tabell I22. Del B. (forts.)

År	J ins	I ins	B ins	T ins	P ins	O ins	Kons	Expt
1945	39	326	40	24	10	54	108	25
1946	51	320	51	15	10	45	133	44
1947	60	331	52	15	10	44	153	40
1948	72	399	54	19	12	52	170	49
1949	79	433	45	15	10	60	160	57
1950	91	497	58	30	18	83	249	80
1951	88	562	58	38	23	82	250	89
1952	88	569	62	44	24	92	251	86
1953	97	594	75	48	25	116	282	96
1954	95	659	76	46	29	130	376	125
1955	96	643	72	46	30	146	393	141

Tabell I23. Kraft-, belysnings- och vattenverk 1846-1955. Produktionsfördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1846-1871. 1000 kr.

År	I ins	P ins	O ins	Kons
1846	4	2	8	14
1847	5	2	10	17
1848	4	2	10	17
1849	5	2	10	17
1850	5	3	10	18
1851	5	3	11	20
1852	31	17	68	118
1853	32	17	70	122
1854	37	20	79	139
1855	38	20	82	144
1856	41	22	88	155
1857	42	23	91	160
1858	45	24	98	172
1859	47	25	101	177
1860	51	28	111	195
1861	48	26	105	184
1862	62	34	135	236
1863	68	37	147	258
1864	68	37	148	259
1865	74	40	161	282
1866	82	44	177	310
1867	78	42	169	296
1868	88	47	190	333
1869	94	51	204	359
1870	101	55	220	385
1871	107	53	214	428

Tabell I23. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	I ins	T ins	P ins	O ins	Kons
1872	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.3
1873	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.2
1874	0.0	0.1	0.0	0.1	0.1	0.3
1875	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.5
1876	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.6
1877	0.0	0.2	0.0	0.2	0.2	0.7
1878	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.7
1879	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.7
1880	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.9
1881	0.0	0.3	0.0	0.1	0.2	0.9
1882	0.0	0.3	0.0	0.1	0.2	0.8
1883	0.0	0.3	0.0	0.1	0.2	0.8
1884	0.0	0.3	0.0	0.1	0.2	0.8
1885	0.0	0.4	0.0	0.2	0.3	0.9
1886	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.0
1887	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.0
1888	0.0	0.3	0.0	0.2	0.3	1.1
1889	0.0	0.4	0.0	0.2	0.4	1.1
1890	0.0	0.5	0.0	0.3	0.4	1.2
1891	0.0	0.5	0.0	0.3	0.4	1.4
1892	0.0	0.5	0.0	0.3	0.4	1.6
1893	0.0	0.7	0.0	0.3	0.5	1.8
1894	0.0	0.8	0.0	0.4	0.5	2.3
1895	0.0	0.9	0.0	0.4	0.5	2.6
1896	0.0	1.1	0.0	0.5	0.9	3.4
1897	0.0	1.3	0.0	0.7	1.0	4.3
1898	0.0	1.5	0.0	0.8	1.0	5.0
1899	0.0	1.8	0.0	1.0	1.1	6.2
1900	0.0	2.0	0.0	1.0	1.1	6.8
1901	0.0	2.1	0.0	1.0	1.1	7.2
1902	0.0	2.3	0.0	1.0	1.1	7.6
1903	0.0	2.5	0.0	1.0	1.1	8.3
1904	0.0	2.5	0.2	1.1	1.2	9.4
1905	0.0	2.6	0.6	1.2	1.2	10.5
1906	0.0	3.0	0.7	1.2	1.3	12.1
1907	0.0	3.0	1.0	1.4	1.6	14.2
1908	0.0	3.4	1.2	1.4	1.6	15.4
1909	0.0	4.0	1.2	1.5	2.1	16.3

Tabell I23. Del B. (forts.)

Ar	J ins	I ins	T ins	P ins	O ins	Kons
1910	0.0	6.0	1.3	1.5	2.3	17.8
1911	0.0	6.2	1.4	1.5	2.3	19.2
1912	0.0	12.5	1.5	1.7	2.4	21.5
1913	0	13	2	2	2	23
1914	0	16	2	2	3	21
1915	1	18	2	2	3	24
1916	2	23	3	2	3	28
1917	4	26	2	2	2	24
1918	5	32	3	3	3	28
1919	4	33	2	3	3	24
1920	5	35	2	3	3	27
1921	5	29	2	3	4	32
1922	7	35	4	2	4	31
1923	9	42	3	2	4	46
1924	9	50	3	2	4	37
1925	8	56	3	2	4	31
1926	9	57	4	2	4	41
1927	10	65	6	4	5	51
1928	13	70	7	4	5	50
1929	13	84	6	4	4	37
1930	14	85	7	5	6	58
1931	14	84	9	6	5	74
1932	16	84	8	6	6	72
1933	17	85	8	5	5	74
1934	19	96	9	7	6	69
1935	21	110	10	9	6	83
1936	25	118	13	10	6	86
1937	28	136	13	12	8	86
1938	29	139	14	12	7	89
1939	30	153	15	12	10	99
1940	30	156	16	12	10	102
1941	36	177	18	15	11	113
1942	40	191	23	16	13	124
1943	45	210	26	19	14	139
1944	45	243	29	21	16	158

Tabell I23. Del B. (forts.)

År	J ins	I ins	T ins	P ins	O ins	Kons
1945	41	254	30	27	17	164
1946	47	281	34	30	18	185
1947	56	329	40	35	21	218
1948	64	336	41	36	22	226
1949	81	397	49	43	26	272
1950	110	419	54	49	30	307
1951	130	494	62	55	33	344
1952	127	528	70	62	37	382
1953	134	521	70	62	38	386
1954	138	597	76	69	41	423
1955	112	721	72	64	39	399

Tabell I24. Industri och hantverk 1800-1955. Produktionens fördelning på användningsområden. Fasta priser. Prisnivå 1910/12.

Del A. 1800-1871. 1000 kr.

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	T ins
1800	5 422	1 200	10 832	61	4 889	1 037
1801	4 890	1 257	12 165	70	5 109	1 044
1802	4 912	1 117	11 858	51	4 686	1 078
1803	4 911	1 024	12 824	67	4 806	1 054
1804	5 268	1 490	13 344	56	4 997	1 041
1805	5 366	1 381	13 480	79	4 854	1 073
1806	5 811	1 927	14 468	90	4 200	1 119
1807	5 403	1 982	13 520	43	4 349	1 094
1808	5 731	2 482	14 449	75	5 297	1 047
1809	5 055	1 892	11 727	75	4 617	1 105
1810	5 757	1 679	10 341	80	3 856	1 142
1811	6 360	1 658	8 512	55	3 750	1 156
1812	6 042	1 687	11 401	55	4 660	1 189
1813	5 789	1 466	9 879	51	3 912	1 141
1814	5 916	1 197	7 129	76	3 820	1 087
1815	6 046	1 203	7 018	66	5 195	1 278
1816	6 314	1 405	11 548	70	5 720	1 384
1817	6 229	1 524	12 637	71	4 933	1 320
1818	6 037	1 362	11 633	57	4 741	1 269
1819	6 303	2 097	12 332	59	5 647	1 221
1820	6 564	2 376	13 346	68	5 402	1 249
1821	6 893	2 417	13 131	54	4 455	1 180
1822	6 748	1 440	12 460	35	4 018	1 140
1823	6 558	1 072	11 606	44	4 347	1 137
1824	7 088	1 687	15 065	25	4 808	1 245
1825	6 996	1 314	11 999	34	4 440	1 286
1826	7 574	1 892	14 904	62	5 389	1 326
1827	7 094	2 348	14 729	85	5 400	1 418
1828	7 696	2 431	15 370	67	5 242	1 427
1829	8 035	2 374	15 311	36	5 094	1 394
1830	7 650	2 238	14 440	53	4 539	1 377
1831	7 371	1 960	15 768	103	5 067	1 412
1832	7 239	2 194	15 251	94	5 475	1 385
1833	7 691	1 979	15 554	93	5 135	1 393
1834	7 756	1 949	16 288	120	5 427	1 425

Tabell I24. Del A. (forts.)

År	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	T ins
1835	7 184	1 473	15 685	136	6 088	1 429
1836	7 577	1 886	17 357	131	6 300	1 428
1837	8 515	2 983	19 463	147	5 814	1 460
1838	7 284	1 670	17 072	120	5 241	1 479
1839	7 177	1 725	19 532	148	6 160	1 527
1840	8 187	2 425	19 824	200	5 882	1 551
1841	7 803	1 944	19 485	217	6 291	1 534
1842	8 144	2 895	21 194	217	6 067	1 524
1843	8 158	2 534	21 182	254	5 862	1 510
1844	7 793	1 690	19 737	297	6 579	1 481
1845	8 363	1 693	17 262	256	7 570	1 474
1846	7 984	2 181	20 809	233	7 589	1 443
1847	7 795	2 241	22 460	337	7 328	1 536
1848	9 716	4 483	23 528	433	7 732	1 665
1849	9 085	2 926	23 092	415	8 507	1 705
1850	9 862	3 658	24 052	514	9 679	1 754
1851	10 044	4 380	25 323	492	11 983	1 798
1852	9 978	4 565	25 508	502	11 656	1 864
1853	9 596	3 936	26 505	568	12 746	1 867
1854	8 898	3 499	26 148	684	12 294	1 944
1855	11 701	6 438	29 784	735	13 134	2 069
1856	10 279	5 148	32 613	802	13 094	2 358
1857	10 467	5 579	33 239	1 153	13 937	2 461
1858	12 068	6 806	32 059	1 037	13 176	2 530
1859	11 286	5 646	34 211	1 158	14 371	2 530
1860	11 254	5 317	37 626	1 126	15 075	2 568
1861	13 233	7 845	39 720	1 169	15 390	2 737
1862	9 766	5 747	37 505	1 161	17 397	2 756
1863	11 627	6 393	35 075	1 440	19 667	2 815
1864	13 051	7 993	37 534	1 700	19 907	3 046
1865	13 711	9 087	39 428	1 899	20 074	3 192
1866	11 802	7 969	42 521	1 892	19 840	3 206
1867	10 079	4 795	43 359	1 961	18 057	3 399
1868	9 347	7 101	43 721	1 874	16 864	3 251
1869	10 917	6 440	46 430	2 180	16 251	3 464
1870	12 332	6 080	49 475	2 784	18 405	3 080
1871	12 244	5 707	50 036	3 123	19 567	3 550

Tabell I24. Del A. (forts.)

År	T inv	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1800	486	110	0	3 140	89 329	12 900
1801	482	115	0	2 455	79 312	17 602
1802	475	122	0	2 912	83 796	20 227
1803	455	160	0	3 393	85 066	17 414
1804	461	117	0	2 790	87 926	15 114
1805	280	118	0	2 733	94 655	15 165
1806	283	135	0	3 028	94 602	16 431
1807	216	138	0	2 973	86 329	16 128
1808	229	136	0	3 707	85 539	9 994
1809	233	125	0	2 345	77 408	15 757
1810	805	130	0	3 173	89 921	14 549
1811	785	112	0	3 255	96 547	15 136
1812	725	123	0	3 280	91 888	12 379
1813	755	160	0	3 186	90 766	15 737
1814	826	155	0	2 979	95 607	17 830
1815	210	152	0	3 231	99 058	19 930
1816	224	149	0	3 169	104 309	14 638
1817	205	128	0	3 026	101 358	13 746
1818	174	132	0	3 351	95 998	16 297
1819	175	118	0	3 036	96 006	14 144
1820	200	131	0	2 727	100 685	13 797
1821	171	156	0	2 770	107 816	13 041
1822	179	185	0	2 892	113 818	13 230
1823	186	197	0	2 883	114 570	14 698
1824	163	207	0	2 949	117 408	14 430
1825	390	199	0	2 918	120 354	15 588
1826	403	185	0	2 981	123 828	12 133
1827	428	187	0	2 883	112 020	14 030
1828	395	181	0	2 754	119 189	14 316
1829	392	220	0	2 896	125 502	12 924
1830	1 265	217	0	3 141	121 729	13 731
1831	729	189	0	3 365	120 406	15 511
1832	455	212	0	3 457	116 444	15 027
1833	495	226	0	2 833	127 074	15 792
1834	568	216	0	2 930	130 022	15 200

Tabell I24. Del A. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	Kons	Expt
1835	547	201	0	3 023	130 681	18 391
1836	923	191	0	3 636	132 928	17 744
1837	1 372	289	0	3 641	135 194	14 318
1838	1 592	241	0	3 961	130 539	20 127
1839	1 785	295	0	3 814	129 894	21 113
1840	1 621	306	0	3 858	137 489	20 695
1841	1 393	287	0	4 096	136 479	22 113
1842	1 211	335	0	4 128	131 844	18 258
1843	932	347	0	4 312	138 609	19 074
1844	1 043	348	0	4 415	144 205	22 795
1845	1 267	359	0	4 305	153 417	24 394
1846	1 855	397	0	4 918	141 042	23 067
1847	2 058	442	0	4 846	146 083	23 694
1848	1 986	446	0	4 640	155 977	18 668
1849	2 067	402	0	4 850	167 785	22 350
1850	2 051	394	0	4 753	173 626	22 783
1851	1 936	435	0	5 030	168 847	24 917
1852	1 800	473	0	5 398	165 588	25 092
1853	1 968	513	0	5 858	166 890	26 346
1854	2 685	480	0	5 702	166 966	28 822
1855	3 231	539	0	5 616	187 713	27 353
1856	3 680	542	0	5 263	189 420	29 341
1857	3 043	579	0	4 917	195 702	30 570
1858	2 848	718	0	5 181	193 188	26 205
1859	2 637	862	0	5 247	205 027	34 099
1860	2 687	1 014	4	5 342	215 578	37 565
1861	2 475	1 013	6	5 797	223 257	34 001
1862	2 883	860	12	6 349	200 873	39 381
1863	3 595	947	20	6 251	219 938	40 281
1864	3 408	917	26	6 401	215 870	42 947
1865	3 408	878	19	6 698	225 673	48 552
1866	4 138	1 006	23	7 568	206 011	55 908
1867	3 511	1 198	13	7 959	215 188	61 820
1868	4 037	1 152	39	9 339	176 481	66 198
1869	4 333	1 114	40	8 300	205 314	71 217
1870	4 288	967	59	9 716	236 608	75 685
1871	4 337	1 122	56	9 315	250 196	86 291

Tabell I24. Del B. 1872-1955. Milj kr.

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1872	14.1	9.1	48.7	4.1	24.9	0.1	4.1
1873	13.7	11.2	57.3	4.9	28.2	0.1	4.3
1874	15.1	11.0	51.8	7.0	30.1	0.2	4.8
1875	14.8	10.9	55.0	7.8	30.9	0.2	5.2
1876	16.4	10.8	68.4	7.5	31.8	0.1	5.5
1877	16.6	9.6	66.2	6.3	35.8	0.1	5.5
1878	13.3	7.5	59.3	5.4	34.4	0.1	5.5
1879	14.9	6.6	53.5	4.3	30.3	0.1	4.8
1880	14.6	6.9	61.5	5.2	35.1	0.1	4.5
1881	18.1	8.4	68.1	6.8	35.8	0.1	4.5
1882	16.8	8.4	89.2	8.0	34.9	0.1	5.1
1883	18.7	8.0	79.3	8.8	33.9	0.1	4.9
1884	17.1	7.6	81.5	8.0	32.6	0.1	5.8
1885	20.7	7.9	91.1	9.0	37.3	0.1	5.4
1886	17.8	9.6	81.6	8.0	38.1	0.1	5.3
1887	19.0	8.7	97.3	6.3	36.3	0.1	4.9
1888	22.0	10.1	109.8	6.5	40.2	0.1	5.4
1889	23.7	12.0	131.7	9.6	43.7	0.2	7.3
1890	24.8	11.3	144.4	10.5	44.0	0.2	7.3
1891	25.7	10.3	170.4	7.8	40.2	0.0	8.0
1892	29.7	9.7	163.9	5.1	47.3	0.1	7.8
1893	30.0	10.1	175.9	6.0	44.4	0.1	8.4
1894	32.3	10.6	199.0	6.9	50.1	0.1	8.7
1895	30.3	10.6	209.1	7.3	62.0	0.1	9.5
1896	33.8	13.9	303.8	8.6	82.0	0.2	10.8
1897	34.7	9.7	349.8	9.8	81.5	0.2	12.7
1898	39.9	10.3	372.7	14.1	90.4	0.3	14.6
1899	38.4	11.0	366.6	16.0	89.6	0.4	15.2
1900	40.0	9.1	374.9	14.8	90.3	0.4	14.9
1901	41.3	8.9	395.6	12.4	86.8	0.3	14.8
1902	42.3	9.3	433.2	13.4	84.2	0.3	15.0
1903	46.8	9.5	416.1	13.5	97.5	0.4	14.4
1904	53.2	11.4	461.4	18.2	110.4	0.5	14.3
1905	53.6	10.3	469.2	14.3	93.6	0.4	14.1
1906	58.6	12.1	522.4	23.7	108.3	0.7	15.5
1907	57.3	16.3	544.7	35.2	128.7	1.3	19.1
1908	53.2	16.3	512.2	32.0	113.1	1.2	18.6
1909	51.1	17.6	468.4	25.9	108.1	1.1	18.6

Tabell I24. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1910	56.9	18.6	583.6	29.0	131.6	1.0	19.1
1911	57.7	17.4	594.4	26.7	126.0	0.9	20.5
1912	61.0	19.6	633.0	34.8	122.2	1.2	23.5
1913	62	24	785	47	148	2	26
1914	63	22	757	48	156	3	27
1915	67	25	770	49	139	3	30
1916	71	25	907	62	140	3	35
1917	55	28	843	75	154	4	41
1918	52	26	767	68	142	5	39
1919	62	28	684	53	157	3	42
1920	69	23	638	59	139	3	39
1921	62	18	543	33	113	2	30
1922	69	14	654	23	114	1	29
1923	75	16	704	26	167	2	41
1924	80	20	857	32	196	2	43
1925	86	19	886	42	174	2	44
1926	91	22	969	47	199	3	48
1927	91	20	997	48	203	3	48
1928	101	21	1 062	56	231	3	55
1929	112	26	1 232	61	245	4	57
1930	108	25	1 247	64	271	4	60
1931	103	15	1 199	59	283	4	55
1932	103	13	1 189	39	294	4	54
1933	111	17	1 247	45	205	3	61
1934	126	23	1 482	68	318	4	78
1935	138	31	1 622	89	407	4	84
1936	151	35	1 726	106	426	5	87
1937	171	43	1 764	116	428	7	100
1938	176	43	1 907	125	496	7	125
1939	198	54	2 054	138	534	8	124
1940	198	46	1 967	148	380	13	128
1941	220	49	1 933	173	314	13	154
1942	240	55	2 145	193	387	13	162
1943	226	61	2 290	202	455	12	169
1944	229	68	2 586	214	514	13	172

Tabell I24. Del B. (forts.)

Ar	J ins	J inv	I ins	I inv	B ins	B inv	T ins
1945	236	59	2 645	159	512	12	177
1946	248	77	2 975	272	703	16	184
1947	260	90	3 099	292	746	15	169
1948	278	109	3 272	347	697	18	185
1949	307	119	3 299	367	664	16	192
1950	365	127	3 449	385	692	14	185
1951	376	128	3 493	411	657	18	208
1952	367	131	3 664	442	702	19	214
1953	363	120	3 672	415	711	15	194
1954	382	128	4 187	437	788	16	211
1955	362	142	4 267	492	783	19	209

Tabell I24. Del B. (forts.)

Ar	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1872	6.1	1.3	0.1	7.2	0.3	253.7	94.2
1873	7.7	1.4	0.1	7.3	0.7	253.1	86.2
1874	7.2	1.8	0.1	8.2	0.2	278.2	86.0
1875	7.8	1.3	0.2	8.9	0.3	276.3	91.5
1876	6.9	2.3	0.2	10.9	0.3	276.9	97.7
1877	6.2	2.1	0.2	11.4	0.3	287.2	102.8
1878	4.2	1.5	0.3	12.7	0.3	256.1	101.4
1879	3.6	1.0	0.3	13.4	0.5	275.8	112.2
1880	5.1	1.4	0.2	13.4	0.7	267.6	129.4
1881	3.7	1.8	0.2	16.0	0.9	312.4	130.0
1882	4.7	1.8	0.3	16.3	1.3	280.8	146.6
1883	6.4	1.7	0.4	16.6	0.8	310.4	155.8
1884	8.1	2.8	0.4	17.0	0.8	303.7	150.3
1885	8.0	2.2	0.4	18.7	1.2	333.6	158.5
1886	4.8	2.7	0.5	19.1	1.2	325.7	161.5
1887	4.4	2.0	0.5	19.2	0.9	332.3	176.3
1888	5.3	2.7	0.5	19.3	0.7	340.3	200.4
1889	8.8	3.8	0.6	19.8	0.8	345.7	210.2
1890	7.8	3.9	0.7	19.0	0.7	388.2	206.5
1891	9.4	3.3	0.8	17.4	0.0	384.9	222.9
1892	6.9	3.4	1.2	19.3	0.1	433.9	220.9
1893	7.5	4.1	1.3	20.2	0.1	449.6	233.7
1894	6.7	4.3	1.0	21.9	0.5	485.0	243.9

Tabell I24. Del B. (forts.)

År	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1895	8.2	4.7	1.2	22.0	0.6	456.0	275.1
1896	9.4	9.0	1.4	24.0	1.3	481.9	290.0
1897	11.2	10.7	1.6	26.1	1.2	540.9	297.4
1898	17.0	12.9	2.0	26.1	1.9	588.9	271.1
1899	18.5	12.4	2.3	27.1	2.1	617.8	289.9
1900	23.0	13.9	2.5	25.9	2.8	626.4	306.5
1901	17.2	12.4	2.4	29.7	3.6	669.6	295.0
1902	16.6	13.9	2.7	31.6	4.2	681.2	329.9
1903	16.5	14.6	3.2	31.0	3.0	715.8	356.3
1904	19.0	18.2	3.5	36.0	3.4	753.1	344.7
1905	19.7	18.6	3.4	38.5	6.2	756.1	371.0
1906	23.2	20.4	4.4	38.1	6.4	841.9	398.2
1907	29.3	20.4	5.1	39.7	5.6	867.1	413.9
1908	27.6	24.7	4.7	48.2	5.3	826.8	401.9
1909	26.2	20.3	3.1	52.8	4.1	859.8	400.3
1910	30.6	28.3	4.5	52.8	4.2	888.4	500.5
1911	25.7	29.5	5.0	51.5	4.9	897.5	556.9
1912	27.8	32.2	6.9	57.6	3.5	940.3	628.3
1913	34	31	9	56	6	959	660
1914	38	35	10	58	8	963	619
1915	30	36	12	60	13	1 005	820
1916	32	48	11	53	12	1 126	809
1917	36	48	13	49	10	1 004	516
1918	36	52	13	51	6	878	421
1919	32	37	11	53	5	1 014	484
1920	32	37	11	50	6	1 152	515
1921	30	29	9	72	9	988	401
1922	16	29	9	89	10	1 084	594
1923	28	32	10	78	10	1 173	576
1924	25	35	12	87	10	1 240	718
1925	43	38	13	95	10	1 182	786
1926	35	41	15	91	12	1 310	829
1927	38	44	14	95	10	1 320	984
1928	58	46	16	97	10	1 385	965
1929	59	52	17	104	13	1 476	1 119

Tabell I24. Del B. (forts.)

År	T inv	P ins	P inv	O ins	O inv	Kons	Expt
1930	66	53	19	109	10	1 546	1 037
1931	65	52	22	116	12	1 468	841
1932	42	56	19	119	10	1 418	753
1933	40	54	20	109	24	1 465	914
1934	59	61	25	132	42	1 696	1 034
1935	101	66	32	134	48	1 799	1 006
1936	85	75	35	141	37	1 909	1 138
1937	109	77	41	137	24	2 001	1 204
1938	140	82	43	154	63	2 072	1 182
1939	144	93	45	255	81	2 227	1 236
1940	139	87	47	319	178	2 231	677
1941	155	88	49	361	241	2 041	640
1942	142	98	53	319	223	1 911	564
1943	152	100	55	316	258	2 027	476
1944	186	104	61	333	267	2 180	333
1945	77	120	62	350	125	2 320	669
1946	165	136	95	269	142	2 593	1 050
1947	172	147	109	248	131	2 833	1 282
1948	215	147	116	283	69	2 907	1 412
1949	220	140	106	322	105	3 007	1 532
1950	201	141	123	337	112	3 005	1 849
1951	265	148	138	313	116	2 947	2 025
1952	270	167	137	343	144	2 835	1 828
1953	283	167	144	436	162	3 034	1 860
1954	391	165	160	416	187	3 219	2 044
1955	434	172	180	427	183	3 287	2 333

Riksarkivet

Bergscollegii huvudarkiv.

Bergscollegii arkiv, Almgrens samling.

Bergscommissionens arkiv.

1858 års Finanskommittés arkiv.

1858 års Järnvägsundersökningskommittés arkiv.

1876 års Tullkommittés arkiv.

Årsberättelser för fabriker och hantverk.

Årsberättelser för utrikeshandel.

Bidrag till Sveriges officiella statistik (BiSOS)

A, Befolkningsstatistik.

C, Bergshandteringen.

D, Fabriker och manufakturer.

F, Utrikes handel och sjöfart.

H, Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser.

V, Bränvins tillverkning och försäljning.

Sveriges officiella statistik (SOS)

Bergshantering.

Folkräkningar.

Industri.

Utrikeshandel.

Löner.

Övrig statistik

Bergs-Collegii Underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen 1833-1857.

Commerce-Collegii Underdåniga berättelse om fabriker och manufakturernas ställning 1832-1857.

Commerce-Collegii Underdåniga berättelse om Sveriges utrikes handel och sjöfart 1831-1857.

Historisk statistik för Sverige: Del 3, Utrikeshandel 1732-1970, Stockholm 1972.

Statistiska Centralbyråns nationalräkenskaper.

Statistiska Meddelanden. Ser. A. band VI:4, Stockholm 1949. Minneskrift med anledning av den svenska befolkningsstatistikens 200-åriga bestånd av Statistiska Centralbyrån.

Statistiska Meddelanden. Ser. A. band IV:10, Stockholm 1935. 1931 års företagsräkning verkställd av Kommerskollegium.

Betänkanden

Betänkande och förslag angående beskattning af maltdrycker afgifvet den 11 december 1891 af dertill i nåder förordnade komiterade, Stockholm 1891.

Tullkomiténs underdåniga betänkande af år 1882. Del I-II, Stockholm 1882.

Underdånigt betänkande angående Sveriges ekonomiska och finansiella utveckling under åren 1834-1860. Afgifvet den 9 februari 1863 af särskildt i nåder förordnade komiterade, Stockholm 1863.

Underdånigt betänkande med förslag till förordning angående beskattning af maltdrycker afgifvet af dertill af Kongl. Maj:t förordnade komiterade den 30 juni 1881, Stockholm 1881.

Underdånigt betänkande afgifvet den 15 oktober 1902 af komitén för förnyad utredning af frågan om lämpligaste sättet för anordnande af en maltdrycksbeskattning, Stockholm 1902.

Underdånigt betänkande afgifvet den 23 maj 1900 af komitén för revision af gällande stadganden angående försäljning af vin och malt-drycker m.m., Stockholm 1900.

Underdånigt betänkande af den för undersökningar angående Stambanornas lämpligaste sträckning i nåder tillförordnade kommitté, Stockholm 1859.

Underdånigt betänkande af den för utredning angående lämpliga åtgärder för främjande af den enskilda skogshushållningen af Kongl. Maj:t den 6 oktober 1896 förordnade komité, Stockholm 1899.

Litteratur

Adamson, R., De svenska järnbrukens storleksutveckling och avsättningsinriktning 1796-1860, Göteborg 1963.

Arpi, G., Den svenska järnhanteringens träkolsförsörjning 1830-1950, Stockholm 1951.

Attman, A., Bryggerinäringen i Göteborg, del 2, Göteborg 1961.

Attman, A., Fagerstabrukens historia. Adertonhundratalet, Uppsala 1958.

Bagge, G./Lundberg, E./Svennilson, I., Wages in Sweden 1860-1930, del I, Stockholm 1933.

Bengtsson, T., Industri under avspärrning. Studier i svensk textilproduktion 1935-1950, Lund 1980.

Bosaeus, E., Utveckling av produktion och teknik i svensk massaindustri 1857-1939, Stockholm 1949.

Bring, S.E., Bidrag till Stockholms bryggeriers historia. I. Tyska bryggeriet, Stockholm 1930.

Bring, S.E., Bidrag till Stockholms bryggeriers historia. II. Hamburgerbryggeriet till 1910, Stockholm 1936.

Bring, S.E., Bidrag till Stockholms bryggeriers historia. III. Münchens bryggeri 1855-1910, Stockholm 1935.

Bring, S.E., Bryggerier och bryggare i Stockholm under senast förflutna hundra år, Stockholm 1927.

Bruno, W., Tegelindustrien i mälardistriktet 1815-1950 med särskild hänsyn till Stockholm som marknad, Uppsala 1954.

Cornell, L., Sundsvallsdistriktets sågverksarbetare 1860-1890. Arbete, levnadsförhållanden, rekrytering, Göteborg 1982.

Dahmén, E., Svensk industriell företagverksamhet. Kausalanalys av den industriella utvecklingen 1919-1939, Band 1, Stockholm 1950.

Danielsson, H., Rydboholms fabrikers historia 1866-1911, Göteborg 1934.

Delling, G., De svenska järn- och metallmanufakturindustriernas utveckling med särskild hänsyn till förhållandena vid tiden närmast före världskrigets utbrott, ToT XXIII, Stockholm 1923.

Fridlitzius, G., The Crimean War and the Swedish Economy, Economy and History, vol III, 1960.

Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1805-1820 enligt Tabellverket och andra källor jämte sammandrag intill 1855, Statistisk Tidskrift, 1980:1.

Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1825-1835 enligt Tabellverket och andra källor, Statistisk Tidskrift, 1976:3.

Fritzell, Y., Yrkesfördelningen 1840-1855 enligt Tabellverket jämfört med andra källor, Statistisk Tidskrift, 1973:5.

Gårdlund, T., Bolinders. En svensk verkstad, Stockholm 1945.

Gårdlund, T., Industrialismens samhälle, Stockholm 1942.

Gårdlund, T., Svensk industrifinansiering under genombrottsskedet 1830-1913, Stockholm 1947.

Hagström, K-G., Bomullsindustriens produktionsförhållanden, ToT II, Stockholm 1921.

Hagström, K-G., Ylleindustriens produktionsförhållanden, ToT XXVII, Stockholm 1924.

Hansen, S.A., Økonomisk vækst i Danmark, del II, Köpenhamn 1974.

Heckscher, E., Sveriges ekonomiska historia från Gustav Vasa, del II:1, Stockholm 1949.

- Heimbürger, H., Den svenska tvättmedelsindustrin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XXXI, Stockholm 1925.
- Hilgerdt, F., Tryckeri- och pappersförädlingsindustri i Sverige, ToT XXXIII, Stockholm 1925.
- Hofrén, M., Bryggare och bryggerier i Kalmar, Nybro 1947.
- Holgersson, B., Cultivated Land in Sweden and its Growth 1840-1939, Economy and History, vol XVII, 1974.
- Johansson, M., Svensk industri 1930-1950. Produktion, produktivitet, sysselsättning, Lund 1985.
- Johansson, Ö., The Gross Domestic Product of Sweden and its Composition 1861-1955, Uppsala 1967.
- Jungenfelt, K.G., Löneandelen och den ekonomiska utvecklingen, Uppsala 1966.
- Jörberg, L., Growth and Fluctuation of Swedish Industry 1869-1912, Lund 1961.
- Jörberg, L., A History of Prices in Sweden 1732-1914, vol. 1-2, Lund 1972.
- Key-Åberg, K., Sveriges industristatistik, Statsvetenskaplig tidskrift, 1899.
- Kjellberg, S.T., Ull och ylle, Lund 1943.
- Kommerskollegium, Industrins produktionskostnader 1926, Kommersiella Meddelanden 1927.
- Krantz, O., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Husligt arbete 1800-1980, Lund 1987.
- Krantz, O., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Offentlig verksamhet 1800-1980, Lund 1987.
- Krantz, O., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Transporter och kommunikationer 1800-1980, Lund 1986.
- Krantz, O., Svensk glastillverkning i historiskt perspektiv, Meddelande från Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet, nr 44 1986.
- Krantz, O./Nilsson, C-A., Swedish National Product 1861-1970, Kristianstad 1975.

- Krantz, O./Schön, L., Den svenska ekonomiska krisen i långsiktigt perspektiv, Ekonomisk Debatt 1983:7.
- Köll, A-M., Tradition och reform i västra Södermanlands jordbruk 1810-1890, Stockholm 1983.
- Lilienberg, A., Sveriges bryggeriindustri, ToT XIX, Stockholm 1923.
- Lindahl, E./Dahlgren, E./Kock, K., National Income of Sweden 1861-1930, del I-II, Stockholm 1937.
- Lindholm, H./Bergquist, G., Kommunal affärsverksamhet i de svenska städerna, SOU 1924:45.
- Lindner, E., Den svenska mekaniska verkstadsindustriens utveckling intill krigsutbrottet, ToT XVIII, Stockholm 1923.
- Lindroth, S., Gruvbrytning och kopparhantering vid Stora Kopparberget. Del I-II, Uppsala 1955.
- Ljungberg, J., En svensk prishistoria (manuskript).
- Ljungberg, J., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Deflatorer för industriproduktionen 1888-1955, Lund 1988.
- Lublin, J., Ljusindustrin samt tillverkningen av glycerin med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XXVI, Stockholm 1924.
- Lublin, J., Margarinindustriens utveckling med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XII, Stockholm 1922.
- Lundgren, N-G., Skog för export. Skogsarbete, teknik och försörjning i Lule älvadal 1870-1970, Umeå 1984.
- Mannerfelt, O./Danielsson, H., Sven Erikssons och Rydboholms fabrikers historia 1834-1866, Borås 1924.
- Modig, H., Järnvägarnas efterfrågan och den svenska industrin 1860-1914, Stockholm 1971.
- Mårtensson, S., Bryggerinäringen i Göteborg, del 1, Göteborg 1961.
- Nachmanson, A./Hannerberg, D., Garphyttan. Ett gammalt bruks historia, Stockholm 1945.
- Nicander, E., Järnvägsinvesteringar i Sverige 1849-1914, Lund 1980.
- Nilsson, C-A., Järn och stål i svensk ekonomi 1885-1912, Lund 1972.

Ohlin, B., Den svenska glasindustriens utveckling med särskild hänsyn till dess ställning åren närmast före världskriget, ToT XVII, Stockholm 1922.

Ohlin, B., Den svenska kautschukindustriens utveckling 1890-1913 med särskild hänsyn till dess ställning åren närmast före världskriget, ToT XIII, Stockholm 1922.

Ohlin, B., Den svenska tegelindustriens utveckling 1881-1913 med särskild hänsyn till dess ställning åren närmast före världskriget, ToT XXVIII, Stockholm 1924.

Olsson, S-O., Husqvarna arbetare 1850-1900, Jönköping 1983.

Pettersson, L., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Byggnads- och anläggningsverksamhet 1800-1980, Lund 1987.

Rinman, S., Handbok uti den gröfre jern och stålförädlingen, (Andra upplagan omarbetad av Carl Rinman), Falun 1829.

Rygård, H., Gasindustriens nationalekonomiska betydelse, Svenska stadsförbundets tidskrift, häfte 5, 1913.

Rönnow, S., Wedevåg bruks historik, Stockholm 1944.

Sahlin, C., Svenskt stål före de stora götstålprocessernas införande, Stockholm 1931.

Schön, L., Från hantverk till fabriksindustri. Svensk textiltillverkning 1820-1870, Kristianstad 1979.

Schön, L., Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Utrikeshandel (manuskript).

Schön, L., Jordbrukets omvandling och konsumtionens förändringar 1800-1870, Meddelande från Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet, nr 41, 1985.

Schön, L., Järnet i jordbruksomvandling och industrialisering i Sverige 1800-1870, i Krantz, O./Ohlsson, R. (red), Ekonomisk-historiska vingslag, Lund 1987.

Schön, L., Proto-Industrialization and Factories: Textiles in Sweden in the Mid-Nineteenth Century, Scandinavian Economic History Review, vol XXX:1, 1982.

Schön, L., Svensk textil- och beklädnadsindustri - fabrikenas genombrott och några perspektiv framåt, Bebyggelsehistorisk Tidskrift 1988.

Smith, W., Garveriindustriens produktionsförhållanden, ToT XX, Stockholm 1923.

Smith, W., Den svenska skoindustrien med särskild hänsyn till förhållandena före världskriget, ToT XXIX, Stockholm 1925.

Stockman, S., Den svenska järnhanterings utveckling med särskild hänsyn till åren 1890-1913, ToT XVI, Stockholm 1922.

Söderberg, J., Den stagnerande staden. Stockholms tillväxtproblem 1760-1850 i ett jämförande europeiskt perspektiv, Historisk Tidskrift, 1985:2.

Söderberg, T., Hantverkarna i brytningstid 1820-1870, Stockholm 1955.

Tegengren, F.R., Sveriges ädlare malmer och bergverk, Stockholm 1924.

Tillberg, E.W., Den svenska porslinsindustrien med särskild hänsyn till förhållandena före första världskriget, ToT XXXII, Stockholm 1925.

Utterström, G., Jordbrukets arbetare, del 1, Stockholm 1957.

Åmark, K., En svensk prisindex för åren 1860-1912, Kommersiella Meddelanden 1921:18.

- I. Oscar Bjurling, Våldgästning och frälse. Lund 1952.
 II. Från Fugger till Kreuger. Lund 1957.
 III. Lennart Jörberg, Growth and Fluctuations of Swedish Industry 1869-1912. Lund 1961.
 IV. Oscar Bjurling, Das Steuerbuch König Eriks XIII. Lund 1962.
 V. Gert Tiderius, Lantbruksnämndernas medverkan i jordbrukets strukturrationalisering. Lund 1964.
 VI. Jörn Svensson, Jordbruk och depression 1870-1900. Lund 1965.
 VII. Björn Larusson, The Old Icelandic Land Registers. Lund 1967.
 VIII. Torun Hedlund-Nyström, Svenska kriser och internationella konjunkture. Lund 1970.
 IX. Sven Nordengren, Economic and Social Targets for Post-war France. Lund 1971.
 X. Martin Järnek, Studier i hushållens inkomstförhållanden 1925-1964. Lund 1971.
 XI. Carl-Axel Nilsson, Järn och stål i svensk ekonomi 1885-1912. Lund 1972.
 XII. Olle Krantz, Studier i svensk godstransportutveckling efter 1920. Lund 1972.
 XIII. Carl-Axel Olsson, Om jordbrukssektorns ekonomi med särskild hänsyn till Sverige under det andra världskriget. Lund 1974.
 XIV. Göran Ahlström, Studier i svensk ekonomisk politik och prisutveckling 1776-1802. Lund 1974.
 XV. Bassey Ndoma-Egba, Foreign Investment and Economic Transformation in West Africa 1870-1930 with emphasis on Nigeria. Lund 1974.
 XVI. Rolf Ohlsson, Invandrarna på arbetsmarknaden. Lund 1975.
 XVII. Per Gunnar Edebalk, Arbetslöshetsförsäkringsdebatten. En studie i svensk socialpolitik. Lund 1975.
 XVIII. Gunnar Ekholm, Det svenska jordbruket och folkförsörjningen under andra världskriget. Lund 1976.
 XIX. Neelambar Hatti, American Assistance and the Indian Economy 1951-69/70. Lund 1977.
 XX. Oscar Bjurling, Karl VIII:s jordebok över Färingö. Lund 1977.
 XXI. Rune Bunte, Fiskesamhällen i Sydsverige 1876-1960. Statistisk översikt. Lund 1977.
 XXII. Gert Tiderius, Effekten av den statliga rationaliseringspolitiken. Lund 1977.
 XXIII. Christer Gunnarsson, The Gold Coast Cocoa Industry, 1900-1939. Lund 1978.
 XXIV. Gunnar Persson, Essays on Mobility and Social Reproduction. Lund 1978.
 XXV. Rolf Ohlsson, Ekonomisk strukturförändring och invandring. Lund 1978.
 XXVI. Vidar Svensson, Essays on EEC-African Associations. Lund 1979.
 XXVII. Lennart Schön, Från hantverk till fabriksindustri. Svensk textiltillverkning 1820-1870. Kristianstad 1979.
 XXVIII. Eric Nicander, Järnvägsinvesteringar i Sverige 1849-1914. Lund 1980.
 XXIX. Tommy Bengtsson, Industri under avspärrning. Studier i svensk textilproduktion 1935-1950. Lund 1980.
 XXX. Charles Edquist, Approaches to the Study of Social Aspects of Techniques. Lund 1980.

- XXXI. Nicholas Wadie Ababio-Appah, Land Ownership in the Economic Development of Ghana 1945-1975. Lund 1981.
 XXXII. Claes Brundenius, Economic Growth, Basic Needs and Income Distribution in Revolutionary Cuba. Lund 1981.
 XXXIII. Torun Hedlund-Nyström, Svenskt Havsfiske. En bibliografi. Lund 1982.
 XXXIV. Göran Ahlström, Engineers and Industrial Growth. Higher Technical Education and the Engineering Profession During the Nineteenth and Early Twentieth Centuries: France, Germany Sweden and England. London 1982.
 XXXV. Björn Larusson, Islands jordebok under förindustriell tid. Lund 1982.
 XXXVI. Lennart Jörberg, Nathan Rosenberg (red), Technical Change, Investment and Employment. Lund 1982.
 XXXVII. Christer Lundh, Gillesocialismen i England 1912-1923. Inspirationskälla för svensk arbetarrörelse. Lund 1983.
 XXXVIII. Gisli Gunnarsson, Monopoly Trade and Economic Stagnation. Studies in the Foreign Trade of Iceland 1602-1787. Lund 1983.
 XXXIX. Lars Pettersson, Ingenjörutbildning och kapitalbildning 1933-1973. Lund 1983.
 XL. Selim Y Gool, Mining Capitalism and Black Labour in the Early Industrial Period in South Africa - A Critique of the New Historiography. Lund 1983.
 XLI. Anders Nilsson, Studiefinansiering och social rekrytering till högre studier 1920-1976. Lund 1984.
 XLII. Raouf Ressaïsi, Settlement Colonization and Transnational Labor Emigrations in the Maghreb. A comparative study of Algeria and Tunisia. Lund 1984.
 XLIII. Wilson do Nascimento Barbosa, Growth and Government Economic Policies in Brazil: A study of Aggregate Income Developments 1940-1980. Lund 1984.
 XLIV. Mats Johansson, Svensk industri 1930-1950. Produktion, produktivitet, sysselsättning. Lund 1985.
 XLV. Magnus Magnusson, Iceland in Transition - Labour and Socio-economic Change Before 1940, Lund 1985.
 XLVI. Mauricio Rojas, Renovatio Mundi. Essäer om Marx, marxismen och marxismens kris. Lund 1986.
 XLVII. Rolf Ohlsson, Högre utbildning och demografisk förändring. Lund 1986.*
 XLVIII. Olle Krantz, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Transporter och kommunikationer 1800-1980. Lund 1986.
 XLIX. Christer Lundh, Den svenska debatten om industriell demokrati 1919-1924. I. Debatten i Sverige. Lund 1987.
 L. Olle Krantz, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Offentlig verksamhet 1800-1980. Lund 1987.
 LI. Lars Pettersson, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Byggnads- och anläggningsverksamhet 1800-1980. Lund 1987.
 LII. Olle Krantz, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Husligt arbete 1800-1980. Lund 1987.
 LIII. Christer Lundh och Christer Gunnarsson: Arbetsmiljö, arbetarskydd och utvärderingsforskning. Ett historiskt perspektiv. Lund 1987.
 LIV. Ekonomisk-historiska vingslag. Lund 1988.
 LV. Lawrence Atingdui, Taxation and Structural Change in Ghana's Economy, 1960-1980. Lund 1988.

- LVI. Lennart Jörberg, Svenska företagare under industrialismens genombrott 1870-1885. Lund 1988.
- LVII. Jonas Ljungberg, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Deflatorer för industriproduktionen 1888-1955. Lund 1988.
- LVIII. Yemane Mesghenna, Italian Colonialism , Motive, Praxis, and Results - A Case Study of Eritrea, 1869-1934. Lund 1988.
- LVIX. Lennart Schön, Historiska nationalräkenskaper för Sverige: Industri och hantverk 1800-1980. Lund 1988.
- LX. Isaac K A Isaacson, The Garden City and New Towns Ideology and the British New Towns Policy 1800-1970. Lund 1988.

HNS – Historiska nationalräkenskaper för Sverige

är en serie publikationer från strukturekonomiska forskningsgruppen vid Ekonomisk-historiska institutionen, Lunds universitet. Skrifterna innehåller redogörelser för beräkningar och skattningar av olika delar av de historiska nationalräkenskaperna 1800–1980. Totalserier samt analyser publiceras separat.

- 1 Schön, L., Jordbruk med binärningar
- 2 Schön, L., Industri och hantverk
- 3 Pettersson, L., Byggnads- och anläggningsverksamhet
- 4 Krantz, O., Transporter och kommunikationer
- 5 Krantz, O., Privata tjänster
- 6 Krantz, O., Husligt arbete
- 7 Krantz, O., Offentlig verksamhet
- 8 Schön, L., Utrikeshandel
- 9 Ljungberg, Jonas, Deflaterer för industriproduktionen 1888–1955

